

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Rzeszowie oddaje do rąk Państwa dziesiątą edycję Rocznika Statystycznego Województwa Podkarpackiego, dostępną także na płycie kompaktowej.

Pod względem zakresu tematycznego Rocznik Statystyczny stanowi kontynuację poprzedniej edycji. Zawiera szeroki zestaw danych statystycznych opisujących zjawiska i procesy zachodzące w województwie, charakteryzujących poziom życia mieszkańców Podkarpacia oraz stan gospodarki. Wybrane dane o województwie podkarpackim zostały zaprezentowane na tle kraju i pozostałych województw.

Niniejsza edycja Rocznika jest ostatnią, w której dane według rodzajów działalności przedstawiono w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2004, obowiązującej w 2009 r. równoległe z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007. Ponadto, oprócz prezentowanych w zasadniczej części publikacji danych, w Aneksie do Rocznika zamieszczono podstawowe informacje według PKD 2007.

Przekazując Państwu „Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2009”, dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje, które przyczyniły się do wzbogacenia jego treści.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Rzeszowie

dr Marek Cierpień-Wolan

SPIS RZECZY

Przedmowa
Spis tablic
Spis map i wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2008 r.
II. Ważniejsze dane o województwie (2000-2008)
III. Podkarpackie na tle innych województw w 2008 r.

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V. Ludność. Wyznania religijne
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i opieka społeczna
XII. Kultura. Turystyka. Sport
XIII. Nauka i technika
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność. Społeczeństwo informacyjne
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej
ANEKS

CONTENTS

	Strona Page
<i>Preface</i>	3—4
<i>List of tables</i>	6—22
<i>List of maps and graphs</i>	23
<i>Symbols. Abbreviations</i>	24—25
<i>General notes</i>	26—31

REVIEW TABLES

<i>Voivodship compared to the country in 2008</i>	32— 37
<i>Major data on the voivodship (2000-2008)</i>	38— 61
<i>Podkarpackie compared to other voivodships in 2008</i>	62— 69

CHAPTERS

<i>Geography</i>	70— 73
<i>Environmental protection</i>	74— 97
<i>Administrative division and territorial self-government</i>	98—103
<i>Public safety. Justice</i>	104—107
<i>Population. Religious denominations</i>	108—132
<i>Labour market</i>	133—165
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	166—175
<i>Household budgets</i>	176—182
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	195—207
<i>Education</i>	208—233
<i>Health care and social welfare</i>	234—245
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	246—260
<i>Science and technology</i>	261—271
<i>Prices</i>	272—275
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>	276—305
<i>Industry and construction</i>	306—322
<i>Transport and communications. Information society</i>	323—331
<i>Trade and catering</i>	332—337
<i>Finances of enterprises</i>	338—353
<i>Public finance</i>	354—360
<i>Investments. Fixed assets</i>	361—372
<i>Regional accounts</i>	373—377
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	378—385
<i>ANNEX</i>	386—391

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne województwa	<i>Geographic location of the voivodship.....</i>	1	70
Powierzchnia i granice	<i>Area and borders.....</i>	2	70
Układ pionowy powierzchni.....	<i>Elevations.....</i>	3	71
Większe rzeki	<i>Principal rivers</i>	4	71
Wyższe szczyty górskie	<i>Highest mountain peaks</i>	5	72
Większe sztuczne zbiorniki wodne	<i>Major artificial reservoirs</i>	6	72
Dane meteorologiczne (2000, 2005-2008)	<i>Meteorological data (2000, 2005-2008).....</i>	7	72
Średnie miesięczne temperatury powietrza (1981-2008)	<i>Average monthly air temperatures (1981-2008)</i>	8	73
Miesięczne sumy opadów atmosferycznych (1981-2008)	<i>Monthly atmospheric precipitation (1981-2008)</i>	9	73
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x	74
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa (2008, 2009)	<i>Geodesic status and use of voivodship land (2008, 2009).....</i>	1 (10)	81
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	2 (11)	82
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	3 (12)	83
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2007, 2008) ...	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	4 (13)	83
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2007, 2008)....	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	5 (14)	84
Pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz do napelniania i uzupełniania stawów rybnych (2000, 2005, 2007, 2008) ..	<i>Water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling up and completing fish ponds (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	6 (15)	84
Stan czystości rzek kontrolowanych (2006, 2007)	<i>Purity of controlled rivers (2006, 2007)</i>	7 (16)	85
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia (2007, 2008)	<i>Quality of water supplied to the population for consumption (2007, 2008)</i>	8 (17)	86

	Tablica Table	Strona Page
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	9 (18) 87
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Entities discharging waste water by place of discharge and waste water treatment plants possessed (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	10 (19) 87
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Waste water treatment plants (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	11 (20) 88
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Emission and reduction of industrial air pollutants (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	12 (21) 89
Wyposażenie zakładów w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Air pollution reduction systems in plants (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	13 (22) 90
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Generated and accumulated waste and their storage yards areas (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	14 (23) 91
Odpady według rodzajów (2007, 2008)	<i>Waste by type (2007, 2008)</i>	15 (24) 92
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2005, 2007, 2008).....	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (2005, 2007, 2008).....</i>	16 (25) 92
Parki narodowe (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>National parks (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	17 (26) 93
Parki krajobrazowe (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Landscape parks (2000, 2005, 2007, 2008) ...</i>	18 (27) 93
Rezerwy przyrody (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Nature reserves (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	19 (28) 94
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Nature monuments (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	20 (29) 94
Wymiar i wpływ z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Rates and receipts from fees and fines to the ecological funds (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	21 (30) 95
Dziedziny finansowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2005, 2007, 2008).....	<i>Domains of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund (2005, 2007, 2008).....</i>	22 (31) 95
Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	<i>Investment expenditures on environmental protection and water management (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>	23 (32) 96
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	24 (33) 97
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 98
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Administrative units of the voivodship (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	1 (34) 100
Gminy w 2008 r.	<i>Gminas in 2008.....</i>	2 (35) 100
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2008 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2008</i>	3 (36) 101
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2008 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2008</i>	4 (37) 101
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2005, 2007, 2008).....	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration (2005, 2007, 2008).....</i>	5 (38) 103

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLI- CZNE. WYMIAR SPRAWIED- LIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	104
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych wed- ług rodzajów przestępstw (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Ascertained crimes in completed prepara- tory proceedings by type of crime (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	1 (39)	105
Wskaźniki wykrywalności sprawców prze- stępstw stwierdzonych (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Rates of detectability of delinquents in as- certained crimes (2000, 2005, 2007, 2008)</i> ..	2 (40)	106
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy po- wszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Adults sentenced by common courts for crimes prosecuted on the basis of an in- dictment (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	3 (41)	107
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	108
Ludność (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Population (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	1 (42)	111
Ludność według płci i wieku (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Population by sex and age (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	2 (43)	111
Mediana wieku (wiek środkowy) ludności (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Median age of population (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	3 (44)	112
Ludność w wieku produkcyjnym i nieproduk- cyjnym (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Working and non-working age population (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	4 (45)	113
Prognoza ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym do 2030 r. (2008, 2010, 2015, 2020, 2025, 2030)	<i>Working and non-working age population projection until 2030 (2008, 2010, 2015, 2020, 2025, 2030)</i>	5 (46)	114
Miasta i ludność w miastach (2005, 2007, 2008)	<i>Towns and urban population (2005, 2007, 2008)</i>	6 (47)	115
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2005, 2007, 2008)	<i>Gminas and rural population (2005, 2007, 2008)</i>	7 (48)	115
Ruch naturalny ludności (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Vital statistics (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	8 (49)	116
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2005, 2007, 2008)	<i>Marriages contracted and dissolved (2005, 2007, 2008)</i>	9 (50)	117
Małżeństwa zawarte w 2008 r. według wieku nowożeńców	<i>Marriages by age of bridegrooms and brides contracted in 2008</i>	10 (51)	117
Małżeństwa zawarte w 2008 r. według po- przedniego stanu cywilnego nowożeńców	<i>Marriages by previous marital status of bridegrooms and brides contracted in 2008</i>	11 (52)	119
Małżeństwa wyznaniowe zawarte (2005, 2007, 2008)	<i>Church or religious marriages (2005, 2007, 2008)</i>	12 (53)	120
Rozwody w 2008 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filling petition for divorce in 2008</i>	13 (54)	120
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2005, 2007, 2008)	<i>Divorces by the number of underage chil- dren in the marriage (2005, 2007, 2008)</i>	14 (55)	122

		Tablica Table	Strona Page
Urodzenia (2005, 2007, 2008)	<i>Births (2005, 2007, 2008)</i>	15 (56)	122
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2007, 2008)	<i>Live births by birth order and age of mother (2007, 2008)</i>	16 (57)	123
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	17 (58)	124
Zgony według płci i wieku zmarłych w 2008 r.	<i>Deaths by sex and age of deceased in 2008</i>	18 (59)	124
Zgony według przyczyn w 2007 r.	<i>Deaths by causes in 2007</i>	19 (60)	125
Zgony niemowląt według płci i wieku w 2008 r.	<i>Infant deaths by sex and age in 2008</i>	20 (61)	127
Zgony niemowląt według przyczyn w 2007 r.	<i>Infant deaths by causes in 2007</i>	21 (62)	127
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Suicides registered by police (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	22 (63)	129
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Life expectancy (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	23 (64)	129
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2005, 2007, 2008)	<i>Internal and international migration of popula- tion for permanent residence (2005, 2007, 2008)</i>	24 (65)	130
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2005, 2007, 2008)	<i>Internal migration of population for perma- nent residence by direction (2005, 2007, 2008)</i>	25 (66)	130
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Internal migration of population for perma- nent residence by sex and age of migrants (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	26 (67)	131
Niektóre wyznania religijne w 2008 r.	<i>Selected religious denominations in 2008</i>	27 (68)	132
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	133
Aktywność ekonomiczna ludności	<i>Economic activity of the population</i>		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej (2007, 2008)	<i>Economic activity of the population aged 15 and more (2007, 2008)</i>	1 (69)	142
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2008 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2008</i>	2 (70)	143
Pracujący	<i>Employment</i>		
Pracujący (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Employed persons (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	3 (71)	144
Pracujący według statusu zatrudnienia (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Employed persons by employment status (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	4 (72)	145
Przeciętne zatrudnienie (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Average paid employment (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	5 (73)	146
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Full- and part-time paid employment (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	6 (74)	147
Przyjęcia do pracy (2000, 2005, 2007, 2008) ..	<i>Hires (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	7 (75)	148

		Tablica Table	Strona Page
Zwolnienia z pracy (2000, 2005, 2007, 2008) ..	<i>Terminations (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	8 (76)	149
Absolwenci podejmujący pierwszą pracę (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>School leavers starting work for the first time (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	9 (77)	151
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane w 2008 r.	<i>Job vacancies, newly created and liquidated jobs in 2008</i>	10 (78)	152
Bezrobocie	Unemployment		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2005, 2007, 2008) ..	<i>Registered unemployed persons, unem- ployment rate as well as job offers (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	11 (79)	153
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	12 (80)	153
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemploy- ment and work seniority (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	13 (81)	154
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezro- bociu (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Registered unemployed persons benefiting from labour market programme (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	14 (82)	156
Wydatki Funduszu Pracy (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Labour Fund expenditures (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	15 (83)	156
Warunki pracy	Work conditions		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (po- za gospodarstwami indywidualnymi w rol- nictwie) [2000, 2005, 2007, 2008].....	<i>Persons injured in accidents at work (ex- cluding private farms in agriculture) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>	16 (84)	157
Wypadki i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2000, 2005, 2007, 2008].....	<i>Events and causes of accidents at work (ex- cluding private farms in agriculture) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>	17 (85)	158
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rol- nictwie (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Persons injured in accidents at work on pri- vate farms in agriculture (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	18 (86)	160
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Persons working in hazardous conditions (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	19 (87)	160
Choroby zawodowe (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Occupational diseases (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	20 (88)	162
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Persons receiving benefits for work in harm- ful and strenuous conditions (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	21 (89)	163
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Occupational accidents and occupational diseases benefits (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	22 (90)	164
Średni koszt świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Average cost of occupational accidents and occupational diseases benefits (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	23 (91)	165

DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

Uwagi ogólne *General notes* x | 166

Wynagrodzenia

Wages and salaries

Wynagrodzenia brutto (2000, 2005, 2007, 2008) *Gross wages and salaries (2000, 2005, 2007, 2008)* 1 (92) | 169

Wynagrodzenia brutto według składników (2000, 2005, 2007, 2008) *Gross wages and salaries by components (2000, 2005, 2007, 2008)* 2 (93) | 170

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2000, 2005, 2007, 2008) *Average monthly gross wages and salaries (2000, 2005, 2007, 2008)* 3 (94) | 172

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według stanowisk (2000, 2005, 2007, 2008) *Average monthly gross wages and salaries by positions (2000, 2005, 2007, 2008)* 4 (95) | 173

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

Emeryci i renciści (2000, 2005, 2007, 2008) ... *Retirees and pensioners (2000, 2005, 2007, 2008)* 5 (96) | 174

Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2000, 2005, 2007, 2008) *Gross retirement pay and pension benefits (2000, 2005, 2007, 2008)* 6 (97) | 175

DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS

Uwagi ogólne *General notes* x | 176

Gospodarstwa domowe (2005, 2007, 2008) *Households (2005, 2007, 2008)* 1 (98) | 180

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2005, 2007, 2008) *Average monthly per capita available income of households (2005, 2007, 2008)* 2 (99) | 180

Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2005, 2007, 2008) *Average monthly per capita expenditures of households (2005, 2007, 2008)* 3 (100) | 181

Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2005, 2007, 2008) *Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households (2005, 2007, 2008)* 4 (101) | 181

Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2005, 2007, 2008) *Households furnished with selected durable goods (2005, 2007, 2008)* 5 (102) | 182

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	General notes	x	195
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja (2000, 2005, 2007, 2008)	Water-line and sewerage systems (2000, 2005, 2007, 2008)	1 (103)	200
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2007, 2008)	Consumers and consumption of electricity in households (2000, 2005, 2007, 2008)	2 (104)	201
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2005, 2007, 2008)	Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households (2005, 2007, 2008)	3 (105)	201
Ogrzewnictwo (2005, 2007, 2008)	House-heating (2005, 2007, 2008)	4 (106)	202
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2007, 2008)	Population using water-line, sewerage and gas-line systems (2005, 2007, 2008)	5 (107)	202
Komunikacja miejska (2000, 2005, 2007, 2008)	Urban transport (2000, 2005, 2007, 2008)	6 (108)	203
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2005, 2007, 2008)	Municipal waste and liquid waste (2005, 2007, 2008)	7 (109)	203
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej i osiedlowej (2000, 2005, 2007, 2008)	Generally accessible and estate urban area green belts (2000, 2005, 2007, 2008)	8 (110)	204
Mieszkania	Dwellings		
Zasoby mieszkaniowe (2005, 2007, 2008)	Dwelling stocks (2005, 2007, 2008)	9 (111)	204
Mieszkania według stosunków własnościowych (2005, 2007, 2008)	Dwellings by type of ownership (2005, 2007, 2008)	10 (112)	205
Mieszkania wyposażone w instalacje (2005, 2007, 2008)	Dwellings fitted with installations (2005, 2007, 2008)	11 (113)	205
Mieszkania oddane do użytkowania (2000, 2005, 2007, 2008)	Dwellings completed (2000, 2005, 2007, 2008)	12 (114)	206
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2000, 2005, 2007, 2008)	Dwellings completed by number of rooms (2000, 2005, 2007, 2008)	13 (115)	207
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION		
Uwagi ogólne	General notes	x	208
Edukacja według szczebli kształcenia (2005/06, 2007/08, 2008/09)	Education by level (2005/06, 2007/08, 2008/09)	1 (116)	212

		Tablica Table	Strona Page
Szkoły według organów prowadzących (2005/06, 2007/08, 2008/09).....	<i>Schools by school governing authority (2005/06, 2007/08, 2008/09).....</i>	2 (117)	214
Współczynnik skolaryzacji (2005/06, 2007/08, 2008/09).....	<i>Enrolment rate (2005/06, 2007/08, 2008/09) ..</i>	3 (118)	217
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych w roku szkolnym 2008/09	<i>Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools in the 2008/09 school year.....</i>	4 (119)	217
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2005/06, 2007/08, 2008/09).....	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools (2005/06, 2007/08, 2008/09).....</i>	5 (120)	218
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych w roku szkolnym 2008/09	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for adults in the 2008/09 school year</i>	6 (121)	220
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2006/07, 2007/08, 2008/09).....	<i>Education for people with special educational needs (2006/07, 2007/08, 2008/09)....</i>	7 (122)	220
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze i ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Special educational centres and rehabilitation-education centres (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	8 (123)	221
Wychowanie pozaszkolne (2005, 2007, 2008) ..	<i>Extracurricular education (2005, 2007, 2008) ...</i>	9 (124)	222
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2007/08, 2008/09].....	<i>Boarding-schools and dormitories for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2007/08, 2008/09]</i>	10 (125)	222
Domy i stołówki studenckie (2005/06, 2007/08, 2008/09).....	<i>Student dormitories and canteens (2005/06, 2007/08, 2008/09).....</i>	11 (126)	223
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2007/08, 2008/09).....	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2007/08, 2008/09).....</i>	12 (127)	223
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2007/08, 2008/09].....	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2007/08, 2008/09].....</i>	13 (128)	224
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2007/08, 2008/09].....	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2007/08, 2008/09].....</i>	14 (129)	225
Szkoły zasadnicze zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2007/08, 2008/09].....	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2007/08, 2008/09].....</i>	15 (130)	226
Uczniowie i absolwenci szkół zasadniczych zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2005/06, 2006/07, 2007/08, 2008/09]	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education [2005/06, 2006/07, 2007/08, 2008/09].....</i>	16 (131)	226
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2007/08, 2008/09].....	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2007/08, 2008/09].....</i>	17 (132)	227
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2005/06, 2007/08, 2008/09).....	<i>Art schools for children and youth (2005/06, 2007/08, 2008/09).....</i>	18 (133)	227
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2007/08, 2008/09].....	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) [2007/08, 2008/09].....</i>	19 (134)	227

		Tablica Table	Strona Page
Uczniowie i absolwenci liceów profilowanych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2007/08, 2008/09]	<i>Students and graduates of specialized secondary schools for youth (excluding special schools) [2007/08, 2008/09]</i>	20 (135)	228
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2007/08, 2008/09]	<i>Technical schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2007/08, 2008/09]</i>	21 (136)	228
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2006/07, 2007/08, 2008/09)	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2006/07, 2007/08, 2008/09)</i>	22 (137)	229
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2007/08, 2008/09]	<i>Post-secondary schools (excluding special schools) [2005/06, 2007/08, 2008/09]</i>	23 (138)	229
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2006/07, 2007/08, 2008/09)	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education (2006/07, 2007/08, 2008/09)</i>	24 (139)	230
Szkoły wyższe (2005/06, 2007/08, 2008/09)	<i>Higher education institutions (2005/06, 2007/08, 2008/09)</i>	25 (140)	230
Studenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2005/06, 2007/08, 2008/09)	<i>Students of higher education institutions by study systems and type of schools (2005/06, 2007/08, 2008/09)</i>	26 (141)	231
Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2005/06, 2006/07, 2007/08)	<i>Graduates of higher education institutions by study systems and type of schools (2005/06, 2006/07, 2007/08)</i>	27 (142)	231
Cudzoziemcy — studenci i absolwenci według systemów studiów i typów szkół (2005/06, 2007/08, 2008/09)	<i>Foreigners — students and graduates by study systems and type of schools (2005/06, 2007/08, 2008/09)</i>	28 (143)	232
Szkoły dla dorosłych (2005/06, 2007/08, 2008/09)	<i>Schools for adults (2005/06, 2007/08, 2008/09)</i>	29 (144)	232
Wychowanie przedszkolne (2005, 2007, 2008)	<i>Pre-primary education (2005, 2007, 2008)</i>	30 (145)	233
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	234
Pracownicy medyczni (2005, 2007, 2008)	<i>Medical personnel (2005, 2007, 2008)</i>	1 (146)	238
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Out-patient health care (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	2 (147)	238
Służba medycyny pracy (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Workplace medical service (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	3 (148)	239
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>In-patient health care (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	4 (149)	239
Szpitala ogólne (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>General hospitals (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	5 (150)	240
Apteki i punkty apteczne (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Pharmacies and pharmaceutical outlets (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	6 (151)	241
Krwiodawstwo (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Blood donation (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	7 (152)	241
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2005, 2007, 2008)	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings (2005, 2007, 2008)</i>	8 (153)	242
Żłobki (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Nurseries (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	9 (154)	242

	Tablica Table	Strona Page
Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży (2005, 2007, 2008).....	<i>Round-the-clock care and education centres for children and youth (2005, 2007, 2008) ...</i>	10 (155) 243
Rodziny zastępcze (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Foster families (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	11 (156) 243
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Stationary social welfare facilities (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	12 (157) 244
Świadczenia pomocy społecznej (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Social assistance benefits (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	13 (158) 245
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT		
SPORT		
CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 246
Kultura	Culture	
Biblioteki publiczne (z filiami) [2000, 2005, 2007, 2008]	<i>Public libraries (with branches) [2000, 2005, 2007, 2008]</i>	1 (159) 251
Muzea (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Museums (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	2 (160) 251
Galerie sztuki (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Art galleries (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	3 (161) 252
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	4 (162) 252
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice (2005, 2007)	<i>Cultural centres and establishments, clubs, community centres (2005, 2007).....</i>	5 (163) 253
Kina stałe (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Fixed cinemas (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	6 (164) 253
Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Radio and television subscribers (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	7 (165) 254
Turystyka	Tourism	
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	8 (166) 254
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	9 (167) 256
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	10 (168) 257
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania według obywatelstwa (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments by nationality (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	11 (169) 258
Osobowy ruch graniczny (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Individual border traffic (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	12 (170) 258
Sport	Sport	
Kluby sportowe (2000, 2004, 2006, 2008)	<i>Sports clubs (2000, 2004, 2006, 2008)</i>	13 (171) 259
Wybrane dziedziny i dyscypliny sportowe w klubach sportowych w 2008 r.	<i>Selected sports fields and disciplines in sports clubs in 2008</i>	14 (172) 260

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY		
Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	261
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2005, 2007, 2008).....	Units and employment in research and development activity (2005, 2007, 2008).....	1 (173)	264
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2005, 2007, 2008).....	Employment in research and development activity by educational level (2005, 2007, 2008).....	2 (174)	264
Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....	3 (175)	265
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....	4 (176)	265
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2007, 2008).....	Degree of consumption of research equipment in research and development activity (2000, 2005, 2007, 2008).....	5 (177)	266
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	Expenditures on innovation activities in industry (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....	6 (178)	266
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w przemyśle (2000, 2005, 2007, 2008).....	Means for automating production processes in industry (2000, 2005, 2007, 2008).....	7 (179)	268
Wartość sprzedaży produktów (wyrobów i usług) nowych i zmodernizowanych w przemyśle w 2008 r.	Value of sold production (goods and services) of technologically new and improved products in industry in 2008.....	8 (180)	271
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2000, 2005, 2007, 2008).....	Domestic inventions and utility models (2000, 2005, 2007, 2008).....	9 (181)	271
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES		
Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	272
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2005, 2007, 2008).....	Retail prices of selected goods and services (2000, 2005, 2007, 2008).....	1 (182)	273
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2007, 2008).....	Average procurement prices of major agricultural products (2000, 2005, 2007, 2008).....	2 (183)	275
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2005, 2007, 2008)...	Average market-place prices received by farmers (2000, 2005, 2007, 2008).....	3 (184)	275
DZIAŁ XV. ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY		
Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	276
Rolnictwo	Agriculture		
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2005, 2007, 2008).....	Trends and major economic and production results in agriculture (2000, 2005, 2007, 2008).....	1 (185)	281

		Tablica Table	Strona Page
Użytkowanie gruntów według sektorów (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Land use by sectors (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	2 (186)	283
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2006, 2005, 2007].....	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2000, 2006, 2005, 2007].....</i>	3 (187)	285
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2006, 2007].....	<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2006, 2007].....</i>	4 (188)	285
Powierzchnia zasiewów (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Sown area (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	5 (189)	287
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Selected crop production and yields (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	6 (190)	288
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw grunto- wych (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Area, production and yields of ground vege- tables (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	7 (191)	289
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Area, production and yields of tree fruit (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	8 (192)	290
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z krze- wów owocowych i plantacji jagodowych (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Area, production and yields of fruit bushes and berry fields (2000, 2005, 2007, 2008) ...</i>	9 (193)	291
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	10 (194)	292
Drób (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Poultry (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	11 (195)	294
Produkcja żywca rzeźnego (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Production of animals for slaughter (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	12 (196)	294
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Production of meat, fats and pluck (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	13 (197)	295
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Production of cows' milk and hen eggs (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	14 (198)	295
Melioracje użytków rolnych (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Drainage of agricultural land (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	15 (199)	296
Ciągniki rolnicze (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Agricultural tractors (2000, 2005, 2007 2008).....</i>	16 (200)	296
Zasoby siły pociągowej (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Draft force resources (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	17 (201)	296
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicz- nych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (1999/2000, 2004/05, 2006/07, 2007/08).....	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (1999/2000, 2004/05, 2006/07, 2007/08).....</i>	18 (202)	297
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bie- żące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>	19 (203)	297
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Procurement of major agricultural products (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	20 (204)	298
Wartość skupu ważniejszych produktów rol- nych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	<i>Value of major agricultural products pro- curement (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>	21 (205)	299

Łowiectwo**Hunting**

Niektóre zwierzęta łowne (2001, 2005, 2008, 2009)	<i>Selected game species (2001, 2005, 2008, 2009).....</i>	22 (206)	300
Odstzał niektórych zwierząt łownych (2000/01, 2004/05, 2007/08, 2008/09).....	<i>Selected species of game shot (2000/01, 2004/05, 2007/08, 2008/09).....</i>	23 (207)	300

		Tablica Table	Strona Page
Leśnictwo	Forestry		
Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Forest land (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	24 (208)	301
Powierzchnia lasów w zarządzie Lasów Państwowych według wieku i składu gatunkowego drzewostanów (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Forest areas managed by state treasury by age and species structure of tree stands (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	25 (209)	302
Zasoby drzewne na pniu w zarządzie Lasów Państwowych według wieku i składu gatunkowego drzewostanów (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Growing stock of standing wood managed by state treasury by age and species structure of tree stands (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	26 (210)	303
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	27 (211)	304
Pozyskanie drewna (2005, 2007, 2008).....	<i>Removals (2005, 2007, 2008).....</i>	28 (212)	305
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Trees and shrubs outside the forest and removals (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	29 (213)	305
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	306
Przemysł	Industry		
Podstawowe dane o przemyśle (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Basic data on industry (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	1 (214)	308
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	<i>Sold production of industry (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>	2 (215)	308
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle w 2008 r. (ceny bieżące).....	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry in 2008 (current prices).....</i>	3 (216)	311
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Average paid employment in industry (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	4 (217)	313
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Average monthly gross wages and salaries in industry (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	5 (218)	315
Budownictwo	Construction		
Produkcja budowlano-montażowa według grup (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	<i>Construction and assembly production by groups (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>	6 (219)	317
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>	7 (220)	317
Budynki oddane do użytkowania (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Buildings completed (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	8 (221)	319
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Buildings completed by type of buildings (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	9 (222)	320

		Tablica Table	Strona Page
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Average paid employment in construction (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	10 (223)	322
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2000, 2005, 2007, 2008)....	<i>Average monthly gross wages and salaries in construction (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	11 (224)	322
Produkcja budowlano-montażowa według krajów – miejsc wykonywania robót (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Construction and assembly production by countries – work places (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	12 (225)	322
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS. INFORMATION SOCIETY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	323
Transport	Transport		
Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Railway lines operated (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	1 (226)	326
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Hard surface public roads (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	2 (227)	326
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Regular bus communication lines (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	3 (228)	327
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Hire or reward road transport (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	4 (229)	327
Ruch pasażerów w Porcie Lotniczym Rzeszów (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Passenger traffic in Rzeszów Airport (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	5 (230)	328
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Registered road vehicles and tractors (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	6 (231)	328
Ruch graniczny pojazdów samochodowych (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Border traffic of road vehicles (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	7 (232)	329
Wypadki drogowe (2000, 2005, 2007, 2008) ...	<i>Road traffic accidents (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	8 (233)	329
Łączność	Communications		
Podstawowe usługi pocztowe (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Basic postal services (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	9 (234)	330
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Telephone subscribers and telephone sets (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	10 (235)	330
Społeczeństwo informacyjne	Information society		
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet (2007, 2008).....	<i>Enterprises using Internet (2007, 2008)</i>	11 (236)	331
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie teleinformatyczne (2007, 2008).....	<i>Enterprises using selected ict systems (2007, 2008).....</i>	12 (237)	331
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	332
Sprzedż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008]	<i>Retail sales (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>	1 (238)	335

		Tablica Table	Strona Page
Struktura sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	<i>Structure of retail sales (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>	2 (239)	335
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008].....	<i>Wholesale sales in trade enterprises (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>	3 (240)	336
Sklepy według form organizacyjnych i stacje paliw (2005, 2007, 2008).....	<i>Shops by organizational forms and petrol stations (2005, 2007, 2008).....</i>	4 (241)	336
Gastronomia (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Catering (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	5 (242)	337
Targowiska (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Marketplaces (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	6 (243)	337
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	338
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	1 (244)	343
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	2 (245)	345
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Enterprises by obtained financial results (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	3 (246)	346
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Economic relations in enterprises (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	4 (247)	347
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Current assets of enterprises (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	5 (248)	348
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Share equity (funds) of enterprises (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	6 (249)	350
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Initial capital (joint stock) of enterprises (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	7 (250)	351
Zobowiązania przedsiębiorstw (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Liabilities of enterprises (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	8 (251)	352
Kapitał zagraniczny przedsiębiorstw według kraju pochodzenia (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Foreign capital of enterprises by country of origin (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	9 (252)	353
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	354
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Revenue of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	1 (253)	356
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2008 r.	<i>Revenue of local self-government entities budgets by divisions in 2008.....</i>	2 (254)	358

		Tablica Table	Strona Page
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2007, 2008)...</i>	3 (255)	359
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2008 r.	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by divisions in 2008</i>	4 (256)	360
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	361
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008]	<i>Investment outlays (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008]</i>	1 (257)	365
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008]	<i>Investment outlays in enterprises (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>	2 (258)	366
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach na środki trwałe (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008]	<i>Investment outlays in enterprises on fixed assets (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>	3 (259)	367
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2007, 2008]	<i>Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities (current prices) [2000, 2005, 2007, 2008]</i>	4 (260)	368
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2000, 2005, 2007, 2008]	<i>Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2000, 2005, 2007, 2008]...</i>	5 (261)	369
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2000, 2005, 2007, 2008]	<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2000, 2005, 2007, 2008]</i>	6 (262)	370
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) [2000, 2005, 2007, 2008].....	<i>Gross value of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (current book-keeping prices) [2000, 2005, 2007, 2008]</i>	7 (263)	371
Stopień zużycia środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2000, 2005, 2007, 2008).....	<i>Degree of consumption of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (2000, 2005, 2007, 2008).....</i>	8 (264)	372
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	373
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2000, 2005, 2006, 2007]	<i>Gross domestic product (current prices) [2000, 2005, 2006, 2007]</i>	1 (265)	376

		Tablica Table	Strona Page
Wartość dodana brutto na 1 pracującego (ceny bieżące) [2005, 2006, 2007]	<i>Gross value added per 1 employed person (current prices) [2005, 2006, 2007]</i>	2 (266)	377
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bie- żące) [2000, 2005, 2006, 2007]	<i>Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2000, 2005, 2006, 2007]</i>	3 (267)	377
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2000, 2005, 2006, 2007)	<i>Nominal income in the households sector (2000, 2005, 2006, 2007)</i>	4 (268)	377
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. POD- MIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	378
Prywatyzacja	Privatization		
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawno-organizacyjnego w 2008 r.	<i>State owned enterprises by legal and orga- nizational status in 2008</i>	1 (269)	379
Przedsiębiorstwa państwowe objęte proce- sem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2008 r.	<i>State owned enterprises included in the pri- vatization process from 1 VIII 1990 to 31 XII 2008</i>	2 (270)	379
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzo- wane metodą bezpośrednią oraz zlikwido- wane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2008 r.	<i>State owned enterprises privatized by the di- rect method and liquidated from 1 VIII 1990 to 31 XII 2008</i>	3 (271)	380
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych i ich prywa- tyzacja w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2008 r.	<i>Companies established as a result of the commercialization of state owned enter- prises and their privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2008</i>	4 (272)	380
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyz- owanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2008 r.	<i>Companies established on the basis of the directly privatized and liquidated state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2008</i>	5 (273)	380
Podmioty gospodarki narodowej	Entities of the national economy		
Podmioty gospodarki narodowej zarejestro- wane w rejestrze REGON (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	6 (274)	381
Podmioty gospodarki narodowej zarejestro- wane w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2007, 2008) ..	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register by legal forms and sections (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	7 (275)	382
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Commercial companies by legal status and sections (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	8 (276)	384
Osoby fizyczne prowadzące działalność go- spodarczą według sekcji (2000, 2007, 2008)	<i>Natural persons conducting economic activ- ity by sections (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	9 (277)	385
Aneks	Annex		
Wybrane dane według PKD 2007	<i>Selected data by PKD 2007</i>	x	386

SPIS MAP I WYKRESÓW**LIST OF MAPS AND GRAPHS**

	Strona Page
Podział województwa podkarpackiego na powiaty i gminy	<i>Powiaty and gminas of Podkarpackie voivodship</i> 183
Województwo podkarpackie na tle kraju w 2008 r.	<i>Podkarpackie voivodship compared to the country in 2008</i> 184
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według województw w 2007 r.	<i>Gross domestic product per capita by voivodships in 2007</i> 184
Struktura powierzchni województwa w 2009 r.	<i>Structure of the voivodship area in 2009</i> 185
Struktura ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczania (2007, 2008)	<i>Structure of industrial and municipal waste water requiring treatment (2007, 2008)</i> 185
Emisja zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² (2007, 2008)	<i>Emission of pollutants from plants generating substantial air pollution per 1 km² (2007, 2008)</i> 185
Ludność według płci i wieku w 2008 r.	<i>Population by sex and age in 2008</i> 186
Ruch naturalny ludności (2000-2008)	<i>Vital statistics (2000-2008)</i> 186
Migracje ludności (2000, 2005-2008)	<i>Migration of population (2000, 2005-2008)</i> 186
Struktura pracujących w 2008 r.	<i>Structure of employed persons in 2008</i> 187
Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy (2007, 2008)	<i>Registered unemployed persons by duration of unemployment (2007, 2008)</i> 187
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku i wykształcenia (2007, 2008)	<i>Structure of registered unemployed persons by age and education (2007, 2008)</i> 187
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000-2008).....	<i>Average monthly per capita available income of households (2000-2008)</i> 188
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw (2000, 2005, 2007, 2008)....	<i>Dwellings completed per 1000 marriages contracted (2000, 2005, 2007, 2008)</i> 188
Odsetek szkół posiadających komputery przeznaczone do użytku uczniów	<i>Percentage of schools possessing computers used by pupils</i> 188
Liczba uczniów przypadających na 1 komputer	<i>Number of pupils per computer</i> 188
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2008/2009	<i>Education by educational level in the 2008/2009 school year</i> 189
Gospodarstwa rolne indywidualne w 2008 r.	<i>Private farms in 2008</i> 190
Użytkowanie gruntów w 2008 r.	<i>Land use in 2008</i> 190
Zwierzęta gospodarskie na 100 ha użytków rolnych (2007, 2008)	<i>Farm animals per 100 ha of agricultural land (2007, 2008)</i> 190
Produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca (2000, 2005-2008).....	<i>Sold production of industry per 1 inhabitant (2000, 2005-2008)</i> 191
Przedsiębiorstwa i ich przychody według wskaźnika rentowności obrotu brutto w 2008 r.	<i>Enterprises and their revenues by gross turnover profitability rate in 2008</i> 191
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2008 r.	<i>Local self-government entities expenditures in 2008</i> 191
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	<i>Institutional sectors and their relationships</i> 192
Nakłady inwestycyjne według sekcji (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Investment outlays by sections (2000, 2005, 2007, 2008)</i> 193
Wartość dodana brutto w 2007 r.	<i>Gross value added in 2007</i> 193
Pracujący w 2007 r.	<i>Persons employed in 2007</i> 193
Podmioty gospodarki narodowej w 2008 r.	<i>Entities of the national economy in 2008</i> 193
Schemat procesu prywatyzacji	<i>Plan of the privatization process</i> 194
Kapitał zagraniczny przedsiębiorstw według kraju pochodzenia w 2008 r.	<i>Foreign capital of enterprises by country of origin in 2008</i> 353

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

- Kreska (—) – zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;
- (0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.
- Kropka (.) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.
- Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 28.
categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 28.
- Znak * – oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.
data revised.
- Znak # – oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.
- „W tym”
„Of which” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
indicates that not all elements of the sum are given.
- Comma (,) – *used in figures represents the decimal point.*

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc = <i>thousand</i>	t	= tona <i>tonne</i>
mln	= milion <i>million</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
zł <i>zl</i>	= złoty = <i>złoty</i>	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
szt <i>pcs</i>	= sztuka = <i>piece</i>	m	= metr <i>metre</i>
egz	= egzemplarz	km	= kilometr <i>kilometre</i>
kpl	= komplet	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin = <i>volume</i>	ha	= hektar <i>hectare</i>
μg	= mikrogram <i>microgram</i>	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
g	= gram <i>gram</i>	l	= litr <i>litre</i>
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>	dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>

m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>	poz.	= pozycja
dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	pkt	= punkt
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	ust.	= ustęp
MW·h	= megawatogodzina <i>megawatt-hour</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
TJ	= teradžul <i>terajoule</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>inter alia</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
h	= godzina <i>hour</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
d 24h	= doba = <i>24 hours</i>	tn. <i>i.e.</i>	= to znaczy = <i>that is</i>
r.	= rok	tw.	= tak zwany
ceg <i>brick</i>	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych = <i>standard brick unit expressing the quantity of wall building ma- terials</i>	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
t/r <i>ty</i>	= ton rocznie = <i>tonnes per year</i>	S.A.	= Spółka Akcyjna <i>Joint stock company</i>
art.	= artykuł <i>article</i>	ZOZ	= Zakład Opieki Zdrowotnej <i>Health Care Institution</i>
cd. <i>cont.</i>	= ciąg dalszy = <i>continued</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial- nych do Celów Statystycznych
dok. <i>cont.</i>	= dokończenie = <i>continued</i>	NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
Lp. No.	= liczba porządkowa = <i>number</i>	EKG <i>ECE</i>	= Europejska Komisja Gospodarcza = <i>Economic Commission for Europe</i>
Kk	= Kodeks karny	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich <i>Statistical Office of the European Communities</i>
kl.	= klasa	ONZ <i>UN</i>	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych = <i>United Nations</i>
nr (Nr) No.	= numer = <i>number</i>	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury <i>United Nations Educational, Scien- tific and Cultural Organization</i>

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2004)**, opracowanej na podstawie wy-dawnictwa Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich EUROSTAT — „Nomenclature des Activités de Communauté Européenne — NACE rev. 1.1”. PKD wprowadzona została z dniem 1 V 2004 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 I 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. Nr 33, poz. 289). Wprowadzenie tej klasyfikacji, w miejsce PKD obowiązującej do 30 IV 2004 r., nie wpływa na dotychczas prezen-towane w Roczniku dane.

Od 2003 r. przedszkola i oddziały przed-szkolne przy szkołach podstawowych zali-czane są do sekcji „Edukacja” (do 2002 r. zaliczane były do sekcji „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”).

W stosunku do PKD 2004 dokonano do-datkowego grupowania, ujmując pod poję-ciem:

— **przemysł** — sekcje: „Górnictwo”, „Prze-twórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”,

— **usługi rynkowe** — sekcje: „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samocho-dowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”, „Hotele i restau-racje”, „Transport, gospodarka magazyno-wa i łączność”, „Pośrednictwo finansowe”, „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności go-spodarczej”, „Działalność usługowa komunal-na, społeczna i indywidualna, pozostała”, oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników”,

— **usługi nierynkowe** — sekcje: „Administra-cja publiczna i obrona narodowa; obowią-zkowe ubezpieczenia społeczne i powszech-ne ubezpieczenia zdrowotne”, „Edukacja” oraz „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** — wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

— **sektor publiczny** — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwo-wych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless oth-erwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities (PKD 2004)** — compiled on the ba-sis of the Statistical Office of the European Community EUROSTAT publication “Nomen-clature des Activités de Communauté Eu-ro péenne — NACE rev. 1.1”. PKD was intro-duced on 1 V 2004 by the Decree of the Council of Ministers regarding the Polish Clas-sification of Activities, dated 20 I 2004 (Journal of Laws No. 33, item 289). Introduction of this classification, instead of PKD, binding until 30 IV 2004, does not influence the data presented in the Yearbook until now.

Since 2003 nursery schools and pre-*-primary schools of primary schools have been included in the section “Education” (until 2002 they were included in the section “Health and social work”).*

In the Polish version of NACE an additional grouping was introduced under the item:

— **industry** — sections: “Mining and quarry-ing”, “Manufacturing” and “Electricity, gas and water supply”,

— **market services** — sections: “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods”, “Hotels and restaurants”, “Trans-*port, storage and communication*”, “Finan-*cial intermediation*”, “Real estate, renting and business activities”, “Other commu-*nity, social and personal service activities*”, and “Private households with employed persons”,

— **non-market services** — sections: “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education” as well as “Health and social work”;

2) according to **institutional sectors** — exclu-sively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

— **public sector** — grouping state ownership (of the State Treasury and state legal per-sons), local self-government entity own-ship as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,

— **sektor prywatny** — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszana” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

4. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji, działów i grup PKD opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD — należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja wprowadzona została rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 XII 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644), w miejsce obowiązującej do 31 XII 2004 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług (PKWiU)**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została

— **private sector** — grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, including entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- more than 49 persons.

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

5. Data according to NACE sections, divisions and groups are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

7. Other than NACE, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities are grouped; the classification was introduced by a Decree of the Minister of Economy and Labour, dated 8 XII 2004 (Journal of Laws No. 265, item 2644), replacing the classification valid until 31 XII 2004;
- 2) the **Polish Classification of Products and Services (PKWiU)**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced by a Decree of the Council of Ministers, dated 6 IV 2004

rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 IV 2004 r. (Dz. U. Nr 89, poz. 844) w miejsce stosowanej do 31 XII 2004 r. i zastąpiła stosowany poprzednio Systematyczny Wykaz Wyróbów (SWW);

- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyróbów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie europejskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1317) z późniejszymi zmianami.

8. Informacje o województwie oraz w podziale na **miasta i wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” — pozostałe terytorium województwa.

9. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjęto kategorię **ceny bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyróbu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług (od produktów krajowych i od importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób).

(Journal of Laws No. 89, item 844) in place of the classification used until 31 XII 2004, and replaced, unless otherwise indicated, the Systematic Nomenclature of Goods (SWW) previously used (the former National Product Classification);

- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the European Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1317) with later amendments.

8. Information on voivodship as well as by **urban and rural area** is presented according to administrative division in a given period. The term urban area is understood as an area located within the administrative borders of these units, while a rural area is understood as the remaining territory of the voivodship.

9. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production and value added, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: the value added tax — VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, the lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers).

Cena producenta definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o należny podatek od towarów i usług i powiększona o podatek akcyzowy w przypadku płatnika tych podatków oraz pomniejszona o ewentualne rabaty i opusty.

10. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej — ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 1995 r. (średnie ceny bieżące 1995 r.) do 2000 r.,
 - ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.) od 2001 r.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki)

obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) — według stanu w dniu 30 VI.

13. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują jednostek budżetowych resortu obrony narodowej i resortu spraw wewnętrznych i administracji.

14. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

17. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Producer's price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the value added tax (VAT) due and increased by the excise tax when applicable as well as decreased by applicable rebates and deductions.

10. Constant prices were adopted as follows:

- 1) *agricultural output* — current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) *sold production of industry*:
 - 1995 constant prices (1995 average current prices) until 2000,
 - 2000 constant prices (2000 average current prices) since 2001.

11. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices — in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year, the population as of 31 XII was adopted, whereas when computing data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production) — as of 30 VI.

13. Data, unless otherwise noted, do not include budget entities of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior and Administration.

14. Some data are given on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

15. Due to the electronic method of data processing, in some cases sum of components can differ from the amount given in the item „total”.

16. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate notes.

17. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD — 10th Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych <i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone <i>Congenital anomalies</i>	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone <i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane <i>Symptoms, sign and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD)
NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE — NACE rev. 1.1

**sekcje
sections**

Handel i naprawy <i>Trade and repair</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Obsługa nieruchomości i firm x	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej <i>Real estate, renting and business activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne x	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>

**działy
divisions**

Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich <i>Processing of leather and manufacture of leather products</i>	Produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych <i>Tanning and dressing of leather; manufacture of luggage, handbags, saddlery, harness and footwear</i>
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny <i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products</i>	Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz z korka (z wyłączeniem mebli), wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD) (dok.)

NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE — NACE rev. 1.1 (cont.)

działy (dok.)
divisions (cont.)

<p>x <i>Manufacture of wearing apparel and furriery</i></p> <p>Produkcja masy włóknistej oraz papieru <i>Manufacture of pulp and paper</i></p> <p>Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej <i>Manufacture of coke, refined petroleum products</i></p> <p>Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i></p> <p>Produkcja maszyn i urządzeń x</p> <p>Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej x</p> <p>Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna x</p>	<p>Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich <i>Manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur</i></p> <p>Produkcja masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru <i>Manufacture of pulp, paper and paper products</i></p> <p>Wytwarzanie koksu, produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych <i>Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel</i></p> <p>Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i></p> <p>Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c.</i></p> <p>Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i></p> <p>Produkcja mebli; działalność produkcyjna, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i></p>
--	--

grupa
group

<p>Wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna <i>Building of constructions; civil engineering</i></p>	<p>Wznoszenie kompletnych budynków i budowli lub ich części; inżynieria lądowa i wodna <i>Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering</i></p>
---	--

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Uwaga. W wyniku zastosowania dokładniejszych metod obliczeniowych **uaktualnione zostały informacje dotyczące powierzchni** Polski oraz jednostek podziału terytorialnego.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodological Papers and Classifications).

Note. As a result of using more precise measuring methods, **updates were made to the information on the territory of Poland and units of territorial division.**

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2008 R.
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo	SPECIFICATION
	Poland	Voivodship	
	ogółem		
		Polska = 100	
		Poland = 100	

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII
AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII

Powierzchnia w km ²	312679	17845	5,7	Area in km ²
Powiaty.....	314	21	6,7	Powiats
Miasta na prawach powiatu.....	65	4	6,2	Cities with powiat status
Gminy.....	2478	159	6,4	Gminas
Miasta.....	892	46	5,2	Towns
Miejscowości wiejskie.....	54135	1709	3,2	Rural localities
Sołectwa.....	40459	1553	3,8	Village administrator's offices

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:
pyłowych.....	76,8	2,3	3,0	particulates
gazowych.....	216319,0	3432,3	1,6	gases
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII).....	3090	210	6,8	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne.....	2233	174	7,8	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	797	34	4,3	with increased biogene removal (disposal)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t.....	114938,2	1084,2	0,9	Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t.....	10036,4	363,8	3,6	Municipal waste collected ^b (during the year) in thous. t
Wydatki inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment expenditures (current prices):
na ochronę środowiska:				for environmental protection:
w mln zł.....	8528,6	296,0	3,5	in mln zł
w % nakładów inwestycyjnych ogółem.....	3,9	3,8	x	in % of total investment outlays
na gospodarkę wodną:				for water management:
w mln zł.....	2264,8	192,1	8,5	in mln zł
w % nakładów inwestycyjnych ogółem.....	1,0	2,4	x	in % of total investment outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE
PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych.....	1082057	38043	3,5	in absolute numbers
na 10 tys. ludności.....	284	181	63,7	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %....	65,9	72,6	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. ^b Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2008 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	Polska = 100 Poland = 100	SPECIFICATION
	ogółem total			
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38135,9	2099,5	5,5	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23288,2	859,5	3,7	urban areas
wieś.....	14847,7	1240,0	8,4	rural areas
w tym kobiety	19721,0	1073,4	5,4	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII).....	122	118	96,7	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyj- nym (stan w dniu 31 XII).....	55,1	57,5	104,4	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,9	1,9	211,1	Natural increase per 1000 popula- tion
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności.....	-0,4	-1,1	275,0	Internal and international net migra- tion for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	13711,0	690,8	5,0	Employed persons ^a (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagro- dzenie brutto w zł	2942,17	2489,98	84,6	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1473,8	115,6	7,8	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %.....	9,5	13,0	136,8	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Distribution network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej (bez magistralnej) ..	262687,1	12857,1	4,9	water-line (excluding main)
kanalizacyjnej ^b	94791,6	10477,5	11,1	sewerage ^b
gazowej.....	129582,8	18260,7	14,1	gas-line
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):				Dwellings stocks ^c (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach.....	13150,3	614,7	4,7	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	344,8	292,8	84,9	per 1000 population
izby: w tysiącach	48703,1	2440,9	5,0	rooms: in thousands
na 1000 ludności.....	1277,1	1162,6	91,0	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań: w tysiącach m ²	923411,3	47978,6	5,2	usable floor space of dwellings: in thousands m ²
na 1000 ludności w m ²	24213,7	22852,5	94,4	per 1000 population in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	165,2	5,6	3,4	in thousands
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	4,3	2,7	62,8	dwellings
izby.....	18,5	14,1	76,2	rooms
powierzchnia użytkowa miesz- kań w m ²	450,9	330,2	73,2	usable floor space of dwellings in m ²

^a Według faktycznego miejsca pracy. ^b Sieć rozdzielcza i kolektory. ^c Na podstawie bilansu.

^a By actual workplace. ^b Distribution network and collectors. ^c Based on balance.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2008 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		

EDUKACJA^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego
EDUCATION^a — as of beginning of the school year

Uczniowie szkół ^b w tys.:				<i>Pupils and students of schools^b in thous.:</i>
podstawowych	2294,4	140,3	6,1	<i>primary</i>
gimnazjów	1381,4	83,4	6,0	<i>lower secondary</i>
specjalnych ponadgimnazjalnych przysposabiających do pracy	8,8	0,6	6,8	<i>special upper secondary job-training</i>
zasadniczych zawodowych	239,1	15,7	6,6	<i>basic vocational</i>
liceów ogólnokształcących	686,4	42,2	6,1	<i>general secondary</i>
uzupełniających liceów ogólnokształcących	1,6	0,1	12,5	<i>supplementary general secondary</i>
liceów profilowanych	72,5	4,1	5,7	<i>specialized secondary</i>
techników	549,9	39,9	7,3	<i>technical secondary</i>
techników uzupełniających	5,3	0,6	11,3	<i>supplementary technical secondary</i>
artystycznych ogólnokształcących ^c policealnych	13,1	1,0	7,6	<i>general art^c</i>
	344,1	16,5	4,8	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^d :				<i>Children attending pre-primary education establishments^d:</i>
w tysiącach	919,1	48,1	5,2	<i>in thousand</i>
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	631	562	89,1	<i>per 1000 children aged 3–6</i>

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII

Pracownicy medyczni ^e :				<i>Medical personnel^e:</i>
lekarze ^f	78086	3810	4,9	<i>doctors^f</i>
dentyści	12765	906	7,1	<i>dentists</i>
pielęgniarki ^g	182778	10846	5,9	<i>nurses^g</i>
Szpitala ogólne	732	32	4,4	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych ^h w tys.	183,6	9,7	5,3	<i>Beds in general hospitals^h in thous.</i>
Apteki ⁱ i punkty apteczne	11731	693	5,9	<i>Pharmaciesⁱ and pharmaceutical outlets</i>

KULTURA. TURYSTYKA
CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8420	695	8,3	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	135262,6	8938,9	6,6	<i>Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
Muzea (stan w dniu 31 XII)	743	36	4,8	<i>Museums (as of 31 XII)</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 3. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c Dające uprawnienia zawodowe. ^d W przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych. ^e Według podstawowego miejsca pracy. ^f Łącznie z lekarzami odbywającymi staż. ^g W tym osoby z tytułem magistra pielęgniarstwa. Łącznie z asystentkami pielęgniarstwowymi. Bez indywidualnych praktyk pielęgniarstwowo-łączących z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ⁱ Bez aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, działających na potrzeby tych zakładów; łącznie z aptekami podległymi przedsiębiorstwu państwowemu PKP.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 3. ^b Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. ^c Leading to professional certification. ^d In nursery schools and pre-primary sections of primary schools. ^e By main workplace. ^f Including interns. ^g Of which persons with a Master’s degree in nursing. Including nursing assistants. Excluding individual nursing practices. ^h Including beds and incubators for newborns. ⁱ Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, operating for the needs of these; including pharmacies subordinate to the state-owned enterprise PKP.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2008 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska		Województwo		SPECIFICATION
	Poland		Voivodship		
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100		
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)					
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	20726,5	883,3	4,3		Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII).....	483	32	6,6		Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	35179,5	798,9	2,3		Audience in fixed cinemas in thous.
Turystyczne obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania w tys.: miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	597,0	21,3	5,3		Collective tourist accommodation establishments in thous.: number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów.....	19556,1	619,4	3,2		tourists accommodated
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY					
Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha.....	16154,3	777,3	4,8		Agricultural land ^a (as of June) in thous. ha
grunty orne.....	12093,8	477,1	3,9		arable land
sady (łącznie ze szkółkami drzew i krzewów)	329,4	11,6	3,5		orchards (including nurseries)
łąki i pastwiska trwałe.....	3184,4	236,7	7,4		permanent meadows and pastures
pozostałe	546,6	51,8	9,5		others
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha:					Sown area (as of June) in thous. ha:
zboża ogółem.....	8604,4	296,5	3,4		total cereals
ziemniaki ^b	529,5	46,9	8,9		potatoes ^b
warzywa gruntowe ^c	169,0	4,7	2,8		field vegetables ^c
Zbiory w tys. t:					Production in thous. t:
zboża ogółem.....	27664,3	972,5	3,5		total cereals
ziemniaki ^d	10462,1	918,2	8,8		potatoes ^d
warzywa gruntowe ^e	4430,4	179,2	4,0		field vegetables ^e
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboża ogółem.....	32,2	32,8	101,9		total cereals
ziemniaki ^d	191	182	95,3		potatoes ^d
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9065,9	660,8	7,3		Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION					
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):					Sold production of industry (current prices):
w mln zł	934873,5	30863,9	3,3		in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	24527	14716	60,0		per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^f (ceny bieżące):					Sales of construction and assembly production ^f (current prices):
w mln zł	136640,1	3949,5	2,9		in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	3585	1883	52,5		per capita in zł

^a Według granic administracyjnych. ^b Bez powierzchni ziemniaków w ogrodach przydomowych. ^c Bez upraw warzyw w ogrodach przydomowych. ^d Łącznie z powierzchnią ziemniaków w ogrodach przydomowych. ^e Łącznie z uprawą warzyw w ogrodach przydomowych. ^f Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca wykonywania robót.

^a By administrative borders. ^b Excluding potato area in home gardens. ^c Excluding vegetable crops in home gardens. ^d Including potato area in home gardens. ^e Including vegetable crops in home gardens. ^f Realized by construction units — by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2008 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo	SPECIFICATION
	Poland	Voivodship	
	ogółem		
		Polska = 100	
		Poland = 100	

TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII
TRANSPORT. COMMUNICATIONS — as of 31 XII

Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km ..	261232,9	14494,3	5,5	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	90,3	91,0	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane w tys. szt:				Registered cars in thous. units:
osobowe	16079,5	781,0	4,9	passenger cars
ciężarowe i ciągniki siodłowe ^a	2922,0	131,0	4,5	lorries and road tractors ^a
Placówki pocztowe	8450	475	5,6	Post offices
Telefoniczne łącza główne ^b :				Fixed main line ^b :
w tysiącach	9220,3	422,7	4,6	in thousands
na 1000 ludności	241,8	201,3	83,3	per 1000 population
w tym standardowe łącza główne ..	8048,7	385,2	4,8	of which standard main line

HANDEL — stan w dniu 31 XII
TRADE — as of 31 XII

Sklepy	385663	20172	5,2	Shops
Liczba ludności na 1 sklep	99	104	105,1	Population per shop

FINANSE PUBLICZNE
PUBLIC FINANCE

Budżety gmin ^c				Budgets of gminas ^c
dochody:				revenue:
w mln zł	62317,8	4111,6	6,6	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	2453	2334	95,1	per capita in zł
wydatki:				expenditure:
w mln zł	62892,7	4109,5	6,5	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	2475	2332	94,2	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
dochody:				revenue:
w mln zł	49443,8	1265,7	2,6	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	3890	3775	97,0	per capita in zł
wydatki:				expenditure:
w mln zł	51172,4	1251,7	2,4	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	4026	3733	92,7	per capita in zł
Budżety powiatów				Budgets of powiatów
dochody:				revenue:
w mln zł	18147,2	1224,1	6,7	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	714	695	97,3	per capita in zł
wydatki:				expenditure:
w mln zł	18114,9	1203,4	6,6	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	713	683	95,8	per capita in zł
Budżety województw				Budgets of voivodships
dochody:				revenue:
w mln zł	12660,2	698,6	5,5	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	332	333	100,3	per capita in zł
wydatki:				expenditure:
w mln zł	13002,7	646,0	5,0	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	341	308	90,3	per capita in zł

^a Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^b Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

^c Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Including vans. ^b Data concern operators of the public telecommunication network. ^c Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2008 R. (dok.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo	SPECIFICATION
	Poland	Voivodship	
	ogółem total		

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE
INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				<i>Investment outlays (current prices):</i>
w mln zł	217259,7	7883,1	3,6	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł	5700	3759	65,9	<i>per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>
w mln zł	2227406,1	97132,8	4,4	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł	58407	46265	79,2	<i>per capita in zł</i>

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a	5809	274	4,7	<i>State owned enterprises included in the privatization process^a</i>
skomercjalizowane	1701	86	5,1	<i>commercialized</i>
objęte prywatyzacją bezpośrednią w tym sprywatyzowane	2184	104	4,8	<i>included in direct privatization of which privatized</i>
2105	104	4,9		
poddane likwidacji	1924	84	4,4	<i>subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	1073	47	4,4	<i>of which liquidated</i>
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON ^b (stan w dniu 31 XII)	3757093	144263	3,8	<i>Entities of the national economy recorded in the REGON register^b (as of 31 XII)</i>
na 1000 ludności	98,6	68,7	69,4	<i>per 1000 population</i>
sektor publiczny	124528	6040	4,9	<i>public sector</i>
sektor prywatny	3632565	138223	3,8	<i>private sector</i>

RACHUNKI REGIONALNE W 2007 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2007

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				<i>Gross domestic product (current prices):</i>
w mln zł	1176737	43685	3,7	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł	30873	20829	67,5	<i>per capita in zł</i>
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				<i>Gross value added (current prices):</i>
w mln zł	1029442	38217	3,7	<i>in mln zł</i>
na 1 pracującego w zł	75550	52944	70,1	<i>per 1 employed person in zł</i>
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>
w mln zł	742374	31448	4,2	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł	31448	14995	77,0	<i>per capita in zł</i>

^a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2008 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. ^b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a From 1 VIII 1990 to 31 XII 2008; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury. ^b Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwaga

Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 2000 i 2001 dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby

Note

Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2000 and 2001 are based on the revised number of popula

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
POWIERZCHNIA						
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	17926	17926	17926	17844	17844
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA						
2	Pobór wody – w % poboru na potrzeby gospodarki narodowej i ludności – na cele: produkcyjne ^a (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem)	57,6	46,2	49,6	50,4	48,8
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	29,8	31,3	29,1	28,8	29,2
4	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	14,6	13,5	14,4	14,5	13,8
5	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane ^c w % wymagających oczyszczenia	90,9	91,2	90,9	91,8	92,5
6	Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane ^c na 1 km ² w dam ³	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3
7	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^d	40,9	43,1	44,8	47,5	49,6
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t:						
8	pyłowych	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
9	gazowych (bez dwutlenku węgla)	1,6	1,4	1,4	1,6	1,4
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:						
10	pyłowych	98,0	97,9	98,5	98,7	98,6
11	gazowych (bez dwutlenku węgla)	23,2	25,4	11,6	10,9	14,5
12	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^e wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t	75,3	59,7	59,6	62,8	65,5
13	Odpady komunalne zebrane przez zakłady oczyszczania ^f na 1 mieszkańca w kg	240	202	209	200	181

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed włączeniem do sieci. ^c Odprowadzone do wód lub do ziemi. ^d Ludność ogółem – na podstawie bilansów. ^e Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 8. ^f Dane szacunkowe; do

^a From own intakes. ^b Water withdrawal by intakes before entering the water system. ^c Discharged into waters or into ulation – based on balances. ^e See general notes to the chapter „Environmental protection”, item 8. ^f Estimated data; until 2001

ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

tion, which considers the results of Population and Housing Census of 2002.

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
<i>AREA</i>					
17844	17846	17845	17845	Area in km ² (as of 31 XII)	1
<i>ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>					
				Water withdrawal – in % of total withdrawal for needs of the national economy and population – for purposes of:	
58,4	54,5	53,4	51,5	production ^a (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)	2
23,8	26,3	27,3	28,3	exploitation water-line system ^b	3
				Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³	4
17,3	15,8	15,2	14,4		
				Industrial and municipal waste water treated ^c in % of requiring treatment	5
92,8	93,1	93,1	95,2		
				Industrial and municipal waste water untreated ^c per 1 km ² in dam ³	6
0,3	0,3	0,3	0,2		
				Population using waste water treatment plants in % of total population ^d	7
52,1	54,3	55,1	59,8		
				Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per km ² in t:	
				particulates	8
0,2	0,2	0,2	0,1		
				gases (excluding carbon dioxide)	9
1,5	1,4	1,3	1,2		
				Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:	
				particulates	10
98,6	98,8	98,5	98,7		
				gases (excluding carbon dioxide)	11
13,8	16,9	24,5	29,6		
				Waste (excluding municipal waste) ^e generated (during the year) per 1 km ² in t	12
69,3	74,9	71,5	60,8		
				Municipal waste collected by purification plants ^f per capita in kg	13
165	171	167	173		

korzystająca z oczyszczalni ścieków (w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana) – na podstawie szacunków; ludność 2001 r. określana jako odpady stałe wywiezione.

the ground. ^d Population using waste water treatment plants (in 2000 defined as served population) – estimated data; total population defined as solid waste removed.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.)						
	Wydatki inwestycyjne ^a (ceny bieżące) – w % nakładów ogółem – na:					
1	ochronę środowiska	8,2	8,0	5,7	7,8	5,9
2	gospodarkę wodną	1,8	1,6	1,8	2,1	1,9
	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^b (stan w dniu 31 XII):					
3	w % powierzchni ogólnej	47,9	47,8	47,8	47,4	47,5
4	na 1 mieszkańca w m ²	4084	4072	4070	4037	4044
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE						
	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					
5	w liczbach bezwzględnych	34695	44802	49881	50324	48360
6	na 10 tys. ludności	165,2	213,1	237,0	240,0	230,6
7	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	60,1	68,5	73,4	73,0	71,9
LUDNOŚĆ						
8	Ludność (stan w dniu 31 XII)	2101375	2104138	2105050	2097248	2097975
9	miasta	854767	853881	851644	849217	848719
10	wieś	1246608	1250257	1253406	1248031	1249256
11	z liczby ogółem kobiety	1072759	1074370	1075002	1071142	1071727
12	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	104	104	104	104	104
13	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	117	117	117	118	118
	Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):					
14	produkcyjnym	1222021	1240945	1259784	1273011	1288202
15	poprodukcyjnym	300933	303991	305845	306227	309159
16	Małżeństwa na 1000 ludności	5,6	5,4	5,3	5,5	5,3
17	Rozwody na 1000 ludności	0,7	0,7	0,8	0,8	1,1
18	Urodzenia żywe na 1000 ludności	11,2	10,5	10,1	9,7	9,7
19	Zgony ^c na 1000 ludności	8,6	8,5	8,5	8,5	8,5
20	Przyrost naturalny na 1000 ludności	2,6	1,9	1,6	1,2	1,2
21	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych ...	7,2	6,8	6,9	7,7	7,2
	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					
22	mężczyźni	71,2	71,4	71,6	71,9	71,8
23	kobiety	79,0	79,7	79,9	79,7	80,2
24	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,9	-1,1	-1,4	-1,2	-1,0

^a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne. ^b Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin, bez niemowląt.

^a Until 2001 defined as investment outlays. ^b Including those created on the basis of gmina resolutions, excluding Natura

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
<i>ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)</i>					
5,4	5,4	4,9	3,8	Investment expenditures ^a (current prices) – in % of total outlays – for:	1
1,2	1,1	1,6	2,4	environmental protection	2
				water management	
				Legally protected areas possessing unique environmental value ^b (as of 31 XII):	
47,7	44,5	44,5	44,5	in % of total area	3
4058	3786	3787	3783	per capita in m ²	4
<i>PUBLIC SAFETY</i>					
				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:	
43909	41356	37864	38043	in absolute numbers	5
209,3	197,2	180,5	181,4	per 10 thous. population	6
				Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %	7
69,7	71,4	72,1	72,6		
<i>POPULATION</i>					
2098263	2097564	2097338	2099495	Population (as of 31 XII)	8
846826	849937	850665	859465	urban areas	9
1251437	1247627	1246673	1240030	rural areas	10
1071981	1071966	1072228	1073378	of total females	11
104	105	105	105	Females per 100 males (as of 31 XII)	12
118	118	118	118	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	13
				Population at age (as of 31 XII):	
1301539	1312640	1323015	1333169	working	14
312197	316241	320234	325045	post-working	15
5,6	6,0	6,5	6,6	Marriages per 1000 population	16
1,3	1,1	1,1	1,1	Divorces per 1000 population	17
9,7	9,6	10,0	10,6	Live births per 1000 population	18
8,7	8,3	8,5	8,7	Deaths ^c per 1000 population	19
1,1	1,3	1,5	1,9	Natural increase per 1000 population	20
7,3	7,0	6,0	5,4	Infant deaths per 1000 live births	21
				Life expectancy at the moment of birth:	
72,0	72,6	72,9	73,1	males	22
80,3	80,8	80,9	81,3	females	23
				Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	24
-1,1	-1,9	-1,5	-1,1		

obszarów sieci Natura 2000 położonych poza terenami objętymi innymi formami ochrony przyrody. c Łącznie ze zgonami

2000 areas located outside terrains included in other forms of nature protection. c Including infant deaths.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
RYNEK PRACY						
	Pracujący ^a :					
1	ogółem: w tys.	945,6	926,4	<u>923,9_b</u> 637,4	635,8	635,6
2	w tym kobiety	465,2	458,6	<u>458,6_b</u> 297,5	294,7	293,1
3	1999 = 100	96,6	94,6	<u>94,4_b</u> 65,1	64,9	64,9
4	na 1000 ludności	450,1	440,3	<u>438,9_b</u> 302,8	303,2	302,9
	z liczby ogółem w %:					
5	rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybac- two	47,3	48,2	<u>48,3_b</u> 25,0	25,0	25,0
6	przemysł i budownictwo	20,6	20,1	<u>19,4_b</u> 28,1	28,0	28,2
7	usługi rynkowe	19,3	18,8	<u>19,4_b</u> 28,1	28,4	27,8
8	usługi nierynkowe	12,8	13,0	<u>13,0_b</u> 18,8	18,6	19,0
9	pracujący w sektorze prywatnym	77,3	78,6	<u>79,4_b</u> 70,1	71,0	71,7
	Przeciętne zatrudnienie:					
	w przemyśle:					
10	w tysiącach	145,2	139,8	133,7	133,8	133,1
11	na 1000 ludności	69,1	66,5	63,5	63,8	63,5
	w budownictwie:					
12	w tysiącach	32,1	29,1	23,5	20,6	18,4
13	na 1000 ludności	15,3	13,8	11,2	9,8	8,8
	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII):					
14	ogółem: w tys.	182,2	195,2	187,5	182,5	170,3
15	1999 = 100	110,6	118,5	113,9	110,8	103,4
	z liczby ogółem w %:					
16	kobiety	53,4	51,5	50,0	50,7	52,1
17	w wieku poniżej 25 lat	32,8	31,5	29,5	28,0	26,3
18	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	50,4	54,3	55,1	55,5	55,3
19	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	16,2	17,4	<u>16,9_b</u> 20,6	20,2	19,1

^a Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy. ^b Dane podaje się w dwóch ujęciach, tj. z uwzględnieniem pracu oraz Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (mianownik), patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy”.

^a As of 31 XII; by actual workplace. ^b Data were given in two formulations, i.e. considering the number of persons employed Census 2002 (denominator), see general notes to the chapter „Labour market”.

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
<i>LABOUR MARKET</i>					
				<i>Employed persons^a:</i>	
639,1	654,3	677,6	690,8	<i>total: in thous.</i>	1
295,8	301,9	309,4	314,3	<i>of which women</i>	2
65,3	66,8	69,2	70,6	<i>1999 = 100</i>	3
304,6	311,9	323,1	329,0	<i>per 1000 population</i>	4
000				<i>of total number in %:</i>	
24,9	24,3	23,5	23,0	<i>agriculture, hunting and forestry; fishing</i>	5
27,8	28,4	29,2	28,5	<i>industry and construction</i>	6
28,2	28,4	28,7	30,2	<i>market services</i>	7
19,1	18,9	18,6	18,3	<i>non-market services</i>	8
72,5	73,6	74,8	75,7	<i>employed persons in private sector</i>	9
				<i>Average paid employment:</i>	
				<i>in industry:</i>	
132,6	134,4	142,6	146,2	<i>in thousands</i>	10
63,2	64,1	68,0	69,7	<i>per 1000 population</i>	11
				<i>in construction:</i>	
19,3	20,6	23,5	26,3	<i>in thousands</i>	12
9,2	9,8	11,2	12,5	<i>per 1000 population</i>	13
				<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII):</i>	
164,0	145,2	126,4	115,6	<i>total: in thous.</i>	14
99,6	88,2	76,7	70,2	<i>1999 = 100</i>	15
				<i>of total number in %:</i>	
53,4	56,1	57,9	55,5	<i>women</i>	16
25,0	23,0	21,5	22,7	<i>below the age of 25</i>	17
52,4	52,8	49,4	39,9	<i>remaining unemployed more than 1 year</i>	18
18,5	16,4	14,2	13,0	<i>Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %</i>	19

jących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996 (licznik)
on private farms in agriculture with the use of results of Agricultural Census 1996 (numerator) as well as Population and Housing

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH						
1	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1639,28	1755,11	1788,08	1876,93	1940,50
2	1999 = 100	112,5	120,5	122,8	128,9	133,2
3	w tym: przemysł	1694,11	1789,19	1826,93	1906,32	1960,44
4	budownictwo	1535,49	1537,99	1547,11	1604,58	1621,94
5	Przeciętna liczba emerytów i rencistów ^a w tys.	510,9	500,4	496,4	493,8	492,6
6	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	377,6	370,8	370,6	371,6	374,2
7	rolników indywidualnych	133,3	129,6	125,8	122,3	118,4
8	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^b w zł: z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	719,64	796,37	850,58	890,58	928,85
9	rolników indywidualnych ^c	562,19	637,43	661,74	689,93	710,76
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA						
10	Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km: wodociągowej (bez magistralnej)	11252,2	11551,9	11938,7	12011,1	12213,1
11	kanalizacyjnej ^d	4096,4	4812,4	5960,6	7066,8	8017,6
12	gazowej ^e	15636,3	17695,1	17892,4	17971,8	17960,2
Zużycie w gospodarstwach domowych:						
wody z wodociągów:						
13	w hm ³	49,5	47,2	48,9	47,8	47,3
14	na 1 mieszkańca w m ³	23,6	22,4	23,2	22,8	22,6
energii elektrycznej ^f :						
15	w GW-h	704,5	721,8	729,4	744,9	786,9
16	na 1 mieszkańca w kW-h	335,4	343,3	346,7	355,3	375,2
gazu z sieci:						
17	w hm ³	253,1	271,7	258,2	257,2	251,7
18	na 1 odbiorcę ^g w m ³	607,0	691,0	647,6	592,6	575,0
Zasoby mieszkaniowe ^h (do 2001 r. – zamieszkałe; stan w dniu 31 XII):						
mieszkania:						
19	w tys.	563,2	565,9	586,3	594,9	598,4
20	na 1000 ludności	268,0	268,9	278,5	283,7	285,2

^a Bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo na mocy umów międzynarodowych. ^b Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo narodowych; bez zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych. ^c Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przy Rentowego; w 2001 r. łącznie z jednorazowym wyrównaniem waloryzacji za 2000 r. ^d Sieć rozdzielcza i kolektory. ^e W 2003 r. równywalne. ^f Do 2004 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego zasobów mieszkaniowych

^a Excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior national agreements. ^b Excluding retirement pay and pension paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior excluding family and nursing benefits. ^c Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right ^d Distribution network and collectors. ^e Due to changes in the classification of networks made in 2003 in connection with the introduction is income from a private farm in agriculture. ^g Calculations are based on the average number of consumers in a year.

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS					
2001,53	2088,85	2259,70	2489,98	Average monthly gross wages and salaries in zł	1
137,4	143,4	155,1	170,9	1999 = 100	2
2016,94	2122,80	2300,37	2503,49	of which: industry	3
1663,50	1786,40	1919,83	2135,58	construction	4
487,0	483,5	482,5	481,8	Average number of retirees and pensioners ^a in thous.	5
374,3	375,3	378,9	382,5	from non-agricultural social security system	6
112,7	108,2	103,6	99,3	farmers	7
Average monthly gross retirement pay and pension ^b in zł:					
955,13	1028,42	1060,11	1166,82	from non-agricultural social security system	8
722,98	767,03	780,25	827,28	farmers ^c	9
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS					
12492,7	12676,9	12880,7	12857,1	Network (as of 31 XII) in km:	
8786,4	9283,3	9748,0	10477,5	water-line (excluding main)	10
18063,4	18097,2	18165,3	18260,7	sewerage ^d	11
				gas-line ^e	12
Consumption in households:					
water from water-line systems:					
47,3	46,6	47,2	46,7	in hm ³	13
22,5	22,2	22,5	22,3	per capita in m ³	14
electricity ^f :					
1091,4	1109,1	1133,3	1163,4	in GW·h	15
520,3	528,9	540,4	554,7	per capita in kW·h	16
gas from gas-line system:					
254,5	258,4	240,6	237,2	in hm ³	17
573,9	582,0	536,6	528,4	per consumer ^g in m ³	18
Dwelling stocks ^h (until 2001 – inhabited; as of 31 XII):					
dwellings:					
601,6	605,5	609,7	614,7	in thous.	19
286,7	288,6	290,7	292,8	per 1000 population	20

Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości, bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów między-
 padku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-
 uległa zmianie klasyfikacja sieci w związku z wprowadzeniem „Prawa energetycznego”, dlatego dane nie są w pełni po-
 gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. ^g Do przeliczeń przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku. ^h Na podstawie bilansów

and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of inter-
 and Administration and the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions executed under international agreements;
 to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund; in 2001 including a one-off valorization payment for 2000.
 duction of “Energy Law” data are not fully comparable. ^f Until 2004 excluding households, in which the main source of mainte-
^h Based on balances of net dwelling stocks.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)						
1	Zasoby mieszkaniowe ^a (do 2001 r. – zamieszkałe; stan w dniu 31 XII) (dok.): izby na 1000 ludności	946,5	951,9	1084,7	1113,0	1121,7
2	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : na 1000 ludności	17899,9	18027,1	21075,1	21705,7	21908,2
3	przeciętna 1 mieszkania	66,8	67,0	75,7	76,5	76,8
Mieszkania oddane do użytkowania:						
mieszkania:						
4	w tys.	2,9	2,8	4,1	10,7	4,6
5	na 1000 ludności	1,4	1,3	1,9	5,1	2,2
6	izby na 1000 ludności	6,8	6,8	10,1	28,2	12,1
7	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : na 1000 ludności	151,2	154,3	232,1	644,3	275,4
8	przeciętna 1 mieszkania	109,7	114,8	120,3	126,8	126,3
EDUKACJA ^b I WYCHOWANIE						
Uczniowie – w tys. – w szkołach ^c (stan na początku roku szkolnego):						
9	podstawowych	201,8	194,1	185,5	176,2	167,1
10	gimnazjach	72,7	107,7	106,0	104,3	102,4
11	specjalnych przysposabiających do pracy	x	x	x	x	0,1
12	zasadniczych zawodowych	26,1	16,5	13,4	11,5	14,2
13	liceach ogólnokształcących	50,1	38,9	41,3	43,1	43,9
14	uzupełniających liceach ogólnokształcących	x	x	x	x	-
15	liceach profilowanych	x	x	5,4	9,8	13,9
16	technikach	72,0	58,6	55,0	50,8	42,3
17	technikach uzupełniających	x	x	x	x	0,3
18	artystycznych ogólnokształcących ^d	1,1	1,0	1,0	1,1	1,1
19	policealnych	9,2	9,3	10,1	11,9	13,3
Absolwenci – w tys. – szkół ^e :						
20	podstawowych	34,9	34,6	34,2	33,4	31,7
21	gimnazjów	x	35,8	35,1	34,5	33,9
22	specjalnych ponadgimnazjalnych przysposabiających do pracy	x	x	x	x	0,0
23	zasadniczych zawodowych	9,5	7,9	7,1	1,9	4,3
24	liceów ogólnokształcących ^f	10,6	12,0	12,6	13,3	14,3
25	uzupełniających liceów ogólnokształcących	x	x	x	x	x
26	liceów profilowanych	x	x	x	x	4,6
27	techników ^f	13,9	14,0	13,8	16,9	12,2
28	techników uzupełniających	x	x	x	x	x
29	artystycznych ogólnokształcących ^d	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
30	policealnych	3,5	3,3	3,4	3,6	4,4

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych. ^b Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1. ^c Bez ponadpodstawowych liceów ogólnokształcących. ^f Do roku szkolnego 2004/05 absolwenci ponadpodstawowych szkół średnich

^a Based on balances of net dwelling stocks. ^b See general notes to the chapter „Education”, items 1. ^c Exclud year graduates of upper secondary (post-primary) general schools. ^f Until the 2004/05 school year graduates of upper second

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
<i>MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)</i>					
1130,1	1140,0	1151,1	1162,6	<i>Dwellings stocks^a (until 2001 –inhabited; as of 31 XII) (cont):</i>	
				<i>rooms per 1000 population</i>	1
22102,7	22326,8	22578,9	22852,5	<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
				<i>per 1000 population</i>	2
77,1	77,3	77,7	78,0	<i>average per dwelling</i>	3
				<i>Dwellings completed:</i>	
				<i>dwellings:</i>	
4,1	4,7	5,3	5,6	<i>in thous.</i>	4
1,9	2,2	2,5	2,7	<i>per 1000 population</i>	5
10,5	11,6	14,0	14,1	<i>rooms per 1000 population</i>	6
				<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
243,6	264,4	320,8	330,2	<i>per 1000 population</i>	7
125,3	119,2	126,1	122,7	<i>average per dwelling</i>	8
<i>EDUCATION^b</i>					
				<i>Pupils and students – in thous. – in schools^c (as of the beginning of the school year):</i>	
158,4	151,4	145,0	140,3	<i>primary</i>	9
99,4	94,5	89,1	83,4	<i>lower secondary</i>	10
0,3	0,5	0,5	0,6	<i>special job-training schools</i>	11
14,2	14,3	15,0	15,7	<i>basic vocational</i>	12
44,2	43,7	43,1	42,2	<i>general secondary</i>	13
0,1	0,4	0,3	0,2	<i>supplementary general secondary</i>	14
12,0	9,5	6,5	4,1	<i>specialized secondary</i>	15
39,4	39,3	40,0	39,9	<i>technical secondary</i>	16
0,9	1,2	0,9	0,6	<i>supplementary technical secondary</i>	17
1,1	1,1	1,1	1,0	<i>general art^d</i>	18
14,6	15,8	14,0	16,5	<i>post-secondary</i>	19
				<i>Graduates – in thous. – of schools^c:</i>	
29,3	28,3	26,7	.	<i>primary</i>	20
33,6	32,8	30,7	.	<i>lower secondary</i>	21
0,0	0,1	0,1	.	<i>special upper secondary job-training</i>	22
4,8	4,5	4,1	.	<i>basic vocational</i>	23
14,5	14,0	14,1	.	<i>general secondary^e</i>	24
x	0,1	0,1	.	<i>supplementary general secondary</i>	25
4,2	3,8	2,8	.	<i>specialized secondary</i>	26
9,4	8,0	8,6	.	<i>technical secondary^f</i>	27
x	0,2	0,3	.	<i>supplementary technical secondary</i>	28
0,2	0,2	0,2	.	<i>general art^d</i>	29
4,6	4,3	4,3	.	<i>post-secondary</i>	30

szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. *d* Dające uprawnienia zawodowe. *e* Do roku szkolnego 2004/05 absolwenci zawodowych.

ing schools for adults, excluding post-secondary schools. d Leading to professional certification. e Until the 2004/05 school year (post-primary) vocational schools.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE (dok.)						
1	Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys.	61,0	67,6	74,4	77,2	78,3
2	Absolwenci szkół wyższych ^b w tys.	11,3	14,5	15,4	17,8	18,1
3	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	11,5	11,8	11,0	10,1	7,6
4	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	3,9	3,6	3,8	3,4	2,7
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):						
5	miejsca w przedszkolach w tys.	34,6	33,0	32,6	32,1	31,8
dzieci w tys.:						
6	w przedszkolach	33,9	32,1	31,8	31,4	30,9
7	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat	305	300	305	314	324
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA						
Pracownicy medyczni ^c (stan w dniu 31 XII):						
8	lekarze ^d	3762	3826	3902	3951	3809
9	lekarze dentyści	751	705	655	618	737
10	pielęgniarki ^e	10425	10114	10185	9997	9489
11	Łóżka w szpitalach ogólnych (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	41,3	41,4	41,9	41,4	42,1
12	Leczeni w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	1360,6	1418,9	1498,9	1603,5	1689,4
13	Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	714	616	586	721	696
14	Apteki ^f (stan w dniu 31 XII)	441	464	487	499	516
15	Liczba ludności na 1 aptekę	4765	4535	4322	4203	4066

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1. ^b Łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jedno narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. ^c Od 2001 r. łącznie z indywidualnymi z lekarzami odbywającymi staż. ^e W tym osoby z tytułem magistra pielęgniarstwa. Łącznie z asystentkami pielęgniarskimi. W 2004 r. na potrzeby tych zakładów; łącznie z aptekami podległymi przedsiębiorstwu państwowemu PKP.

^a See general notes to the chapter „Education”, items 1. ^b Including branch departments, institutes, didactic centres and excluding foreigners. ^c Since 2001 including individual medical and nurses practices registered at Chamber of Physicians; In 2004 excluding individual nursing practices. ^f Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, operating for the needs

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
<i>EDUCATION^a (cont.)</i>					
78,0	75,4	73,2	75,5	Students of higher education institutions ^b (as of 30 XI) in thous.	1
18,9	19,2	19,2	.	Graduates of higher education institutions ^b in thous.	2
6,9	6,3	7,4	10,0	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.	3
2,6	1,7	1,9	.	Graduates of schools for adults in thous.	4
32,2	32,6	32,4	33,9	Pre-primary education (as of the beginning of the school year): places in nursery schools in thous.	5
31,1	31,6	32,2	34,0	children in thous.: in nursery schools	6
337	357	378	397	Children in nursery schools (as of the beginning of the school year) per 1000 children aged 3-6	7
<i>HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE</i>					
3872	3851	3746	3810	Medical personnel ^c (as of 31 XII): doctors ^d	8
691	904	901	906	dentists	9
10198	10405	10575	10846	nurses ^e	10
42,3	42,7	43,0	46,4	Beds in general hospitals (as of 31 XII) per 10 thous. population	11
1766,7	1747,0	1776,3	1946,5	In-patients in general hospitals (excluding inter-ward patient transfers) per 10 thous population	12
738	822	833	860	Health care institutions (as of 31 XII)	13
543	557	561	569	Pharmacies ^f (as of 31 XII)	14
3864	3766	3739	3690	Population per 1 pharmacy	15

stkami organizacyjnymi, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi oraz punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony praktykami lekarskimi i pielęgniarzkimi zarejestrowanymi w Izbach Lekarskich; według podstawowego miejsca pracy. *d* Łącznie bez indywidualnych praktyk pielęgniarzkich. *f* Bez aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, działających

consultative units, excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; by primary workplace. *d* Including interns. *e* Of which persons with a Master's degree in nursing. Including nursing assistants. of these; including pharmacies subordinate to the state-owned enterprise PKP.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA (dok.)						
	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej ^a na 1 mieszkańca:					
1	lekarskie	5,3	5,2	5,1	5,2	5,3
2	dentystyczne	0,7	0,6	0,6	0,6	0,7
3	Dzieci w żłobkach ^b (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	16,1	15,7	15,0	16,0	16,6
KULTURA. TURYSTYKA						
4	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	715	713	709	704	701
5	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	4194	4138	4182	4191	4183
6	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	199	194	201	204	201
	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.:					
7	na 1000 ludności	3814	3707	3874	4096	3898
8	na 1 czytelnika	19,1	19,1	19,3	20,1	19,4
9	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
10	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	120	87	124	106	102
11	Muzea (stan w dniu 31 XII)	29	31	31	33	33
12	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	245	226	241	371	375
13	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	44	46	46	42	38
14	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	5,7	5,9	6,2	5,7	5,5
15	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	268	430	332	291	485
	Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:					
16	radiowi	159	164	160	156	155
17	telewizyjni	154	158	154	151	150
18	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII).....	354	319	326	312	294
19	w tym hotele	51	45	45	45	46
20	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	102,7	109,6	109,5	86,6	82,1
21	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	268,7	244,6	249,7	238,1	228,0

^a Bez prywatnej praktyki lekarskiej i stomatologicznej prowadzonej we własnych gabinetach w ramach działalności gospo
^a Excluding private medical and dental practices conducted in private offices within the framework of economic activity.

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
<i>HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE (cont.)</i>					
				<i>Consultations provided within the scope of out-patient health care^a per capita:</i>	
5,5	5,8	6,0	6,2	<i>doctors</i>	1
0,6	0,7	0,9	0,7	<i>dentists</i>	2
18,2	19,3	20,9	21,0	<i>Children in nurseries^b (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3</i>	3
<i>CULTURE. TOURISM</i>					
700	701	701	695	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>	4
4214	4239	4268	4258	<i>Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	5
197	187	178	174	<i>Public library borrowers per 1000 population</i>	6
				<i>Public library loans in vol.:</i>	
3730	3528	3419	3362	<i>per 1000 population</i>	7
18,9	18,8	19,2	19,4	<i>per borrower</i>	8
0,8	0,8	0,8	0,8	<i>Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population</i>	9
91	87	90	93	<i>Audience in theatres and music institutions per 1000 population</i>	10
34	35	35	36	<i>Museums (as of 31 XII)</i>	11
371	360	407	421	<i>Museum and exhibition visitors per 1000 population</i>	12
39	37	35	32	<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>	13
5,5	5,4	5,2	5,0	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>	14
316	460	393	380	<i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>	15
				<i>Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:</i>	
150	130	123	111	<i>radio</i>	16
144	125	119	106	<i>television</i>	17
312	335	336	355	<i>Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)</i>	18
49	54	58	68	<i>of which hotels</i>	19
87,9	96,2	98,5	101,8	<i>Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population</i>	20
260,6	269,1	282,6	295,3	<i>Tourists accommodated per 1000 population</i>	21

darczej. *b* Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

b Including nursery wards.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
ROLNICTWO I LEŚNICTWO						
1	Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	903,9	907,3	811,6 ^b	749,9	768,1
	w tym grunty orne:					
2	w tys. ha	620,1	623,1	576,6 ^b	541,3	542,6
3	w % powierzchni ogólnej	34,6	34,8	32,2	30,3	30,4
4	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	505,0	503,3	367,6 ^b	381,6	423,2
	w tym w % :					
5	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	57,0	57,1	67,1	64,0	65,4
6	w tym: pszenica	27,0	27,1	32,8	29,1	29,5
7	żyto	9,9	9,6	8,2	8,0	7,3
8	ziemniaki ^c	17,7	17,7	17,5	16,2	14,2
9	buraki cukrowe	1,6	1,5	1,8	1,5	1,7
	Zbiory w tys. t:					
10	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	730,3	756,9	742,7	685,6	858,1
11	w tym: pszenica	380,9	385,1	390,8	333,1	428,9
12	żyto	101,8	110,8	78,5	71,8	79,7
13	ziemniaki ^d	1681,4	1386,0	1304,1	1167,3	1091,3
14	buraki cukrowe	251,8	192,5	285,3	281,1	292,5
	Plony z 1 ha w dt:					
15	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	25,4	26,4	30,1	28,1	31,0
16	w tym: pszenica	27,9	28,3	32,4	30,0	34,3
17	żyto	20,5	23,0	26,1	23,5	25,8
18	ziemniaki ^d	188	156	203	189	181
19	buraki cukrowe	307	256	434	485	414
	Zwierzęta gospodarskie:					
	bydło (stan w czerwcu):					
20	w tys. szt	289,0	243,2	199,7 ^b	195,1	177,0
21	na 100 ha użytków rolnych ^e w szt	31,9	27,0	24,7 ^b	26,2	23,3
	trzoda chlewna (stan w końcu lipca):					
22	w tys. szt	384,6	349,3	388,4 ^b	351,7	335,6
23	na 100 ha użytków rolnych ^e w szt	42,5	38,8	48,1 ^b	47,3	44,1
	Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^f :					
24	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^f w kg	106,2	107,4	125,8	144,4	122,4
25	mleka krowiego w l	762,6	667,0	717,8	722,6	604,8

^a Według granic administracyjnych. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. w ogrodach przydomowych. ^c Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^d Wołowe, ^e By administrative borders. ^f Data of the Agricultural Census as of 20 V. ^c Since 2007 excluding pota to by official residence of the land user. ^f Beef, veal, pork mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and venison, in post-

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
<i>AGRICULTURE AND FORESTRY</i>					
757,6	789,3	772,3	777,3	Agricultural land ^a (as of June) in thous. ha	1
				of which arable land:	
507,2	547,7	461,7	477,1	in thous. ha	2
28,4	30,7	25,9	26,7	in % of total area	3
412,0	432,2	410,3	417,5	Sown area (as of June) in thous. ha	4
				of which in %:	
66,0	64,5	64,3	67,4	basic cereals (including cereal mixed)	5
31,1	28,6	27,1	31,2	of which: wheat	6
6,0	5,2	5,0	6,0	rye	7
13,0	12,7	12,4	11,2	potatoes	8
1,8	1,2	1,4	1,0	sugar beets	9
				Crop production in thous. t:	
783,5	684,7	795,7	898,1	basic cereals (including cereal mixed)	10
394,2	339,4	367,7	454,3	of which: wheat	11
60,5	43,5	50,7	65,1	rye	12
875,9	859,3	1076,5	918,2	potatoes	13
259,4	242,5	262,3	193,1	sugar beets	14
				Yields per 1 ha in dt:	
28,8	24,6	30,2	31,9	basic cereals (including cereal mixed)	15
30,7	27,4	33,0	34,9	of which: wheat	16
24,3	19,2	24,9	25,8	rye	17
164	157	199	182	potatoes	18
348	487	472	485	sugar beets	19
				Livestock:	
				cattle (as of June):	
177,6	175,6	174,4	163,2	in thous. heads	20
23,6	22,4	22,7	21,1	per 100 ha of agricultural land ^c in heads	21
				pigs (end of July):	
368,4	327,9	331,5	320,1	in thous. heads	22
48,9	41,8	43,2	41,5	per 100 ha of agricultural land ^c in heads	23
				Production per 1 ha of agricultural land ^c :	
135,9	137,8	151,8	120,9	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^d in kg	24
612,0	516,0	540,1	528,3	cows' milk in l	25

^c Od 2007 r. bez powierzchni ziemniaków w ogrodach przydomowych. ^d Od 2007 r. łącznie z powierzchnią ziemniaków cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej. ^e Since 2007 including potato area in home gardens. ^e Calculations are based on agricultural land slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
ROLNICTWO I LEŚNICTWO (dok.)						
	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^a :					
1	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	54	51	114	80	118
2	ziemniaki w kg	12	7	15	18	21
3	buraki cukrowe w kg	278	214	353	378	377
4	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w kg	62	58	75	91	85
5	mleko krowie w l.....	137	146	155	154	167
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{ac} w kg:					
6	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	49,5	52,1	55,1	59,4	65,3
7	wapniowych ^d	63,2	65,9	65,4	74,3	74,2
8	Ciągniki rolnicze (stan w dniu 31 XII) ^e na 100 ha użytków rolnych ^a w szt	10,3	10,3	12,6 ^f	13,8	13,4
9	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	660,7	661,3	662,1	660,9	662,3
	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):					
10	w tys. ha	650,0	650,8	651,7	649,8	650,9
11	na 1 mieszkańca w ha	0,31	0,31	0,31	0,31	0,31
12	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	36,3	36,3	36,4	36,4	36,5
13	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	293,7	271,5	267,0	287,7	287,7
PRZEMYSŁ						
	Produkcja sprzedana przemysłu:					
14	w mln zł (ceny bieżące)	18615,0	19455,6	19227,8	21184,3	24175,2
15	1999 = 100 (ceny stałe)	111,9	116,0	112,8	122,6	134,1
16	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	128202	139124	143805	158329	181614
17	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	8862	9253	9138	10104	11527

^a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^b Wołowe, cielęce, wieprzowe, łącznie z wapnem defekacyjnym. ^c Od 2005 r. stan w czerwcu. ^f Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V.

^a Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user. ^b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh lime. ^c Since 2005 as of June. ^f Data of the Agricultural Census as of 20 V.

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
<i>AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)</i>					
				<i>Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land^a:</i>	
102	110	102	96	<i>basic cereal grains (including cereal mixed) in kg</i>	1
18	12	23	24	<i>potatoes in kg</i>	2
345	309	342	250	<i>sugar beets in kg</i>	3
90	88	90	75	<i>animals for slaughter in terms of meat (including fats)^b in kg</i>	4
172	159	153	154	<i>cows' milk in l</i>	5
				<i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land^{ac} in kg:</i>	
66,1	61,3	64,4	66,1	<i>mineral or chemical (including mixed fertilizers)</i>	6
74,5	6,6	10,7	14,8	<i>lime^d</i>	7
14,6	.	16,0	15,2	<i>Agricultural tractors (as of 31 XII)^e per 100 ha of agricultural land^d in units</i>	8
664,8	667,3	668,8	671,7	<i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>	9
				<i>Forest areas (as of 31 XII):</i>	
653,6	656,2	657,5	660,8	<i>in thous. ha</i>	10
0,31	0,31	0,31	0,31	<i>per capita in ha</i>	11
36,6	36,8	36,8	37,0	<i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>	12
279,3	287,6	307,3	308,6	<i>Removals (timber) per 100 ha of forest area in m³</i>	13
<i>INDUSTRY</i>					
				<i>Sold production of industry:</i>	
23938,0	27443,3	30441,3	30863,9	<i>in mln zł (current prices)</i>	14
137,3	153,6	167,6	171,3	<i>1999 = 100 (constant prices)</i>	15
180477	204225	213450	211038	<i>per employee in zł (current prices)</i>	16
11411	13087	14515	14716	<i>per capita in zł (current prices)</i>	17

baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. *c* W roku gospodarczym. *d* Przeważnie w postaci wapna palonego;

and poultry; in post-slaughter warm weight. *c* In farming year. *d* Most frequently in the form of quicklime; including defecated

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
BUDOWNICTWO						
	Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):					
1	w mln zł	2209,9	2293,2	1920,3	2398,9	2285,1
2	na 1 mieszkańca w zł	1052	1091	913	1144	1090
3	w tym sektor prywatny w % ogółem	94,8	96,2	94,7	94,4	96,7
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII						
	Linie kolejowe eksploatowane normalnoto- rowe ^b :					
4	w kilometrach	992	969	945	953	938
5	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	5,5	5,4	5,3	5,3	5,3
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miej- skie i zamiejskie):					
6	w kilometrach	14511	14066,6	14092,6	13843,7	13810,9
7	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	80,9	78,5	78,6	77,6	77,4
	Samochody osobowe zarejestrowane:					
8	w tys. szt	474,1	481,8	499,1	521,3	582,5
9	na 1000 ludności	225,6	229,0	237,1	248,6	277,7
	Placówki pocztowe ^c :					
10	w liczbach bezwzględnych	520	522	470	468	468
11	na 10 tys. ludności	2,5	2,5	2,2	2,2	2,2
	Abonenci telefonii przewodowej (standardo- we łącza główne) ^d :					
12	w tysiącach	468,5	472,6	452,6	480,2	476,6
13	na 1000 ludności	222,9	224,6	215,0	229,0	227,2
HANDEL						
	Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					
14	w mln zł	14440,6	14313,5	14521,7	14974,9	16008,4
15	na 1 mieszkańca w zł	6874	6807	6901	7143	7633
16	Sklepy ^e (stan w dniu 31 XII) w tys.	22,4	22,7	22,3	18,3	17,8
17	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	94	93	95	115	118

^a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. ^b Łącznie z szerokotorowymi. ^c Do 2001 r.
^e Ze względu na zmianę metody badania sklepów i stacji paliw dane od 2003 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za pop
^a Realized by construction units – by place of performing works. ^b Including broad gauge. ^c Until 2001 post offices and tele
of shops and petrol stations methods data from 2003 are not strictly comparable with data for previous years; see general notes

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
CONSTRUCTION					
				<i>Sales of construction and assembly production^a (current prices):</i>	
2360,5	2822,9	3023,4	3949,5	<i>in mln zł</i>	1
1125	1346	1442	1883	<i>per capita in zł</i>	2
94,3	96,8	97,7	97,6	<i>of which private sector in % of total</i>	3
TRANSPORT. COMMUNICATION – as of 31 XII					
				<i>Railway lines operated – standard gauge^b:</i>	
929	929	929	953	<i>in kilometres</i>	4
5,2	5,2	5,2	5,3	<i>per 100 km² of total area in km</i>	5
				<i>Hard surface public roads (urban and non-urban):</i>	
14030,3	14127,1	14315,4	14494,3	<i>in kilometres</i>	6
78,6	78,8	79,9	80,9	<i>per 100 km² of total area in km</i>	7
				<i>Registered passenger cars:</i>	
627,4	671,0	719,5	781,0	<i>in thous. units</i>	8
299,0	319,9	343,1	372,0	<i>per 1000 population</i>	9
				<i>Post offices^c:</i>	
468	470	473	475	<i>in absolute numbers</i>	10
2,2	2,2	2,3	2,3	<i>per 10 thous. population</i>	11
				<i>Fixed line telephone subscribers (standard main line)^d:</i>	
486,6	476,4	458,1	385,2	<i>in thousands</i>	12
231,9	227,1	218,4	183,5	<i>per 1000 population</i>	13
TRADE					
				<i>Retail sales (current prices):</i>	
15344,7	15727,9	16699,8	20704,2	<i>in mln zł</i>	14
7315	7500	7963	9872	<i>per capita in zł</i>	15
19,9	20,7	18,8	20,2	<i>Shops^e (as of 31 XII) in thous.</i>	16
105	101	111	104	<i>Population (as of 31 XII) per 1 shop</i>	17

placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. *d* Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, rzadnie lata; patrz uwagi ogólne do działu „Handel i gastronomia”, ust. 8.

communication service offices. d Data concern operators of the public telecommunication network. *e* Due to change in the survey to the chapter „Trade and catering”, item 8.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
FINANSE PUBLICZNE						
	Budżety gmin ^a					
	dochody:					
1	w mln zł	1988,0	2157,0	2344,5	2431,5	2657,6
2	na 1 mieszkańca w zł	1122	1215	1319	1373	1499
	wydatki:					
3	w mln zł	2057,9	2188,0	2343,7	2486,7	2731,9
4	na 1 mieszkańca w zł	1161	1233	1319	1404	1541
	Budżety miast na prawach powiatu					
	dochody:					
5	w mln zł	713,6	786,1	752,1	705,7	776,9
6	na 1 mieszkańca w zł	2172	2399	2299	2166	2394
	wydatki:					
7	w mln zł	737,2	793,1	771,2	741,1	805,5
8	na 1 mieszkańca w zł	2243	2421	2358	2275	2482
	Budżety powiatów					
	dochody:					
9	w mln zł	771,9	885,0	788,0	746,2	815,5
10	na 1 mieszkańca w zł	436	499	443	421	460
	wydatki:					
11	w mln zł	789,2	912,0	816,3	766,9	820,4
12	na 1 mieszkańca w zł	445	514	459	433	463
	Budżet województwa					
	dochody:					
13	w mln zł	198,7	275,4	235,6	271,8	344,5
14	na 1 mieszkańca w zł	95	131	112	130	164
	wydatki:					
15	w mln zł	201,0	277,1	242,0	285,7	319,9
16	na 1 mieszkańca w zł	96	132	115	136	153
INWESTYCJE I ŚRODKI TRWAŁE^b						
	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):					
17	w mln zł	3927,4	3685,6	4099,2	4546,2	4918,2
18	na 1 mieszkańca w zł	1869	1752	1947	2168	2345
	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:					
19	rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa	1,9	2,0	1,6	1,6	1,8
20	przemysłu	39,9	37,5	37,5	37,4	34,9
21	budownictwa	4,7	5,0	4,2	7,0	8,5
22	handlu i napraw ^Δ	8,8	8,1	8,3	8,0	9,1
23	transportu, gospodarki magazynowej					
	i łączności	8,8	7,8	5,6	3,8	5,0
24	obsługi nieruchomości i firm ^Δ	14,5	18,2	22,4	23,0	22,8

^a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Od 2002 r. dane nieporównywalne
^a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Since 2002 data are not comparable

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
<i>PUBLIC FINANCE</i>					
				<i>Budgets of gminas^a</i>	
				<i>revenue:</i>	
3062,2	3458,1	3808,9	4111,6	<i>in mln zł</i>	1
1727	1954	2157	2334	<i>per capita in zł</i>	2
				<i>expenditure:</i>	
3042,5	3535,9	3742,2	4109,5	<i>in mln zł</i>	3
1716	1998	2119	2332	<i>per capita in zł</i>	4
				<i>Budgets of cities with powiat status</i>	
				<i>revenue:</i>	
864,1	1017,8	1106,2	1265,7	<i>in mln zł</i>	5
2662	3107	3339	3775	<i>per capita in zł</i>	6
				<i>expenditure</i>	
920,8	1042,0	1116,7	1251,7	<i>in mln zł</i>	7
2837	3181	3371	3733	<i>per capita in zł</i>	8
				<i>Budgets of powiats</i>	
				<i>revenue:</i>	
895,3	988,8	1105,3	1224,1	<i>in mln zł</i>	9
505	559	626	695	<i>per capita in zł</i>	10
				<i>expenditure:</i>	
904,7	1040,4	1084,8	1203,4	<i>in mln zł</i>	11
510	588	614	683	<i>per capita in zł</i>	12
				<i>Budget of voivodship</i>	
				<i>revenue:</i>	
307,9	480,9	543,7	698,6	<i>in mln zł</i>	13
147	229	259	333	<i>per capita in zł</i>	14
				<i>expenditure:</i>	
314,2	548,5	513,5	646,0	<i>in mln zł</i>	15
150	262	245	308	<i>per capita in zł</i>	16
<i>INVESTMENTS AND FIXED ASSETS^b</i>					
				<i>Investment outlays (current prices):</i>	
5118,9	5906,8	7028,7	7883,1	<i>in mln zł</i>	17
2440	2817	3351	3759	<i>per capita in zł</i>	18
				<i>Share in investment outlays (current prices)</i>	
				<i>in %:</i>	
2,3	2,2	2,2	2,1	<i>agriculture, hunting and forestry</i>	19
38,8	34,3	37,1	34,9	<i>industry</i>	20
8,2	12,1	8,5	9,1	<i>construction</i>	21
7,9	8,1	8,8	7,6	<i>trade and repair^d</i>	22
5,4	5,9	5,9	7,6	<i>transport, storage and communication</i>	23
18,7	18,9	21,3	18,9	<i>real estate, renting and business activities</i>	24

z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje”, ust. 3 i „Środki trwałe”, ust. 5.
with data for previous years; see general notes to the chapter „Investments”, item 3 and „Fixed assets”, item 5.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
INWESTYCJE I ŚRODKI TRWAŁE ^a (dok.)						
	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):					
1	w mln zł	58332,9	61694,2	65981,5	68944,5	74035,9
2	na 1 mieszkańca w zł	27759	29320	31344	32874	35289
	Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:					
3	rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa	10,1	9,5	8,9	8,6	8,0
4	przemysłu	34,3	34,2	33,0	32,9	32,2
5	budownictwa	1,1	1,0	1,2	0,9	0,9
6	handlu i napraw ^Δ	3,1	3,7	4,0	4,1	4,1
7	pośrednictwa finansowego	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6
8	obsługi nieruchomości i firm ^Δ	25,3	25,3	24,8	25,3	24,1
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^b W REJESTRZE REGON – stan w dniu 31 XII						
9	Ogółem	128399	133838	138713	142682	139545
10	na 1000 ludności	61,1	63,6	65,9	68,0	66,5
11	osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	25590	26916	27933	29159	29973
12	1999 = 100	108,9	114,6	118,9	124,1	127,6
	w tym:					
13	przedsiębiorstwa państwowe	59	44	31	24	13
14	spółdzielnie	843	828	809	794	789
15	spółki handlowe	3561	4219	4902	5298	5567
16	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	560	584	605	632	678
17	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	102809	106922	110780	113523	109572
18	1999 = 100	102,4	106,5	110,4	113,1	109,2
19	na 1000 ludności	48,9	50,8	52,6	54,1	52,2
RACHUNKI REGIONALNE						
	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					
20	w mln zł	28514	30184	31188	32780	35416
21	na 1 mieszkańca w zł	13574	14355	14821	15635	16886
	Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					
22	w mln zł	25367	26919	27581	28939	31475
23	na 1 mieszkańca w zł	12076	12803	13107	13803	15007
	Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych ^c :					
24	w mln zł	22512	24131	24508	25089	26342
25	na 1 mieszkańca w zł	10717	11476	11647	11967	12560

^a Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje”, ust. 3 i „Środki w stosunku do uprzednio opublikowanych.

^a Since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter „Investments”, item 3 and pared to those published previously.

2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION	No.
<i>INVESTMENTS AND FIXED ASSETS^a (cont.)</i>					
77038,3	81563,7	89866,1	97132,8	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):	1
36715	38885	42848	46265	in mln zł	2
				per capita in zł	
				Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:	
7,7	7,4	6,8	6,4	agriculture, hunting and forestry	3
32,2	32,3	33,1	33,1	industry	4
0,9	1,1	1,1	1,2	construction	5
4,1	4,1	4,2	4,7	trade and repair ^d	6
0,6	0,6	0,6	0,6	financial intermediation	7
24,0	23,6	22,3	22,1	real estate, renting and business activities	8
<i>ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^b IN THE REGON REGISTER – as of 31 XII</i>					
139059	140656	142056	144263	Total	9
66,3	67,1	67,7	68,7	per 1000 population	10
30629	31718	32553	32547	legal persons and organizational entities without legal personality	11
129,7	135,0	138,5	138,5	1999 = 100	12
				of which:	
10	9	6	5	state owned enterprises	13
779	781	779	742	co-operatives	14
5822	6062	6413	6629	commercial companies	15
				of which with foreign capital participation	16
739	766	824	865	natural persons conducting economic activity	17
108430	108938	109503	111716	1999 = 100	18
108,0	108,6	109,1	111,3	per 1000 population	19
51,7	51,9	52,2	53,2		
<i>REGIONAL ACCOUNTS^c</i>					
37319	39894	43685	.	Gross domestic product (current prices):	20
17789	19024	20829	.	in mln zł	21
				per capita in zł	
32879	35044	38217	.	Gross value added (current prices):	22
15673	16712	18222	.	in mln zł	23
				per capita in zł	
27564	29299	31448	.	Gross nominal disposable income of household sector ^e :	24
13140	13972	14995	.	in mln zł	25
				per capita in zł	

trwałe”, ust. 5. *b* Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. *c* Dane za lata 2000 i 2005 zostały zmienione

„Fixed assets”, item 5. *b* Excluding persons tending private farms in agriculture. *c* Data for 2000 and 2005 have been adjusted com-

III. PODKARPACKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2008 R.
PODKARPACKIE COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS IN 2008

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Powierzchnia ogólna ^a w km ² <i>Total area^a in km²</i>	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania ^b w hm ³ <i>Industrial and municipal waste requiring treatment^b in hm³</i>	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^c <i>Population using waste water treatment plants in % of total population^c</i>	Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych ^d <i>Reduction of industrial air pollutants in % of pollutants produced^d</i>		Odpady wytworzone w ciągu roku ^e na 1 km ² powierzchni ogólnej w t <i>Waste generated during the year^e per 1 km² of total area in t</i>	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^f w % powierzchni ogólnej <i>Legally protected areas possessing unique environmental value^f in % of total area</i>
				pyłowych partikulatów ^g	gazowych ^g		
POLSKA							
POLAND	312679	2237,3	63,1	99,6	54,9	368	32,3
Dolnośląskie	19947	158,4	76,1	99,7	90,4	1691	18,0
Kujawsko-pomorskie	17972	111,0	70,1	99,0	37,6	125	32,4
Lubelskie	25122	71,9	52,1	99,0	86,6	177	22,7
Lubuskie	13988	35,5	68,4	98,5	0,5	51	39,2
Łódzkie	18219	123,8	65,8	99,8	62,5	212	18,8
Małopolskie	15183	268,9	54,4	99,4	45,0	564	52,1
Mazowieckie	35558	232,6	49,2	99,6	40,4	195	29,6
Opolskie	9412	84,0	62,7	99,9	62,2	90	27,2
Podkarpackie	17845	74,4	59,8	98,7	29,6	61	44,5
Podlaskie	20187	40,1	63,7	98,4	5,8	42	32,0
Pomorskie	18310	139,4	80,7	98,9	56,4	136	32,6
Śląskie	12334	363,7	70,0	99,6	31,8	2862	22,1
Świętokrzyskie	11710	55,9	52,4	99,8	36,1	182	63,9
Warmińsko-mazurskie	24173	50,1	72,2	98,4	2,6	35	46,3
Wielkopolskie	29827	189,7	63,9	99,4	28,8	167	31,6
Zachodniopomorskie	22892	237,9	60,1	99,4	43,8	260	21,5

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Odprowadzone do wód lub do ziemi. ^c Ludność korzystająca – na podstawie szacunku, ludność ogółem – na podstawie bilansu. ^d Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. ^e Z wyłączeniem odpadów komunalnych; badaniem objęto zakłady wytwarzające w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub posiadające 1 mln t i więcej odpadów nagromadzonych. ^f Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin, bez obszarów sieci Natura 2000 położonych poza terenami objętymi innymi formami ochrony przyrody. ^g Bez dwutlenku węgla.

^a As of 31 December. ^b Discharged into waters or into the ground. ^c Population using – estimated data, the total population – based on balances. ^d Plants generating substantial air pollution. ^e Excluding municipal waste; plants generating over 1 thous. t of waste during the year or possessing at least 1 mln t of accumulated waste were included in the survey. ^f Including those created on the basis of gmina resolutions, excluding Natura 2000 areas located outside lands covered by other forms of environmental protection. ^g Excluding carbon dioxide.

III. PODKARPACKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2008 R. (cd.)
PODKARPACKIE COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS IN 2008 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ludność ^{ab} Population ^{ab}				Przyrost naturalny na 1000 ludności <i>Natural increase per 1000 population</i>	Saldo migracji wewnętrz- nych i za- granicznych na pobyt stały na 1000 ludności <i>Internal and international net migration for perma- nent residen- ce per 1000 population</i>	Bezrobotni zarejestro- wani ^a w tys. <i>Registered unemployed persons^a in thous.</i>
	w tys. <i>in thous.</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	w miastach w % <i>in urban areas in %</i>	na 1 km ² powierzchni ogólnej <i>per 1 km² of total area</i>			
POLSKA..... <i>POLAND</i>	38135,9	100,0	61,1	122	0,9	-0,4	1473,8
Dolnośląskie	2877,1	7,5	70,5	144	-0,2	-0,4	113,9
Kujawsko-pomorskie.....	2067,9	5,4	60,9	115	1,6	-0,8	110,3
Lubelskie	2161,8	5,7	46,5	86	-0,2	-2,0	101,6
Lubuskie	1009,0	2,7	63,7	72	1,8	-0,7	46,3
Łódzkie	2548,9	6,7	64,3	140	-2,3	-0,7	99,2
Małopolskie.....	3287,1	8,6	49,2	217	2,2	0,7	97,8
Mazowieckie	5204,5	13,7	64,6	146	1,1	2,2	178,0
Opolskie.....	1033,0	2,7	52,4	110	-0,6	-3,2	35,7
Podkarpackie	2099,5	5,5	40,9	118	1,9	-1,1	115,6
Podlaskie.....	1191,5	3,1	59,6	59	0,3	-1,4	45,8
Pomorskie.....	2219,5	5,8	66,5	121	3,6	0,6	67,8
Śląskie.....	4645,7	12,2	78,2	377	-0,2	-1,5	122,7
Świętokrzyskie.....	1272,8	3,3	45,3	109	-0,9	-1,8	77,7
Warmińsko-mazurskie	1427,1	3,8	59,9	59	2,5	-2,2	87,4
Wielkopolskie.....	3397,6	8,9	56,4	114	2,9	0,3	91,4
Zachodniopomorskie	1693,0	4,4	68,8	74	1,1	-0,8	82,5

a Stan w dniu 31 XII. *b* Na podstawie bilansu.

a As of 31 December. *b* Based on balances.

III. PODKARPACKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2008 R. (cd.)
PODKARPACKIE COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS IN 2008 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w % <i>Registered unemployment rate^a in %</i>	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^b w zł <i>Average monthly gross wages and salaries^b in zł</i>	Zasoby mieszkaniowe ^{ac} <i>Dwelling stocks^{ac}</i>			Mieszkania oddane do użytkowania <i>Dwellings completed</i>	
			mieszkania <i>dwellings</i>		powierz- chnia użytkowa mieszkań na 1 osobę w m ² <i>usable floor space of dwellings per person in m²</i>	w tys. <i>in thous.</i>	na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>
			w tys. <i>in thous.</i>	na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>			
POLSKA	9,5	3158	13150	345	24,2	165,2	4,3
<i>POLAND</i>							
Dolnośląskie	10,0	3136	1040	361	24,1	12,5	4,3
Kujawsko-pomorskie	13,3	2692	686	332	22,0	7,6	3,7
Lubelskie	11,2	2772	717	332	24,6	7,4	3,4
Lubuskie	12,5	2651	344	341	23,6	4,3	4,2
Łódzkie	9,2	2741	962	378	24,9	7,4	2,9
Małopolskie	7,5	2904	1059	322	24,1	16,0	4,9
Mazowieckie	7,3	4035	1964	377	25,8	38,2	7,3
Opolskie	9,8	2873	338	328	25,3	1,8	1,8
Podkarpackie	13,0	2614	615	293	22,9	5,6	2,7
Podlaskie	9,7	2781	410	344	25,3	5,0	4,2
Pomorskie	8,4	3168	752	339	23,4	14,4	6,5
Śląskie	6,9	3239	1700	366	24,6	12,2	2,6
Świętokrzyskie	13,7	2745	420	330	23,5	2,7	2,1
Warmińsko-mazurskie	16,8	2615	474	332	21,8	6,8	4,8
Wielkopolskie	6,4	2869	1077	317	24,6	16,3	4,8
Zachodniopomorskie	13,3	2881	592	350	23,3	7,0	4,1

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Poza jednostkami budżetowymi prowadzącymi działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^c Na podstawie bilansu.

^a As of 31 December. ^b Excluding budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^c Based on balances.

III. PODKARPACKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2008 R. (cd.)
PODKARPACKIE COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS IN 2008 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Uczniowie – w tys. – w szkołach ^a Pupils and students – in thous. – in schools ^a					
	podstawo- wych ^b primary ^b	gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych ^c basic vocatio- nal schools ^c	liceach ogóln- kształcących ^d general secondary schools ^d	liceach profilowanych specialized secondary schools	technikach ^e technical secondary schools ^e
POLSKA..... <i>POLAND</i>	2294,4	1381,4	247,9	688,0	72,5	555,2
Dolnośląskie	155,9	96,3	17,8	46,7	7,5	33,0
Kujawsko-pomorskie.....	130,3	79,5	17,2	34,0	3,4	32,1
Lubelskie	136,7	83,0	12,4	49,8	5,5	32,3
Lubuskie	61,4	37,7	7,4	15,7	2,1	16,2
Łódzkie	141,8	87,6	13,0	46,4	5,6	30,3
Małopolskie.....	212,0	124,0	24,3	63,2	4,5	53,8
Mazowieckie	307,6	178,8	23,8	103,0	11,6	55,6
Opolskie.....	56,4	34,4	8,0	15,1	2,1	15,0
Podkarpackie	140,3	83,4	16,3	42,5	4,1	40,5
Podlaskie.....	72,6	46,0	6,1	24,2	2,6	20,0
Pomorskie.....	142,5	82,8	17,1	38,0	3,2	31,9
Śląskie	251,8	152,6	26,2	74,3	8,0	70,3
Świętokrzyskie.....	76,4	48,1	8,0	24,2	1,4	23,9
Warmińsko-mazurskie	92,8	56,7	11,2	24,9	2,9	23,0
Wielkopolskie.....	217,3	129,5	28,5	57,1	6,2	54,6
Zachodniopomorskie	100,0	61,8	10,6	29,1	1,8	22,7

^a Stan na początku roku szkolnego; bez szkół dla dorosłych. ^b Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach. ^c Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. ^{d,e} Łącznie z uzupełniającymi: ^d – liceami ogólnokształcącymi, ^e – technikami.

^a As of beginning of the school year; excluding schools for adults. ^b Excluding children aged 6 attending pre-primary sections of primary schools and nursery schools. ^c Including special upper secondary job-training schools. ^{d, e} Including supplementary schools: ^d – general secondary, ^e – technical secondary.

III. PODKARPACKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2008 R. (cd.)
PODKARPACKIE COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS IN 2008 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Uczniowie – w tys. – w szkołach ^a (dok.) <i>Pupils and students – in thous. – – in schools ^a (cont.)</i>		Liczba ludności na 1 łóżko ^{bc} w szpitalach ogólnych <i>Population per 1 bed ^{bc} in general hospitals</i>	Widzowie w kinach na 1000 ludności <i>Audience in cinemas per 1000 population</i>	Miejsca noclegowe w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania ^d <i>Number of beds in collective tourist accommodation establishments ^d</i>
	artystycznych ogólnokształ- cących ^e <i>general art schools ^e</i>	policealnych <i>post- -secondary</i>			
POLSKA <i>POLAND</i>	13,1	344,1	208	924	596998
Dolnośląskie	0,6	25,9	212	953	48526
Kujawsko-pomorskie	0,7	18,7	223	805	24746
Lubelskie	0,8	20,6	189	488	18742
Lubuskie	0,3	8,2	227	592	24578
Łódzkie	0,8	25,0	186	773	16301
Małopolskie	1,4	28,3	226	1011	68809
Mazowieckie	1,3	41,4	215	1516	40524
Opolskie	0,3	7,3	232	459	7589
Podkarpackie	1,0	16,5	215	380	21349
Podlaskie	0,4	12,5	194	498	11006
Pomorskie	0,8	22,6	255	1296	85298
Śląskie	2,5	48,5	172	1095	35528
Świętokrzyskie	0,3	10,8	204	455	9492
Warmińsko-mazurskie	0,3	13,4	232	616	38736
Wielkopolskie	0,9	31,8	212	979	37974
Zachodniopomorskie	0,6	12,6	212	819	107800

^a Stan na początku roku szkolnego; bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^b Stan w dniu 31 XII.

^c Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. Dane nie obejmują ochrony zdrowia: resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz w zakładach karnych. ^d Stan w dniu 31 VII.

^e Dające uprawnienia zawodowe.

^a As of beginning of the school year; excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. ^b As of 31 December. ^c Including beds and incubators for newborns. Excluding health care of: the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, the Internal Security Agency as well as in prisons. ^d As of 31 July. ^e Leading to professional certification.

III. PODKARPACKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2008 R. (cd.)
PODKARPACKIE COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS IN 2008 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Użytki rolne ^{ab} Agricultural land ^{ab}		Powierzchnia zasiewów ^a Sown area ^a		Bydło ^a Cattle ^a	Trzoda chlewna ^c Pigs ^c
	ogółem w tys. ha total in thous. ha	w tym grunty orne w % of which arable land in %	ogółem w tys. ha total in thous. ha	w tym zboża podstawowe (bez miesza- nek zbożo- wych) w % of which basic cereals (excluding cereal mixed) in %	na 100 ha użytków rolnych w szt per 100 ha of agricultural land in heads	
POLSKA..... <i>POLAND</i>	16154,3	74,9	11631,1	58,2	35,6	95,5
Dolnośląskie	964,5	79,9	741,0	59,3	11,8	38,4
Kujawsko-pomorskie.....	1107,6	88,8	975,0	56,6	40,2	163
Lubelskie	1587,7	77,9	1209,0	62,5	25,7	64,1
Lubuskie	499,2	71,3	325,2	63,7	14,4	34,7
Łódzkie	1123,7	79,4	858,1	59,0	41,5	102
Małopolskie.....	722,2	62,5	421,9	50,4	31,7	60,4
Mazowieckie	2138,0	67,8	1381,4	56,2	48,6	73,1
Opolskie.....	569,3	88,7	484,9	59,3	21,5	105
Podkarpackie	772,1	60,5	417,5	56,8	21,1	41,5
Podlaskie	1127,5	63,9	706,0	42,9	74,4	53,4
Pomorskie.....	762,3	78,9	573,2	60,5	26,1	117
Śląskie	445,8	73,5	291,3	61,2	31,9	80,1
Świętokrzyskie	577,3	71,0	392,6	60,8	31,0	72,8
Warmińsko-mazurskie	981,1	65,3	616,4	56,4	43,8	69,1
Wielkopolskie.....	1810,5	85,4	1529,0	59,3	44,4	255
Zachodniopomorskie	965,5	76,1	708,6	66,3	11,5	43,2

a Stan w czerwcu. *b* Według siedziby użytkownika gospodarstwa. *c* Stan w końcu lipca.

a As of June. *b* By the official residence of land user. *c* As of end of July.

III. PODKARPACKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2008 R. (cd.)

PODKARPACKIE COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS IN 2008 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Skup na 1 ha użytków rolnych <i>Procurement per 1 ha of agricultural land</i>		Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik ^a na 1 ha użyt- ków rolnych w kg <i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient^a per 1 ha of agricultural land in kg</i>		Ciągniki rolnicze ^b na 100 ha użytków rolnych w szt <i>Tractors^b per 100 ha of agricul- tural land in in units</i>	Powierz- chnia gruntów leśnych ^c w tys. ha <i>Forest land^c in thous. ha</i>	Produkcja sprzedana (ceny bieżące) <i>Sold production (current prices)</i>			
	żywcia rzeźnego ^e (łącznie z tłuszczami) w kg <i>animals for slaughter^e (including fats) in kg</i>	mleka kro- wiego w l <i>cows' milk in l</i>	mineral- nych lub chemicz- nych ^f <i>mineral or chemical^f</i>	wapnio- wych ^g <i>lime^g</i>			przemysł <i>industry</i>	budowni- ctwo ^d <i>constru- ction^d</i>	w mln zł <i>in mln zł</i>	
POLSKA	177	538	133	39	9,7	9272,6	934874	135696		
<i>POLAND</i>										
Dolnośląskie	77	162	172	51	7,3	603,4	79927	8400		
Kujawsko-pomorskie	220	590	190	36	8,6	427,9	41143	4448		
Lubelskie	106	359	125	36	11,2	576,9	23135	3995		
Lubuskie	165	173	140	41	4,7	704,6	19121	1723		
Łódzkie	269	670	142	45	12,1	389,9	47691	5660		
Małopolskie	126	207	71	8	17,6	437,5	61538	10786		
Mazowieckie	167	824	116	23	10,3	808,9	194055	43449		
Opolskie	132	380	196	100	8,3	256,5	22705	2127		
Podkarpackie	75	154	66	15	15,2	671,7	30864	4200		
Podlaskie	129	1495	95	13	9,0	622,3	15117	3359		
Pomorskie	146	297	130	46	6,6	677,7	57993	7297		
Śląskie	205	447	117	37	14,1	401,1	172379	14261		
Świętokrzyskie	109	297	106	10	14,7	333,0	22780	2835		
Warmińsko-mazurskie	192	634	124	40	5,3	753,5	19710	3242		
Wielkopolskie	370	638	172	52	9,0	782,6	98853	16001		
Zachodniopomorskie	142	168	130	78	3,9	825,2	27861	3913		

^a W roku gospodarczym 2007/08. ^b Stan w czerwcu. ^c Stan w dniu 31 XII. ^d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^e W przeliczeniu na mięso: wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. ^f Łącznie z wielo-składnikowymi. ^g Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

^a In the 2007/08 farming year. ^b As of June. ^c As of 31 XII. ^d Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^e In terms of meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. ^f Including mixed fertilizers. ^g Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

III. PODKARPACKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2008 R. (dok.)
PODKARPACKIE COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS IN 2008 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^{ab} w km <i>Railway lines operated (standard gauge) ^{ab} in km</i>		Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) ^a <i>Hard surface public roads (urban and non-urban) ^a</i>			Telefonicz- ne łącza główne ^{ac} na 1000 ludności <i>Telephone main line ^{ac} per 1000 population</i>	Produkt krajowy brutto ^d (ceny bieżące) w 2007 r. <i>Gross domestic product ^d (current prices) in 2007</i>	
	ogółem <i>total</i>	na 100 km ² powierzchni ogólnej per 100 km ² of total area	Ogółem <i>Total</i>	na 100 km ² powierzchni ogólnej per 100 km ² of total area	z liczby ogółem – o nawierz- chni ulep- szonej w % of total number – improved surface in %		w mln zł <i>in mln zł</i>	na 1 mieszk- kańca w zł per capita in zł
			W km <i>in km</i>					
POLSKA..... <i>POLAND</i>	20007	6,4	261233	84	90,3	242	1176737	30873
Dolnośląskie	1753	8,8	18253	92	92,7	272	96666	33567
Kujawsko-pomorskie.....	1302	7,2	14609	81	87,0	212	55358	26801
Lubelskie	1021	4,1	18812	75	95,3	211	45361	20913
Lubuskie	959	6,9	8134	58	87,7	260	27581	27350
Łódzkie	1056	5,8	17219	95	90,5	234	72565	28371
Małopolskie.....	1108	7,3	22561	149	87,1	231	86635	26456
Mazowieckie	1746	4,9	31012	87	93,4	316	255893	49415
Opolskie.....	868	9,2	8406	89	90,0	216	26618	25609
Podkarpackie	953	5,3	14494	81	91,0	201	43685	20829
Podlaskie.....	760	3,8	11357	56	84,0	237	27351	22896
Pomorskie.....	1245	6,8	11826	65	92,3	235	67073	30396
Śląskie.....	2141	17,4	20286	165	91,9	236	152741	32761
Świętokrzyskie.....	707	6,0	12525	107	81,2	202	30329	23741
Warmińsko-mazurskie	1209	5,0	12355	51	93,3	202	32756	22961
Wielkopolskie.....	1965	6,6	26209	88	89,7	231	109131	32266
Zachodniopomorskie	1214	5,3	13175	58	90,7	240	46904	27708

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Łącznie z szerokotorowymi. ^c Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^d Grupowanie metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

^a As of 31 December. ^b Including broad gauge. ^c Data concern operators of the public telecommunication network. ^d Grouping by local kind-of-activity unit method.

DZIAŁ I
GEOGRAFIA

CHAPTER I
GEOGRAPHY

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna).....	Zaklików	50°49'	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna).....	Lutowiska	49°00'	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
za zachód (długość geograficzna wschodnia).....	Czarna	21°08'	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia).....	Horyniec Zdrój	23°33'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ.....	x	1°49'	202	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód.....	x	2°25'	171	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego w Rzeszowie.
S o u r c e: *data of The Inspector of Geodesic and Cartographic Supervision of Podkarpackie Voivodship in Rzeszów.*

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE
AREA AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	17846	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km.....	961	100,0	<i>Length of borders in km</i>
ze Słowacją.....	134	13,9	<i>with Slovakia</i>
z Ukrainą.....	239	24,9	<i>with Ukraine</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
lubelskim.....	320	33,3	<i>Lubelskie</i>
małopolskim.....	186	19,4	<i>Małopolskie</i>
świętokrzyskim.....	82	8,5	<i>Świętokrzyskie</i>

Ź r ó d ł o: dane Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego w Rzeszowie.
S o u r c e: *data of The Inspector of Geodesic and Cartographic Supervision of Podkarpackie Voivodship in Rzeszów.*

TABL. 3. **UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI**
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt — Tarnica (Bieszczady)	Lutowiska	1346	<i>Highest point — Tarnica (the Bieszczady Mountains)</i>
Najniżej położony punkt — poziom wody Wisły w Chwałowicach	Radomyśl nad Sanem	ok. 138	<i>Lowest point — the water level of Wisła in Chwałowice</i>
Najwyżej położona miejscowość — Wołosate	Lutowiska	ok. 750	<i>Highest located town — Wołosate</i>
Najniżej położona miejscowość — Chwałowice	Radomyśl nad Sanem	ok. 140	<i>Lowest located town — Chwałowice</i>

Źródło: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Rzeszowie.

Source: data of the Centre of Geodesic and Cartographical Documentation of Podkarpackie Voivodship in Rzeszów.

TABL. 4. **WIĘKSZE RZEKI**
PRINCIPAL RIVERS

RZEKI <i>RIVERS</i>	Recypient ^a <i>Recipient ^a</i>	Długość w km <i>Length in km</i>	
		ogółem <i>total</i>	w tym na terenie województwa podkarpackiego <i>of which within Podkarpackie voivodship</i>
Wisła	Morze Bałtyckie <i>Baltic Sea</i>	1047	78
San	Wisła	443	443
Wisłok	San	205	205
Wisłoka	Wisła	153	153
Tanew	San	109	44
Lubaczówka	San	88	67
Łęg	Wisła	82	82
Ropa	Wisłoka	78	18
Jasiołka	Wisłoka	76	76
Wiar	San	68	60
Ośława	San	62	62
Trześniówka-Jamnica	Wisła	57	57
Solinka	San	47	47
Stobnica	Wisłok	47	47

^a Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ.

Źródło: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie.

^a River or reservoir into which the water flows.

Source: Regional Board of Water Management in Kraków, Drainage and Water Equipment Board of Podkarpackie in Rzeszów.

TABL. 5. **WYŻSZE SZCZYTY GÓRSKIE**
HIGHEST MOUNTAIN PEAKS

PASMO SZCZYTY <i>MOUNTAIN RANGE PEAKS</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	PASMO SZCZYTY <i>MOUNTAIN RANGE PEAKS</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>
KARPATY – Bieszczady		KARPATY – Bieszczady (dok.) (cont.)	
Tarnica	1346	Szeroki Wierch	1315
Krzemień	1335	Bukowe Berdo	1311
Halicz	1333	Wielka Rawka	1307
Kopa Bukowska	1320	Polonina Caryńska	1297

Źródło: „Bieszczady” Mapa turystyczna, skala 1:50 000, Wyd. Kartograficzne „Compass”, Kraków 2001.

Source: „Bieszczady” Tourist map, scale 1:50 000, Cartographic Publisher „Compass”, Kraków 2001.

TABL. 6. **WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE**
MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS

ZBIORNIKI WODNE <i>RESERVOIRS</i>	Rzeka <i>River</i>	Rok uruchomienia <i>Year opened</i>	Pojemność całkowita (przy maksymalnym piętrzeniu) w hm ³ <i>Total capacity (at maximum accumu- lation) in hm³</i>	Powierzchnia przy maksymalnym piętrzeniu w km ² <i>Area at maximum accumulation in km²</i>	Maksymalna wysokość pię- trzenia w m <i>Maximum height of accumulation in m</i>
Solina	San	1968	472,0	21,1	60,0
Besko	Wisłok	1978	15,5	1,5	28,0
Myczkowce	San	1960	10,9	2,0	15,0

Źródło: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie.

Source: Regional Board of Water Management in Kraków, Drainage and Water Equipment Board of Podkarpacie in Rzeszów.

TABL. 7. **DANE METEOROLOGICZNE**
METEOROLOGICAL DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Średnia temperatura powietrza w °C <i>Average air temperature in °C</i>	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>	Średnia prędkość wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>	Usłonecznienie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a <i>Average cloudiness in octants^a</i>	
Stacja Meteorologiczna Rzeszów-Jasionka	2000	9,5	753	3,0	1768	4,8
Rzeszów-Jasionka Me- teorological Station	2005	8,3	774	3,7	2106	5,1
	2006	8,7	612	3,5	2284	4,8
	2007	9,4	690	3,9	1909	5,2
	2008	9,6	736	3,9	2083	5,3

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 8. ŚREDNIE MIESIĘCZNE TEMPERATURY POWIETRZA
(Stacja Meteorologiczna Rzeszów-Jasionka)
AVERAGE MONTHLY AIR TEMPERATURES
(Rzeszów-Jasionka Meteorological Station)

LATA ^a YEARS ^a	W °C In °C											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1981-1990	-2,8	-2,1	2,7	8,2	13,9	16,2	17,9	17,4	13,7	8,8	2,7	-0,3
1991-1995	-0,9	-1,0	3,4	7,9	12,8	16,6	19,2	18,4	13,7	8,1	1,8	-1,4
1996-2000	-2,7	-0,2	2,0	8,9	14,3	17,4	18,0	17,5	12,6	8,6	3,8	-1,4
2000	-3,1	1,7	3,6	11,7	15,0	17,2	17,2	18,6	11,5	11,2	7,4	1,7
2001	-0,5	-0,7	3,6	8,7	14,4	15,3	20,1	19,3	12,5	11,0	1,8	-5,8
2002	-1,6	3,8	5,4	8,3	16,8	17,5	20,9	19,5	12,8	7,9	5,5	-6,0
2003	-3,5	-6,6	1,8	7,4	16,5	18,1	19,5	19,7	13,8	6,0	5,9	0,7
2004	-4,9	-0,5	3,4	8,8	12,3	16,5	18,5	18,4	13,3	10,7	4,0	1,3
2005	-0,6	-4,1	0,3	9,1	14,0	16,8	19,8	17,5	14,8	8,9	3,1	-0,4
2006	-7,5	-3,3	0,3	9,4	13,5	17,0	21,3	18,3	15,5	11,0	5,9	3,0
2007	3,0	0,4	6,4	9,0	15,6	18,9	20,0	19,1	12,5	7,9	1,6	-1,4
2008	0,7	2,5	4,0	9,3	13,6	18,0	18,7	18,9	13,0	10,6	5,0	1,2

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include monthly averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 9. MIESIĘCZNE SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH
(Stacja Meteorologiczna Rzeszów-Jasionka)
MONTHLY ATMOSPHERIC PRECIPITATION
(Rzeszów-Jasionka Meteorological Station)

LATA ^a YEARS ^a	W mm In mm											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1981-1990	26	21	30	38	76	72	81	59	57	28	33	45
1991-1995	29	24	37	51	72	70	50	64	85	53	35	36
1996-2000	27	40	33	65	83	83	126	71	73	57	36	35
2000	38	53	63	70	74	92	202	57	42	7	21	43
2001	52	18	66	72	49	109	96	88	130	23	48	19
2002	26	26	23	44	91	112	83	71	61	86	27	19
2003	34	27	15	51	94	75	63	17	43	51	21	31
2004	20	74	30	62	41	64	180	99	22	57	84	9
2005	50	30	47	48	107	110	109	124	62	7	18	63
2006	26	28	70	38	106	91	16	104	25	24	62	22
2007	75	41	37	27	40	71	74	88	142	40	46	11
2008	35	11	47	46	105	87	118	55	103	56	25	48

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include monthly averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacja o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst, Dz. U. 2004 Nr 121, poz. 1266), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I—III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV—VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów klas V—VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Zgodnie z art. 12a ust. 15 ustawy rada gminy może podjąć uchwałę o objęciu ochroną na jej obszarze również gruntów rolnych zaliczonych do klas bonitacyjnych IV, IVa, IVb wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI — najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: orne — RZ; pastwiska — PsZ.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby

CHAPTER II

ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **geodetic status and use of voivodship land** is classified according to ownership and register groups, according to a land register as a result of the decree of the Minister of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 changes primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previously was included in the item "built-up and urbanised land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees collected, based on to the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text, Journal of Laws 2004 No. 121, item 1266), which protects all agricultural land included in quality classes I—III, as well as agricultural land included in quality classes IV—VI, comprised of organic soils. It does not, however, include land of V—VI quality classes, originating from mineral-derived soils. In accordance with Art. 12a, item 15 of the Law, a gmina council may also resolve to protect agricultural land of IV, IVa, IVb quality classes, originating from mineral-derived soils and located within the gmina.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest. Land designated for afforestation is given the following symbols: RZ — for arable land and PsZ — for pastures.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate land-

terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem oraz rybactwem)” — jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” — jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Stan czystości rzek podaje się w oparciu o wyniki pomiarów prowadzonych w stałych przekrojach pomiarowo-kontrolnych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Podstawę oceny stanu zanieczyszczenia rzek stanowiły dopuszczalne wielkości wskaźników śródlądowych wód powierzchniowych w poszczególnych klasach jakości, które zawarte zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 II 2004 r. (Dz. U. Nr 32, poz. 284). Ocenę stanu zanieczyszczenia wód wyraża się zaliczeniem poszczególnych punktów pomiarowych rzek do jednej z pięciu klas jakości. Podstawą określenia klas jakości wody stanowiły graniczne wartości wskaźników jakości wody, określone dla każdej z klas. Klasa I określa wody o bardzo dobrej jakości, a klasa V – złej jakości.

5. Informacje o ocenie sanitarnej wodociągów i studni oraz o jakości wody pobieranej z tych urządzeń opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417); dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonywanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne.

scaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Information regarding water withdrawal concerns:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)” — organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines and building constructions which is discharged to reservoir without further use;
- 2) in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as filling and completing fishponds” — agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation water-line system” — all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces).

4. Purity for the surface rivers is specified according to the results of measurements conducted in the permanent control points by the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Rzeszów. The basis for evaluating river pollution were the permissible values of indicators for inland surface waters in individual quality classes, which were defined in the decree of the Minister of the Ministry of Environment dated 11 II 2004 (Journal of Laws No. 32, item 284). The evaluation of water pollution is expressed by designating particular control points of rivers to one of the five quality classes. Definition of the water quality classes was based on values of water quality indicators set for each class. The I class corresponds to waters of very good quality and V class – of bad quality.

5. Information concerning the sanitary evaluation of waterworks and wells as well as the quality of the water drawn from these facilities are compiled in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 29 III 2007 regarding the quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417); data were compiled on the basis of field and laboratory test results conducted by sanitary-epidemiological stations.

Wodociągi pogrupowano według ich wydajności dobowej. Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń — dostarczające wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym). W zakresie jakości wody ze studni kontrolą objęte zostały studnie publiczne. Oceniano próbki wody.

6. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi (od 1998 r.) przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i zanieczyszczonymi wodami wykorzystanymi w przemyśle do celów chłodniczych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczenia** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ładunki zanieczyszczeń w wodach chłodniczych (po procesie produkcyjnym) nie są większe od ładunków zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura określona w pozwoleniu wodnoprawnym dla wód chłodniczych odprowadzanych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza $+26^{\circ}\text{C}$ albo naturalnej temperatury wody w przypadku gdy jest ona wyższa niż $+26^{\circ}\text{C}$, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza $+35^{\circ}\text{C}$.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz o podwyższonym usuwaniu biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych, względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. przez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie

Waterworks are divided into groups according to their capacity. On the basis of physical-chemical analyses and bacteriological tests two following categories of facilities of water withdrawal are distinguished: supplying good quality water (i.e. meeting sanitary requirements) and bad quality water (i.e. not meeting sanitary requirements). The quality of water from wells was analysed with respect to public wells. Water samples were tested.

6. Data regarding waste water concern waste water discharged into waters or into the ground (since 1998) by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding equipment with waste water treatment plants concerns the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewage systems of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines as well as contaminated water used in industry for cooling purposes), other entities as well as households.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged into waters by a separate sewerage system,
- the amount of pollutants in cooling water (after the production process) is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature defined in the water-legal certificate for cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C or natural temperature of water if it exceeds $+26^{\circ}\text{C}$ as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C .

Data regarding treated waste water concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field

pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogennych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiającich zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych (przysięgrodowych) lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

U w a g a. W 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym usuwaniu biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o ludności miast i wsi korzystającej z oczyszczalni ścieków podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

7. Informacje o źródłach i wielkości emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarstwo korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40 z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co zapewnia m. in. zachowanie ciągłości i porównywalności wyników badania; może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu (wyrażone w dwutlenku azotu – NO₂), węglodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń

irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

Increased biogen removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

Multi-stage treatment (mechanical and biological or mechanical-chemical-biological) of discharged waste water was classified as a higher rank sewage treatment (biological or chemical).

Data on municipal waste water treatment plants concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household (farmstead) sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewage network).

Note. In 2003 municipal chemical waste water treatment plants were classified as treatment plants with increased biogen removal from sewage or mechanical treatment plants.

Data concerning urban and rural population using waste treatment plants is given on the basis of estimates of the number of population using waste water treatment plants which operate on a sewage system.

7. Information regarding the sources and amounts of industrial atmospheric pollutant emissions as well as the equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization concerns organizational entities established by the Minister of the Ministry of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually, what assures, among other things, continuity and comparability of survey results, may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding particulate emissions concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding gas emissions concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, carbon dioxide, nitrogen oxides (given in nitrogen dioxide – NO₂), hydrocarbons, as well as other types of gaseous

gazowych określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 XII 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 260, poz. 2176 z późniejszymi zmianami).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (tzn. z wszelkiego rodzaju urządzeń technologicznych i ogrzewczych za pośrednictwem emitorów-kominów, wyrzutni wentylacyjnych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeladunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględnymi wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia wielkości emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

8. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity, Dz. U. 2007 Nr 39, poz. 251), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach opracowane zostały od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r., a za lata 2000 i 2001 – na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Opadów.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów na składowiskach.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zde-

pollutants defined in the decree of the Council of Ministers, dated 20 XII 2005, regarding payments for use of the environment (Journal of Laws No. 260, item 2176) with later amendments.

Data regarding particulate and gas emissions include organized emission (i.e. technological and heating devices, through emitters – chimneys, exhausts etc.) as well as non-organized emission (heaps, storage yards, in the course of reloading of loose and volatile materials, production halls etc.).

Due to the high absolute values which characterise the emission of carbon dioxide the indicator of reduction of gas pollutants was calculated and presented with exclusion of carbon dioxide emission.

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

8. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act of 27 IV 2001 on Waste (uniform text, Journal of Laws 2007 No. 39, item 251), which the holder there of discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste was compiled since 2002 on the basis of a catalogue of waste based on List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002 and for the years 2000 and 2001 — on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Storing waste is also a method of rendering waste harmless on landfill areas.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste de-

ponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrekultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych oraz uregulowanie stosunków wodnych.

9. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych, tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt, krajobrazu, zieleni w miastach i wsiach, zadrzewień); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwy przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Parki narodowe tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk: przyrodniczych, roślin, zwierząt lub grzybów.

Rezerwy przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełniącej funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty

posited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics and regulating waterways were carried out.

9. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats, formations of animate and inanimate nature as well as fossil remains of plants and animals, greenery landscape in urban and rural areas, woody lands); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature.

National parks include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected. National parks are created to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state – ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals and fungi as well as formations and elements of inanimate nature.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock

eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych; jak również miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego, zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe i estetyczne.

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

10. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: **opłat za korzystanie ze środowiska** (tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi); **kar za przekroczenia dopuszczalnych norm ekologicznych**; **spłat pożyczek** udzielonych inwestorom oraz **opłat za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze**, a także **innych kwot** ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej. Środki funduszy przeznaczone są na finansowanie w całości lub w części działalności związanej z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

11. Dane o wydatkach inwestycyjnych i efektach rzeczowych inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

caves, exploited and discarded opencast and underground workings; as well as sites of fossil plants or animals.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.

Ecological arable lands are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected plant, animal and fungi species, their refuges as well as places of reproduction or places of seasonal stay.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

10. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from fees for the use of the natural environment, i.e.: payments collected for releasing air pollutants, storing waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing sewage into water or the ground; **finances for transgress of acceptable ecological standards**; **repayments of loans** granted for investors; **payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes** as well as **other payments** established by regional divisions of the state and local self-government administration. These funds are used to finance, in part or in full, activity connected with environmental protection and water management.

11. Data regarding investment expenditures and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

TABL. 1 (10). **STAN GEODEZYJNY^a I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA**
 Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS^a AND USE OF VOIVODSHIP LAND
 As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008		2009			SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>	na 1 miesz- kańca ^b w ha <i>per</i> <i>capita</i> ^b <i>in ha</i>	w ha <i>in ha</i>	na 1 miesz- kańca ^b w ha <i>per</i> <i>capita</i> ^b <i>in ha</i>	przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosun- ku do roku 2008 <i>increase</i> <i>(+) or</i> <i>decrease</i> <i>(-) in ha</i> <i>in relation</i> <i>to 2008</i>	
Powierzchnia ogólna^c	1784573	0,85	1784573	0,85	x	Total area^c
w tym:						<i>of which:</i>
Użytki rolne	973574	0,46	967251	0,46	-6323	<i>Agricultural land</i>
w tym:						<i>of which:</i>
grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe	922295	0,44	915772	0,44	-6523	<i>arable land, orchards, permanent meadows and pastures</i>
grunty rolne zabudowane	42133	0,02	42259	0,02	126	<i>agricultural built-up areas</i>
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione	700996	0,33	705948	0,34	4952	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane	74673	0,04	74869	0,04	196	<i>Built-up and urbanized areas</i>
w tym:						<i>of which:</i>
tereny mieszkaniowe	9622	0,00	10269	0,00	647	<i>residential areas</i>
tereny przemysłowe	4639	0,00	4675	0,00	36	<i>industrial areas</i>
tereny rekreacji i wypo- czynku	2943	0,00	3089	0,00	146	<i>recreational areas</i>
tereny komunikacyjne	48160	0,02	48259	0,02	99	<i>transport areas</i>
użytki kopalne	1890	0,00	1457	0,00	-433	<i>minerals</i>
Grunty pod wodami po- wierzchniowymi	19528	0,01	20075	0,01	547	<i>Lands under surface waters</i>
płynącymi	18250	0,01	18776	0,01	526	<i>flowing</i>
stojącymi	1278	0,00	1299	0,00	21	<i>standing</i>
Użytki ekologiczne	1520	0,00	1667	0,00	147	<i>Ecological arable lands</i>
Nie użytki	9820	0,00	9625	0,00	-195	<i>Wasteland</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 1. ^b Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2007 i 2008. ^c Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a See general notes to the chapter „Environmental protection”, item 1. ^b Population as of 31 XII, respectively for 2007 and 2008. ^c Land area (including inland waters).

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (11). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST^a PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w ha in ha				
OGÓŁEM.....	118	96	191	240	GRAND TOTAL

WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW
 BY TYPE OF LAND

Użytki rolne	106	78	160	189	<i>Agricultural land</i>
klasy bonitacyjne:					<i>quality classes:</i>
I—III	104	77	138	176	<i>I—III</i>
IV ^b	2	1	22	13	<i>IV^b</i>
V i VI oraz VI RZ i PsZ	-	-	0	0	<i>V and VI as well as VI RZ and PsZ</i>
Inne grunty rolne	1	-	18	16	<i>Other agricultural land</i>
Grunty leśne	11	18	13	35	<i>Forest land</i>

WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA
 BY DIRECTIONS OF DESIGNATION

wyłączone:					<i>designated for:</i>
Na tereny osiedlowe	70	50	122	138	<i>Residential areas</i>
Na tereny przemysłowe	6	3	6	8	<i>Industrial areas</i>
Pod drogi i szlaki komunikacyjne ..	2	2	5	3	<i>Roads and communication trails</i>
Pod użytki kopalne	19	18	35	64	<i>Minerals</i>
Na inne cele.....	21	23	23	28	<i>Other purposes</i>

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. ^b Użytki rolne pochodzenia mineralnego i organicznego.

Źródło: w zakresie wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land. ^b Agricultural land of mineral and organic origin.

Source: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural and forest land: agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; forest land — data of the Ministry of Environment.

TABLE 3 (12). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w ha in ha				
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	3964	2573	1917	1900	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane	3635	2513	1827	1819	devastated
zdegradowane	329	60	90	81	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane.....	200	171	684	82	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze.....	166	103	180	78	agricultural
leśne	18	29	1	4	forest
zagospodarowane.....	128	152	129	48	managed

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABLE 4 (13). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³					
OGÓŁEM	292,2	338,2	300,8	287,3	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem) — z ujęć własnych	168,3	197,6	160,7	147,9	51,5	Production (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing) — from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe.....	144,3	186,3	151,3	139,3	48,5	surface
podziemne	10,6	8,3	8,0	7,6	2,6	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	36,9	60,2	58,1	58,2	20,3	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	87,0	80,4	82,1	81,2	28,3	Exploitation water-line system ^a
wody: powierzchniowe	52,0	43,1	42,8	43,1	15,0	waters: surface
podziemne	35,0	37,2	39,2	38,1	13,3	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (14). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³		w odsetkach in percent			
OGÓŁEM	261,3	309,4	271,6	257,8	100,0	TOTAL
Przemysł ^a	159,8	188,2	151,6	139,2	54,0	Industry ^a
Rolnictwo i leśnictwo ^b	36,9	60,2	58,1	58,2	22,6	Agriculture and forestry ^b
Eksploatacja sieci wodociągowej ^c	64,6	61,0	61,8	60,4	23,4	Exploitation water-line system ^c

^a Dane dotyczą jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków; obejmują sekcje: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”, a także sekcje nieprzemysłowe – dla 2008 r. udział sekcji nieprzemysłowych w ogólnym zużyciu wody wyniósł 8,4%. ^b Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^c Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Data concern organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own intakes, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually; include sections "Mining", "Manufacturing" and "Electricity, gas and water supply", and also non-industrial sections – for 2008 the share of non-industrial sections in total water consumption was 8,4%. ^b Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fish ponds. ^c Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (15). **POBÓR WODY DO NAWODNIEŃ W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ DO**
NAPEŁNIANIA I UZUPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH
WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY
AS WELL AS WATER FOR FILLING UP AND COMPLETING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha.....	2275	1826	1826	1826	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napełnianych i uzupełnianych stawów rybnych ^b w ha.....	2452	2809	2814	2730	Area of filled and completed fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	36887	60204	58134	58198	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych.....	7292	6011	4241	4241	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha.....	3,2	3,3	2,3	2,3	per 1 ha
do napełniania i uzupełniania stawów rybnych.....	29595	54193	53893	53957	for filling and completing fish ponds
na 1 ha.....	12,1	19,3	19,2	19,8	per 1 ha

^a O powierzchni co najmniej 20 ha. ^b O powierzchni co najmniej 10 ha. ^c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

^a Area of 20 ha and more. ^b Area of 10 ha and more. ^c Including water withdrawal for waste waters irrigation.

TABL. 7 (16). **STAN CZYSTOŚCI RZEK KONTROLOWANYCH^a**
PURITY OF CONTROLLED RIVERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Długość ^b w km Length ^b in km	Liczba punktów pomiaru jakości wody Number of water quality measurement points	Wody – w % badanych punktów – o klasie jakości Waters – in % of tested points – by quality class				
			I (bardzo dobrej) (very good)	II (dobrej) (good)	III (zadowalającej) (satisfactory)	IV (niezadowalającej) (non-satisfactory)	V (złej) (bad)
OGÓŁEM 2006	1689,4	78	-	3,8	43,6	42,3	10,3
TOTAL 2007	1492,9	47	-	4,3	29,8	46,8	19,1
Wisła	77,7	1	-	-	-	-	100,0
Zgórska Rzeka.	19,8	1	-	-	-	-	100,0
Wisłoka	153,4	6	-	16,7	33,3	50,0	-
Ropa	17,5	1	-	-	100,0	-	-
Ostra	10,8	1	-	-	-	-	100,0
Rzeka	9,7	1	-	-	-	-	100,0
Babulówka	32,2	1	-	-	-	-	100,0
Przyrwa	31,7	2	-	-	-	50,0	50,0
San	443,4	5	-	-	60,0	40,0	-
Tyrawka	19,3	1	-	-	-	100,0	-
Wiar	59,1	2	-	-	100,0	-	-
Wisznia	14,7	2	-	-	50,0	50,0	-
Szkló	33,5	1	-	-	-	100,0	-
Wyrwa (Olchowiec)	17,3	1	-	-	-	100,0	-
Lubaczówka	67,3	2	-	-	-	100,0	-
Szewnia	19,4	1	-	-	100,0	-	-
Wisłok	204,9	6	-	-	33,3	66,7	-
Morwawa ..	27,9	1	-	-	-	-	100,0
Ślącza	8,2	1	-	-	-	-	100,0
Lubatówka ..	25,7	1	-	-	-	100,0	-
Marcinek ...	9,4	1	-	100,0	-	-	-
Trzebońnica	35,3	1	-	-	-	100,0	-
Tanew	44,0	1	-	-	100,0	-	-
Wirowa	28,0	1	-	-	-	100,0	-
Bukowa	18,8	1	-	-	-	100,0	-
Łukawica	22,0	1	-	-	-	100,0	-
Jodłówka	16,6	1	-	-	-	-	100,0
Rata	8,0	1	-	-	-	100,0	-
Strwiąż	17,3	1	-	-	100,0	-	-

^a Rzeki uszeregowano w porządku hydrograficznym. ^b Długość rzek na terenie województwa podkarpackiego. Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

^a Rivers listed according to hydrographic order. ^b Length of rivers within the Podkarpackie Voivodship. Source: data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Rzeszów.

TABL. 8 (17). **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA^a**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION^a
A. Z WODOCIĄGÓW
FROM WATERWORKS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^b zaopatrywana w wodę — w % ludności korzystającej z urządzeń <i>Population^b supplied with water — in % of population using facilities</i>				SPECIFICATION	
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>meeting sanitary requirements</i>		nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>non meeting sanitary requirements</i>			
	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>		
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:					<i>Waterworks with a capacity of m³/24h:</i>	
poniżej 100	2007	66,5	79,1	33,5	20,9	<i>below 100</i>
	2008	67,7	77,0	32,3	23,0	
100 — 1000	2007	77,5	80,2	22,5	19,8	<i>100 — 1000</i>
	2008	90,8	80,9	9,2	19,1	
1001 — 10000	2007	80,6	100,0	19,4	-	<i>1001 — 10000</i>
	2008	94,6	96,4	5,4	3,6	
powyżej 10000	2007	100,0	-	-	-	<i>over 10000</i>
	2008	100,0	-	-	-	

B. ZE STUDNI PUBLICZNYCH
FROM PUBLIC WELLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007		2008		SPECIFICATION
	miasta	wieś	miasta	wieś	
Studnie publiczne skontrolowane (stan w dniu 31 XII)	15	3	54	3	<i>Controlled public wells (as of 31 XII)</i>
Zbadane próbki wody	25	5	54	3	<i>Tested samples of water</i>
w tym nieodpowiadające wymaganiom sanitarnym w %	16,0	60,0	35,2	33,3	<i>of which not meeting sanitary requirements in %</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 5. ^b Na podstawie szacunków.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a See general notes to the chapter „Environmental protection”, item 5. ^b Based on estimated data.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 9 (18). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	215,8	189,2	201,8	191,5	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	161,8	139,4	150,4	138,4	72,3	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze.....	123,8	115,7	129,1	117,0	61,1	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	54,0	49,7	51,5	53,0	27,7	discharged through sewerage system
W tym ścieki wymagające oczyszczania.....	92,0	73,4	72,7	74,4	38,9	Of which waste water requiring treatment
oczyszczane.....	83,6	68,2	67,7	70,9	37,0	treated
mechanicznie.....	16,2	10,2	10,6	10,8	5,6	mechanically
chemicznie ^b	15,3	8,9	7,0	6,7	3,5	chemically ^b
biologicznie.....	24,2	16,3	17,1	18,1	9,4	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	27,9	32,8	33,0	35,3	18,4	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane.....	8,4	5,3	5,0	3,6	1,9	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów.....	2,6	1,1	0,8	0,9	0,5	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	5,8	4,1	4,2	2,6	1,4	discharged through sewerage system

^a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. ^b Od 2005 r. dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

^a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions, and waste water. ^b Since 2005 refers only to industrial waste water.

TABL. 10 (19). **JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED

As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2005	2007	2008	ENTITIES
OGÓŁEM	123	106	97	94	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczania.....	86	75	68	67	Discharging waste water requiring treatment directly into waters or into the ground
wyposażone w oczyszczalnię ścieków.....	65	60	55	58	possessing waste water treatment plants
o wystarczającej przepustowości.....	50	51	49	49	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości.....	15	9	6	9	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków.....	21	15	13	9	not possessing waste water treatment plants
Odprowadzające ścieki do sieci kanalizacyjnej (bez oczyszczalni ścieków).....	37	31	29	27	Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste waters treatment plants)

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

^a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

TABL. 11 (20). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Mechaniczne <i>Mechanical</i>	Chemiczne <i>Chemical</i>	Biologiczne <i>Biological</i>	Z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych							Industrial waste water treatment plants
Liczba	2000	103	45	12	44	2	<i>Number</i>
	2005	86	37	11	33	5	
	2007	78	32	12	30	4	
	2008	71	28	10	31	2	
Przepustowość w dam ³ /d.....	2000	1286,7	584,0	305,2	394,6	2,9	<i>Capacity in dam³/24h</i>
	2005	1083,2	370,1	311,3	397,6	4,2	
	2007	733,3	386,5	311,3	33,9	1,6	
	2008	722,9	385,1	303,6	33,4	0,8	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a							Municipal^a waste water treatment plants
Liczba	2000	132	8	1	101	22	<i>Number</i>
	2005	200	5	x	160	35	
	2007	208	3	x	168	37	
	2008	210	2	x	174	34	
Przepustowość w dam ³ /d.....	2000	357,0	0,9	0,2	139,7 ^b	216,2	<i>Capacity in dam³/24h</i>
	2005	378,6	0,5	x	85,9 ^b	292,1	
	2007	388,0	0,3	x	93,4 ^b	294,2	
	2008	407,2	0,3	x	97,6^b	309,3	
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^c	2000	40,9	0,6	0,1	20,3	19,9	<i>Population using^c waste water treatment plants in % of total population</i>
	2005	52,1	0,3	x	19,1	32,8	
	2007	55,1	0,2	x	20,5	34,5	
	2008	59,8	0,1	x	22,1	37,6	

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; w 2000 r. łącznie z oczyszczalniami chemicznymi; patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 6. *b* Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. *c* Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków (w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana) – na podstawie szacunków; ludność ogółem – na podstawie bilansów.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; in 2000 including chemical waste water treatment plants; see general notes to the chapter „Environmental protection”, item 6. *b* Refers to equipment for biological treatment. *c* Population using waste water treatment plants (in 2000 defined as served population) – estimated data; total population – based on balances.

TABL. 12 (21). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	85	85	82	85	<i>Plants generating substantial air pollution^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych	75	66	64	62	<i>particulates</i>
gazowych	18	19	23	22	<i>gases</i>
nieposiadające wyników pomiarów:					<i>without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission:</i>
pyłów	21	15	18	24	<i>particulates</i>
gazów	19	16	15	18	<i>gases</i>
emisji	63	74	79	81	<i>emission</i>
Emisja zanieczyszczeń:					<i>Emission of pollutants:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych	4,3	3,9	2,7	2,3	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw.....	3,6	3,3	2,3	1,9	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	28,1	26,7	23,4	20,8	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki.....	15,9	14,6	11,8	10,4	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	4,6	4,6	4,1	3,4	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu	6,6	6,5	6,3	6,0	<i>nitrogen oxides</i>
na 1 mieszkańca w tonach:					<i>per capita in tonnes:</i>
pyłowych	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
na 1 km ² w tonach:					<i>per km² in tonnes:</i>
pyłowych	0,2	0,2	0,2	0,1	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	1,6	1,5	1,3	1,2	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym dwutlenek siarki.....	0,9	0,8	0,7	0,6	<i>of which sulphur dioxide</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	206,8	279,1	177,5	169,7	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	8,5	4,3	7,6	8,8	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	98,0	98,6	98,5	98,7	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	23,2	13,8	24,5	29,6	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a *Emitting particulates, gases or particulates and gases.*

TABL. 13 (22). **WYPOSAŻENIE ZAKŁADÓW W URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi- cyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofil- ters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
-----------------------------------	---------------------	------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------------	--	----------------

URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII
EQUIPMENT — as of 31 XII

OGÓŁEM.....	2000	286	78	364	11	77	109
TOTAL	2005	204	64	284	11	74	126
	2007	196	63	309	9	86	113
	2008	192	61	318	12	82	120
Skuteczność: Efficiency:							
niska.....	2000	71	-	77	-	27	X
low	2005	44	4	41	-	10	X
	2007	33	7	41	-	7	X
	2008	26	10	40	-	5	X
średnia.....	2000	84	35	103	-	7	X
moderate	2005	63	19	88	-	11	X
	2007	25	12	70	-	12	X
	2008	32	10	73	3	10	X
wysoka.....	2000	131	43	184	11	43	X
high	2005	97	41	155	11	53	X
	2007	138	44	198	9	67	X
	2008	134	41	205	9	67	X

PRZEPIY W GAZÓW ODLOTOWYCH w dam³/h
WASTE GAS FLOW in dam³/h

OGÓŁEM.....	2000	5910	2601	3781	3264	1100	1211
TOTAL	2005	4403	1649	3935	2394	1086	804
	2007	4559	1294	3869	1831	1248	448
	2008	4481	1566	3675	1743	1327	578
Skuteczność: Efficiency:							
niska.....	2000	487	-	226	-	293	X
low	2005	520	14	203	-	108	X
	2007	179	50	206	-	77	X
	2008	153	119	192	-	65	X
średnia.....	2000	1442	1200	1029	-	45	X
moderate	2005	759	347	1006	-	54	X
	2007	336	171	945	-	59	X
	2008	577	59	771	40	49	X
wysoka.....	2000	3981	1401	2526	3264	762	X
high	2005	3124	1288	2726	2394	924	X
	2007	4044	1073	2718	1831	1112	x
	2008	3751	1388	2712	1703	1213	X

TABL. 14 (23). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII).....	76	96	116	109	<i>Plants generating waste (as of 31 XII)</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t.....	1349,2	1236,3	1276,1	1084,2	<i>Waste generated (during the year) in thous. T</i>
poddane odzyskowi ^b	1048,3	1090,9	1041,1	903,2	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione.....	80,2	103,9	105,9	136,6	<i>Treated</i>
w tym składowane ^c	55,9	54,2	52,3	89,9	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	220,7	41,5	129,1	44,4	<i>temporarily stored^d</i>
W % wytworzonych:					<i>In % generated:</i>
poddane odzyskowi ^b	77,7	88,2	81,6	83,3	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione.....	5,9	8,4	8,3	12,6	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	4,1	4,4	4,1	8,3	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	16,4	3,4	10,1	4,1	<i>temporarily stored^d</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t.....	51527,4	690,4	452,9	484,1	<i>Waste landfilled up to now (accumulated^e; end of year) in thous. t</i>
Odpady poddane odzyskowi ^b z dotychczas składowanych (nagromadzonych ^e) do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t.....	64,6	47,2	32,4	33,2	<i>Waste recovered^b from landfilled up to now (accumulated^e) by 1 January of reporting year in thous. t</i>
Tereny składowania odpadów w ha:					<i>Area of storage yards in ha:</i>
niezrekultywowane (stan w końcu roku).....	317,6	76,5	51,8	48,6	<i>non-reclaimed (end of year)</i>
zrekultywowane (w ciągu roku).....	11,3	0,9	23,4	-	<i>reclaimed (during the year)</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 8. *b* Dla 2000 r. — wykorzystane. *c* Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. *d* Dla 2000 r. — gromadzone przejściowo. *e* Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes to the chapter „Environmental protection”, item 8. *b* For 2000 — utilized. *c* On own plant grounds and other land. *d* For 2000 — accumulated temporarily. *e* On own plant grounds.

TABL. 15 (24). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW**
WASTE^a BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone ^b Waste generated ^b		Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^c ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym poddane odzyskowi of which recovered		
OGÓŁEM 2005	1236,3	1090,9	690,4	TOTAL
2007	1276,1	1041,1	452,9	
2008	1084,2	903,2	484,1	<i>of which:</i>
w tym:				
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	61,7	61,3	-	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Popioły lotne z węgla	84,0	82,7	-	Coal fly ash
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów.....	62,4	60,9	-	Slag, furnace ash and particulates from boilers

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 8. *b* W ciągu roku. *c* Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes to the chapter „Environmental protection”, item 8. *b* During the year. *c* On own plant grounds.

TABL. 16 (25). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA**
Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008		SPECIFICATION	
	w ha in ha		w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²		
OGÓŁEM^a	851455,9	794193,6	794328,8	44,5	3783	TOTAL^a
w tym:						<i>of which:</i>
Parki narodowe ^b	46636,2	46631,4	46611,7	2,6	222	National parks ^b
Rezerwy przyrody ^b	10733,1	10733,6	10989,8	0,6	52	Nature reserves ^b
Parki krajobrazowe ^{bc}	272819,2	272818,5	272818,5	15,3	1299	Scenic parks ^{bc}
Obszary chronionego krajobrazu ^{cd}	520215,7	462968,0	462857,0	25,9	2205	Areas of protected landscape ^{cd}
Stanowiska dokumentacyjne.....	2,9	3,8	15,9	0,0	0,1	Documentation sites

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin, bez obszarów sieci Natura 2000 położonych poza terenami objętymi innymi formami ochrony przyrody. *b* Bez otuliny. *c* Bez powierzchni rezerwatów przyrody i indywidualnych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. *d* Od 2006 r. bez 4 obszarów chronionego krajobrazu (56006,6 ha), tj. Przecławskiego, Jastrzębsko-Zdżarskiego, Pogórza Ciężkowickiego i Pogórza Strzyżowskiego, dla których utraciło moc rozporządzenie Wojewody Tarnowskiego w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu.

a Including those created on the basis of gmina resolutions, excluding Natura 2000 areas located outside lands covered by other forms of environmental protection. *b* Excluding buffer zones. *c* Excluding nature reserves and individual forms of nature protection within scenic parks and areas of protected landscape. *d* Since 2006 excluding four areas of protected landscape (56006,6 ha), i.e. Przecławski, Jastrzębsko-Zdżarski, Pogórze Ciężkowickie and Pogórze Strzyżowskie, for which the decree of the Voivode of Tarnów on establishment of areas of protected landscape ceased to have effect.

TABL. 17 (26). **PARKI NARODOWE**

Stan w dniu 31 XII
NATIONAL PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE ^a NATIONAL PARKS ^a	Powierzchnia w ha Area in ha					
	parków narodowych national parks				otuliny (strefy ochronnej) buffer zones (of the protected areas)	
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą ^b of grand total number — strictly protected ^b			
			razem total	w tym lasów of which forests		
OGÓŁEM	2000	46637,1	41347,9	20708,1	19022,1	.
TOTAL	2005	46636,2	41371,9	20840,1	19153,9	73592,1
	2007	46631,4	41377,6	20840,1	19153,9	73592,1
	2008	46611,7	41363,4	20840,1	19153,9	73592,1
Bieszczadzki Park Narodowy.....		29176,5	24701,0	18557,4	16871,2	55783,0
Magurski Park Narodowy ^c		17435,2	16662,4	2282,7	2282,7	17809,1

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem. ^b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. ^c Powierzchnia parku w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area. ^b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. ^c The park area within the voivodship borders.

TABL. 18 (27). **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII
LANDSCAPE PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS ^a	Powierzchnia ^b Area ^b				
	ogółem total	w tym of which			
		lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water	
	w ha in ha				
OGÓŁEM	2000	281873,9	183923,5	75862,9	3564,9
TOTAL	2005	279652,7	193279,8	60334,5	3671,3
	2007	279652,7	193279,8	60334,5	3671,3
	2008	279652,7	193279,8	60334,5	3671,3
Pogórze Przemyskiego.....		61862,0	37255,0	20048,0	895,0
Gór Słonnych.....		55976,0	35490,0	15557,0	503,0
Ciśniańsko-Wetliński.....		50971,5	45129,0	1049,0	330,0
Dolina Sanu.....		28718,0	23562,4	3039,0	331,0
Czarnorzecko-Strzyżowski.....		25784,0	12320,0	10846,0	222,0
Jaśliński.....		25288,0	19129,0	1766,0	136,0
Południoworotoczański ^c		16237,0	10882,0	4853,0	42,0
Puszczy Solskiej ^c		7675,0	5921,0	898,0	146,0
Lasy Janowskie ^c		4055,0	2605,0	320,0	1060,0
Pasma Brzanki ^c		3086,2	986,4	1958,5	6,3

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem. ^b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody i indywidualnych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych; bez otuliny. ^c Powierzchnia parku krajobrazowego w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area. ^b Including area of nature reserves and individual forms of nature protection located within landscape parks; excluding buffer zones. ^c The landscape park area within the voivodship borders.

TABL. 19 (28). REZERWATY PRZYRODY

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty Number	Powierzchnia ^a Area ^a			SPECIFICATION	
		ogółem total	rezerwatów reserves			
			ścisłych ^b strictly protected ^b	częściowych ^c partially protected ^c		
		w ha in ha				
OGÓŁEM	2000	78	9328,9	15,6	9313,3	TOTAL
	2005	93	10733,1	15,6	10717,5	
	2007	93	10733,6	16,1	10717,5	
	2008	94	10989,8	15,6	10974,2	
Faunistyczne	4	825,6	-	-	825,6	Fauna
Krajobrazowe.....	12	4093,2	-	-	4093,2	Scenic
Leśne.....	40	5325,4	-	-	5325,4	Forest
Torfowiskowe.....	6	148,4	9,0	9,0	139,4	Peat-bog
Florystyczne	26	391,6	4,4	4,4	387,2	Flora
Przyrody nieożywionej	6	205,6	2,2	2,2	203,4	Inanimate nature

^a Bez otuliny. ^b Rezerwaty, w których chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. ^c Rezerwaty, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

^a Excluding buffer zones. ^b Reserves in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. ^c Reserves in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 20 (29).

POMNIKI PRZYRODY

Stan w dniu 31 XII

NATURE MONUMENTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Poje- dyncze drzewa Individual trees	Grupy drzew Tree clusters	Glazy narzu- towe Erratic boulders	Skalki, groty, jaskinie i inne Stones, grottos, caves and others	Alleje Alleys	
OGÓŁEM	2000	1487	1127	269	14	23	54
TOTAL	2005	1528	1154	282	13	27	52
	2007	1534	1162	280	13	27	52
	2008	1531	1158	280	13	29	51
W tym utworzone na mocy uchwał rad gmin		454	353	51	-	11	39
Of which created on the basis of gmina resolutions							

TABL. 21 (30). **WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wymierzono	Wpłynęło	SPECIFICATION	
		Administred	Income		
		w tys. zł	in thous. zł		
FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND</i>					
Opłaty^a za korzystanie ze środowiska	2000	38936,9	37198,4	Payments^a for use of natural environment	
	2005	.	29752,6		
	2007	.	35804,7		
	2008	.	41824,7		
w tym:				<i>of which:</i>	
Gospodarka ściekowa i ochrona wód		.	11410,9	<i>Waste water management and protection of water</i>	
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....		.	18310,5	<i>Protection of air and climate</i>	
Gospodarka odpadami.....		.	12103,3	<i>Waste management</i>	
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	2000	779,6	581,3	Fines for not meeting environmental protection norms	
	2005	1018,7	247,2		
	2007	203,2	44,6		
w tym za przekroczenie:	2008	789,5	217,5	<i>of which for exceeding:</i>	
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.....		609,0	163,9	<i>Norms of discharging waste water into water and into the ground</i>	
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza.....		90,2	48,8	<i>Permissible emissions of air pollutants</i>	
FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH <i>AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND</i>					
Ogółem — opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze	2000	3330,9	3258,9	Total — payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes	
	2005	7518,2	5389,9		
	2007	9180,8	5874,1		
w tym:	2008	14791,7	11235,3	<i>of which:</i>	
Roczne.....		12970,0	9482,6	<i>Annual</i>	
Jednorazowe należności.....		1821,7	1182,2	<i>One-time payments</i>	

^a Bez opłat za wydobywanie kopalni.

Źródło: w zakresie funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej — dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi — w zakresie kar za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska — dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

^a Excluding fees for mining.

Source: in regard to the funds for environmental protection and water management — data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund; in regard to the Agricultural Land Protection Fund — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development — in regard to fines for not complying with environmental protection regulations — data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 22 (31). **DZIEDZINY FINANSOWANIA WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DOMAINS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008		SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł			w odsetkach In percent	
OGÓŁEM	61290,3	106536,2	64914,0	100,0	TOTAL
Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	48048,5	64952,7	38617,1	59,5	<i>Waste water management and protection of water</i>
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	3153,2	30250,3	15261,4	23,5	<i>Protection of air and climate</i>
Gospodarka odpadami.....	2745,8	7349,9	7310,1	11,3	<i>Waste management</i>
Pozostałe dziedziny.....	7342,9	3983,3	3725,4	5,7	<i>Others</i>

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund.

TABL. 23 (32). **WYDATKI INWESTYCYJNE^a NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE^a WODNĄ (ceny bieżące)**
INVESTMENT EXPENDITURES^a ON ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Ochrona środowiska	321872,5	277916,6	346591,7	296033,4	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	35211,0	29754,1	88077,4	47833,6	Protection of air and climate
w tym wydatki na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	28726,1	11127,8	12149,9	5620,1	of which expenditures on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	206618,2	226572,4	231458,2	208075,5	Waste water management and protection of waters
w tym wydatki na:					of which expenditures on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	43908,1	69456,3	75509,1	57825,4	municipal waste water treatment sewerage system for the transport of waste water and waste water basins
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	156709,9	153827,2	145775,1	138175,9	
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych ...	30409,9	15185,4	25059,9	33245,9	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
w tym wydatki na:					of which expenditures on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	3908,9	1716,0	1890,0	6395,9	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	1562,4	737,6	1411,3	4696,0	of which selective waste collection
unieszkodliwianie i usuwanie odpadów ^b	17264,9	852,7	6500,7	8749,7	treatment and removal of waste ^b
składowanie odpadów	5329,0	3405,1	5542,4	8323,2	storage of waste
rekultywacja hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdegradowanych	1202,2	201,5	1606,8	103,3	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas
Zmniejszanie hałasu i wibracji.....	175,0	6223,9	1996,2	1325,8	Noise and vibration reduction
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	147,7	-	-	-	Protection of nature, biodiversity and landscape
Gospodarka wodna	72114,9	61113,6	114794,8	192054,3	Water management
wydatki na:					expenditures on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	31605,0	22404,9	34373,2	45777,4	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	12245,8	9375,3	47227,0	108256,0	Water treatment plants
Zbiorniki wodne.....	7199,6	1236,0	6076,6	2856,5	Reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	10283,0	14141,2	5412,1	18571,2	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp.....	10781,5	13956,2	21705,9	16593,2	Flood embankments and pump stations

^a Do 2001 r. określone jako nakłady inwestycyjne; według lokalizacji inwestycji; wydatki te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a Until 2001 defined as investment outlays; by investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 24 (33). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					
<i>Protection of air and climate</i>					
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					
<i>Ability of completed systems to reduce pollutants in t/r:</i>					
pyłowych	837	2	1228	53	<i>particulates</i>
gazowych	465	32	425	105	<i>gases</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					
<i>Waste water management and protection of waters</i>					
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					
<i>Sewerage system in km for the transport of:</i>					
ścieki	747,7	636,4	510,7	750,5	<i>waste water</i>
wody opadowe	13,8	21,0	20,8	41,0	<i>waste water basins</i>
Oczyszczalnie ścieków:					
<i>Waste water treatment plants:</i>					
obiekty	19	11	4	8	<i>facilities</i>
w tym oczyszczalnie komunalne mechaniczne	17	10	4	7	<i>of which municipal mechanical</i>
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	3	2	-	3	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	12	8	4	3	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
4	1	-	2		
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	6022	8356	3048	4702	<i>capacity of treatment plants in m³/24h</i>
w tym oczyszczalni komunalnych mechanicznych	5986	8326	2847	3352	<i>of which municipal mechanical</i>
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	776	850	201	1800	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	3046	2164	2847	1880	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
2200	5342	-	1022		
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					
<i>Industrial waste pre-treatment plants:</i>					
obiekty	5	-	-	-	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	263	-	-	-	<i>capacity in m³/24h</i>
Gospodarka odpadami					
<i>Waste management</i>					
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					
<i>Treatment systems of waste:</i>					
obiekty	3	-	-	-	<i>facilities</i>
wydajność w t/r	2612	-	-	-	<i>capacity in t/y</i>
Składowiska dla odpadów komunalnych:					
<i>Landfills of municipal waste:</i>					
obiekty	3	1	0	4	<i>facilities</i>
powierzchnia w ha	4,2	1,7	2,1	7,4	<i>area in ha</i>
wydajność w t/r	12300	25000	34353	42167	<i>capacity in t/y</i>
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^b w m ³ /d	4101	1716	6468	10717	<i>Capacity of water intakes^b in m³/24h</i>
Uzdatnianie wody w m ³ /d	31034	1476	-	6635	<i>Water treatment in m³/24h</i>
Sieć wodociągowa w km	402,2	217,7	191,5	156,9	<i>Water-line system in km</i>
Zbiorniki wodne:					
<i>Water reservoirs:</i>					
obiekty	4	-	-	1	<i>facilities</i>
pojemność w m ³	22600	-	-	310	<i>capacity in m³</i>

^a W tym chemiczne. ^b Bez ujęć w energetyce zawodowej.

^a Of which chemical. ^b Excluding water intakes in the power industry.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2008, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 12 XI 2006 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 XII 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

- a) naczelne i centralne organy administracji:
 - instytucje naczelne i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytucjach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,
 - terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową, okręgowe inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election

3. The demographic and professional characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2008, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 12 XI 2006 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions is made on the basis of the classification of professions and specialities for needs of labour market introduced by a Decree of the Ministry of Economy and Labour dated 8 XII 2004 (Journal of Laws No. 265, item 2644).

4. Presented information concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

1) State **administration** comprises:

- a) principle and central organs of administration:
 - principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),
 - foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad, as well as in institutions, and information and cultural centres abroad,
 - territorial organs of special government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statisti-

jednostek budżetowych, archiwa państwowe);

- b) terenowe organy rządowej administracji ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urzędów wodnych oraz kuratoriami oświaty).

2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
- urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej);
- b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
- c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. zarządy melioracji i urzędów wodnych).

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

Uwaga.

Z dniem 1 I 2002 r. w województwie podkarpackim powstał nowy powiat – leski, który został wyodrębniony z powiatu bieszczadzkiego (Dz.U. z 2001 r., Nr 62, poz. 631). Równocześnie z gminy Olszanica do gminy Ustrzyki Dolne przeszło 8 wsi (Dz.U. z 2001 r., Nr 116, poz. 1241).

Od dnia 1 I 2003 r. gmina wiejska Szerzyny, należąca do 31 XII 2002 r. administracyjnie do powiatu jasielskiego w woj. podkarpackim, przynależy do woj. małopolskiego.

Do Rzeszowa zostały przyłączone (Dz.U. z 2005 r., Nr 141, poz. 1185):

- z dniem 1 I 2006 r. – miejscowości Słocina i Załęże z gminy Krasne (powierzchnia – 1435 ha, ludność – 4529);
- z dniem 1 I 2007 r. – część Przybyszówki z gminy Świlcza (powierzchnia – 925 ha, ludność – 2068);
- z dniem 1 I 2008 r. – pozostała część Przybyszówki z gminy Świlcza i Zwięczyca z gminy Boguchwała (powierzchnia – 1423 ha, ludność – 4785).

cal offices, customs offices, regional accounting chambers, Trade Inspectorate, district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);

- b) territorial organs of general government administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as education offices).

2) **Local self-government administration** comprises:

- a) gminas and cities with powiat status:
- gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities),
 - offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres);
- b) powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., veterinary inspectorates, public road boards);
- c) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., drainage and water facility boards).

5. Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.

Note.

On 1 I 2002 a new powiat – Leski powiat – was created in Podkarpackie Voivodship (2001, Journal of Laws No. 62, item 631). It was separated from Bieszczadzki powiat. At the same time 8 villages from Olszanica gmina became a part of Ustrzyki Dolne gmina (2001, Journal of Laws No. 116, item 1241).

Since 1 I 2003 the rural gmina Szerzyny, which until 31 XII 2002 was within the administrative borders of Jasielski powiat in Podkarpackie Voivodship, has been included in Małopolskie Voivodship.

The following were incorporated into Rzeszów (2005, Journal of Laws No. 141, item 1185):

- on 1 I 2006 – Słocina and Załęże from Krasne gmina (area – 1435 ha, population – 4529);
- on 1 I 2007 – part of Przybyszówka from Świlcza gmina (area – 925 ha, population – 2068);
- on 1 I 2008 – the rest of the part of Przybyszówka from Świlcza gmina and Zwięczyca from Boguchwała gmina (area – 1423 ha, population – 4785).

TABL. 1 (34). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE UNITS OF THE VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Powiaty	20	21	21	21	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	4	4	4	4	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	160	159	159	159	<i>Gminas</i>
miejskie.....	16	16	16	16	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie.....	29	29	29	30	<i>urban-rural</i>
wiejskie	115	114	114	113	<i>rural</i>
Miasta.....	45	45	45	46	<i>Towns</i>

TABL. 2 (35). **GMINY W 2008 R.**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS IN 2008

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>							300,0 km ² i więcej <i>and more</i>
		5,0— —19,9 km ²	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	
OGÓŁEM..... TOTAL	159^a	3	19	63	41	19	8	2	4
Poniżej 2500..... <i>Below</i>	5	-	-	1	-	1	1	1	1
2500— 4999	14	-	3	5	3	2	1	-	-
5000— 7499	44	2	3	24	7	5	1	1	1
7500— 9999	30	-	2	13	9	3	3	-	-
10000— 14999	30	-	3	12	11	3	1	-	-
15000— 19999	17	1	1	5	4	3	1	-	2
20000— 39999	11	-	2	-	7	2	-	-	-
40000— 99999	7	-	5	2	-	-	-	-	-
100000—199999	1	-	-	1	-	-	-	-	-

a W tym 4 gminy mające również status miasta na prawach powiatu.

a Of which 4 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (36). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2008 R.**

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2008

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>					
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0— —99,9	100,0— —299,9	300,0— —499,9	500,0— —999,9	1000,0— —1499,9 km ²
OGÓŁEM..... TOTAL	25	2	2	-	1	14	6
Poniżej 50000..... <i>Below</i>	4	1	1	-	-	1	1
50000— 74999.....	10	1	-	-	-	7	2
75000— 99999.....	3	-	-	-	1	1	1
100000—149999.....	6	-	-	-	-	5	1
150000—199999.....	2	-	1	-	-	-	1

TABL. 4 (37). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2008 R.**

Stan w dniu 31 XII

**COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES
IN 2008**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM.....	2413	97	431	33	TOTAL
W tym kobiety.....	363	16	62	3	<i>Of which women</i>

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

29 lat i mniej.....	55	2	4	-	<i>29 and less</i>
30—39.....	276	21	36	3	<i>30—39</i>
40—59.....	1714	44	335	24	<i>40—59</i>
60 lat i więcej.....	368	30	56	6	<i>60 and more</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.^a *Excluding city council councillors in cities with powiat status.*

TABL. 4 (37). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2008 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
*COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES
IN 2008 (cont.)*
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe	671	76	315	27	Tertiary
Policealne	74	4	10	-	Post-secondary
Średnie	990	12	94	5	Secondary
Zasadnicze (zawodowe)	567	4	12	1	Basic vocational
Podstawowe	111	1	-	-	Primary

WEDŁUG GRUP ZAWODÓW
BY OCCUPATIONAL GROUPS⁵

Przedstawiciele władz publicz- nych, wyżsi urzędnicy i kierow- nicy	176	26	147	15	Public government represen- tatives, senior officials and managers
Specjaliści	489	42	161	5	Professionals
Technicy i inny średni personel	441	8	46	-	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi	190	8	25	10	Clerks
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	184	5	15	-	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	429	2	24	3	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rze- mieśnicy	210	4	5	-	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	160	-	3	-	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych	51	-	-	-	Elementary occupations
Siły zbrojne	11	-	1	-	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani	72	2	4	-	Others unclassified

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 5 (38). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC
ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE EMPLOYMENT				
OGÓŁEM.....	18336	18817	19407	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Administracja państwowa	7249	7225	7003	<i>State administration</i>
Administracja samorządu terytorialnego	11042	11544	12355	<i>Local self-government administration</i>
w tym:				<i>of which:</i>
gminy i miasta na prawach powiatu.....	7670	7871	8388	<i>gminas and cities with powiat status</i>
powiaty.....	2927	2964	3052	<i>powiats</i>
województwo.....	445	709	915	<i>voivodship</i>
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a w zł AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a in zł				
OGÓŁEM.....	2683,43	2941,77	3313,50	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Administracja państwowa.....	2992,59	3209,21	3772,42	<i>State administration</i>
Administracja samorządu terytorialnego	2469,81	2760,96	3041,61	<i>Local self-government administration</i>
w tym:				<i>of which:</i>
gminy i miasta na prawach powiatu.....	2564,51	2816,76	3044,53	<i>gminas and cities with powiat status</i>
powiaty.....	2158,24	2445,86	2783,54	<i>powiats</i>
województwo.....	2886,97	3458,84	3875,66	<i>voivodship</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia”, ust. 3.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries”, item 3.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania policji i sądownictwa.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r. i Kodeksu karnego skarbowego (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930, z późniejszymi zmianami; jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 111, poz. 765) lub innych ustaw szczególnych.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Dorośli skazani** są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of the police and the courts of law.

2. Data concerning ascertained crimes are given according to the classification of the Criminal Code of 1997 and the Treasury Penal Code (the law dated 10 IX 1999, Journal of Laws No. 83, item 930, with later amendments; uniform text Journal of Laws 2007 No. 111, item 765) or other specific laws.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. Crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the public prosecutor's offices and family on juvenile proceeding in courts.

4. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. **Adult convicts** are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

TABL. 1 (39). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OGÓŁEM	34695	43909	37864	38043	TOTAL
miasta	23615	27559	23635	24096	urban areas
wieś	11080	16350	14229	13947	rural areas
Przestępstwa o charakterze:					Crimes:
kryminalnym	30010	27790	23698	22609	criminal
gospodarczym	2626	4038	3957	5051	commercial
Według wybranych rodzajów przestępstw:					By selected type of crime:
przeciwko życiu i zdrowiu	1488	1311	1416	1341	against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo	37	21	12	26	homicide
uszczerbek na zdrowiu ..	768	598	611	580	damage to health
udział w bójce lub pobiciu	645	620	692	635	participation in violence or assault
przestępstwa drogowe	890	10221	8232	8430	road crimes
przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	1529	1440	1415	against freedom, freedom of conscience and religion
przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	147	158	144	against sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie	68	68	75	58	of which rape
przeciwko rodzinie i opiece	1749	1477	1317	1341	against the family and custody
przeciwko mieniu	22945	20938	17353	17479	against property
w tym:					of which:
kradzież rzeczy	6593	7776	6437	6074	property theft
kradzież z włamaniem	10165	5954	4010	3740	burglary
rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze	1352	764	584	547	violence, theft with assault, criminal coercion

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Bezpieczeństwo publiczne”, ust. 2 i 3.
 Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a See general notes to the chapter „Public safety”, item 2 and 3.
 Source: data of the General Police Headquarters.

TABL. 2 (40). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^a**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OGÓŁEM	60,1	69,7	72,1	72,6	TOTAL
Przestępstwa o charakterze:					<i>Crimes:</i>
kryminalnym	54,8	53,6	57,2	55,6	<i>criminal</i>
gospodarczym	97,8	94,1	93,3	95,7	<i>commercial</i>
Według wybranych rodzajów przestępstw:					<i>By selected type of crime:</i>
przeciwko życiu i zdrowiu ...	88,7	83,4	83,5	81,2	<i>against life and health</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zabójstwo	86,5	90,5	100,0	100,0	<i>homicide</i>
uszczerbek na zdrowiu ..	93,5	90,2	90,2	88,3	<i>damage to health</i>
udział w bójkę lub pobiciu	82,2	76,2	76,2	72,1	<i>participation in violence or assault</i>
przestępstwa drogowe	93,5	99,6	99,6	99,3	<i>road crimes</i>
przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania ...	x	93,9	94,1	94,4	<i>against freedom, freedom of conscience and religion</i>
przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	x	95,2	85,4	91,0	<i>against sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie	85,3	91,2	76,0	87,9	<i>of which rape</i>
przeciwko rodzinie i opiece	100,0	99,7	100,0	100,0	<i>against the family and custody</i>
przeciwko mieniu	44,2	42,0	45,4	47,7	<i>against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież cudzej rzeczy ...	32,3	27,7	32,6	29,7	<i>property theft</i>
kradzież z włamaniem ...	33,3	28,5	33,0	35,4	<i>burglary</i>
rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze	81,5	62,4	70,7	70,9	<i>violence, theft with assault, criminal coercion</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Bezpieczeństwo publiczne”, ust. 2 i 3.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a See general notes to the chapter „Public safety”, item 2 and 3.

Source: data of the General Police Headquarters.

TABL. 3 (41). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE
ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
*ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
ON THE BASIS OF AN INDICTMENT*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	9071	22907	19348	18756	T O T A L
W tym mężczyźni	8536	21438	18079	17517	<i>Of which men</i>
W tym rodzaje przestępstw:					<i>Of which type of crime:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	1116	1828	1592	1676	<i>Against life and health</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zabójstwo — art. 148 Kk	14	8	10	17	<i>homicide — Art. 148 Criminal Code</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu — art. 156, 157, 158 i 159 Kk	953	1154	1059	1130	<i>damage to health, participation in violence or assault — Art. 156, 157, 158 and 159 Criminal Code</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności.....	393	630	545	589	<i>Against freedom, freedom of conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie — art. 197 Kk	21	39	31	24	<i>of which rape — Art. 197 Criminal Code</i>
Przeciwko rodzinie i opiece.....	1265	1180	1070	1069	<i>Against the family and custody</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 Kk	833	874	833	826	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code</i>
Przeciwko mieniu	3898	5454	4364	4195	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy — art. 278 Kk.....	1009	1575	1427	1253	<i>property theft — Art. 278 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem — art. 279 Kk	1252	861	631	521	<i>burglary — Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój — art. 280 Kk	327	302	174	202	<i>robbery — Art. 280 Criminal Code</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V

LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
- 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
 - 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

U w a g a. Począwszy od danych za 2000 r. bilans stanu i struktury ludności oraz wszystkie współczynniki demograficzne są opracowywane przy uwzględnieniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet – 18-59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku mobilnym, tj. w wieku 18-44 lata i niemobilnym, tj. mężczyźni – 45-64 lata, kobiety – 45-59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

CHAPTER V

POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
- 1) the balances of the size and structure of the **population** (actually living in a gmina). Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 more than 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
 - 2) the registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);
 - 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

N o t e. Since 2000 the data regarding the population and its structure as well as all demographic indices are compiled on the basis of the Population and Housing Census 2002.

2. The **working age population** refers to males, aged 18-64, and females, aged 18-59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18-44) and **non-mobility** (i.e. 45-64 for males and 45-59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

3. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

4. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa — według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia — według miejsca zameldowania matki noworodka;
- zgony — według miejsca zameldowania osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijań Baptistów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Plodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat). Oprócz ogólnych współczynników plodności podaje się również współczynniki grupowe (cząstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby

3. Median age of population is a parameter determining age limit which has already been exceeded by half of population and not yet reached by the second half.

4. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:

- *marriages* — according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- *separations* — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons — residence of husband is used);
- *divorces* — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken);
- *births* — according to the mother's place of permanent residence;
- *deaths* — according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canonical laws marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijań Baptistów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15-49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from

kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15-19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45-49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

5. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

6. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

7. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

8. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

mothers in the age under 15 are counted to the group 15-19 and from the mothers in the age 50 and over — to the group 45-49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15-49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

5. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

6. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

7. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

8. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI).

TABL. 1 (42). **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
OGÓŁEM	2100629	2097798	2097281	2097276	TOTAL
mężczyźni	1028448	1026072	1025291	1024888	males
kobiety	1072181	1071726	1071990	1072388	females
Miasta	856496	847958	852214	860225	Urban areas
Wieś.....	1244133	1249840	1245067	1237051	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
OGÓŁEM	2101375	2098263	2097338	2099495	TOTAL
mężczyźni	1028616	1026282	1025110	1026117	males
kobiety.....	1072759	1071981	1072228	1073378	females
miasta	854767	846826	850665	859465	urban areas
wieś.....	1246608	1251437	1246673	1240030	rural areas
Kobiety na 100 mężczyzn	104,3	104,5	104,6	104,6	Females per 100 males
Ludność w miastach w % ogółu ludności.....	40,7	40,4	40,6	40,9	Urban population in % of total population
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej	117	118	118	118	Population per 1 km ² of total area

TABL. 2 (43). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 XII

WIEK AGE	2000	2005	2007	2008					
				ogółem grand total	w tym mężczyźni of which males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM TOTAL	2101375	2098263	2097338	2099495	1026117	859465	410664	1240030	615453
0— 2 lata	72203	61144	61498	63240	32487	24275	12516	38965	19971
3— 6	108484	89551	82952	81900	42180	30825	15822	51075	26358
7—12	203385	161994	150248	144760	74369	50220	25734	94540	48635
13—15	113373	101203	90863	85279	43509	29660	15135	55619	28374
16—18	119008	106741	103435	100737	51238	38670	19499	62067	31739
19—24	201948	222364	220279	215338	109811	90668	45781	124670	64030

TABL. 2 (43). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE (cont.)
As of 31 XII

WIEK AGE	2000	2005	2007	2008					
				ogółem <i>grand total</i>	w tym mężczyźni <i>of which males</i>	miasta <i>urban areas</i>		wieś <i>rural areas</i>	
						razem <i>total</i>	w tym mężczyźni <i>of which males</i>	razem <i>total</i>	w tym mężczyźni <i>of which males</i>
25—29.....	153278	167817	171822	177192	90693	76403	38535	100789	52158
30—34.....	136358	149773	155698	158844	81104	66541	33620	92303	47484
35—39.....	142503	134389	137837	140458	71527	54761	27466	85697	44061
40—44.....	156814	140388	135828	133941	67796	51783	24925	82158	42871
45—49.....	149265	153685	148262	145285	73536	61925	29047	83360	44489
50—54.....	122365	145026	148862	149926	74106	70907	32694	79019	41412
55—59.....	80503	117461	129401	133390	64394	63954	29645	69436	34749
60—64.....	89892	75794	87263	95922	44160	43509	19690	52413	24470
65—69.....	86447	82488	75802	72701	31732	30062	12913	42639	18819
70—74.....	73003	75422	74815	74633	30427	29550	11784	45083	18643
75—79.....	51841	58903	62081	62061	23443	23508	8995	38553	14448
80 lat i więcej... <i>and more</i>	40705	54120	60392	63888	19605	22244	6863	41644	12742

TABL. 3 (44). **MEDIANA WIEKU (WIEK ŚRODKOWY) LUDNOŚCI**
Stan w dniu 31 XII
MEDIAN AGE OF POPULATION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2000	2005	2007	2008
O G Ó Ł E M w latach TOTAL in years	32,9	34,6	35,4	35,8
mężczyźni	31,3	33,1	33,8	34,2
<i>males</i>				
kobiety	34,6	36,4	37,1	37,5
<i>females</i>				
Miasta	34,0	35,8	36,6	37,1
<i>Urban areas</i>				
Wieś	32,2	33,9	34,7	35,0
<i>Rural areas</i>				

TABL. 4 (45). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2101375	2098263	2097338	2099495	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym ...	578421	484527	454089	441281	Pre-working age
mężczyźni	295678	248097	232528	226185	<i>males</i>
kobiety	282743	236430	221561	215096	<i>females</i>
Miasta	220922	174085	162989	160041	Urban areas
mężczyźni	112840	88920	83279	81855	<i>males</i>
kobiety	108082	85165	79710	78186	<i>females</i>
Wieś	357499	310442	291100	281240	Rural areas
mężczyźni	182838	159177	149249	144330	<i>males</i>
kobiety	174661	151265	141851	136910	<i>females</i>
W wieku produkcyjnym	1222021	1301539	1323015	1333169	Working age
mężczyźni	635704	673441	687233	694725	<i>males</i>
kobiety	586317	628098	635782	638444	<i>females</i>
Miasta	527976	556276	563714	570241	Urban areas
mężczyźni	263873	278044	283653	288254	<i>males</i>
kobiety	264103	278232	280061	281987	<i>females</i>
Wieś	694045	745263	759301	762928	Rural areas
mężczyźni	371831	395397	403580	406471	<i>males</i>
kobiety	322214	349866	355721	356457	<i>females</i>
W wieku poprodukcyjnym	300933	312197	320234	325045	Post-working age
mężczyźni	97234	104744	105349	105207	<i>males</i>
kobiety	203699	207453	214885	219838	<i>females</i>
Miasta	105869	116465	123962	129183	Urban areas
mężczyźni	33207	38065	39573	40555	<i>males</i>
kobiety	72662	78400	84389	88628	<i>females</i>
Wieś	195064	195732	196272	195862	Rural areas
mężczyźni	64027	66679	65776	64652	<i>males</i>
kobiety	131037	129053	130496	131210	<i>females</i>
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUK- CYJNYM	72,0	61,2	58,5	57,5	NON-WORKING AGE POPU- LATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	61,8	52,4	49,2	47,7	<i>Males</i>
Kobiety.....	83,0	70,7	68,6	68,1	<i>Females</i>

TABL. 5 (46). **PROGNOZA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM DO 2030 R.**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION UNTIL 2030
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008 ^a	2010	2015	2020	2025	2030	SPECIFICATION
	w tys. in thous.						
O G Ó Ł E M	2099,5	2095,6	2092,0	2085,8	2069,5	2037,4	T O T A L
mężczyźni.....	1026,1	1023,7	1021,9	1019,5	1012,0	996,1	males
kobiety.....	1073,4	1071,9	1070,1	1066,3	1057,5	1041,3	females
Miasta	859,5	842,6	830,7	819,8	804,8	782,5	Urban areas
mężczyźni.....	410,7	402,0	395,3	389,6	382,1	371,3	males
kobiety.....	448,8	440,7	435,4	430,2	422,6	411,2	females
Wieś	1240,0	1252,9	1261,3	1266,0	1264,8	1254,9	Rural areas
mężczyźni.....	615,5	621,7	626,6	629,9	629,8	624,8	males
kobiety.....	624,6	631,2	634,7	636,1	634,9	630,1	females
W wieku przedprodukcyjnym	441,3	419,1	395,6	391,4	385,6	356,2	Pre-working age
mężczyźni.....	226,2	215,2	203,4	201,5	198,5	183,4	males
kobiety.....	215,1	204,0	192,1	189,9	187,1	172,9	females
Miasta	160,0	150,7	146,5	147,8	145,0	132,2	Urban areas
mężczyźni.....	81,9	77,2	75,2	75,9	74,4	67,9	males
kobiety.....	78,2	73,5	71,3	71,9	70,5	64,4	females
Wieś	281,2	268,4	249,1	243,6	240,7	224,0	Rural areas
mężczyźni.....	144,3	137,9	128,3	125,6	124,1	115,5	males
kobiety.....	136,9	130,5	120,8	118,1	116,6	108,5	females
W wieku produkcyjnym	1333,2	1341,4	1318,0	1265,6	1213,2	1181,2	Working age
mężczyźni.....	694,7	702,5	696,9	672,9	644,2	628,0	males
kobiety.....	638,4	638,9	621,1	592,7	569,0	553,2	females
Miasta	570,2	556,6	520,3	479,9	451,4	437,0	Urban areas
mężczyźni.....	288,3	283,3	269,2	250,4	235,0	227,6	males
kobiety.....	282,0	273,3	251,1	229,6	216,4	209,5	females
Wieś	762,9	784,8	797,7	785,6	761,8	744,2	Rural areas
mężczyźni.....	406,5	419,2	427,7	422,5	409,3	400,5	males
kobiety.....	356,5	365,6	370,0	363,1	352,5	343,7	females
W wieku poprodukcyjnym..	325,0	335,1	378,4	428,8	470,7	500,0	Post-working age
mężczyźni.....	105,2	106,1	121,5	145,1	169,2	184,7	males
kobiety.....	219,8	229,0	256,8	283,7	301,5	315,3	females
Miasta	129,2	135,3	163,8	192,1	208,4	213,2	Urban areas
mężczyźni.....	40,6	41,5	50,9	63,3	72,7	75,9	males
kobiety.....	88,6	93,8	112,9	128,8	135,7	137,3	females
Wieś	195,9	199,7	214,5	236,8	262,3	286,8	Rural areas
mężczyźni.....	64,7	64,6	70,6	81,8	96,5	108,9	males
kobiety.....	131,2	135,2	143,9	154,9	165,8	177,9	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	57,5	56,2	58,7	64,8	70,6	72,5	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni.....	47,7	45,7	46,6	51,5	57,1	58,6	Males
Kobiety.....	68,1	67,8	72,3	79,9	85,9	88,2	Females

^a Dane rzeczywiste.

Źródło: Prognoza ludności na lata 2008-2035, GUS, Warszawa 2008.

^a Real data.

Source: Projection of population for years 2008-2035, CSO, Warsaw 2008.

TABLE 6 (47). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
 Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION
 As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM 2005	45	846826	40,4
TOTAL 2007	45	850665	40,6
..... 2008	46	859465	40,9
Poniżej 2000 <i>Below</i>	4	6678	0,3
2000— 4999	11	33265	1,6
5000— 9999	14	94213	4,5
10000—19999	7	102391	4,9
20000—49999	6	260441	12,4
50000—99999	3	191824	9,1
100000 i więcej <i>and more</i>	1	170653	8,1

TABLE 7 (48). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
 Stan w dniu 31 XII
GINAS AND RURAL POPULATION
 As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM 2005	143	1251437	59,6
TOTAL 2007	143	1246673	59,4
..... 2008	143	1240030	59,1
Poniżej 2000 <i>Below</i>	3	5581	0,3
2000—4999	19	75279	3,6
5000—6999	34	204109	9,7
7000—9999	45	379983	18,1
10000 i więcej <i>and more</i>	42	575078	27,4

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.

^a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 8 (49). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa Marriages		Separa- cje Separations	Rozwo- dy Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM TOTAL	2000	11719	9397	88	1495	23584	18129	169	5455
	2005	11782	9183	823	2686	20525	18289	149	2236
	2007	13766	10508	261	2214	20967	17910	126	3057
	2008	13878	10728	236	2290	22224	18225	120	3999
Miasta..... Urban areas	2000	4736	3462	71	1085	8105	6351	62	1754
	2005	4760	3444	397	1691	7604	6505	60	1099
	2007	5735	4063	134	1496	7918	6447	44	1471
	2008	5649	4050	127	1487	8516	6780	51	1736
Wieś..... Rural areas	2000	6983	5935	17	410	15479	11778	107	3701
	2005	7022	5739	426	995	12921	11784	89	1137
	2007	8031	6445	127	718	13049	11463	82	1586
	2008	8229	6678	109	803	13708	11445	69	2263

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM TOTAL	2000	5,6	4,4	4,2 ^b	0,7	11,2	8,6	7,2 ^c	2,6
	2005	5,6	4,4	39,0 ^b	1,3	9,7	8,7	7,3 ^c	1,1
	2007	6,5	5,0	12,4 ^b	1,1	10,0	8,5	6,0 ^c	1,5
	2008	6,6	5,1	11,2^b	1,1	10,6	8,7	5,4^c	1,9
Miasta..... Urban areas	2000	5,5	4,0	8,3 ^b	1,3	9,5	7,4	7,7 ^c	2,1
	2005	5,6	4,1	46,9 ^b	2,0	9,0	7,7	7,9 ^c	1,3
	2007	6,8	4,8	15,8 ^b	1,8	9,3	7,6	5,6 ^c	1,7
	2008	6,6	4,7	14,8^b	1,7	9,9	7,9	6,0^c	2,0
Wieś..... Rural areas	2000	5,6	4,7	1,4 ^b	0,3	12,3	9,4	6,9 ^c	3,0
	2005	5,6	4,6	33,8 ^b	0,8	10,2	9,3	6,9 ^c	0,9
	2007	6,4	5,1	10,1 ^b	0,6	10,4	9,1	6,3 ^c	1,3
	2008	6,6	5,3	8,7^b	0,6	11,0	9,2	5,0^c	1,8

a Ze skutkami cywilnymi. b Na 100 tys. ludności. c Na 1000 urodzeń żywych.

a With civil law consequences. b Per 100 thous. population. c Per 1000 live births.

TABL. 9 (50). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte Marriages contracted	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>
		ogółem <i>total</i>		przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>		
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	
OGÓŁEM..... 2005	11782	11016	22,5	6250	2080	2686	5,5	259
TOTAL 2007	13766	10109	20,5	5865	2030	2214	4,5	2872
2008	13878	10411	20,9	6045	2076	2290	4,6	2899
Miasta..... 2005	4760	4742	23,9	2255	796	1691	8,5	-838
<i>Urban areas</i> 2007	5735	4476	22,5	2173	807	1496	7,5	472
2008	5649	4658	23,4	2306	865	1487	7,5	275
Wieś..... 2005	7022	6274	21,5	3995	1284	995	3,4	1096
<i>Rural areas</i> 2007	8031	5633	19,1	3692	1223	718	2,4	2400
2008	8229	5753	19,3	3739	1211	803	2,7	2624

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 10 (51). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2008 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2008

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							60 lat i więcej <i>60 and more</i>
		19 lat i mniej <i>19 and less</i>	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM.....	13878	972	6272	4730	1185	325	221	114	59
GRAND TOTAL									
19 lat i mniej..... <i>and less</i>	172	121	46	2	3	-	-	-	-
20—24.....	3855	595	2750	467	40	3	-	-	-
25—29.....	6384	217	2886	2950	285	41	5	-	-
30—34.....	2190	31	513	1053	524	57	12	-	-
35—39.....	633	8	63	207	219	103	31	2	-
40—49.....	387	-	14	47	106	99	101	20	-
50—59.....	149	-	-	3	7	22	60	48	9
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	108	-	-	1	1	-	12	44	50

TABL. 10 (51). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2008 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED
IN 2008 (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej 19 and less	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej 60 and more
MIASTA <i>URBAN AREAS</i>									
RAZEM TOTAL	5649	241	2166	2261	605	138	136	68	34
19 lat i mniej..... <i>and less</i>	33	21	10	-	2	-	-	-	-
20—24.....	1298	162	921	196	19	-	-	-	-
25—29.....	2664	44	1024	1418	154	21	3	-	-
30—34.....	1018	10	182	520	274	25	7	-	-
35—39.....	278	4	23	96	97	40	17	1	-
40—49.....	189	-	6	27	52	40	58	6	-
50—59.....	99	-	-	3	6	12	41	30	7
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	70	-	-	1	1	-	10	31	27
WIEŚ <i>RURAL AREAS</i>									
RAZEM TOTAL	8229	731	4106	2469	580	187	85	46	25
19 lat i mniej..... <i>and less</i>	139	100	36	2	1	-	-	-	-
20—24.....	2557	433	1829	271	21	3	-	-	-
25—29.....	3720	173	1862	1532	131	20	2	-	-
30—34.....	1172	21	331	533	250	32	5	-	-
35—39.....	355	4	40	111	122	63	14	1	-
40—49.....	198	-	8	20	54	59	43	14	-
50—59.....	50	-	-	-	1	10	19	18	2
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	38	-	-	-	-	-	2	13	23

TABL. 11 (52). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2008 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU
CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND
BRIDES CONTRACTED IN 2008

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem <i>Total</i>	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
		panny <i>single</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwidzione <i>divorced</i>
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	13878	13141	158	579
Kawalerowie <i>Single</i>	13150	12756	62	332
Wdowcy <i>Widowers</i>	122	40	54	28
Rozwiedzeni <i>Divorced</i>	606	345	42	219
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM..... TOTAL	5649	5213	68	368
Kawalerowie <i>Single</i>	5167	4962	17	188
Wdowcy <i>Widowers</i>	71	25	26	20
Rozwiedzeni <i>Divorced</i>	411	226	25	160
WIES RURAL AREAS				
RAZEM..... TOTAL	8229	7928	90	211
Kawalerowie <i>Single</i>	7983	7794	45	144
Wdowcy <i>Widowers</i>	51	15	28	8
Rozwiedzeni <i>Divorced</i>	195	119	17	59

TABL. 12 (53). MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE^a ZAWARTE
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>
OGÓŁEM 2005	9183	3444	5739
TOTAL 2007	10508	4063	6445
2008	10728	4050	6678
Kościół Katolicki.....	10709	4046	6663
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego.....	2	1	1
Kościół Polskokatolicki.....	3	-	3
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny.....	6	2	4
Kościół Ewangelicko-Augsburski.....	2	1	1
Kościół Zielonoświątkowy.....	3	-	3
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny.....	3	-	3

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 13 (54). ROZWOODY W 2008 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE
WNIESIENIA POWÓDZTWA
DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION
FOR DIVORCE IN 2008

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej 19 and less	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej 60 and more

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM	2290	6	232	489	468	322	481	254	38
GRAND TOTAL									
19 lat i mniej <i>and less</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20—24.....	93	4	72	15	2	-	-	-	-
25—29.....	400	2	130	230	35	1	2	-	-
30—34.....	472	-	23	201	217	25	4	1	1
35—39.....	362	-	5	31	161	142	23	-	-
40—49.....	585	-	2	11	51	144	349	28	-
50—59.....	302	-	-	-	2	7	98	182	13
60 lat i więcej <i>and more</i>	76	-	-	1	-	3	5	43	24

TABL. 13 (54). **ROZWOODY W 2008 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE
WNIESIENIA POWÓDZTWA (dok.)**
*DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION
FOR DIVORCE IN 2008 (cont.)*

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej 19 and less	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej 60 and more
MIASTA <i>URBAN AREAS</i>									
RAZEM TOTAL	1487	5	122	304	309	207	329	181	30
19 lat i mniej..... <i>and less</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20—24.....	56	3	39	12	2	-	-	-	-
25—29.....	245	2	70	145	26	1	1	-	-
30—34.....	306	-	11	122	150	19	2	1	1
35—39.....	221	-	1	18	97	88	17	-	-
40—49.....	389	-	1	6	32	92	240	18	-
50—59.....	218	-	-	-	2	5	66	134	11
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	52	-	-	1	-	2	3	28	18
WIEŚ <i>RURAL AREAS</i>									
RAZEM TOTAL	803	1	110	185	159	115	152	73	8
19 lat i mniej..... <i>and less</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20—24.....	37	1	33	3	-	-	-	-	-
25—29.....	155	-	60	85	9	-	1	-	-
30—34.....	166	-	12	79	67	6	2	-	-
35—39.....	141	-	4	13	64	54	6	-	-
40—49.....	196	-	1	5	19	52	109	10	-
50—59.....	84	-	-	-	-	2	32	48	2
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	24	-	-	-	-	1	2	15	6

TABL. 14 (55). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....	2686	2214	2290	TOTAL
Rozwody małżeństw:				<i>Divorces:</i>
bez dzieci.....	736	831	842	<i>marriages without children</i>
z dziećmi.....	1950	1383	1448	<i>marriages with children</i>
o liczbie dzieci:				<i>by number of children:</i>
1.....	1057	866	891	1
2.....	607	390	426	2
3.....	196	102	97	3
4 i więcej.....	90	25	34	4 and more

^a Poniżej 18 lat.

^a Below age 18.

TABL. 15 (56). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008			SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe.....	20525	20967	22224	8516	13708	Live births
Małżeńskie.....	18635	18920	20004	7363	12641	<i>Legitimate</i>
chłopcy.....	9705	9736	10259	3774	6485	<i>males</i>
dziewczęta.....	8930	9184	9745	3589	6156	<i>females</i>
Pozamałżeńskie.....	1890	2047	2220	1153	1067	<i>Illegitimate</i>
chłopcy.....	947	1036	1166	602	564	<i>males</i>
dziewczęta.....	943	1011	1054	551	503	<i>females</i>
Urodzenia martwe.....	97	89	90	27	63	Stillbirths

TABL. 16 (57). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a**
ORAZ WIEKU MATKI
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>						
		1	2	3	4	5	6 i dalsze 6 and over	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS								
OGÓŁEM 2005	20525	9594	6601	2610	887	443	390	
TOTAL 2007	20967	9831	6986	2605	899	316	330	
..... 2008	22224	10522	7561	2712	866	300	263	
19 lat i mniej..... <i>and less</i>	1004	917	79	8	-	-	-	
20—24.....	5175	3786	1192	169	25	3	-	
25—29.....	7955	4134	2950	675	144	32	20	
30—34.....	5598	1383	2629	1103	316	99	68	
35—39.....	2049	259	643	626	293	115	113	
40—44.....	416	39	66	124	84	46	57	
45 lat i więcej..... <i>and more</i>	27	4	2	7	4	5	5	
W ODSETKACH IN PERCENT								
OGÓŁEM 2005	100,0	46,7	32,2	12,7	4,3	2,2	1,9	
TOTAL 2007	100,0	46,9	33,3	12,4	4,3	1,5	1,6	
..... 2008	100,0	47,4	34,0	12,2	3,9	1,3	1,2	
19 lat i mniej..... <i>and less</i>	100,0	91,3	7,9	0,8	-	-	-	
20—24.....	100,0	73,1	23,0	3,3	0,5	0,1	-	
25—29.....	100,0	52,0	37,1	8,5	1,8	0,4	0,2	
30—34.....	100,0	24,7	47,0	19,7	5,6	1,8	1,2	
35—39.....	100,0	12,6	31,4	30,6	14,3	5,6	5,5	
40—44.....	100,0	9,4	15,9	29,8	20,2	11,0	13,7	
45 lat i więcej..... <i>and more</i>	100,0	14,8	7,4	26,0	14,8	18,5	18,5	

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 19 (60). **ZGONY WEDŁUG PRZYCZYŃ W 2007 R.**
DEATHS BY CAUSES IN 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM..... TOTAL	17910	850,3	9472	8438	6447	11463
Z orzeczoną przyczyną zgonu^a..... With stated cause of death^a	17910	850,3	9472	8438	6447	11463
Choroby zakaźne i pasożytnicze..... <i>Infectious and parasitic diseases</i>	91	4,3	57	34	34	57
w tym gruźlica układu oddechowego <i>of which tuberculosis of the respira-</i> <i>tory system</i>	24	1,1	21	3	4	20
Nowotwory..... <i>Neoplasms</i>	4289	203,6	2528	1761	1690	2599
w tym nowotwory złośliwe..... <i>of which malignant neoplasms</i>	4229	200,8	2501	1728	1665	2564
Choroby krwi i narządów krwiotwór- czych ^Δ <i>Diseases of blood and blood-forming</i> <i>organs^Δ</i>	30	1,4	10	20	17	13
Zaburzenia wydzielania wewnątrz- nego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej..... <i>Endocrine, nutritional and metabolic</i> <i>diseases</i>	232	11,0	97	135	90	142
w tym cukrzyca..... <i>of which diabetes mellitus</i>	215	10,2	87	128	85	130
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania..... <i>Mental and behavioural disorders</i>	145	6,9	126	19	69	76
Choroby układu nerwowego i narzą- dów zmysłów..... <i>Diseases of the nervous system and</i> <i>sense organs</i>	317	15,1	156	161	138	179
Choroby układu krążenia..... <i>Diseases of the circulatory system</i>	8942	424,5	4183	4759	3070	5872
w tym: <i>of which:</i>						
choroba nadciśnieniowa..... <i>hypertensive disease</i>	389	18,5	188	201	116	273
choroba niedokrwienna serca..... <i>ischaemic heart disease</i>	2267	107,6	1248	1019	818	1449
choroby naczyń mózgowych..... <i>cerebrovascular disease</i>	1766	83,8	752	1014	592	1174
miażdżyca..... <i>atherosclerosis</i>	2351	111,6	890	1461	749	1602

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10th Revision)".

TABL. 19 (60). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W 2007 R. (dok.)

DEATHS BY CAUSES IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
Z orzeczoną przyczyną zgonu^a (dok.) With stated cause of death^a (cont.)						
Choroby układu oddechowego..... <i>Diseases of the respiratory system</i>	662	31,4	428	234	208	454
Choroby układu trawiennego <i>Diseases of the digestive system</i>	639	30,3	361	278	287	352
w tym choroby wątroby <i>of which liver diseases</i>	247	11,7	175	72	123	124
Choroby skóry i tkanki podskórnej <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	1	0,1	1	-	1	-
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej..... <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	21	1,0	3	18	4	17
Choroby układu moczowo-płciowego... <i>Diseases of the genitourinary system</i>	250	11,9	124	126	90	160
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym..... <i>Conditions originating in the perinatal period</i>	67	3,2	30	37	24	43
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ <i>Congenital anomalies^Δ</i>	61	2,9	36	25	19	42
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>	1104	52,4	502	602	345	759
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny..... <i>Injuries and poisonings by external cause</i>	1059	50,3	830	229	361	698
w tym zamierzone samookaleczenie <i>of which self-inflicted injury</i>	246	11,7	215	31	85	161

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10th Revision)".

TABL. 20 (61). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2008 R.
 INFANT DEATHS BY SEX AND AGE IN 2008

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM..... TOTAL	120	5,4	65	55	51	69
0 dni..... days	31	1,4	13	18	12	19
1— 6.....	30	1,3	21	9	11	19
7—29 dni..... days	31	1,4	15	16	15	16
1 miesiąc..... month	8	0,4	5	3	5	3
2.....	2	0,1	1	1	1	1
3—11 miesięcy..... months	18	0,8	10	8	7	11

TABL. 21 (62). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYŃ W 2007 R.
 INFANT DEATHS BY CAUSES IN 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM..... TOTAL	126	6,0	66	60	44	82
Z orzeczoną przyczyną zgonu^a..... With stated cause of death^a	126	6,0	66	60	44	82
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów..... Diseases of the nervous system and sense organs	1	0,0	1	-	-	1

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10th Revision)".

TABL. 21 (62). **ZGONY NIEMOWIŁĄT WEDŁUG PRZYCZYN W 2007 R. (dok.)**
INFANT DEATHS BY CAUSES IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total numer			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
Z orzeczoną przyczyną zgonu ^a (dok.) With stated cause of death ^a (cont.)						
Choroby układu krążenia <i>Diseases of the circulatory system</i>	3	0,1	3	-	2	1
Choroby układu oddechowego..... <i>Diseases of the respiratory system</i>	2	0,1	1	1	2	-
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym..... <i>Conditions originating in the perinatal period</i>	67	3,2	30	37	24	43
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ <i>Congenital anomalies ^Δ</i>	45	2,1	26	19	13	32
w tym wrodzone wady serca <i>of which congenital anomalies of heart</i>	6	0,3	4	2	5	1
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined conditions ^Δ</i>	2	0,1	-	2	-	2
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny..... <i>Injuries and poisonings by external cause</i>	2	0,1	2	-	1	1
Pozostałe przyczyny zgonu <i>Other causes of deaths</i>	4	0,2	3	1	2	2

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10th Revision)".

TABL. 22 (63). ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
OGÓŁEM	348	270	198	239	192	TOTAL
w tym dokonane.....	314	223	145	162	135	of which committed
Miasta.....	142	127	84	113	87	Urban areas
Wieś.....	206	143	113	225	104	Rural areas
Wiek samobójców:						Age of suicidal persons:
14 lat i mniej.....	5	7	4	5	2	14 and less
15—19.....	27	20	22	27	15	15—19
20—29.....	60	50	42	47	44	20—29
30—49.....	139	108	69	70	63	30—49
50—69.....	90	66	50	74	55	50—69
70 lat i więcej.....	27	19	11	15	12	70 and more

^a Usiłowane i dokonane; w 2007 r. - w podziale na miasta i na wieś – nie uwzględniono 1 przypadku o nieustalonym miejscu zdarzenia.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie.

^a Attempted and committed; in 2007, data by urban and rural areas exclude one case in which the place of incident is unknown.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Rzeszów.

TABL. 23 (64). PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified					
	0	15	30	45	60	
MĘŻCZYŹNI MALES						
OGÓŁEM	2000	71,20	56,89	42,60	28,98	17,26
TOTAL	2005	72,04	57,69	43,38	29,59	17,89
	2007	72,87	58,53	44,17	30,31	18,39
	2008	73,05	58,62	44,20	30,38	18,57
Miasta..... Urban areas		73,62	59,33	44,82	30,97	19,03
Wieś..... Rural areas		72,64	58,13	43,77	29,95	18,26
KOBIETY FEMALES						
OGÓŁEM	2000	79,02	64,73	49,95	35,47	21,97
TOTAL	2005	80,26	66,04	51,23	36,67	22,98
	2007	80,90	66,52	51,71	37,11	23,49
	2008	81,27	66,87	52,06	37,46	23,82
Miasta..... Urban areas		81,05	66,68	51,84	37,35	23,81
Wieś..... Rural areas		81,44	67,02	52,23	37,56	23,82

TABL. 24 (65). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odptyw ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration	
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM.....	2005	20317	9568	10011	738	22702	9970	11610	1122	-2385
TOTAL	2007	26215	11320	13986	909	29368	12734	14741	1893	-3153
	2008	18746	8646	9071	1029	21057	8959	10297	1801	-2311
Miasta.....	2005	7865	2810	4655	400	11245	4246	6245	754	-3380
Urban areas	2007	10487	3095	6835	557	13410	4702	7576	1132	-2923
	2008	7639	2765	4268	606	10378	3869	5406	1103	-2739
Wieś.....	2005	12452	6758	5356	338	11457	5724	5365	368	995
Rural areas	2007	15728	8225	7151	352	15958	8032	7165	761	-230
	2008	11107	5881	4803	423	10679	5090	4891	698	428
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM.....	2005	9,6	4,5	4,7	0,4	10,8	4,7	5,5	0,5	-1,1
TOTAL	2007	12,4	5,4	6,6	0,4	13,9	6,0	7,0	0,9	-1,5
	2008	8,9	4,1	4,3	0,5	10,0	4,3	4,9	0,9	-1,1
Miasta.....	2005	9,3	3,3	5,5	0,5	13,3	5,0	7,4	0,9	-4,0
Urban areas	2007	12,3	3,6	8,0	0,7	15,8	5,5	8,9	1,3	-3,4
	2008	8,9	3,2	5,0	0,7	12,1	4,5	6,3	1,3	-3,2
Wieś.....	2005	9,9	5,4	4,2	0,3	9,1	4,5	4,3	0,3	0,8
Rural areas	2007	12,6	6,6	5,7	0,3	12,8	6,4	5,7	0,6	-0,2
	2008	8,9	4,7	3,8	0,3	8,6	4,1	3,9	0,6	0,3

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Cancelled registrations.

TABL. 25 (66). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG**
KIERUNKÓW
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odptyw ^b Outflow ^b			
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS							
OGÓŁEM.....	2005	19579	16020	3559	21580	16020	5560
TOTAL	2007	25306	21194	4112	27475	21194	6281
	2008	17717	14363	3354	19256	14363	4893
Miasta.....	2005	7465	5664	1801	10491	7165	3326
Urban areas	2007	9930	7962	1968	12278	8656	3622
	2008	7033	5351	1682	9275	6422	2853
Wieś.....	2005	12114	10356	1758	11089	8855	2234
Rural areas	2007	15376	13232	2144	15197	12538	2659
	2008	10684	9012	1672	9981	7941	2040

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Cancelled registrations.

TABL. 25 (66). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW (dok.)**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION						
OGÓŁEM 2005	9,3	7,6	1,7	10,2	7,6	2,6
TOTAL 2007	12,0	10,1	2,0	13,0	10,1	3,0
2008	8,4	6,8	1,6	9,1	6,8	2,3
Miasta 2005	8,8	6,7	2,1	12,4	8,5	3,9
Urban areas 2007	11,7	9,4	2,3	14,5	10,2	4,3
2008	8,2	6,2	2,0	10,8	7,5	3,3
Wieś..... 2005	9,6	8,2	1,4	8,8	7,0	1,8
Rural areas 2007	12,2	10,5	1,7	12,1	10,0	2,1
2008	8,6	7,2	1,3	8,0	6,4	1,6

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

a Registrations. *b* Cancelled registrations.

TABL. 26 (67). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM 2000	19147	9127	10020	20877	9845	11032	-1730	-718	-1012
TOTAL 2005	19579	9240	10339	21580	10065	11515	-2001	-825	-1176
2007	25306	12270	13036	27475	13276	14199	-2169	-1006	-1163
2008	17717	8183	9534	19256	8743	10513	-1539	-560	-979
0— 4 lata	1911	997	914	1995	1035	960	-84	-38	-46
5— 9	1225	627	598	1309	673	636	-84	-46	-38
10—14	793	429	364	816	425	391	-23	4	-27
15—19	952	400	552	955	405	550	-3	-5	2
20—24	2482	757	1725	2730	807	1923	-248	-50	-198
25—29	3179	1318	1861	3957	1615	2342	-778	-297	-481
30—34	2274	1130	1144	2630	1310	1320	-356	-180	-176
35—39	1293	703	590	1359	724	635	-66	-21	-45
40—44	768	425	343	774	421	353	-6	4	-10
45—49	707	390	317	666	372	294	41	18	23
50—54	614	320	294	603	308	295	11	12	-1
55—59	504	252	252	518	256	262	-14	-4	-10
60—64	344	183	161	302	150	152	42	33	9
65 lat i więcej and more	671	252	419	642	242	400	29	10	19

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

a Registrations. *b* Cancelled registrations.

TABL. 27 (68). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2008 R.**
 Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2008
End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Wierni, wyznawcy <i>Adherents, faithful</i>	Duchowni <i>Clergy</i>	Jednostki kościelne ^a <i>Church units^a</i>
Kościół Katolicki <i>Catholic Church</i>			
Kościół Rzymskokatolicki ^b	1320444	1889	621
Starokatolickie <i>Old Catholic</i>			
Kościół Polskokatolicki ^c	662	8	6
Kościół Greckokatolicki ^c	17	34
Prawosławne <i>Orthodox</i>			
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^d	20200	25	17
Protestanckie i tradycji protestanckiej <i>Protestant and Protestant-tradition</i>			
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny ^e	195	2	1
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	365	4	12
Kościół Chrześcijan Baptystów ^e	68	1	3
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	16	2	2
Kościół Zielonoświątkowy	749	17	11
Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa	482	65	4
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	122	19	6
Świecki Ruch Misyjny „Epifania” ^e	247	63	13
Kościół Chrystusowy ^f	30	1	1
Inne <i>Other</i>			
„Strażnica” Związków Wyznania Świadców Jehowy	127154 ^g	-	60
Kościół Jezusa Chrystusa „Syjon” w Rzeszowie	22	3	-

^a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^b Dane dotyczą diecezji: przemyskiej i rzeszowskiej. ^c Dane dotyczą dekanatów: przemyskiego i sanockiego. ^d Dane dotyczą diecezji przemysko-nowosądeckiej. ^e Dane dla 2007 r. ^f Dane dla 2006 r. ^g Dane o wyznawcach dotyczą kraju.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^b Data concern dioceses of Przemysł and Rzeszów. ^c Data concern deanates of Przemysł and Sanok. ^d Data concern diocese of Przemysł-Nowy Sącz. ^e Data for 2007. ^f Data for 2006. ^g Data on faithful are given for the country.

DZIAŁ VI RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 3 miesięcy, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Od I kwartału 2003 r. wyniki BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, w związku z czym nie są w pełni porównywalne z danymi z lat poprzednich.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- 1) wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- 2) miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - a) z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - b) z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (od I kwartału 2006 r.).

CHAPTER VI LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is surveyed each week during the course of every quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for longer than 3 months except for persons whose absence did not result from the type of their job. The survey does not include institutional households.

Since 1 quarter 2003 the results of the LFS are generalized on the basis of the balances of the population compiled on the basis of the National Population and Housing Census 2002. Due to this fact, the data are not fully comparable.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is job, i.e. performing, holding or looking for a job in the surveyed week.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

Employed persons are all persons aged 15 and more who within the surveyed week:

- 1) performed for at least one hour any work generating pay or income, i.e. were employed as a paid employee, worked on own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm or conducting a family-owned business outside agriculture,
- 2) had work but did not perform it:
 - a) due to illness, maternity leave or vacation,
 - b) due to other reasons, but the break in employment did not exceed:
 - 3 months
 - exceeded 3 months and concerned persons who were paid employees and during that period received at least 50% of the hitherto wages and salaries (since the 1st quarter 2006).

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Bezrobotni według BAEL są to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- 1) w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- 2) aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- 3) były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem lub danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem lub danej grupy.

Stożę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem lub danej grupy.

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdań włości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie

In accordance with international standards, pupils who entered into a vocational or particular job training contract with a company or natural persons were also included among employed persons if they received wages and salaries.

Unemployed persons, according to LFS, are persons aged 15–74, who simultaneously fulfilled three conditions:

- 1) within the reference week were not employed,
- 2) actively sought work, i.e., within a 4-week period undertaken real activity (the last week being the reference week) to find work,
- 3) were available for work within a fortnight period after the reference week.

Unemployed persons also include persons who did not seek work because they were provided with it and were waiting to start it for no longer than three months as well as were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. The **activity rate** is calculated as the share of economically active persons in the total population (aged 15 and more) or in a given group.

The **employment rate** is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more) or in a given group.

The **unemployment rate** for a survey period is calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population or to a given group.

4. Due to rounding-off results of the Labour Force Survey (LFS), sum of components in tables 1 and 2 can differ from the amount given in the item “total”.

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including con-

- (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych, z pewnymi wyłączeniami od 2002 r. – patrz ust. 5,
- b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
 - 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
 - 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
 - 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII wyszacowano: do roku 2001 r. — na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w czerwcu 1996 r.; od 2002 r. — na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 przeprowadzonego w maju 2002 r.

Od roku 2002 do pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie nie zaliczono osób pracujących:

- a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,

contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land; with some exceptions since 2002 – see item 5,

- b) *owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,*
- c) *other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;*

3) *outworkers;*

4) *agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*

5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis agricultural farmers' co-operatives);*

6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. **Part-time paid employees in the main workplace** are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning employment as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning persons employed on private farms in agriculture as of 31 XII were estimated: until 2001 — on the basis of the results of the Agricultural Census conducted in June 1996; since 2002 — on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 conducted in May 2002.

Since 2002 the following employed persons were not included in the employed on private farms:

- a) *on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **only** for their own needs,*
- b) *on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of li-*

b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadającymi użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

1) **zatrudnionych według stanu** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;

2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Dane grupowane według sekcji opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

W tabl. 3 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika, natomiast w pozostałych tablicach – według siedziby zarządu jednostki.

11. Informacje zawarte w tabl. 4-9 obejmują podmioty gospodarcze o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Dane nie obejmują podmiotów sporządzających sprawozdania z działalności: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

12. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby

*vestock who do not possess agricultural land) producing **only** or **mainly** for their own needs.*

6. *Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:*

1) ***the employment, on a given day**, of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;*

2) ***the average paid employment** — full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.*

7. ***Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.*

8. ***Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.*

9. *Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

10. *Data grouped according to sections were compiled using the **enterprise method**.*

In table 3 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person, however in other tables — by seat of management of unit.

11. *Information included in tables 4-9 covers economic entities employing over 9 persons. Data do not include entities reporting activity of foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.*

12. *Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees, excluding seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.*

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired

zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

Do **korzystających z urlopów wychowawczych** zalicza się osoby (matki oraz inne osoby uprawnione do sprawowania opieki nad dzieckiem), którym zakład pracy udzielił urlopu.

13. Dane o absolwentach podejmujących pierwszą pracę dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo).

14. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

15. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstających.

or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and unpaid vacations) during a survey period to the number of full-time paid employees on a given day as of 31 XII the previous year.

Persons taking child-care leave include persons (mothers as well as other persons authorized to care for the child), to whom a workplace has granted a leave.

13. Data regarding school leavers starting work for the first time concern full-time paid employees (excluding seasonal and temporary employees).

14. Job vacancy comprise jobs created due to labour turnover or newly established ones, for which the following three criteria were simultaneously met:

- 1) they were actually free to take on the reporting day,
- 2) the employer made attempts to find persons willing to take a job,
- 3) in case of finding adequate persons, the employer would be ready to employ them immediately.

15. Newly created jobs are jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Bezrobocie

1. Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych**, zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami), obejmują osoby niezatrudnione i niewykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli są to osoby niepełnosprawne — zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępujące do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych (do 2006 r. — wieczorowych,

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001 with later amendments) include persons who are not employed and not performing any income-generating work, able and ready to take full-time employment (or in case of disabled persons — are able and ready to take employment at least half the full work-time required within a given occupation or service), are not attending any full-time school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam the scope of this school programme exam) or tertiary schools in the part-time education system (until 2006 — the evening, weekend

zaocznych lub eksternistycznych), zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- ukończyli 18 lat,
- nie ukończyli: kobiety – 60 lat, mężczyźni – 65 lat,
- nie nabyli prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobierają świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
- nie są właścicielami lub posiadaczami (samodzielnymi lub zależnymi) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
- nie posiadają wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlegają – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- nie są tymczasowo aresztowane lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,
- nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- nie pobierają, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego;
- nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
- nie pobierają, po ustaniu zatrudnienia, świadczenia szkoleniowego.

Od 1997 r. za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie oraz staż u pracodawcy oraz od 1 VI 2004 r. również osoby odbywającej przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

Do 31 V 2004 r. obowiązywała ustawa z 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 58, poz. 514, z późniejszymi zmianami).

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej

and extra curriculum education system), registered in the powiat labour office corresponding to the person's permanent or temporary place of residence, and seeking employment or any other income-generating work if they, among others:

- *are aged 18 or more,*
- *are aged less than 60 (women), less than 65 (men),*
- *did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, family pension, pension due to training, disability welfare pension, are not receiving: a pre-retirement benefit or allowance, a rehabilitation benefit, a sick, maternity benefit or benefit equivalent to maternity benefit,*
- *are not owners or holders (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha; are not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha,*
- *are not registered in economic activity register or are not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision, excluding social insurance of farmers,*
- *are not temporarily under arrest or not serving a prison sentence,*
- *do not receive monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work; excluding income generated from money gathered on bank accounts,*
- *do not receive, on the basis of the regulations concerning social welfare, a permanent social benefit,*
- *do not receive, on the basis of regulations concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and losing rights to the unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of benefit receiving;*
- *do not receive, training allowance after the termination of employment.*

Since 1997, a person attending training as well as an internship with the employer is not considered as unemployed as well as since 1 VI 2004 also person undergoing a job occupational training.

Until 31 V 2004 the obligatory was the Law dated 14 XII 1994 on Employment and Combating Unemployment (uniform text Journal of Laws 2003 No. 58, item 514, with later amendments).

2. The registered unemployment rate is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of

zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia rejestrowanego podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników spisów; dane od roku 2002 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane opracowano na podstawie statystycznych kart wypadków przy pracy oraz sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) w przypadku poszkodowanych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za **jeden wypadek przy pracy** liczy się **wypadek** każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie rejestrowane przez oddziały KRUS dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali

budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The registered unemployment rate is given considering the employed persons on private farms in agriculture (as a part of economically active civilian population) estimated on the basis of the censuses results; the data since 2002 are not fully comparable with the data for previous years.

Work conditions

1. *Information regarding accidents at work also includes accidents considered equivalent to accidents at work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.*

Data were compiled on the basis of statistical reports of accidents at work as well as on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) in cases of persons injured on private farms in agriculture.

Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) *during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;*
- 2) *when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.*

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) *during a business trip;*
- 2) *during a training within the scope of common self-defence;*
- 3) *at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.*

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or a mass accident, is counted as a single accident at work.

Accidents at work on private farms in agriculture, registered by branches of the ASIF, concern only those accidents for which the person

w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

2. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

3. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

4. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m. in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy (do 2004 r. określane jako wydarzenia bezpośrednio powodujące urazy) pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

5. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

1) obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz gospodarki łowieckiej, hodowli i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową), rybactwo (bez rybołówstwa w wodach morskich), górnictwo, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, budownictwo, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (w zakresie wynajmu maszyn i urządzeń bez obsługi oraz wypożyczania artykułów użytku osobistego i domowego, informatyki oraz prac badawczo-rozwojowych w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych), edukacja (w zakresie szkolnictwa na poziomie wyższym niż średni), ochrona zdrowia i pomoc społeczna (bez opieki wychowawczej i społecznej), działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała

injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

2. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

3. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

4. Accidents at work are classified, i.e., according to the **events** which cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact — mode of injury (until 2004 defined as events directly causing injury) since 2005 are grouping according to the EUROSTAT recommendation.

5. Information regarding **persons working in hazardous conditions** i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

1) employed by entities included in the sections: agriculture, hunting and forestry (excluding private farms in agriculture and hunting), fishing (excluding sea-fishing), mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas and water supply, construction, wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods, transport, storage and communication, real estate, renting and business activities (in regard to renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods, computer and related activities and research and experimental development on natural sciences and engineering), education (in regard to higher education), health and social work (excluding social work activities), other commu-

(w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków, gospodarowania odpadami, pozostałych usług sanitarnych i pokrewnych);

- 2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiókniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

6. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

7. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” — „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

nity, social and personal service activities (in the scope of sewage and refuse disposal, sanitation and similar activities);

- 2) *exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*

6. *A disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.*

7. *Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and report" — "Accidents at Work" and "Working Conditions".*

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (69). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ^a**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007		2008				SPECIFICATION
	przeciętne roczne annual averages		kwartaly quarters				
			I	II	III	IV	
LUDNOŚĆ w tys.	1674	1739	1699	1765	1763	1729	POPULATION in thous.
Mężczyźni	815	838	831	841	837	841	Men
Kobiety	859	901	868	923	925	887	Women
Aktywni zawodowo	912	951	911	946	983	964	Economically active persons
mężczyźni	499	522	510	518	533	527	men
kobiety	413	429	401	428	450	438	women
Pracujący	825	873	839	854	905	896	Employed persons
mężczyźni	453	483	474	472	494	491	men
kobiety	372	390	365	381	411	404	women
Bezrobotni	87	78	72	92	78	69	Unemployed persons
mężczyźni	46	39	36	45	39	36	men
kobiety	41	39	36	46	40	33	women
Bierni zawodowo	762	788	788	819	779	764	Economically inactive persons
Mężczyźni	316	316	322	324	304	314	Men
Kobiety	446	472	467	495	475	450	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYW- NOŚCI ZAWODOWEJ w %	54,5	54,7	53,6	53,6	55,8	55,8	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	61,2	62,3	61,4	61,6	63,7	62,7	men
kobiety	48,1	47,6	46,2	46,4	48,6	49,4	women
Miasta	51,7	52,6	52,9	52,7	52,6	52,0	Urban areas
Wieś	56,3	56,1	54,0	54,2	57,8	58,6	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	49,3	50,2	49,4	48,4	51,3	51,8	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	55,6	57,6	57,0	56,1	59,0	58,4	men
kobiety	43,3	43,3	42,1	41,3	44,4	45,5	women
Miasta	46,0	47,5	47,6	46,8	48,2	47,4	Urban areas
Wieś	51,3	52,0	50,5	49,4	53,4	55,0	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	9,5	8,2	7,9	9,7	7,9	7,2	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	9,2	7,5	7,1	8,7	7,3	6,8	men
kobiety	9,9	9,1	9,0	10,7	8,9	7,5	women
Miasta	10,9	9,5	10,0	11,1	8,4	8,7	Urban areas
Wieś	8,7	7,2	6,3	8,8	7,7	6,0	Rural areas

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy, Aktywność ekonomiczna ludności”, ust. 1.

^a See general notes to the chapter „Labour market, Economic activity of the population”, item 1.

TABL. 2 (70).

**AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA^a W IV KWARTALE 2008 R.
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE
AND EDUCATIONAL LEVEL^a IN IV QUARTER 2008**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawo- dowo Econo- mically inactive persons	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wskaź- nik za- trudnie- nia Em- ployment rate	Stopa bezro- bocia Unem- ployment rate
		ogółem total	pracu- jący em- ployed	bezro- botni unem- ployed				
		w tys. in thous.						
OGÓŁEM TOTAL	1729	964	896	69	764	55,8	51,8	7,2
Według wieku: By age:								
w tym w wieku produkcyj- nym ^b of which of working age ^b	1283	912	843	69	371	71,1	65,7	7,6
15—24 lata	331	99	78	21	233	29,9	23,6	21,2
25—34	322	276	251	25	46	85,7	78,0	9,1
35—44	256	227	215	13	29	88,7	84,0	5,7
45—54	296	227	218	9	69	76,7	73,6	4,0
55 lat i więcej and more	523	136	134	.	387	26,0	25,6	1,5
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe Tertiary	255	206	193	13	49	80,8	75,7	6,3
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	410	273	254	19	137	66,6	62,0	7,0
Średnie ogólnokształcące General secondary	170	68	62	6	102	40,0	36,5	8,8
Zasadnicze (zawodowe) Basic vocational	422	295	268	27	126	69,9	63,5	9,2
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego Lower secondary, primary incomplete primary and without school education	472	122	118	.	349	25,8	25,0	3,3

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy, Aktywność ekonomiczna ludności”, ust. 1. ^b Mężczyźni 18—64 lata, kobiety 18—59 lat.

^a See general notes to the chapter „Labour market, Economic activity of the population”, item 1. ^b Men aged 18—64, women aged 18—59.

Pracujący Employment

TABL. 3 (71). **PRACUJĄCY**^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008			z ogółem kobiety of total women
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	
O G Ó Ł E M TOTAL	945553	639138	677553	690757	168137	522620	314286
w tym: of which:							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo. <i>Agriculture, hunting and forestry; fishing</i>	447365 ^b	158904	159375	159018	2247	156771	78245
Przemysł..... <i>Industry</i>	159941	151506	164830	160677	19567	141110	44528
w tym przetwórstwo przemysłowe ... <i>of which manufacturing</i>	142186	136783	150110	147003	9901	137102	42329
Budownictwo <i>Construction</i>	34904	25944	32849	36084	1831	34253	3478
Usługi rynkowe <i>Services market</i>	182437	180521	194650	208532	30098	178434	95609
handel i naprawy ^Δ i naprawy ^Δ <i>trade and repair^Δ</i>	89085	89692	96463	100624	580	100044	51115
hotele i restauracje..... <i>hotels and restaurants</i>	7948	7055	7593	9255	734	8521	6020
transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>transport, storage and communication</i>	32933	28217	30402	32781	14940	17841	7693
pośrednictwo finansowe..... <i>financial intermediation</i>	10146	10105	10399	10900	2485	8415	7550
obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>real estate, renting and business activi- ties</i>	28405	30924	34213	36625	4291	32334	15174
działalność usługowa komunalna, spo- łeczna i indywidualna, pozostała <i>other community, social and personal service activities</i>	13920	14528	15580	18347	7068	11279	8057
Usługi nierynkowe <i>Services non-market</i>	120788	122263	125849	126446	114394	12052	92426
administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>public administration and defence, compulsory social security</i>	24468	27749	28867	29389	29312	77	17357
edukacja <i>education</i>	48860	55534	55512	55323	52199	3124	41878
ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>health and social work</i>	47460	38980	41470	41734	32883	8851	33191

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 2 i 5; według faktycznego miejsca pracy. ^b Bez sekcji „Rybactwo”.

^a See general notes to chapter „Labour market. Employment”, items 2 and 5; by actual workplace. ^b Excluding section „Fishing”.

TABL. 4 (72). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		zatrudnieni na podsta- wie sto- sunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę na- kładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers
OGÓŁEM 2000	384782	379946	441	418	3364
TOTAL 2005	353797	349476	202	466	3255
..... 2007	373614	369408	211	365	3242
2008	382068	377960	149	46	3568
sektor publiczny..... public sector	153828	153826	-	2	-
sektor prywatny..... private sector	228240	224134	149	44	3568
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo.... Agriculture, hunting and forestry; fishing	4188	3840	-	-	25
Przemysł..... Industry	136404	134978	130	-	1296
górnictwo..... mining and quarrying	1691	1681	-	-	10
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	126085	124670	130	-	1285
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply	8628	8627	-	-	1
Budownictwo..... Construction	19867	19475	1	-	369
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	49505	48226	7	44	1228
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants	3653	3502	-	-	151
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... Transport, storage and communication	13751	13625	-	-	126
Pośrednictwo finansowe..... Financial intermediation	5400	5386	-	-	14
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	22101	21969	11	-	121
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	28973	28971	-	2	-
Edukacja..... Education	53781	53766	-	-	15
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... Health and social work	36566	36384	-	-	182
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... Other community, social and personal service activities	7872	7831	-	-	41

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11; by seat of management of unit.

TABL. 5 (73). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	stanowiska positions	
					robotnicze manual labour	nierobot- nicze non- manual labour
OGÓŁEM..... TOTAL	360930	342057	357856	374001	200959	173042
sektor publiczny..... public sector	195804	162491	156620	152461	43996	108465
sektor prywatny..... private sector	165126	179566	201236	221540	156963	64577
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo Agriculture, hunting and forestry; fishing	4857	3398	3256	3275	1285	1990
Przemysł..... Industry	136561	124574	133387	137151	106741	30410
górnictwo..... mining and quarrying	3309	1133	1323	1642	1163	479
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	122573	113253	122051	126791	99862	26929
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply	10679	10188	10013	8718	5716	3002
Budownictwo..... Construction	26682	14098	16330	18602	14555	4047
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	33695	37982	41290	46870	30781	16089
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants	2349	2605	2536	3282	2581	701
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... Transport, storage and communication	8229	13303	12518	13369	10311	3058
Pośrednictwo finansowe..... Financial intermediation	7870	5807	5137	5280	141	5139
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	16042	17575	18762	20737	9471	11266
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe ubezpieczenia spo- łeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; com- pulsory social security	24515	27336	27965	28759	3798	24961
Edukacja..... Education	48450	54663	54321	53458	10279	43179
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... Health and social work	45274	34514	35713	35944	7744	28200
Działalność usługowa komunalna, spo- łeczna i indywidualna, pozostała..... Other community, social and personal ser- vice activities	6406	6202	6641	7274	3272	4002

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad, see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11.

TABL. 6 (74). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM 2000	361970	163305	17976	10265
TOTAL 2005	327810	148936	21666	12839
..... 2007	347476	157429	21932	13222
2008	355669	161196	22291	13337
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	141090	88157	12736	8677
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	214579	73039	9555	4660
w tym: <i>of which:</i>				
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo <i>Agriculture, hunting and forestry; fishing</i>	3043	660	797	177
Przemysł..... <i>Industry</i>	131806	36228	3172	1467
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	1667	189	14	7
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	121647	34531	3023	1405
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>	8492	1508	135	55
Budownictwo..... <i>Construction</i>	18895	1837	580	162
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	46243	22879	1983	1262
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	3230	2340	272	173
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>	12913	3145	712	299
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>	5225	3946	161	122
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	19788	7053	2181	932
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe ubezpieczenia spo- łeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; com- pulsory social security</i>	27899	16580	1072	619
Edukacja..... <i>Education</i>	45294	35106	8472	5997
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>	34759	28327	1625	1176
Działalność usługowa komunalna, spo- łeczna i indywidualna, pozostała..... <i>Other community, social and personal ser- vice activities</i>	6574	3095	1257	948

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11; według siedziby zarządu jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11; by seat of management of unit. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (75). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podjemu- jący pier- wszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę changing work	powracający z urlopów wychowaw- czych i bez- płatnych persons re- turning from child-care leaves and unpaid leaves	
OGÓŁEM 2000	67057	24077	9097	30915	2347	17,4
TOTAL 2005	68377	23765	11912	35196	1675	20,7
..... 2007	86491	29055	15927	17018	2102	25,5
..... 2008	74610	26466	13428	13538	2228	20,4
sektor publiczny <i>public sector</i>	15031	8393	2883	3113	577	10,4
sektor prywatny <i>private sector</i>	59579	18073	10545	10425	1651	26,9
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo <i>Agriculture, hunting and forestry; fishing</i>	429	85	97	89	10	13,7
Przemysł <i>Industry</i>	27803	7124	5016	5685	1069	19,8
górnictwo <i>mining and quarrying</i>	371	31	163	61	1	24,0
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	26845	6957	4749	5490	1047	20,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, wodę <i>electricity, gas and water supply</i>	587	136	104	134	21	6,6
Budownictwo <i>Construction</i>	7952	471	925	1068	129	41,6
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	14547	6563	2987	2093	340	32,3
Hotele i restauracje <i>Hotels and restaurants</i>	1110	753	224	119	22	35,8
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	2968	632	374	647	60	22,9
Pośrednictwo finansowe <i>Financial intermediation</i>	718	519	191	130	20	13,7
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business ac- tivities</i>	6309	1993	1098	952	105	31,0
Administracja publiczna i obrona na- rodowa; obowiązkowe ubezpie- czenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	4731	2446	932	1019	80	17,4
Edukacja <i>Education</i>	3818	2877	625	830	135	8,3
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna ... <i>Health and social work</i>	3294	2558	772	738	238	8,8
Działalność usługowa komunalna, spo- łeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	931	445	187	168	20	14,7

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11; by seat of management of unit.

TABL. 8 (76). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %	
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych i bez- płatnych taking child- -care and un- paid leaves		
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee				
OGÓŁEM..... TOTAL	2000	78782	29854	19640	5347	4772	3466	20,3
	2005	63791	22632	10091	5083	3990	2881	18,9
	2007	71473	23118	7326	11007	4757	2934	20,7
	2008	78068	27318	11946	10589	4616	2894	21,2
sektor publiczny public sector	15406	8167	1034	1073	2660	759	10,5	
sektor prywatny..... private sector	62662	19151	10912	9516	1956	2135	28,2	
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo..... Agriculture, hunting and forestry; fishing	507	102	39	33	50	11	16,1	
Przemysł..... Industry	32691	9196	7079	4642	1303	1188	23,3	
górnictwo..... mining and quarrying	258	22	49	4	42	2	16,6	
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	31652	9023	6973	4579	1035	1178	24,4	
wytwarzanie i zaopatrywanie w en- ergię elektryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply	781	151	57	59	226	8	9,0	
Budownictwo..... Construction	8193	469	825	792	207	107	43,0	

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11; by seat of management of unit.

TABL. 8 (76). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)**
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych i bezpłat- nych taking child- -care and un- paid leaves	
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	12836	5832	2141	2573	307	584	27,8
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	995	658	122	259	24	43	31,3
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	2780	463	256	509	273	60	21,4
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	630	424	22	114	57	18	12,0
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business ac- tivities	6777	2179	834	834	326	166	33,0
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	3916	1964	113	147	589	156	14,1
Edukacja Education	4408	3099	206	245	900	204	9,4
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna ... Health and social work	3552	2568	247	344	430	309	9,3
Działalność usługowa komunalna, spo- łeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	783	364	62	97	150	48	11,8

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11; by seat of management of unit.

TABL. 9 (77). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers				
			wyższych tertiary	policealnych i średnich zawodo- wych post- -secondary and second- ary voca- tional	liceów ogólno- kształca- jących general secondary	zasadni- czych (zawodo- wych) basic vo- cational	
OGÓŁEM	2000	8271	3534	2048	2982	747	2494
TOTAL	2005	10420	4315	2918	3603	1231	2668
	2007	13814	5706	3853	4516	1832	3613
	2008	10636	4347	3326	3185	1424	2701
sektor publiczny <i>public sector</i>		2421	1564	1557	521	184	159
sektor prywatny <i>private sector</i>		8215	2783	1769	2664	1240	2542
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>		83	15	30	46	2	5
Przemysł..... <i>Industry</i>		3833	860	585	1194	545	1509
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>		20	3	5	11	1	3
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>		3724	825	542	1155	537	1490
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>		89	32	38	28	7	16
Budownictwo..... <i>Construction</i>		703	71	155	236	61	251
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>		2581	1296	490	996	480	615
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>		158	117	31	74	25	28
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>		211	59	48	71	48	44
Pośrednictwo finansowe <i>Financial intermediation</i>		182	125	111	42	24	5
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>		732	225	399	103	82	148
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; com- pulsory social security</i>		786	555	556	119	77	34
Edukacja..... <i>Education</i>		526	398	421	55	23	27
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>		685	533	425	210	35	15
Działalność usługowa komunalna, spo- łeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal ser- vice activities</i>		156	93	75	39	22	20

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11; by seat of management of unit.

TABL. 10 (78). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE W 2008 R.**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs					
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób liquidated ^a in entities employing more than 9 persons
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	
OGÓŁEM TOTAL	1655	377	1255	16646	13215	6781
sektor publiczny public sector	513	148	,	2801	,	1063
sektor prywatny private sector	1142	229	,	13845	,	5718
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	3	-	3	196	114	86
Przemysł Industry	464	102	386	5903	5179	4292
górnictwo mining and quarrying	-	-	-	142	138	6
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	453	101	375	5677	4970	4246
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	11	1	11	84	71	40
Budownictwo Construction	238	26	118	1857	1460	232
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	219	103	134	3307	2248	686
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	68	-	4	359	156	91
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	67	5	40	728	526	84
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	3	-	3	142	98	54
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	158	49	158	1663	1339	614
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	262	70	254	832	790	211
Edukacja Education	50	10	42	672	584	193
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna ... Health and social work	90	6	86	621	463	185
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	33	6	27	366	258	53

^a W ciągu roku.

^a During the year.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 11 (79). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS
JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Bezrobotni zarejestrowani	182168	163956	126360	115567	Registered unemployed persons
mężczyźni	84898	76330	53233	51445	men
kobiety	97270	87626	73127	64122	women
Oferty pracy ^a	31625	41016	49327	51046	Job offers ^a
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	1059	436	170	176	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓLU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS					
Dotychczas niepracujący	26,8	28,7	28,8	27,1	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	5,4	3,3	2,6	2,2	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku	21,3	11,0	11,3	16,1	Possessing benefit rights
Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	50,4	52,4	49,4	39,9	Remaining unemployed more than 12 months
W % IN %					
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b	16,2	18,5	14,2	13,1	Registered unemployment rate ^b

^a W ciągu roku. ^b Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Bezrobocie”, ust. 2.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year. ^b See general notes to the chapter „Labour market. Unemployment”, item 2.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 12 (80). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	142680	151774	143375	148112	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	62498	69415	69137	72191	Women
Dotychczas niepracujący	44759	54378	50650	48925	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	9734	2751	1317	2015	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	125204	158111	162261	158905	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	53055	70512	77500	81196	Women
Z tytułu podjęcia pracy	64361	69648	69770	62023	Received jobs

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 13 (81). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2007		2008	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	182168	97270	163956	87626	126360	73127	115567	64122
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej and less	59798	31082	41050	21876	27141	15754	26251	14666
25—34	56387	33074	51899	29955	38354	24394	35526	21314
35—44	43006	23353	37187	21086	28019	17357	24383	14615
45—54	21083	9376	29053	13511	26380	13863	23021	11826
55 lat i więcej and more	1894	385	4767	1198	6466	1759	6386	1701
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe Tertiary	4921	3319	10224	6968	9875	6947	10600	7130
Policealne oraz średnie zawodo- we Post-secondary as well as voca- tional secondary	40521	26983	40571	25313	30789	20316	28716	18280
Średnie ogólnokształcące General secondary	10522	8419	12601	9340	11284	8473	11273	8086
Zasadnicze (zawodowe) Basic vocational	73224	34080	57652	27021	40963	21413	36811	17975
Gimnazjalne ^a , podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary ^a , primary and incomplete primary	52980	24469	42908	18984	33449	15978	28167	12651

^a W 2000 r. bez wykształcenia gimnazjalnego.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a In 2002 excluding lower secondary education.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 13 (81). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2007		2008	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{ab} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{ab}								
3 miesiące i mniej <i>months and less</i>	35836	13544	33837	14316	30962	14352	34452	15460
3— 6	24961	12629	22388	11619	17425	9629	18517	10301
6—12	29577	14287	21882	11124	15584	8525	16539	8988
12—24	39281	19716	22858	12135	16807	10336	14778	8731
Powyżej 24 miesięcy..... <i>More than 24 months</i>	52513	37094	62991	38432	45582	30285	31281	20642
WEDŁUG STAŻU PRACY^b BY WORK SENIORITY^c								
Bez stażu pracy <i>No work seniority</i>	48752	28559	47117	27819	36378	23175	31356	19670
Ze stażem pracy: <i>With work seniority:</i>								
1 rok i mniej..... <i>and less</i>	31009	18440	22516	13326	17871	11032	16831	10077
1— 5	38148	18366	32947	16155	24267	13066	24147	12323
5—10	22465	11389	22106	11596	16652	9716	15102	8212
10—20	29659	16342	25341	13870	19408	11443	17161	9575
20—30	11501	4111	12450	4628	10128	4272	9218	3792
powyżej 30 lat <i>more than 30 years</i>	634	63	1479	232	1656	423	1752	473

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. *b* Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a From the date of registering in a labour office. *b* Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 14 (82). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Podejmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych.....	7388	5768	4655	4154	Persons undertaking employment in intervention works
w tym kobiety	3212	2954	2521	2426	of which women
Podejmujący zatrudnienie przy robotach publicznych	2440	3212	501	1872	Persons undertaking employment in public works
w tym kobiety	964	1443	157	595	of which women
Rozpoczynający szkolenie.....	5317	6123	8682	9539	Persons starting training
w tym kobiety	2742	2460	3438	4067	of which women

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 15 (83). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY**
LABOUR FUND EXPENDITURES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in per cent	
OGÓŁEM.....	435,6^a	258,5	270,9	327,5	100	TOTAL
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	234,3	129,0	109,7	109,5	33,4	Unemployment benefits
Szkolenia	3,7	6,2	12,9	15,1	4,6	Training
Prace interwencyjne	14,6	16,6	18,5	17,0	5,2	Intervention works
Roboty publiczne	10,7	15,1	2,3	10,8	3,3	Public works
Przygotowanie zawodowe młodocianych	10,3	6,0	-	-	-	Professional education for non-adults
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	6,5	13,2	22,3	31,1	9,5	Means for undertaking economic activity
Stypendia za okres szkolenia i stażu u pracodawcy	21,6	38,2	46,5	63,4	19,4	Scholarships for a training and an internship period with the employer

^a Łącznie z zasiłkami i świadczeniami przedemerytalnymi, które do 31 VII 2004 r. finansowane były z Funduszu Pracy, a od 1 VIII 2004 r. finansowane są z budżetu państwa (w 2000 r. odpowiednio: 67,6 mln zł i 56,0 mln zł).

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a Including pre-retirement benefits and allowances which were financed from the Labour Fund until 31 VII 2004 while since 1 VIII 2004 they have been financed from the state budget (in 2000: 67,6 mln zł and 56,0 mln zł respectively).

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 16 (84). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym w wypadkach <i>Of which in</i>				Z liczby ogółem – w wypadkach ciężkich <i>Of total number – in serious accidents</i>	SPECIFICATION	
		śmiertelnych <i>fatal accidents</i>	powodujących niezdolność do pracy <i>accidents resulting in an inability to work</i>					
			1–3 dni <i>days</i>	4–20 ^b	21 dni i więcej ^c <i>days and more^c</i>			
OGÓŁEM	2000	3556	17	30	1488	1939	47	TOTAL
	2005	3384	19	20	895	2234	35	
	2007	4115	13	29	1140	2654	36	
2008	4317	28	40	1251	2702	33		
sektor publiczny	1354	7	10	<i>public sector</i>
sektor prywatny	2963	21	23	<i>private sector</i>
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo.....	75	2	-	15	54		2	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Rybackstwo	3	1	-	1	1		-	<i>Fishing</i>
Przemysł	1958	10	15	572	1284		17	<i>Industry</i>
górnictwo.....	21	-	-	5	15		-	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe	1815	9	14	534	1188		14	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	122	1	1	33	81		3	<i>electricity, gas and water supply</i>
Budownictwo.....	462	5	4	127	323		4	<i>Construction</i>
Handel i naprawy ^Δ	448	1	8	148	256		1	<i>Trade and repair^Δ</i>
Hotele i restauracje	31	-	-	12	15		-	<i>Hotels and restaurants</i>
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	209	4	2	52	138		3	<i>Transport, storage and communication</i>
Pośrednictwo finansowe	7	1	1	-	3		-	<i>Financial intermediation</i>
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	181	1	1	48	119		-	<i>Real estate, renting and business activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	190	1	-	57	102		4	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	226	-	5	67	115		1	<i>Education</i>
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	443	-	4	131	238		1	<i>Health and social work</i>
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	84	2	-	21	54		-	<i>Other community, social and personal service activities</i>

^a Zgłoszone w danym roku. ^b, ^c W 2000 r. powodujących niezdolność: ^b – 4–28 dni, ^c – 29 dni i więcej.

^a Registered in a given year. ^b, ^c In 2000 resulting in an inability to work: ^b – 4–28 days, ^c – 29 days and more.

TABL. 17 (85). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo agriculture, hunting and forestry	przemysł industry		budownictwo con- struction	handel i naprawy ^Δ trade and repair ^Δ	transport, gospodarka magazynowa i łączność transport, storage and communication	ochrona zdrowia i pomoc społeczna health and social work
			razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing				

WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY
EVENTS CAUSING INJURY

OGÓŁEM.....	2000	3556	62	1702	1546	441	309	189	407
TOTAL	2005	3384	52	1561	1444	240	297	187	443
	2007	4115	61	1931	1781	394	372	187	487
	2008	4317	75	1958	1815	462	448	209	443
w tym: of which:									
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi		164	3	86	77	23	12	4	18
<i>Persons contacting with electrical current, temperature, hazardous substances and chemical preparations</i>									
Zderzenie z/uderzenie w nieruchomy obiekt		988	17	339	299	142	108	70	112
<i>Persons colliding with/struck by a stationary object</i>									
Uderzenie przez obiekt w ruchu		1044	23	558	533	144	103	54	43
<i>Persons struck by a moving object</i>									
w tym przez spadający obiekt		457	6	262	257	74	44	16	17
<i>of which by a falling object</i>									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym		815	7	455	439	72	117	22	53
<i>Persons contacting with a sharp, rough, coarse object</i>									
Uwięzienie, zmiażdżenie		319	5	214	205	26	27	6	19
<i>Persons trapped, crushed</i>									
Obciążenie fizyczne lub psychiczne		420	5	159	138	34	45	17	76
<i>Persons under physical or mental stress</i>									
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia		89	3	22	11	-	5	14	25
<i>Persons suffering aggression from person or animal</i>									

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (85). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo agriculture, hunting and forestry	przemysł industry		budownictwo construction	handel i naprawy ^Δ trade and repair ^Δ	transport, gospodarka magazynowa i łączność transport, storage and communication	ochrona zdrowia i pomoc społeczna health and social work
			razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing				

PRZYCZYNY WYPADKÓW
CAUSES OF ACCIDENTS

OGÓŁEM 2000	6430	95	3269	3020	970	509	302	585
TOTAL 2005	6274	78	3190	2976	489	548	292	665
..... 2007	8004	105	4093	3809	823	720	322	792
2008	8308	124	4163	3913	942	816	335	727
w tym: of which:								
Niewłaściwy stan czynnika materialnego..... Inappropriate condition of material objects/agents	818	5	489	463	84	76	24	46
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organization of:								
pracy..... work	400	3	234	220	51	34	13	27
stanowiska pracy..... work post	377	12	207	194	60	27	9	30
Brak lub niewłaściwe postępowanie się czynnikiem materialnym..... Absence or inappropriate use of material objects/agents	640	5	385	367	76	71	18	22
Nie używanie sprzętu ochronnego.... Not using protective equipment	115	3	61	58	10	19	4	5
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika..... Inappropriate wilful employee action	504	2	308	296	49	52	12	22
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b Inappropriate mental-physical condition of employee ^b	226	5	87	80	25	37	9	21
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika..... Incorrect employee action	4919	83	2316	2169	577	469	214	493

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 18 (86). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS
IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1882	1272	1214	1185	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	11	8	3	1	<i>of which fatal accidents</i>
Wydarzenia powodujące urazy:					<i>Events causing injury:</i>
upadek osób	1123	630	620	611	<i>persons falling</i>
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	74	88	93	75	<i>persons hit or crushed by falling objects</i>
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	35	22	12	17	<i>persons run over, hit or caught by moving means of transport</i>
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	199	175	180	181	<i>persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment</i>
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	139	106	98	104	<i>persons hit, crushed or bitten by animals</i>
działanie:					<i>influence of:</i>
skrajnych temperatur.....	24	19	11	11	<i>extreme temperatures</i>
materiałów szkodliwych.....	4	3	-	1	<i>hazardous materials</i>
inne wydarzenia.....	284	229	200	185	<i>other events</i>

TABL. 19 (87). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with						
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		z maszynami szczególnie niebezpiecznymi particularly dangerous machinery		
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
OGÓŁEM	2000	124	92	81	62	30	21	13	9
TOTAL	2005	118	82	77	50	26	19	15	13
	2007	116	77	76	47	26	19	14	11
	2008	107	81	71	54	21	16	15	11
sektor publiczny		77	60	51	40	19	16	7	4
public sector									
sektor prywatny		116	88	78	59	21	16	18	13
private sector									
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		104	57	49	19	43	36	12	2
Agriculture, hunting and forestry									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 19 (87). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		z maszynami szczególnie niebezpiecznymi particularly dangerous machinery	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed							
Przemysł..... Industry	162	122	115	87	25	19	22	16
górnictwo..... mining and quarrying	52	52	44	44	9	8	-	-
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	170	128	122	93	24	18	24	17
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	94	67	47	30	38	30	9	7
Budownictwo..... Construction	95	78	37	30	43	35	15	13
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	15	14	7	6	3	3	5	5
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... Transport, storage and communication	94	73	41	33	42	39	11	1
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	2	-	1	-	1	-	-	-
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	27	22	23	19	4	3	1	1
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... Other community, social and personal service activities	55	55	22	22	13	13	20	20

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 20 (88). **CHOROBY ZAWODOWE^a**
OCCUPATIONAL DISEASES^a

CHOROBY	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>	DISEASES
OGÓŁEM	2000	TOTAL
	2005	
	2007	
	2008	
Pylice płuc	4	<i>Pneumoconioses</i>
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc	5	<i>Chronic obstructive bronchitis which causes air-flow limitation</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	8	<i>Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	1	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Choroby skóry	4	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	8	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	6	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem	7	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type</i>
Zespół wibracyjny	3	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi	3	<i>Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	79	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

^a Choroby zawodowe podano zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VII 2002 r. (Dz.U. Nr 132, poz.1115); nowa lista chorób obowiązuje od 2 IX 2002 r.

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

^a Occupational diseases are given in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 30 VII 2002 (Journal of Laws No. 132, item 1115); the new list of the diseases is operative from 2 IX 2002.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 21 (89). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**
Stan w dniu 15 XII
PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a
As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatkowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze <i>Entitlements arising from work in particular conditions</i>
OGÓŁEM 2000		37004	85845	8718	51102	4337	7966	48184
TOTAL 2005		21622	71518	4058	31191	2270	3612	38719
..... 2007		23511	81564	4087	26758	3938	3463	32643
..... 2008		23724	72455	3366	22858	3179	2272	529
sektor publiczny <i>public sector</i>		8009	18856	1064	8471	2197	1526	360
sektor prywatny <i>private sector</i>		15715	53599	2302	14387	982	746	169
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>		1360	1210	93	136	-	6	-
Przemysł <i>Industry</i>		14895	54973	2951	16844	1905	951	202
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>		682	3255	-	533	-	147	-
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>		11641	49163	2664	14141	1894	772	167
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.... <i>electricity, gas and water supply</i>		2572	2555	287	2170	11	32	35
Budownictwo <i>Construction</i>		3372	4645	91	851	-	3	24
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>		698	4663	31	854	9	9	5
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>		2793	3842	182	3603	10	689	14
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>		4	50	-	-	-	-	8
Edukacja <i>Education</i>		-	34	-	-	-	-	26
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna... <i>Health and social work</i>		68	2409	-	94	1241	614	239
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>		534	629	18	476	14	-	11

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 22 (90). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH^a
 OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensations</i>		Świadczenia wyrównawcze z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensatory benefits</i>	Dodatki wyrównawcze z tytułu przeniesienia do innej pracy wskutek wypadków przy pracy lub chorób zawodowych <i>Compensatory benefits due to a job change caused by occupational accidents or diseases</i>	Zasiłki wyrównawcze z tytułu odbywania rehabilitacji zawodowej <i>Compensatory benefits due to occupational rehabilitation</i>
	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>			
OGÓŁEM 2000	1282	1188	11	2	3
TOTAL 2005	965	937	-	-	12
..... 2007	1280	1261	10	-	21
2008	1497	1405	15	1	11
sektor publiczny <i>public sector</i>	483	443	1	1	1
sektor prywatny <i>private sector</i>	1014	962	14	-	10
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	47	14	-	-	-
Rybnictwo <i>Fishing</i>	1	1	-	-	-
Przemysł <i>Industry</i>	788	744	8	-	11
górnictwo <i>mining and quarrying</i>	6	6	-	-	-
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	729	687	8	-	10
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę <i>electricity, gas and water supply</i>	53	51	-	-	1
Budownictwo <i>Construction</i>	141	139	3	-	-
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	144	136	4	-	-
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	92	92	-	-	-
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	2	2	-	-	-
Edukacja <i>Education</i>	24	24	-	-	-
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>	246	242	-	1	-
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	12	11	-	-	-

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 23 (91). ŚREDNI KOSZT ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a
 AVERAGE COST OF OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensations</i>		Świadczenia wyrównawcze z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensatory benefits</i>	Dodatki wyrównawcze z tytułu przeniesienia do innej pracy wskutek wypadków przy pracy lub chorób zawodowych <i>Compensatory benefits due to a job change caused by occupational accidents or diseases</i>	Zasiłki wyrównawcze z tytułu odbywania rehabilitacji zawodowej <i>Compensatory benefits due to occupational rehabilitation</i>
	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>			
w złotych na 1 świadczenie <i>in zł per benefit</i>					
OGÓŁEM 2000	3074	2635	3618	1750	1433
TOTAL 2005	2175	2084	-	-	5700
..... 2007	2186	2093	440	-	7029
2008	2240	2183	5073	2800	2891
sektor publiczny <i>public sector</i>	2334	2292	3500	2800	25300
sektor prywatny <i>private sector</i>	2195	2133	5186	-	650
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	2430	3179	-	-	-
Rybackтво <i>Fishing</i>	1300	1300	-	-	-
Przemysł <i>Industry</i>	2149	2081	7025	-	2891
górnictwo <i>mining and quarrying</i>	2200	2200	-	-	-
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	2069	1991	7025	-	650
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę <i>electricity, gas and water supply</i>	3234	3282	-	-	25300
Budownictwo <i>Construction</i>	2794	2742	2000	-	-
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	2050	2024	3475	-	-
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	2929	2929	-	-	-
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	2950	2950	-	-	-
Edukacja <i>Education</i>	1700	1700	-	-	-
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>	2109	1993	-	2800	-
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	1683	1700	-	-	-

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 2 i 4 nie obejmują pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (prześcieje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programom radiowym i telewizyjnym.

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in tables 2 and 4 do not include employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, i.a.: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887) z późniejszymi zmianami.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez:

- 1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa – w ramach odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa i dotacji celowej (do 2006 r. w ramach dotacji celowej);
- 2) Ministerstwo Obrony Narodowej w zakresie świadczeń wypłacanych byłym żołnierzom zawodowym i członkom ich rodzin – ze środków budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej;
- 3) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom służby bezpieczeństwa publicznego oraz członkom ich rodzin – ze środków budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji;
- 4) Ministerstwo Sprawiedliwości w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom Służby Więziennej i członkom ich rodzin – ze środków budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości.

Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. *Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) introduced with the Law on the Social Security System, dated 13 X 1998 (Journal of Laws No. 137, item 887) with later amendments.*

Social security benefits

1. *Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the:*

- 1) *Social Insurance Institution – from the source of the Social Insurance Fund and the state budget – within the scope of separate division of the state budget expenditures and within the appropriated allocations of the state budget (until 2006 only from the appropriated allocation);*
- 2) *Ministry of National Defence, in regard to benefits for former professional soldiers and members of their families – from the source of the Ministry of National Defence;*
- 3) *Ministry of the Interior and Administration, in regard to benefits for former public safety and members of their families – from the source of the Ministry of the Interior and Administration;*
- 4) *Ministry of Justice, in regard to benefits for former public safety and members of their families – from the source of the Ministry of Justice.*

Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:

- 1) *employed persons;*
- 2) *outworkers;*
- 3) *members of agricultural producers' co-operatives and agricultural farmers' co-operatives;*
- 4) *persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;*
- 5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*

- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze służby bezpieczeństwa publicznego tj.: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz b. Urzędu Ochrony Państwa;
- 9) rolnicy indywidualni;
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi, osoby represjonowane (od 1991 r.) oraz kombatanci.

Emerytury oraz renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinne (wyplacane także na podstawie ustawy o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) dotyczą uprawnionych wymienionych w pkt. od 1) do 10).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa – w ramach odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa i dotacji celowej (do 2006 r. w ramach dotacji celowej), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz budżetu państwa (renty kombatanckie i socjalne), w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą w 2008 r. zmniejszenia m. in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

3. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej wysokości emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

4. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych prezentowane są **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

- 6) *clergy*;
- 7) *professional soldiers*;
- 8) *the public safety functionaries, i.e.: the Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency, Central Anticorruption Bureau, Border Guard, Office of Government Protection, State Fire Department, Penitentiary Staff as well as the former Office of State Protection*;
- 9) *farmers*;
- 10) *war and military invalids, repressed persons (since 1991) as well as combatants*.

Retirement pay as well as pensions resulting from an inability to work and family pensions (also paid on the basis of the Law on Benefits from Work-related Accidents and Illnesses) concern the persons mentioned in items 1) to 10).

Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the pension Fund and the state budget – within the scope of separate division of the state budget expenditure and within the appropriated allocations of the state budget (until 2006 only from the appropriated allocation) as well as from the source of the Social Insurance Fund and the state budget (combatant and social pensions), in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account in 2008 the deductions, among others, in respect of earning revenue from work.

3. Data regarding the average monthly retirement pay and pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

4. Data concerning average retirement pay and pension benefits are presented **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 (92). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a**
GROSS WAGES AND SALARIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
O G Ó Ł E M	8340482,6	9311511,4	11090784,3	12875347,2	T O T A L
sektor publiczny	4619657,7	4555488,6	4966617,2	5365538,6	public sector
sektor prywatny	3720824,9	4756022,8	6124167,1	7509808,6	private sector
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo.....	113590,3	122088,2	137834,4	145066,1	Agriculture, hunting and forestry
Rybackstwo	1956,9	1315,2	1366,3	1249,9	Fishing
Przemysł	2947976,2	3199457,3	3926712,2	4379592,8	Industry
górnictwo.....	82342,7	37859,2	62571,1	85244,2	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2589364,4	2825111,7	3486320,8	3927856,5	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	276269,1	336486,4	377820,3	366492,1	electricity, gas and water supply
Budownictwo.....	579569,5	377202,8	518215,9	664020,0	Construction
Handel i naprawy ^Δ	819677,3	997839,2	1218770,6	1536563,7	Trade and repair ^Δ
Hotele i restauracje	55643,3	65453,5	71831,7	96904,3	Hotels and restaurants
Transport, gospodarka magazy- nowa i łączność.....	558509,4	378864,9	381203,0	479847,9	Transport, storage and communi- cation
Pośrednictwo finansowe	249531,8	244397,2	231183,3	260203,2	Financial intermediation
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	389710,6	476912,0	612795,5	836776,2	Real estate, renting and business activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	639538,1	921946,8	1038673,3	1198477,9	Public administration and de- fence; compulsory social secu- rity
Edukacja	1026178,0	1516579,3	1678772,9	1815030,9	Education
Ochrona zdrowia i pomoc spo- łeczna	797824,9	797467,0	1035006,5	1173708,1	Health and social work
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozos- tała	160776,3	211988,0	238418,7	287906,2	Other community, social and personal service activities

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 1 uwag ogólnych do działu „Wynagrodzenia”.

^a Data includes only components of wages and salaries mentioned in item 1 of general notes to the chapter “Wages and salaries”.

TABL. 2 (93). WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a WEDŁUG SKŁADNIKÓW
GROSS WAGES AND SALARIES ^a BY COMPONENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Osobowe ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej	Pozostałe ^c	Uczniów
		Total	Personal ^b	Payments from profit and balance surplus in co-operatives	Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Other ^c	Apprentices
		w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM.....	2000	7565436,4	7168395,0	48781,7	129209,6	213529,9	5520,2
TOTAL	2005	8830978,5	8390837,0	10921,3	169328,0	257000,3	2891,9
	2007	10536331,4	10018049,8	7967,9	185511,9	321602,8	3199,0
	2008	12157871,7	11596053,3	12284,0	193775,8	351475,8	4282,8
sektor publiczny..... public sector		5509290,4	5173050,7	4139,9	193775,8	138036,1	287,9
sektor prywatny..... private sector		6648581,3	6423002,6	8144,1	-	213439,7	3994,9
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo Agriculture, hunting and forestry; fishing		148910,7	143548,5	574,3	2,7	4765,4	19,8
Przemysł..... Industry		4339712,1	4228685,4	9474,8	1657,1	97879,3	2015,5
górnictwo..... mining and quarrying		86398,7	83039,3	830,5	-	2528,9	-
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing		3880569,8	3781653,1	8374,6	18,8	88533,2	1990,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply		372743,6	363993,0	269,7	1638,3	6817,2	25,4
Budownictwo..... Construction		580872,4	559035,1	761,2	115,3	20668,6	292,2

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 2 (93). WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SKŁADNIKÓW (dok.)
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY COMPONENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Osobowe ^b <i>Personal</i> ^b	Wyплаты з tytuлу udziałу в зыску і в надwyżце балансовей в spółdzielniach <i>Payments from profit and balance surplus in co-operatives</i>	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej <i>Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities</i>	Pozostałe ^c <i>Other</i> ^c	Uczniów <i>Apprentices</i>
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair</i> ^Δ	1159695,4	1120876,3	416,3	-	37267,7	1135,1
Hotele i restauracje <i>Hotels and restaurants</i>	61185,9	57753,9	-	826,5	2339,9	265,6
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	401275,2	393192,6	257,8	1657,8	5999,6	167,4
Pośrednictwo finansowe <i>Financial intermediation</i>	245252,0	243541,7	154,0	-	1556,3	-
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	715046,4	680215,6	193,6	3221,6	31362,1	53,5
Administracja publiczna i obrona narodu; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1252860,7	1132212,1	-	66566,8	54081,8	-
Edukacja <i>Education</i>	1856353,3	1704590,0	-	103171,7	48488,9	102,7
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>	1174149,8	1128499,2	-	13090,2	32534,4	26,0
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	222557,8	203902,9	452,0	3466,1	14531,8	205,0

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 3 (94). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
OGÓŁEM	1639,28	2001,53	2259,70	2489,98	TOTAL
sektor publiczny.....	1823,85	2336,28	2642,60	2932,74	public sector
sektor prywatny.....	1456,30	1759,99	2022,08	2247,55	private sector
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo.....	1707,41	2565,31	2727,02	3004,19	Agriculture, hunting and forestry
Rybackstwo.....	1630,75	1957,14	2108,49	2314,63	Fishing
Przemysł.....	1694,11	2016,94	2300,37	2503,49	Industry
górnictwo.....	2041,01	2626,92	3628,57	4073,21	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe.....	1648,13	1949,92	2221,92	2419,26	Manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....	2146,61	2734,59	3130,66	3493,99	electricity, gas and water supply
Budownictwo.....	1535,49	1663,50	1919,83	2135,58	Construction
Handel i naprawy ^Δ	1229,99	1459,37	1662,81	1874,91	Trade and repair ^Δ
Hotele i restauracje.....	1016,65	1237,12	1301,86	1427,50	Hotels and restaurants
Transport, gospodarka magazy- nowa i łączność.....	1830,36	1960,63	1981,59	2234,80	Transport, storage and communi- cation
Pośrednictwo finansowe.....	2538,37	3176,80	3366,88	3540,18	Financial intermediation
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	1623,23	1818,80	2175,72	2606,00	Real estate, renting and business activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	2171,40	2809,41	3093,94	3471,43	Public administration and de- fence; compulsory social secu- rity
Edukacja.....	1757,00	2299,77	2556,14	2804,51	Education
Ochrona zdrowia i pomoc spo- łeczna.....	1442,48	1864,16	2326,88	2613,54	Health and social work
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozos- tała.....	1513,05	1991,40	2131,10	2332,06	Other community, social and personal service activities

TABL. 4 (95). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG STANOWISK
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY POSITIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	stanowiska positions	
					robotnicze manual labour	nierobotni- cze non- manual labour
w zł in zł						
OGÓŁEM TOTAL	1690,31	2081,76	2372,82	2614,12	2025,39	3297,84
sektor publiczny public sector	1807,71	2336,28	2642,60	2932,74	2114,75	3264,53
sektor prywatny private sector	1551,11	1851,44	2162,85	2394,86	2000,34	3353,78
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo Agriculture, hunting and forestry; fishing	1845,49	2820,03	3217,46	3407,22	2025,36	4299,53
Przemysł Industry	1735,12	2061,71	2364,28	2558,53	2194,00	3838,03
górnictwo mining and quarrying	2056,11	2695,64	3810,89	4190,65	3633,74	5542,81
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	1690,56	1994,75	2285,98	2473,08	2127,26	3755,51
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	2147,15	2735,57	3127,50	3493,77	3067,06	4306,25
Budownictwo Construction	1614,58	1785,78	2160,83	2394,31	2055,35	3613,39
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	1314,47	1538,27	1788,98	1992,42	1701,59	2548,84
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	1131,65	1338,91	1413,27	1487,09	1291,17	2208,48
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	1615,62	2097,42	2154,57	2458,98	2234,98	3214,30
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	2577,34	3335,11	3570,42	3845,38	2396,10	3885,15
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activi- ties	1643,03	1811,66	2219,06	2746,45	1726,23	3604,12
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	2170,50	2809,33	3093,98	3471,61	2169,64	3669,72
Edukacja Education	1757,88	2303,86	2562,51	2814,95	1614,59	3100,70
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	1448,00	1878,73	2349,98	2644,95	1736,02	2894,55
Działalność usługowa komunalna, spo- łeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	1603,17	1916,98	2101,78	2377,67	2014,43	2674,66

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 5 (96). **EMERYCI I RENCISCI^a**
RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	510864	486990	482473	481789	T O T A L
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	377583	374283	378850	382474	<i>Covered by the non-agricultural social security system</i>
pobierający:					<i>persons receiving:</i>
emerytury.....	171631	197706	227574	237054	<i>retirement pay</i>
renty z tytułu niezdolności do pracy.....	144683	113128	87194	81200	<i>pensions resulting from an inability to work</i>
renty rodzinne	61269	63449	64082	64220	<i>family pensions</i>
Rolnicy indywidualni	133281	112707	103623	99315	<i>Farmers</i>
w tym pobierający emerytury	79774	88058	82538	79715	<i>of which receiving retirement pay</i>

^a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 6 (97). ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO ^a
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł.....	4159,9	5267,7	5789,7	6341,3	Benefits in mln zł
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM					
Razem Total					
Świadczenia w mln zł.....	3260,7	4289,9	4819,5	5355,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł.....	719,64	955,13	1060,11	1166,82	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury Retirement pay					
Świadczenia w mln zł.....	1706,1	2558,3	3167,9	3619,2	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	828,39	1078,33	1160,03	1272,27	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work					
Świadczenia w mln zł.....	1047,5	1037,3	878,0	894,9	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł.....	603,30	764,13	839,11	918,42	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Family pensions					
Świadczenia w mln zł.....	507,1	694,2	773,6	841,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł.....	689,70	911,79	1005,99	1091,65	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH FARMERS					
Razem Total ^b					
Świadczenia w mln zł.....	899,2	977,8	970,2	985,9	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł.....	562,19	722,98	780,25	827,28	Average monthly retirement pay and pension in zł
w tym emerytury of which retirement pay					
Świadczenia w mln zł.....	569,4	795,0	803,0	820,4	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł.....	594,81	752,31	810,77	857,68	Average monthly retirement pay in zł

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.
^b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. ^b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie grupy gospodarstw domowych, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstwa członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych za lata 2005, 2007 i 2008 przeważone zostały danymi o strukturze gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącymi z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002 r.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałe użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all groups of households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. The households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person household. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data for 2005, 2007 and 2008 obtained from the household budget survey were weighted with data on the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that, each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

Począwszy od 2005 r. nie wyodrębnia się grupy społeczno-ekonomicznej pracowników użytkujących gospodarstwo rolne.

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób pracujących zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowicie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do tej grupy pracujących zaliczono również pracowników zatrudnionych w spółdzielniach produkcji rolniczej,
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 2) osoby utrzymujące się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, których głównym źródłem utrzymania jest m.in. emerytura, renta rodzinna, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
- 3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów: z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, pomocy społecznej oraz podatków płaconych przez osoby pracujące na własny

Since 2005, social-economic group of employee-farmers has not been distinguished.

3. The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

1) employed persons include:

- a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.); employees of agricultural production co-operatives were also included in this group of employees,
 - b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,
 - c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), of which rental of buildings connected with conducting economic activity as well as persons practising a learned profession, and since 2005 also members of agricultural production co-operatives.
- 2) persons maintained from social security benefits and from social assistance benefits, for whom the main source of maintenance is among others: retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, pre-retirement benefits and allowances, family allowances, disability welfare pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Welfare, scholarships;
- 3) dependents (without their own source of maintenance) maintained by other persons being members of the same household.

4. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid: with income from hired labour, social security benefits and from social assistance benefits as well as

rachunek, jak również bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej — uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę — który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za wyzwanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakupem produktów i usług, wynagrodzeniami i składkami na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie), w tym dochód z wynajmu nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy) oraz dochody z wynajmu nieruchomości (dochód netto, czyli przychody minus nakłady i ewentualnie podatki, pochodzący z wynajmu lokali mieszkalnych, garaży i innych budynków niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi);
- 5) dochód ze świadczeń: z ubezpieczeń społecznych, który obejmuje emerytury (w tym od 2005 r. renty strukturalne za przekazane gospodarstwo rolne), świadczenia o charakterze rent inwalidzkich (renty z tytułu niezdolności do pracy, szkoleniowe, renty przyznane rolnikom indywidualnym), renty rodzinne, świadczenia rehabilitacyjne oraz zasiłki, w tym macierzyń-

taxes paid by self-employed persons, excluding obligatory social security contributions paid by the insured employee.

Available income comprises:

- 1) *income from hired work — obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement — which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture;*
- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture), of which income from rental of buildings connected with conducting economic activity and income from practising a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);*
- 4) *income from property (interest, shares in company profits including dividends) and income from rental of buildings (net income i.e. revenues minus expenditures and possible taxes, coming from rental of dwellings, garages and other buildings not connected with conducting economic activity as well as land);*
- 5) *income from benefits: from social security, which includes retirement pay (of which, since 2005, early retirement pays for transferred farm), disability types of benefits (pension for inability to work, training or granted to individual farmers), family pensions, rehabilitation benefits, maternity, funeral and sick leave benefits (after expiration of the employment contract) and social assistance, which includes*

skie, pogrzebowe i chorobowe (po ustaniu stosunku pracy) i pomocy społecznej, który obejmuje m.in. zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne, renty socjalne, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej;

- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości oraz straty pieniężne.

6. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z obowiązującą na lata 2005-2008 Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

7. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

among others: unemployment benefits, pre-retirement benefits and allowances, family allowances, disability welfare pensions, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Welfare;

- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts (i.a. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate and monetary losses.

6. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS) adopted for the period 2005-2008.

7. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, also with the use of cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 1 (98). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	2077	1773	1984	1955	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,63	3,50	3,37	3,40	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:					<i>of which:</i>
pracujących.....	1,17	1,11	1,22	1,27	<i>employed</i>
pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.....	1,02	1,05	1,00	1,01	<i>receiving social security benefits and social assistance benefits</i>
w tym emerytury i renty	0,86	0,85	0,81	0,84	<i>of which retirement pays and pensions</i>
pozostających na utrzymaniu	1,41	1,30	1,09	1,07	<i>dependents</i>

TABL. 2 (99). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBE**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	497,22	619,02	700,67	791,27	<i>Available income</i>
w tym dochód do dyspozycji	479,93	590,71	668,39	754,14	<i>of which disposable income</i>
w tym dochody:					<i>of which income:</i>
z pracy najemnej	226,31	269,93	332,78	410,27	<i>from hired work</i>
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	24,47	11,96	25,49	34,32	<i>from a private farm in agriculture</i>
z pracy na własny rachunek.....	30,86	41,65	44,80	41,00	<i>from self-employment</i>
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.....	185,27	256,74	256,79	273,34	<i>from social security benefits and social assistance benefits</i>

TABLE 3 (100). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ^a ogółem	507,06	589,25	659,82	742,66	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^b	489,77	560,94	627,54	705,53	of which consumer goods and services ^b
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	171,81	179,88	196,42	212,57	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	12,02	12,31	14,50	14,82	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	30,70	32,10	40,80	42,49	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	81,88	109,62	110,66	125,53	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	28,61	29,49	39,39	40,18	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	24,48	31,87	33,94	38,21	health
w tym artykuły farmaceutyczne	x	21,54	22,99	24,74	of which pharmaceutical products
transport	54,87	49,50	61,97	75,43	transport
łączność	14,53	29,53	30,04	32,76	communication
rekreacja i kultura	30,45	34,44	41,21	48,55	recreation and culture
edukacja	6,60	5,73	5,98	8,05	education
restauracje i hotele	4,39	8,85	8,66 ^c	9,59 ^d	restaurants and hotels
inne towary i usługi	24,24	29,19	32,96	40,59	miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	11,89	14,95	17,65	18,92	of which personal care

^a Bez funduszu remontowego. ^b Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^{c, d} Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: ^c – 10,18%, ^d – 10,80%.

^a Excluding renovating fund. ^b Including pocket money not considered in items by types of expenditures. ^{c, d} Relative error of estimates more than 10% and is: ^c – 10,18%, ^d – 10,80%.

TABLE 4 (101). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	9,83	8,97	8,38	8,19	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo	6,74	5,93	5,55	5,40	of which bread
Mięso w kg	4,54	4,52	4,60	4,98	Meat in kg
w tym przetwory mięsne i inne produkty zawierające mięso	1,97	1,97	2,07	2,26	of which meat preparations and other products containing meat
Ryby ^a w kg	0,30	0,30	0,33	0,37	Fish ^a in kg
Mleko ^b w l	7,02	5,75	4,86	4,82	Milk ^b in l
Napoje mleczne i jogurty w kg	x	0,50	0,57	0,58	Milk based beverages and yoghurt in kg

^a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych. ^b Bez zagęszczonego i w proszku.

^a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. ^b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 (101). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Sery w kg.....	0,99	0,96	0,94	0,97	<i>Cheese in kg</i>
Jaja w szt.....	15,06	16,47	14,49	14,28	<i>Eggs in units</i>
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg.....	1,60	1,49	1,43	1,41	<i>Oils and fats in kg</i>
w tym masło.....	0,41	0,40	0,35	0,32	<i>of which butter</i>
Owoce w kg.....	3,97	3,39	3,02	3,29	<i>Fruit in kg</i>
Warzywa w kg.....	13,89	13,45	11,48	11,28	<i>Vegetables in kg</i>
w tym ziemniaki.....	8,00	7,54	6,12	5,80	<i>of which potatoes</i>
Cukier w kg.....	2,14	1,64	1,64	1,68	<i>Sugar in kg</i>
Napoje bezalkoholowe w l.....	x	4,42	5,65	5,68	<i>Non-alcoholic beverages in l</i>

TABL. 5 (102). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych <i>in % of total households</i>				
Chłodziarka.....	95,8	97,4	97,9	99,0	<i>Refrigerator</i>
Zamrażarka.....	53,8	43,2	45,1	44,8	<i>Freezer</i>
Automat pralniczy.....	62,1	73,1	76,4	79,6	<i>Automatic washing machine</i>
Zmywarka do naczyń.....	1,0	2,6	2,7	4,0	<i>Dishwasher</i>
Kuchenka mikrofalowa.....	16,2	31,6	35,8	40,1	<i>Microwave oven</i>
Samochód osobowy.....	51,0	52,6	58,4	62,9	<i>Passenger car</i>
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża).....	28,1	38,4	38,5	40,3	<i>Hi-fi stereo music system</i>
Odbiornik telewizyjny.....	97,3	97,9	98,1	98,6	<i>Television set</i>
Telefon komórkowy.....	10,0	59,2	74,9	79,1	<i>Mobile phone</i>
Magnetowid, odtwarzacz.....	49,3	43,1	37,0	33,2	<i>Videorecorder</i>
Zestaw kina domowego.....	x	x	8,5	8,4	<i>Home cinema system</i>
Odtwarzacz płyt kompaktowych.....	5,9	7,6	8,1	9,2	<i>Compact disc player</i>
Odtwarzacz DVD.....	x	15,9	30,8	40,4	<i>DVD player</i>
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej.....	42,8	44,0	48,3	54,7	<i>Satellite or cable television equipment</i>
Komputer osobisty.....	12,5	37,4	48,1	56,1	<i>Personal computer</i>
w tym z dostępem do Internetu.....	5,0	22,0	30,9	41,9	<i>of which with access to the Internet</i>
Drukarka.....	7,9	25,9	31,7	36,3	<i>Printer</i>

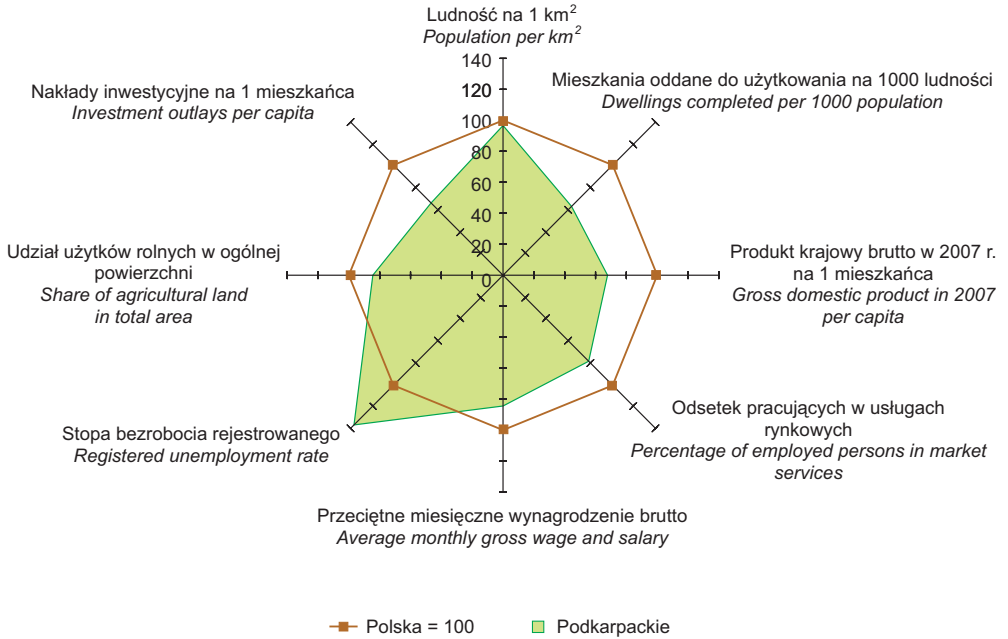
^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

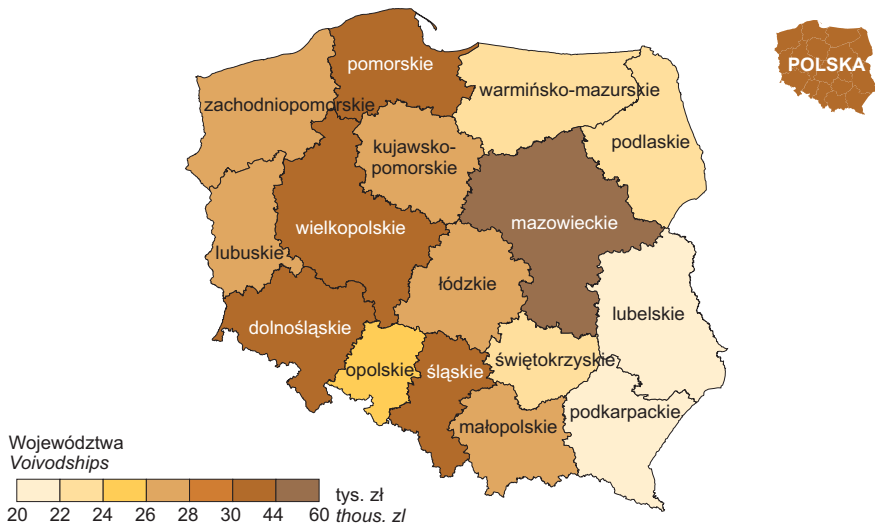
PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO NA POWIATY I GMINY
Stan w dniu 31 XII 2008 r.
POWIATS AND GMINAS OF PODKARPACIE VOIVODSHIP
As of 31 December, 2008

WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE NA TLE KRAJU W 2008 R.
PODKARPACKIE VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2008

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.
GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA BY VOIVODSHIPS IN 2007

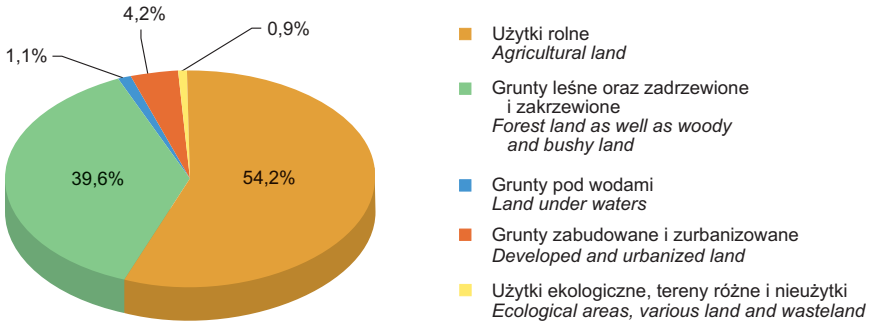

STRUKTURA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA W 2009 R.

(stan geodezyjny w dniu 1 I)

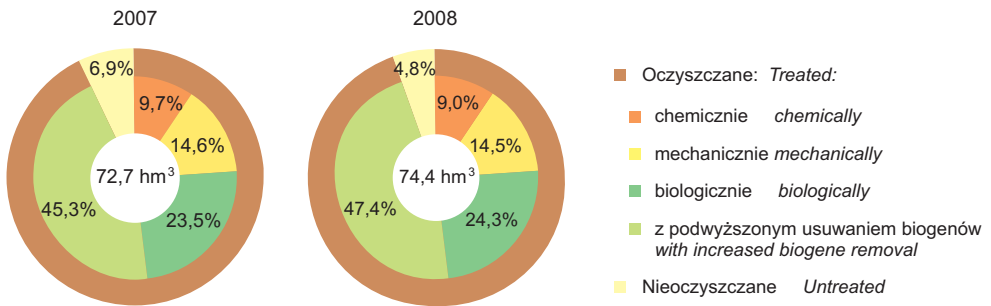
STRUCTURE OF THE VOIVODSHIP AREA IN 2009

(geodesic status as of 1 January)

STRUKTURA ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH^a WYMAGAJĄCYCH OCZYSZCZANIA

STRUCTURE OF INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER^a REQUIRING TREATMENT

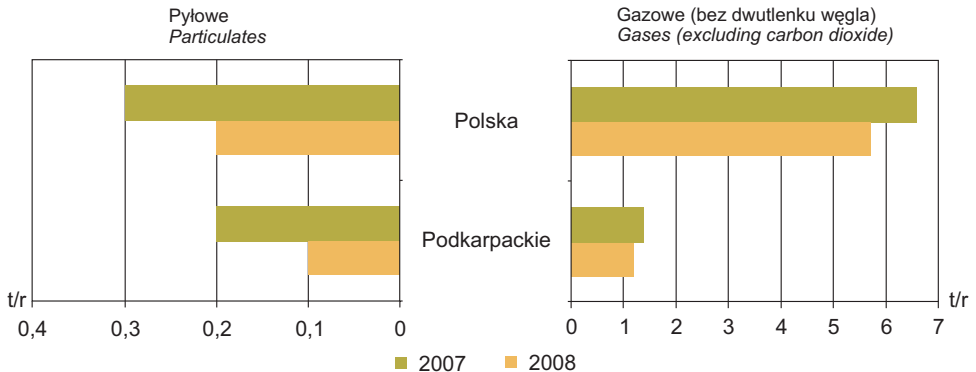

^a Odprowadzone do wód lub do ziemi.

^a Discharged into waters or into the ground.

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA NA 1 km²

EMISSION OF POLLUTANS FROM PLANTS GENERATING SUBSTANTIAL AIR POLLUTION PER 1 km²

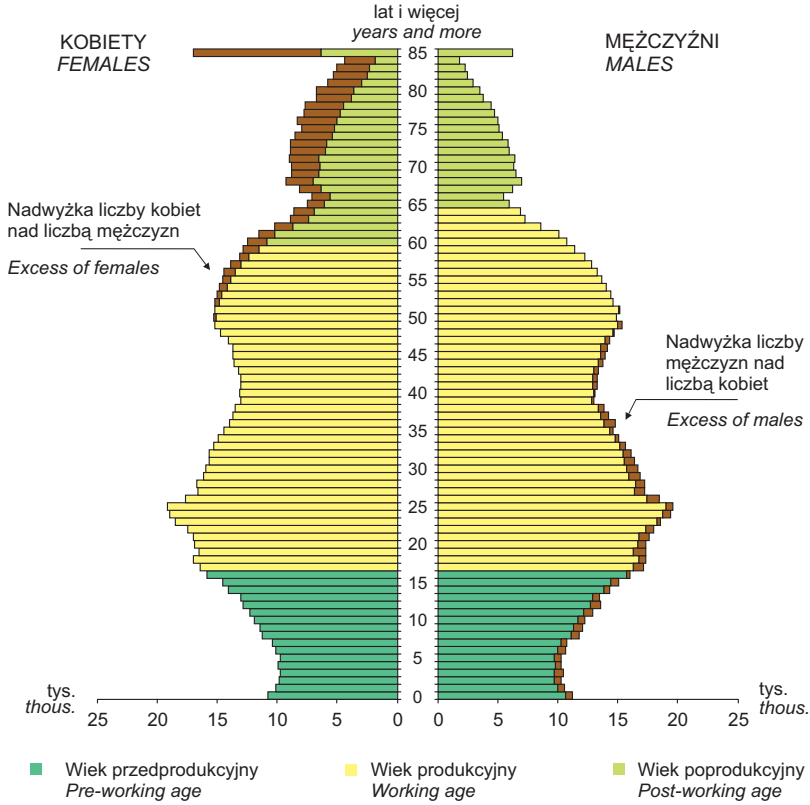

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2008 R.

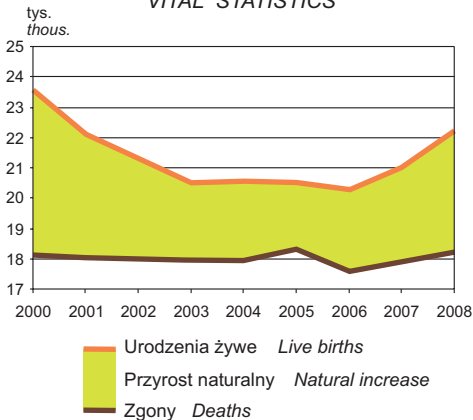
Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2008

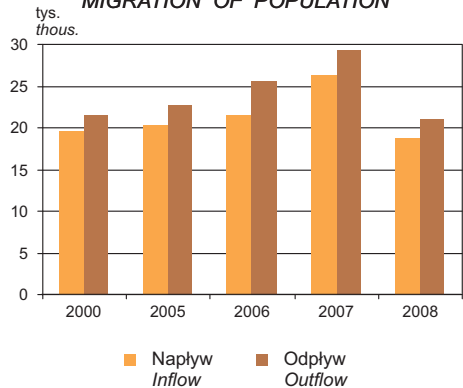
As of 31 December

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI VITAL STATISTICS

MIGRACJE LUDNOŚCI MIGRATION OF POPULATION

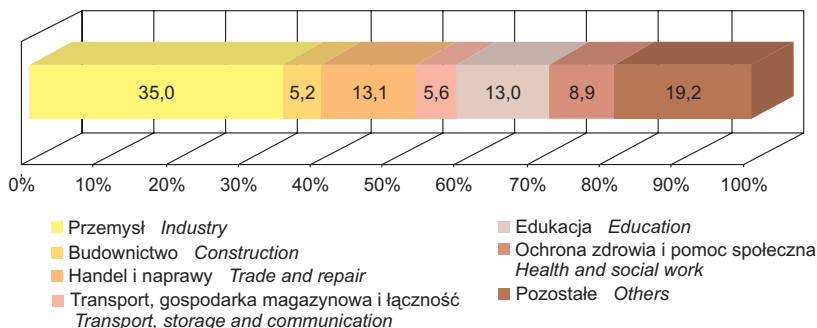

STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a W 2008 R.

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS IN 2008

As of 31 December

^a Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

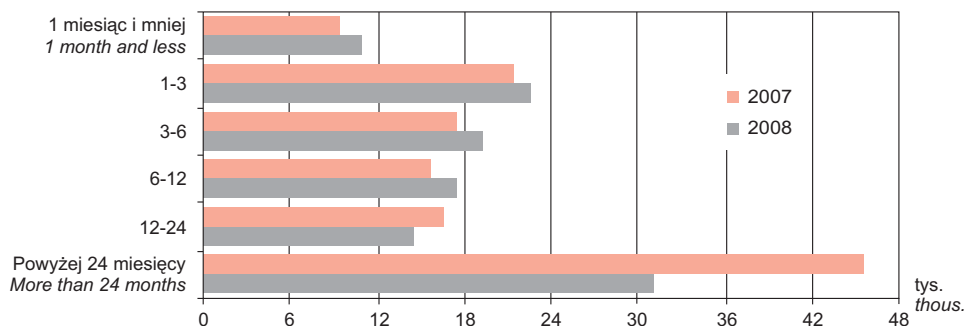
^a By actual workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons and persons employed in private farms in agriculture.

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT

As of 31 XII

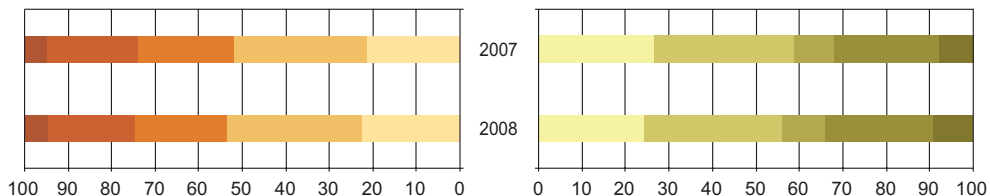

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG WIEKU I WYKSZTAŁCENIA (w %)

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE AND EDUCATION (in %)

As of 31 XII

Wiek: Age:

24 lata i mniej and less

35-44

55 lat i więcej and more

25-34

45-54

Wykształcenie: Education:

gimnazjalne i poniżej lower secondary and lower

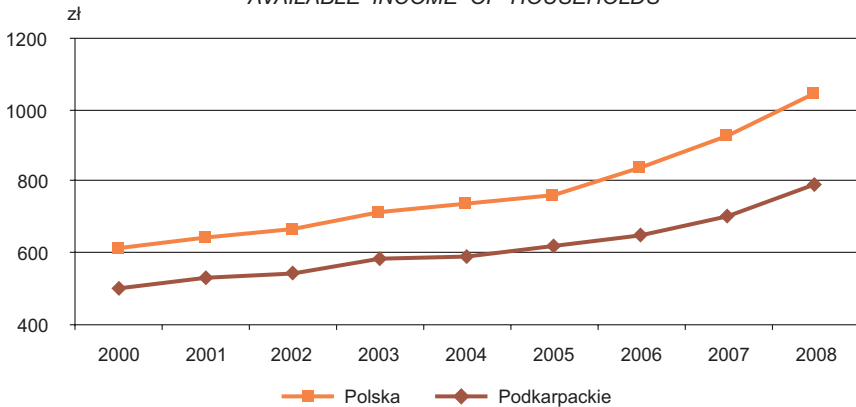
średnie ogólnokształcące general secondary

wyższe tertiary

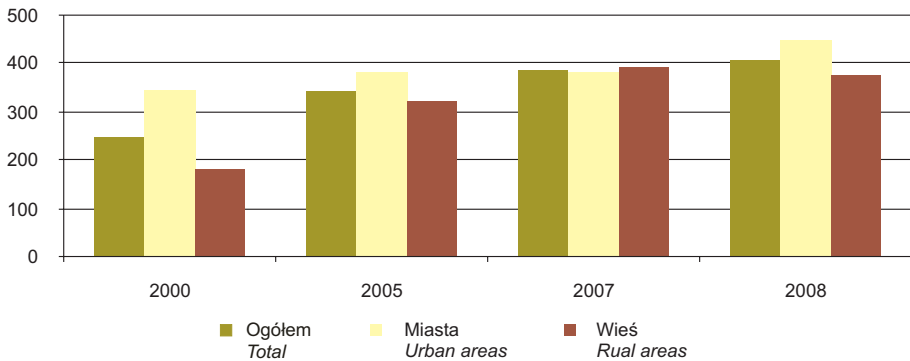
zasadnicze (zawodowe) basic vocational

policealne oraz średnie zawodowe post-secondary and vocational secondary

**PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY
NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA
AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

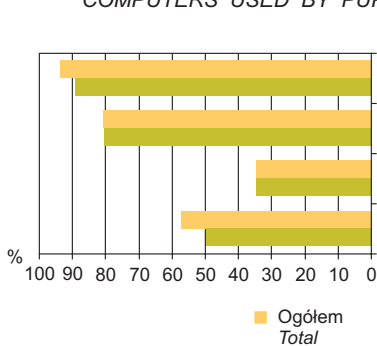

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA NA 1000 ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW
DWELLINGS COMPLETED PER 1000 MARRIAGES CONTRACTED

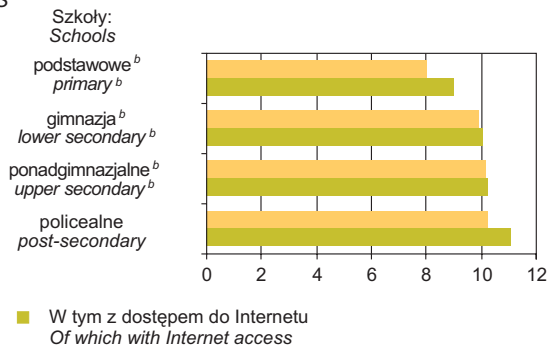
**ODSETEK SZKÓŁ POSIADAJĄCYCH KOMPUTERY
PRZEZNACZONE DO UŻYTKU UCZNIÓW^a**

PERCENTAGE OF SCHOOLS POSSESSING
COMPUTERS USED BY PUPILS^a

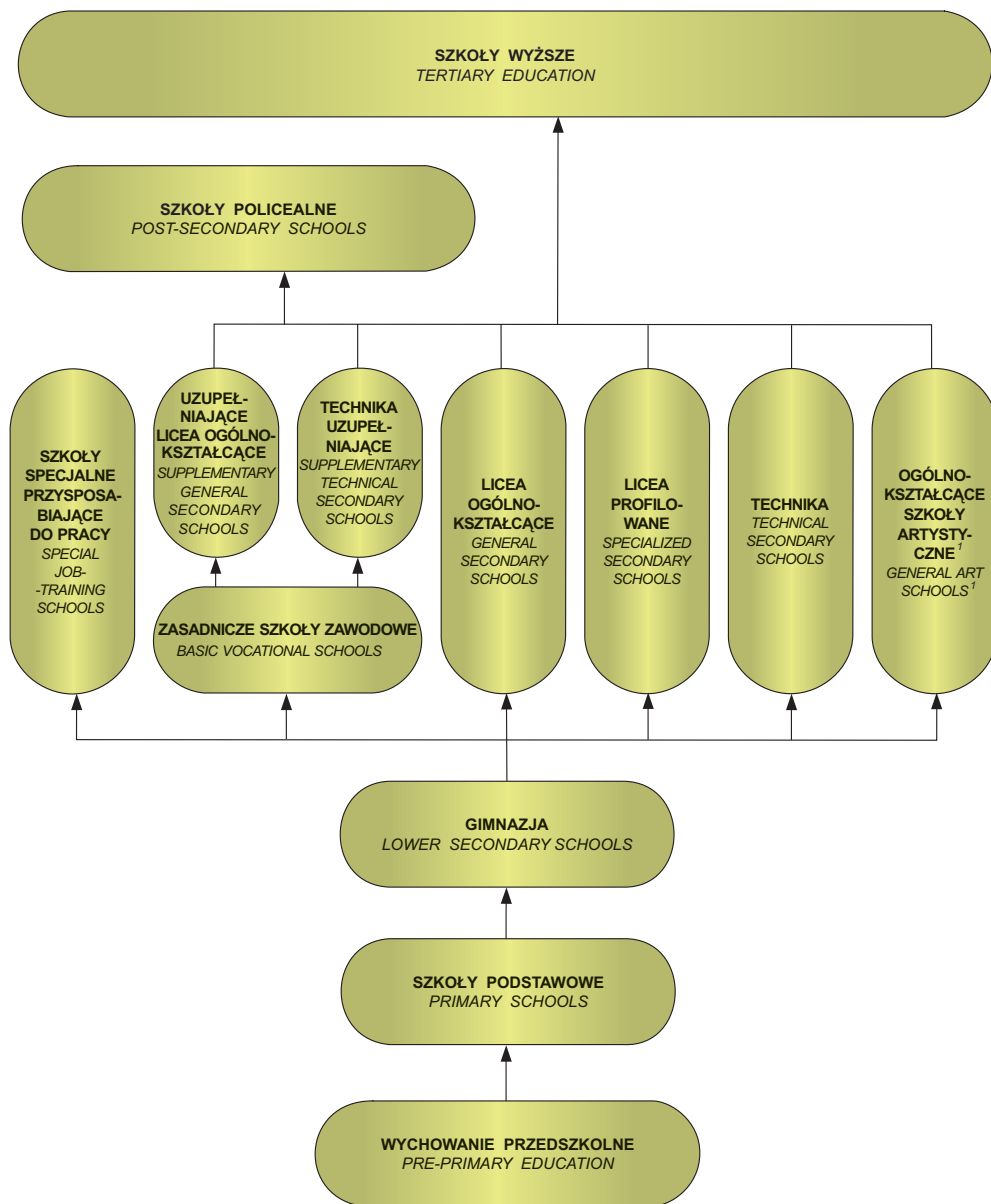
**LICZBA UCZNIÓW PRZYPADAJĄCYCH
NA 1 KOMPUTER^a**

NUMBER OF PUPILS PER COMPUTER^a

^a W roku szkolnym 2008/2009. ^b Dla dzieci i młodzieży.
^a In the 2008/2009 school year. ^b For children and youth.

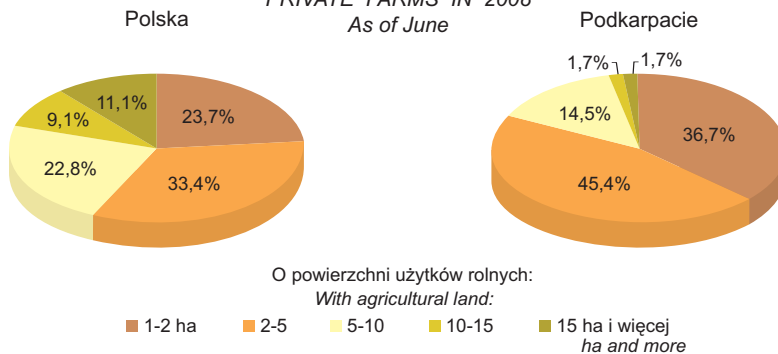
EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2008/2009
EDUCATION BY EDUCATIONAL LEVEL IN THE 2008/2009 SCHOOL YEAR

¹ Dające uprawnienia zawodowe.
¹ Leading to professional certification.

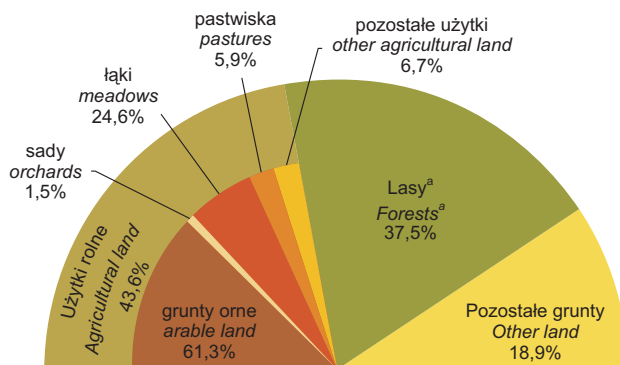
GOSPODARSTWA ROLNE INDYWIDUALNE W 2008 R.

Stan w czerwcu
PRIVATE FARMS IN 2008
As of June

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W 2008 R. (według granic administracyjnych)

Stan w czerwcu
LAND USE IN 2008 (according to administrative borders)
As of June

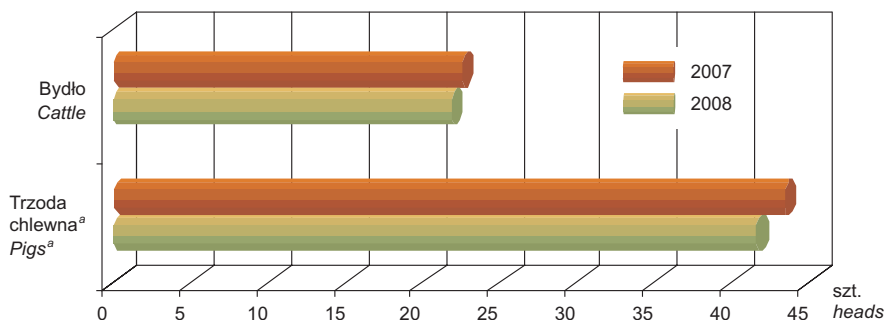

^a Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną.

^a Including land connected with silviculture.

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH

Stan w czerwcu
FARM ANIMALS PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND
As of June

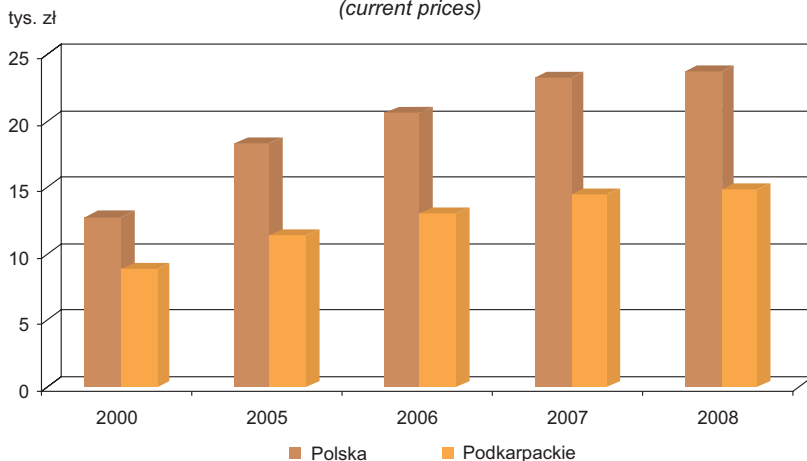

^a Stan w końcu lipca.

^a End of July.

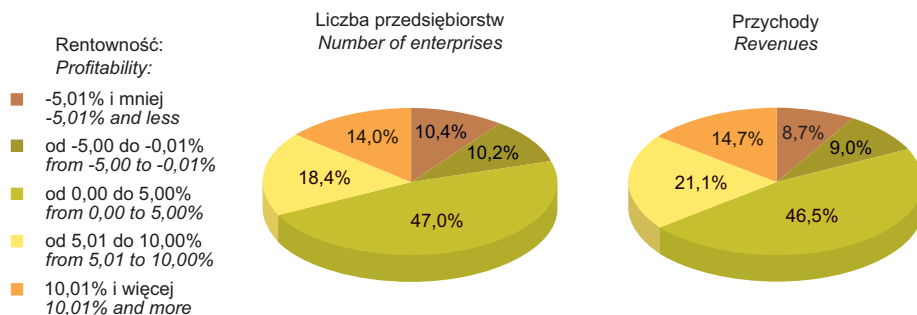
PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU NA 1 MIESZKAŃCA
(ceny bieżące)

SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY PER 1 INHABITANT
(current prices)

PRZEDSIĘBIORSTWA I ICH PRZYCHODY WEDŁUG WSKAŹNIKA RENTOWNOŚCI OBROTU BRUTTO^a W 2008 R.

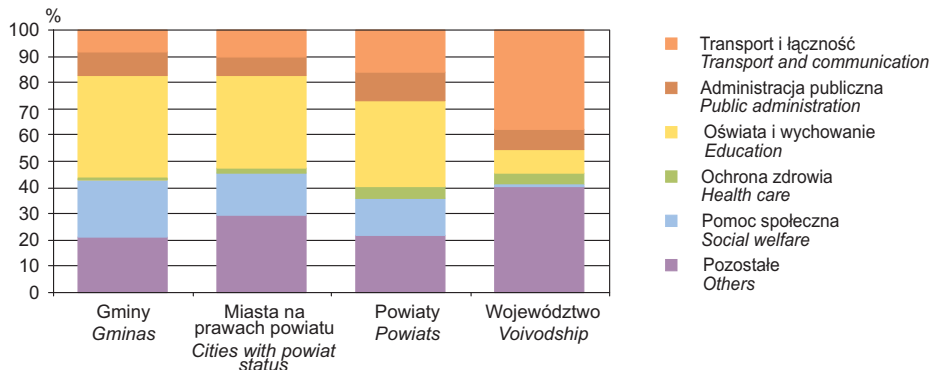
ENTERPRISES AND THEIR REVENUES BY GROSS TURNOVER PROFITABILITY RATE^a IN 2008

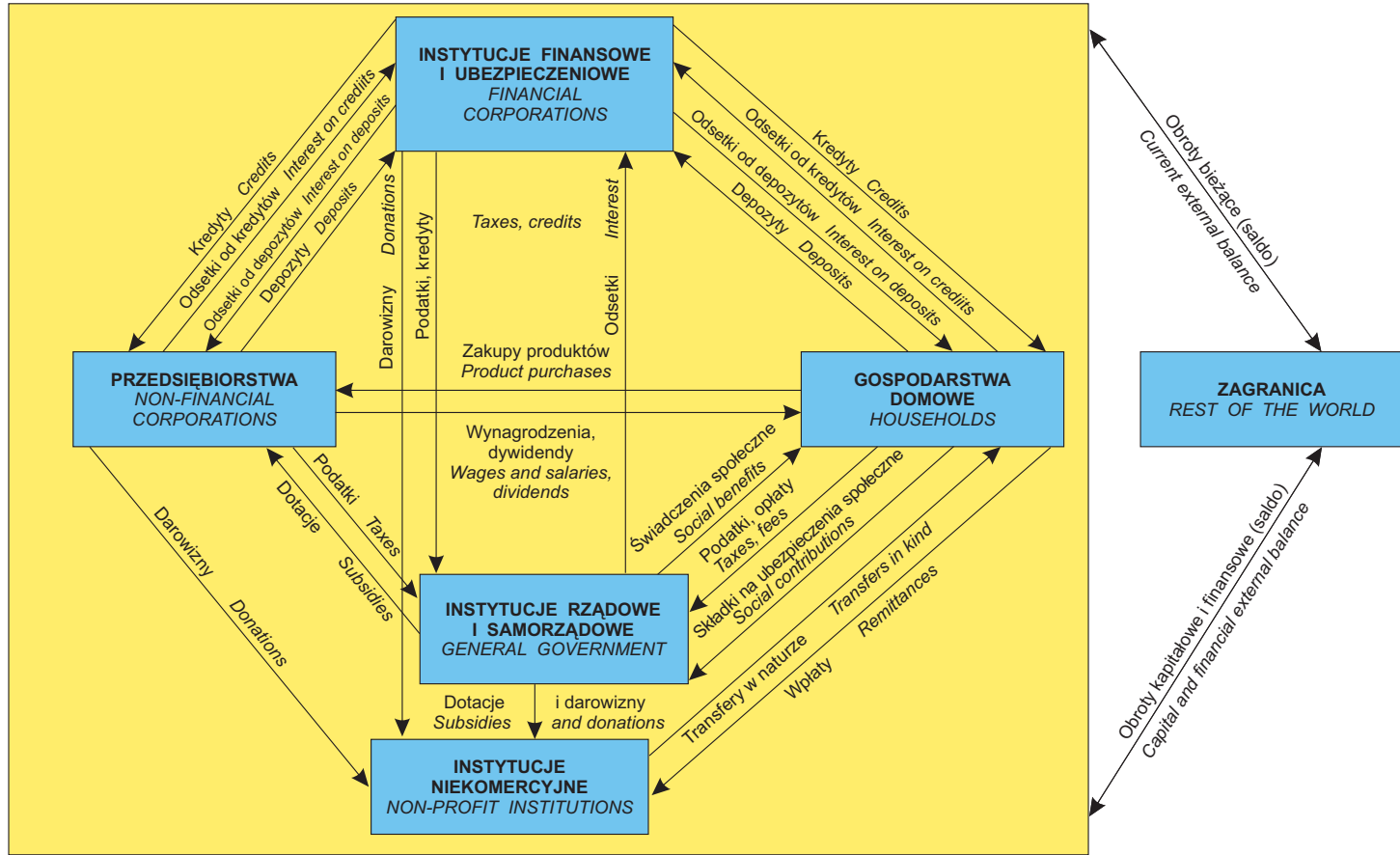
^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concerns enterprises, in which the number of employees exceeds 49 persons.

WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2008 R.
LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES EXPENDITURES IN 2008

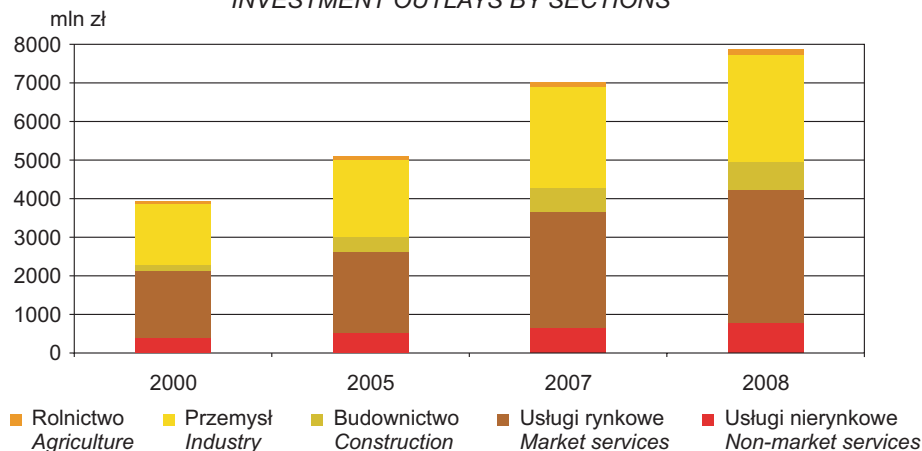

SEKTORY INSTYTUCJONALNE I ICH WZAJEMNE POWIĄZANIA
INSTITUTIONAL SECTORS AND THEIR RELATIONSHIPS

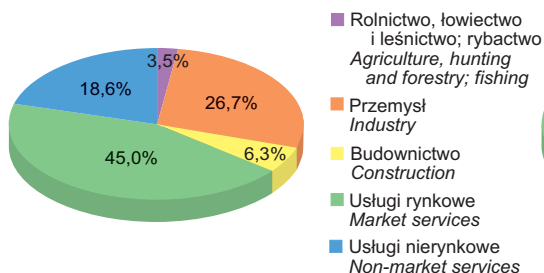
NAKŁADY INWESTYCYJNE WEDŁUG SEKCJI

INVESTMENT OUTLAYS BY SECTIONS

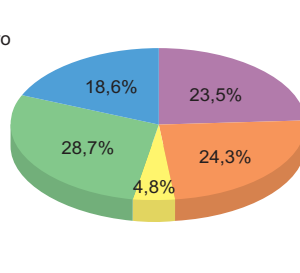
WARTOŚĆ DODANA BRUTTO W 2007 R.

Gross value added in 2007

PRACUJĄCY W 2007 R.

Employed persons in 2007

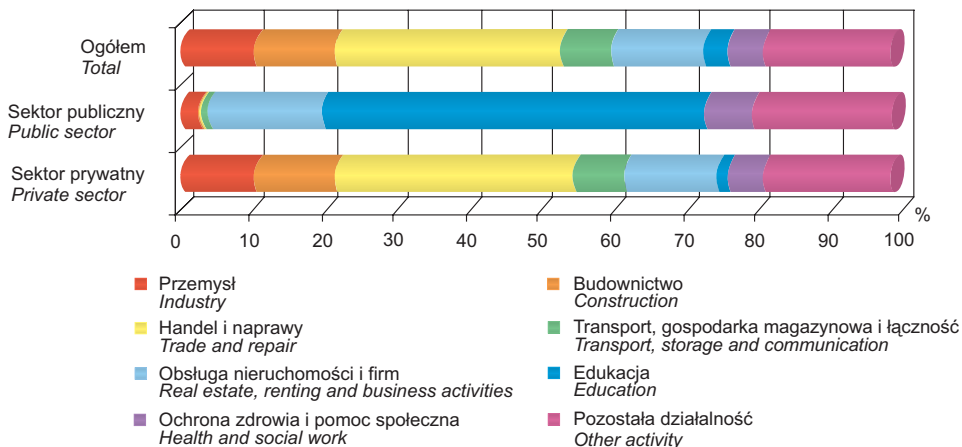

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W 2008 R.

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN 2008

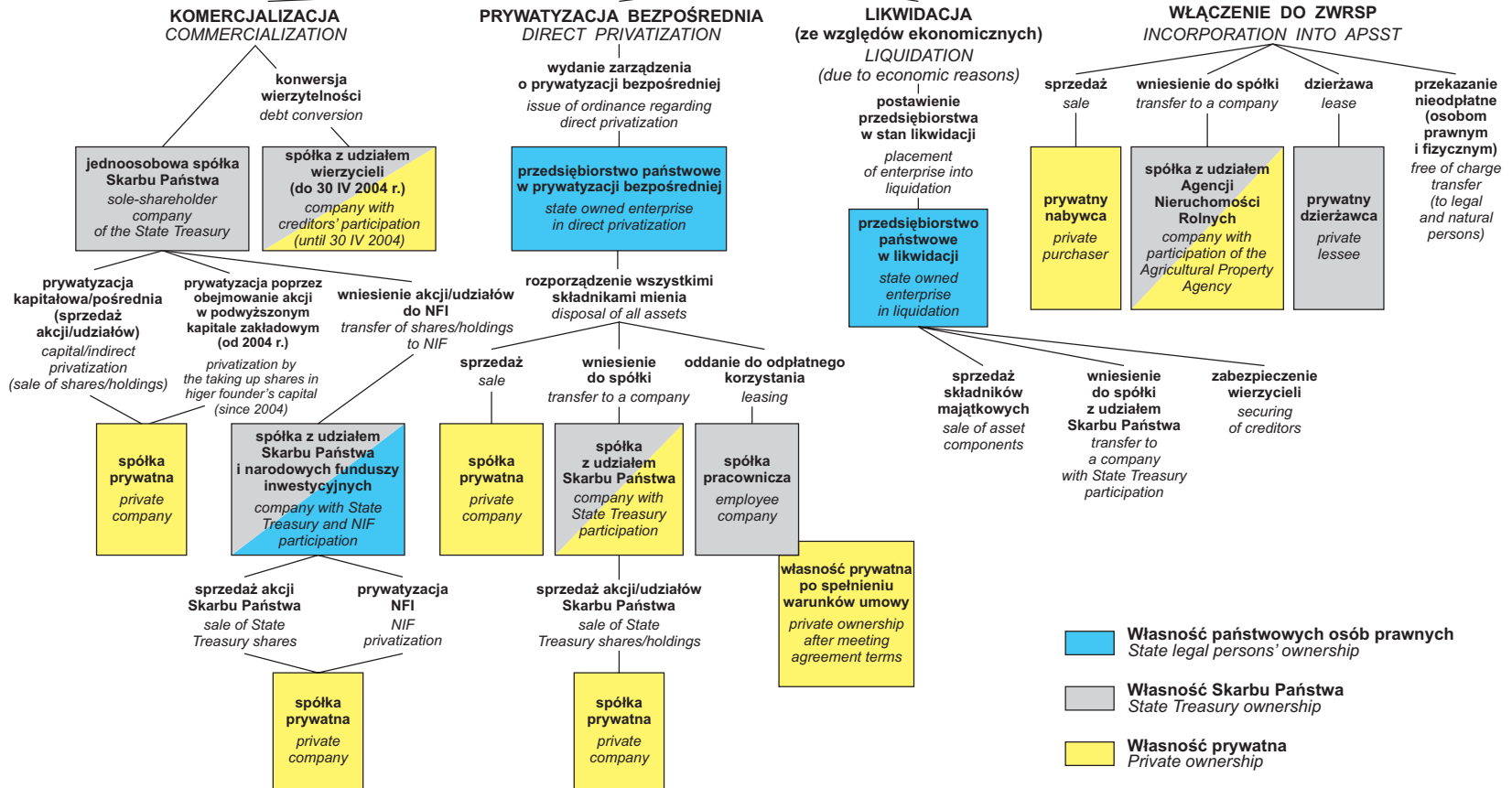
As of 31 December

^a Zarejestrowane w rejestrze REGON, bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Registered in the REGON register, excluding persons tending private farms in agriculture.

SCHEMAT PROCESU PRYWATYZACJI
PLAN OF THE PRIVATIZATION PROCESS

PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE
STATE OWNED ENTERPRISE

- Własność państwowych osób prawnych
State legal persons' ownership
- Własność Skarbu Państwa
State Treasury ownership
- Własność prywatna
Private ownership

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą przewodów ulicznych bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o długości sieci gazowej uwzględniają dane o sieci przesyłowej (magistralnej) oraz sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji — z siecią ogólnospławną.

U w a g a. Od 2007 r. połączenia gazowe prowadzące również do budynków niemieszkalnych.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne, a w przypadku kanalizacji — wpusty kanalizacyjne.

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns street conduits excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Information regarding the length of the gas-line network includes data regarding the transmission (main) network and the distribution network.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line, sewerage and gas-line connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main drainage system.

Note. Since 2007 gas-line connections also leading to non-residential buildings.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet, and in the case of sewerage — sewerage inlets.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Do 2004 r. dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** nie obejmują gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348) z późniejszymi zmianami.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej** dotyczą **komunikacji autobusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pośpieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

*Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.*

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

*5. Until 2004 data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity** do not include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.*

*The **consumption of electricity and gas from the gas-line network** in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.*

*6. Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — with is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348) with later amendments.*

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-ops or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

***Boiler-house** is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.*

*7. Information regarding **urban transport** concerns **bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and minibuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.*

***Transport line** is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.*

Długość tras jest to długość odcinków ulic (dróg, placów), po których kursują autobusy.

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieskalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkanymi (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych dla jednej rodziny, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do

*The **length of routes** is the length of the sections of streets (roads, squares) over which buses travel.*

***8. Data on municipal waste** concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.*

Information on communal wastes is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of wastes (Journal of Laws No. 112, item 1206).

***9. Data on liquid waste** concern waste which comes from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business — in case they are not discharged by sewerage system.*

Dwellings

1. Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes for a single family, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used regularly and ex-

prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** podano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych — według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzypisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu bieżącej sprawozdawczości, tj. przyrostów i ubytków zasobów mieszkaniowych.

4. Dane o **liczbie mieszkań wyposażonych w instalacje** (na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych) uwzględniają modernizację mieszkań spółdzielni mieszkaniowych, gmin, zakładów pracy, wspólnot mieszkaniowych i budownictwa społecznego czynszowego oraz szacunek przyrostu mieszkań, które zostały wyposażone w instalacje w budynkach indywidualnych w wyniku ich modernizacji.

5. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez wszystkie typy spółdzielni, łącznie z jednorodzinnym budownictwem spółdzielczym, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości ze środków gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego),

clusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. *Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.*

3. *The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census with regard to the current reporting i.e. increase and decrease in dwelling stock.*

4. *Data regarding the number of dwellings fitted with installations (on the basis of balances of dwelling stocks) include the modernization of dwellings belonging to housing co-operatives, gminas, employers, condominiums and public building society dwellings as well as the estimate of the increase of dwellings which were fitted with installations in private buildings as a result of their modernization.*

5. *Information regarding dwellings, usable floor space of dwellings as well as regarding rooms completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.*

The division of dwellings into buildings of housing co-operatives, private buildings (i.e., realized by natural persons, churches and religious associations) as well as dwellings realized for sale or rent was made on the basis of the way of construction financing or dwellings designing.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by all types of co-operatives, including single-family co-operative construction, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina funds (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the resi-

- z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
 - **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
 - **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.
- dential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);*
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
 - **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund;
 - **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 (103). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km:					Distribution network in km:
Wodociągowa	11252,2	12492,7	12880,7	12857,1	Water-line
Kanalizacyjna ^a	4096,4	8786,4	9748,0	10477,5	Sewerage ^a
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych					Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	230233	267264	277628	281185	Water-line system
miasta	64030	72060	76490	79993	urban areas
wieś	166203	195204	201138	201192	rural areas
Kanalizacyjne	74650	148800	165878	177976	Sewerage system
miasta	37578	54656	60348	63594	urban areas
wieś	37072	94144	105530	114382	rural areas
Zdroje uliczne.....	182	162	160	151	Street outlets
miasta	123	107	106	108	urban areas
wieś	59	55	54	43	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³.....	49,5	47,3	47,2	46,7	Consumption of water from water-line system in households (during the year) in hm³
miasta	31,0	27,4	26,6	26,8	urban areas
wieś	18,5	19,9	20,6	19,9	rural areas
Na 1 mieszkańca w miastach w m ³	36,2	32,3	31,2	31,1	Per capita in cities in m ³

^a Łącznie z kolektorami.

^a Including collectors.

TABL. 2 (104). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIĘ ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	447,8	655,4	661,0	667,3	Consumers (as of 31 XII) in thous.
miasta	282,8	302,5	307,2	312,3	urban areas
wieś	165,0	352,8	353,8	355,0	rural areas
Zużycie (w ciągu roku) w GW-h	704,5	1091,4	1133,3	1163,4	Consumption (during the year) in GW-h
miasta	428,0	478,8	495,5	508,7	urban areas
wieś	276,5	612,6	637,8	654,7	rural areas
Na 1 odbiorcę ^a w kW-h:					Per consumer ^a in kW-h
miasta	1513,4	1582,6	1613,3	1628,9	urban areas
wieś	1675,8	1736,3	1802,7	1844,3	rural areas
Na 1 mieszkańca w miastach w kW-h	499,7	564,6	581,5	591,4	Per capita in cities in kW-h

^a Do przeliczeń przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku.

Źródło: w zakresie odbiorców i zużycia energii elektrycznej dane Agencji Rynku Energii S.A.

^a The average number of consumers during the year was used in calculations.

Source: within the scope of consumers and consumption of electricity, data of the Agencja Rynku Energii S.A.

TABL. 3 (105). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIĘ GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008			SPECIFICATION
			ogółem m total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć gazowa w km	18063,4	18165,3	18260,7	3422,5	14838,2	Gas-line system network in km
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych ^a	327637	331192	334498	100070	234428	Connections leading to residential buildings ^a
Odbiorcy gazu z sieci ^b w tys.	443,4	448,4	449,0	253,6	195,4	Consumers of gas from gas-line system ^b in thous.
Zużycie gazu z sieci ^c (w ciągu roku) w hm ³	254,5	240,6	237,2	138,2	99,0	Consumption of gas from gas-line system ^c (during the year) in hm ³
na 1 mieszkańca ^d w m ³	121,3	114,7	113,1	160,7	80,1	per capita ^d in m ³

^a Od 2007 r. łącznie z połączeniami prowadzącymi do budynków niemieszkalnych. ^b Bez korzystających z gazomierzy zbiorczych. ^c W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. ^d Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem bez wyodrębniania jej w tych miastach i wsiach, w których ta sieć istniała.

^a Since 2007 including connections leading to non-residential buildings. ^b Excluding consumers using collective gas-meters. ^c Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. ^d Calculations are based on the total population not separated in those urban and rural areas in which this system existed.

TABL. 4 (106). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km	1348,7	1158,6	1023,5	955,3	68,2	Heating network in km:
w tym przesyłowa.....	875,9	794,5	682,2	644,3	37,9	of which transmission
Kotłownie	627	585	605	471	134	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	5407,2	5577,3	8885,8	8809,5	76,3	Sale of heating energy (during a year) in TJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	63396	64231	46075	43474	2601	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych...	36988	36618	30036	28006	2031	of which residential buildings

TABL. 5 (107). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ
I GAZOWEJ**
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008			SPECIFICATION
			ogółem m total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Ludność w tys. – korzystająca ^a z:						Population – in thous. – using ^a :
wodociągu.....	1552,5	1569,8*	1578,6	790,1	788,5	water-line system
kanalizacji	1056,6	1094,7	1128,5	724,2	404,3	sewerage system
gazu	1463,0	1464,9	1466,5	754,9	711,6	gas-line system
Ludność – w % ogółu ludności – – korzystająca ^a z:						Population – in % of total population – using ^a :
wodociągu.....	74,0	74,9*	75,2	91,9	63,6	water-line system
kanalizacji	50,4	52,2	53,8	84,3	32,6	sewerage system
gazu	69,7	69,8	69,9	87,8	57,4	gas-line system

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. 6 (108). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**
 Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej.....	16	16	16	17	Towns served by urban transport companies
Ludność ^b w miastach obsługiwanych przez zakłady komunikacji miejskiej w tys.	688	666	671	680	Population ^b in urban areas served by urban transport companies in thous.
Sieć komunikacyjna:					Transportation network:
linie w km	3041	3101	3141	3080	lines in km
czynne trasy autobusowe w km.....	1310	1345	1465	1493	bus active routes in km
Tabor autobusowy	559	525	497	499	Bus fleet

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^b Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. b Estimated data.

TABL. 7 (109). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w t.....	346289,8	351082,4	363807,0	Municipal waste collected ^b (during the year) in t
w tym z gospodarstw domowych	251926,5	249609,2	236544,3	of which from households
w tym wyselekcjonowane:				of which selected:
makulatura	3082,8	4933,1	6047,0	waste-paper
szkło.....	4966,1	8640,3	13168,6	glass
tworzywa sztuczne	1801,1	3604,4	5670,4	plastic
metale	478,4	1345,3	1516,2	metals
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):				Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba.....	47	35	32	number
powierzchnia w ha.....	111,5	80,6	80,2	area in ha
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	245,9	285,1	338,6	Liquid waste remove ^c (during the year) in dam ³
w tym z gospodarstw domowych...	138,7	148,0	165,2	of which from households

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Infrastruktura komunalna”, ust. 8 i 9. ^b Dane szacunkowe. ^c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

a See general notes „Municipal infrastructure”, item 8 and 9. b Estimated data. c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 8 (110). **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE URBAN AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OGÓŁEM: w ha	1488,2	1433,9	1437,0	1356,8	TOTAL: in ha
w % powierzchni miast	1,4	1,4	1,3	1,2	in % of urban area space
na 1 mieszkańca miast w m ²	17,4	16,9	16,9	15,8	per capita in urban areas in m ²
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej w ha	685,4	657,2	668,8	635,5	Generally accessible urban area green belts in ha
parki spacerowo-wypoczynkowe....	454,1	441,6	453,6	455,2	strolling-recreational parks
zieleńce	231,3	215,6	215,2	180,3	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	802,8	776,7	768,2	721,3	Estate green belts in ha

Mieszkania

Dwellings

TABL. 9 (111). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Mieszkania w tys.	601,6	609,7	614,7	285,3	Dwellings in thous.
Izby w tys.	2371,2	2414,3	2440,9	1078,3	Rooms in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	46377,2	47355,5	47978,6	19185,6	Usable floor space of dwellings in thous. m ²
Przeciętna:					Average:
liczba izb w mieszkaniu	3,94	3,96	3,97	3,78	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :					usable floor space in m ² :
1 mieszkania	77,1	77,7	78,0	67,3	per dwelling
na 1 osobę	22,1	22,6	22,9	22,3	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	3,49	3,44	3,42	3,01	per dwelling
1 izbę	0,88	0,87	0,86	0,80	per room

^a Przy przeliczeniach na osobę przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

^a The total number of population as of 31 XII was used in calculations per capita.

TABL. 10 (112). **MIESZKANIA WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	601,6	609,7	614,7	Dwellings in thous.
w tym własność:				of which ownership:
Spółdzielni mieszkaniowych.....	123,1	113,1	.	Housing co-operatives
Gmin (komunalna)	23,7	22,0	.	Gmina (municipal)
Zakładów pracy ^a	6,5	5,6	.	Company ^a
Osób fizycznych ^b	445,5	465,6	.	Natural persons ^b
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	46377,2	47355,5	47978,6	Usable floor space of dwellings in thous. m²
w tym własność:				of which ownership:
Spółdzielni mieszkaniowych.....	6239,2	5728,9	.	Housing co-operatives
Gmin (komunalna)	1064,9	984,8	.	Gmina (municipal)
Zakładów pracy ^a	355,9	312,2	.	Company ^a
Osób fizycznych ^b	38545,3	40131,6	.	Natural persons ^b

^a Łącznie z zasobami Skarbu Państwa. ^b Dotyczy właścicieli mieszkań w domach jednorodzinnych oraz w budynkach wielomieszkaniowych.

^a Including stocks of the State Treasury. ^b Concerns owners of dwellings in one-family houses as well as in multiresidential buildings.

TABL. 11 (113). **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a**

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w % ogółu mieszkań in % of total dwellings			
Miasta				Urban areas
Wodociąg.....	97,8	97,9	97,8	Water-line system
Ustęp	95,2	95,3	95,2	Lavatory
Łazienka	94,5	94,6	94,6	Bathroom
Gaz z sieci	88,1	88,2	88,1	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	87,2	87,5	87,4	Central heating
Wieś				Rural areas
Wodociąg.....	87,6	87,8	87,8	Water-line system
Ustęp	74,5	74,8	74,9	Lavatory
Łazienka	77,0	77,2	77,4	Bathroom
Gaz z sieci	57,4	57,5	57,3	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	59,9	60,4	60,5	Central heating

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. 12 (114). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Mieszkania.....	2895	4080	5335	5646	Dwellings
miasta.....	1645	1804	2177	2540	<i>urban areas</i>
wieś.....	1250	2276	3158	3106	<i>rural areas</i>
Spółdzielcze.....	552	351	469	615	<i>Co-operative</i>
Komunalne (gminne).....	146	41	56	34	<i>Municipal (gmina)</i>
Zakładowe.....	50	9	1	2	<i>Company</i>
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	84	182	240	307	<i>For sale or rent</i>
Spoleczne czynszowe.....	48	110	-	107	<i>Public building society</i>
Indywidualne.....	2015	3387	4569	4581	<i>Private</i>
miasta.....	803	1118	1420	1515	<i>urban areas</i>
wieś.....	1212	2269	3149	3066	<i>rural areas</i>
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw.....	247	346	388	407	Dwellings per 1000 marriages contracted
miasta.....	347	379	380	450	<i>urban areas</i>
wieś.....	179	324	393	377	<i>rural areas</i>
Izby.....	14320	22046	29392	29667	Rooms
miasta.....	7367	8616	10898	11657	<i>urban areas</i>
wieś.....	6953	13430	18494	18010	<i>rural areas</i>
Spółdzielcze.....	1819	972	1616	1884	<i>Co-operative</i>
Komunalne (gminne).....	490	62	150	93	<i>Municipal (gmina)</i>
Zakładowe.....	169	28	6	15	<i>Company</i>
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	251	506	793	946	<i>For sale or rent</i>
Spoleczne czynszowe.....	136	314	-	372	<i>Public building society</i>
Indywidualne.....	11455	20164	26827	26357	<i>Private</i>
miasta.....	4613	6775	8387	8544	<i>urban areas</i>
wieś.....	6842	13389	18440	17813	<i>rural areas</i>
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m².....	317587	511082	672749	692486	Usable floor space of dwellings in m²
miasta.....	160997	201520	244976	266655	<i>urban areas</i>
wieś.....	156590	309562	427773	425831	<i>rural areas</i>
Spółdzielcze.....	31211	18953	28127	34616	<i>Co-operative</i>
Komunalne (gminne).....	8374	1252	2082	1379	<i>Municipal (gmina)</i>
Zakładowe.....	3101	795	141	258	<i>Company</i>
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	4911	11200	13746	19776	<i>For sale or rent</i>

TABL. 12 (114). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m² (dok.)					Usable floor space of dwellings in m² (cont.)
Spoleczne czynszowe.....	2352	5358	-	5714	Public building society
Indywidualne.....	267638	473524	628653	630743	Private
miasta.....	113135	165146	202177	208723	urban areas
wieś.....	154503	308378	426476	422020	Rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m².....	109,7	125,3	126,1	122,7	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta.....	97,9	111,7	112,5	105,0	urban areas
wieś.....	125,3	136,0	135,5	137,1	rural areas
Spółdzielcze.....	56,5	54,0	60,0	56,3	Co-operative
Komunalne (gminne).....	57,4	30,5	37,2	40,6	Municipal (gmina)
Zakładowe.....	62,0	88,3	141,0	129,0	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	58,5	61,5	57,3	64,4	For sale or rent
Spoleczne czynszowe.....	49,0	48,7	-	53,4	Public building society
Indywidualne.....	132,8	139,8	137,6	137,7	Private
miasta.....	140,9	147,7	142,4	137,8	urban areas
wieś.....	127,5	135,9	135,4	137,6	rural areas

 TABL. 13 (115). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings					
		razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more	
OGÓŁEM.....	2000	2895	2015	0,0	1,2	2,9	95,9	880	0,3	14,9	53,5	31,3
TOTAL	2005	4080	3387	0,2	0,8	1,6	97,4	693	6,6	34,1	45,2	14,1
	2007	5335	4569	0,2	1,2	2,9	95,8	766	2,2	14,4	42,6	40,9
	2008	5646	4581	0,6	1,8	3,0	94,5	1065	4,7	24,2	34,6	36,4
Miasta.....	2000	1645	803	0,0	2,5	4,1	93,4	842	0,4	13,7	54,6	31,4
Urban areas	2005	1804	1118	0,4	1,1	1,4	97,1	686	6,7	34,4	45,6	13,3
	2007	2177	1420	0,4	2,7	3,9	93,0	757	2,3	14,5	43,1	40,1
	2008	2540	1515	1,6	4,4	5,0	89,0	1025	4,9	25,2	35,5	34,4
Wieś.....	2000	1250	1212	-	0,3	2,1	97,5	38	-	42,1	28,9	28,9
Rural areas	2005	2276	2269	0,1	0,8	1,6	97,5	7	-	-	-	100,0
	2007	3158	3149	0,1	0,5	2,4	97,0	9	-	-	-	100,0
	2008	3106	3066	0,1	0,6	2,0	97,3	40	-	-	12,5	87,5

DZIAŁ X EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. Zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami), w Polsce funkcjonują od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe (powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych) i 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa oraz od roku szkolnego 2002/03 – szkoły ponadgimnazjalne. Do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się: 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 – szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniająca) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne. Ponadto działające do zakończenia cyklu kształcenia szkoły ponadpodstawowe (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej) i ich oddziały będące w strukturze szkół ponadgimnazjalnych, tj. 3-letnie zasadnicze (zawodowe), 4-letnie licea ogólnokształcące i 4-5-letnie średnie zawodowe (obejmujące technika oraz licea zawodowe i techniczne) ujmuje się w szkołach ponadgimnazjalnych (odpowiednio: zasadniczych zawodowych, licach ogólnokształcących i technikach).

2. Z dniem 1 IX 2004 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi); do roku szkolnego 2003/04 dzieci w wieku 6 lat miały prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego.

3. Dane dotyczące **ogólnokształcących szkół artystycznych** podaje się od roku szkolnego 2007/08, a w przypadku absolwentów – od roku szkolnego 2006/07 z wyłączeniem szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne; dane za lata poprzednie podano w warunkach porównywalnych z rokiem szkolnym 2007/08.

CHAPTER X EDUCATION

General notes

1. According to the Educational System Act, dated 7 IX 1991 (uniform text: Journal of Laws 2004, No 256, item 2572 with later amendments), since 1999/2000 school year Poland has 6-year primary schools (which replaced 8-year primary schools) and 3-year obligatory lower secondary schools, and since 2002/03 school year — upper secondary schools. Upper secondary schools include: 2—3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, and since 2004/05 school year — schools for graduates of basic vocational schools (2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools. Upper secondary schools include also general art schools leading to professional certification and post-secondary schools. Moreover, upper secondary (post-primary) schools operating until the end of the educational cycle (for graduates of 8-year primary schools) and their sections in the structure of upper secondary schools, i.e. 3-year basic (vocational) schools, 4-year general secondary schools and 4—5-year secondary vocational schools (including technical secondary schools as well as vocational and general-technical secondary schools) belong to upper secondary schools, i.e.: basic vocational schools, general secondary schools and technical secondary schools (respectively).

2. On 1 IX 2004 an obligatory one year pre-primary education was introduced for children at the age of 6 in pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special schools and special nursery schools); until 2003/04 school year children at the age of 6 had a right to receive one year pre-primary education.

3. Data for **general art schools** are presented since 2007/08 school year, and for graduates — since 2006/07 school year excluding art schools providing art education only; data for previous years are presented in conditions comparable with 2007/08 school year.

4. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

5. Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz (z wyjątkiem szkół wyższych) niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

6. **Szkoły dla dzieci i młodzieży** (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe**, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego,
 - b) szkoły filialne,
 - c) szkoły artystyczne, realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej.
- 2) **gimnazja**, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego,
 - b) szkoły przysposabiające do pracy na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące – od roku szkolnego 2004/05;
- 6) licea profilowane – od roku szkolnego 2002/03;
- 7) technika;
- 8) technika uzupełniająca – od roku szkolnego 2004/05;
- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe;
- 10) specjalne szkoły przysposabiające do pracy.

7. **Szkoły policealne** – kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej (bez szkół specjalnych) – obejmują:

- 1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie);
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie (w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata), prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) – od roku szkolnego 2005/06.

8. Informacje w zakresie szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;

4. *Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and natural persons.*

5. *Schools and establishments can be public, non-public and (with the exception of higher education institutions) non-public with the competence of public schools. A non-public school can obtain the competence of a public school if it implements the programme minimum as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can only administer public schools. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of a public schools only. Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Ministry of Science and Higher Education.*

6. **Schools for children and youth** (including special schools) include:

- 1) **primary schools**, of which:
 - a) sports schools and athletic schools,
 - b) branch schools,
 - c) art schools simultaneously conducting a primary school programme.
- 2) **lower secondary schools**, of which:
 - a) sports schools and athletic schools,
 - b) job-training schools on the basis of 6th grade of primary school;
- 3) basic vocational schools;
- 4) general secondary schools;
- 5) supplementary general secondary schools – since 2004/05 school year;
- 6) specialized secondary schools – since 2002/03 school year;
- 7) technical secondary schools;
- 8) supplementary technical secondary schools – since 2004/05 school year;
- 9) general art schools leading to professional certification;
- 10) special job-training schools.

7. **Post-secondary schools** – educating in day, evening or weekend form (excluding special schools) – include:

- 1) post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year);
- 2) foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges (in which graduates do not receive bachelor's degree), conducted by education departments of voivodship marshals' offices;
- 3) colleges of social work (3-year) – since 2005/06 school year.

8. **Data regarding tertiary education:**

- 1) include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive bachelor's degree;

- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

Studenci zamiejscowych jednostek organizacyjnych zostali wykazani w miejscu siedzib zamiejscowych jednostek organizacyjnych.

Ustawa z 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym przekształciła studia prowadzone w systemie dziennym w studia stacjonarne, a studia wieczorowe, zaoczne i eksternistyczne w studia niestacjonarne.

9. Szkoły dla dorosłych – kształcące w formie dziennej i wieczorowej oraz zaocznej – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych – od roku szkolnego 2004/05;
- 6) licea profilowane dla dorosłych;
- 7) technika dla dorosłych, łącznie z liceami zawodowymi;
- 8) technika uzupełniająca dla dorosłych – od roku szkolnego 2004/05.

10. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne, terapeutyczne i wyrównawcze) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub w zakładach opieki zdrowotnej.

11. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

12. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

13. Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od września 2006 r. także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

14. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

- 2) include foreigners studying in Poland;
- 3) do not include Poles studying abroad.

Students of organizational units in another location are given according to the seats of organizational units in another location.

The studies conducted in day system were transformed into full-time studies as well as the studies conducted in evening, weekend and extramural systems were transformed into part-time studies on the basis of the Higher Education Act of 2005.

9. Schools for adults educating in day and evening as well as weekend form include:

- 1) primary schools for adults;
- 2) lower secondary schools for adults;
- 3) basic vocational schools for adults;
- 4) general secondary schools for adults;
- 5) supplementary general secondary schools for adults – since 2004/05 school year;
- 6) specialized secondary schools for adults;
- 7) technical secondary schools for adults, including vocational secondary schools;
- 8) supplementary technical secondary schools for adults – since 2004/05 school year.

10. Special schools are organized for children and youth with special educational needs, of which for handicapped. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special classes or integration, mainstream, therapeutic and compensatory section are established) as well as in special educational centres or in health care institutions.

11. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and older who, for reasons of their disability, are not able to attend regular schools or nursery schools.

12. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a mental retardation-profound to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

13. Data regarding academic teachers concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since September 2006 also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

14. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children 3 of age until beginning education in primary school secured children for care and aimed at preparation to education in school.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:
— przedszkola,
— oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych.

15. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych — prezentuje się według stanu w dniu 30 XI, a do roku akademickiego 1999/2000 — według stanu w dniu 31 XII; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego (np. dla roku akademickiego 2007/08 absolwenci z roku akademickiego 1 X 2006—30 IX 2007); do roku akademickiego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

16. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2004/05 – w szkołach wyższych.

17. Współczynnik skolaryzacji:

1) **brutto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;

2) **netto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

18. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. Bursa to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

19. Zadaniem **wychowania pozaszkolnego** jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

20. Od roku szkolnego 2007/08 dane (poza szkolnictwem wyższym) pochodzą z Systemu Informacji Oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Pre-primary education establishments include:
— *nursery schools,*
— *nursery schools sections in primary schools.*

15. Data regarding:

1) *pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions), concern the beginning of the school year; data concerning graduates — the end of the school year;*

2) *tertiary education are presented as of 30 XI, and until 1999/2000 academic year as of 31 XII; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous academic year (e.g., for 2007/08 academic year, graduates from 1 X 2006—30 IX 2007 academic year); until 2000/01 academic year graduates were shown according to the calendar year.*

16. *Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults as well as, until 2004/05 school year, in tertiary education.*

17. Enrolment rate:

1) **gross** — *is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) on a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level;*

2) **net** — *is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) on a given educational level (within a given age group) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.*

18. A boarding school *is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A dormitory is an inter-school facility serving as a boarding school.*

19. Extracurricular education *offers young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provided recreations and rest during timetable free time.*

Extracurricular education establishments *include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sports centres and other public and non-public establishments.*

20. *Since the 2007/08 school year, data (excluding tertiary education) come from the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.*

TABL. 1 (116). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2007/08	2008/09	SPECIFICATION
SZKOŁY <i>SCHOOLS</i>				
Szkoły:				<i>Schools:</i>
podstawowe	1181	1169	1158	<i>primary</i>
gimnazja	541	560	570	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pra- cy	17	20	21	<i>special job-training</i>
zasadnicze zawodowe	98	101	99	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	135	130	129	<i>general</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	4	11	11	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	86	66	51	<i>specialized</i>
technika	149	120	118	<i>technical</i>
technika uzupełniająca	19	20	17	<i>supplementary technical</i>
artystyczne ogólnokształcące ^a	18	9	9	<i>general art^a</i>
policealne	151	136	143	<i>post-secondary</i>
wyższe	17	17	16	<i>tertiary</i>
dla dorosłych	111	95	122	<i>for adults</i>
gimnazja	4	4	5	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	2	3	3	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	28	16	34	<i>general</i>
uzupełniające licea ogólnokształ- cące	15	26	44	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	2	1	1	<i>specialized</i>
technika	28	19	14	<i>technical</i>
technika uzupełniająca	32	26	21	<i>supplementary technical</i>
POMIESZCZENIA SZKOLNE ^b <i>CLASSROOMS ^b</i>				
Szkoły:				<i>Schools:</i>
podstawowe.....	10737	11984	12152	<i>primary</i>
gimnazja	4261	4788	4852	<i>lower secondary</i>
ponadgimnazjalne ^c	4790	5484	5830	<i>upper secondary^c</i>
w tym licea ogólnokształcące	1787	2147	2309	<i>of which general</i>
UCZNIOWIE I STUDENCI <i>PUPILS AND STUDENTS</i>				
Wychowanie przedszkolne ^d	22926	20275	19507	<i>Pre-primary education ^d</i>
Szkoły:				<i>Schools:</i>
podstawowe.....	158388	145041	140254	<i>primary</i>
gimnazja	99416	89097	83357	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	307	541	589	<i>special upper secondary job-training</i>
zasadnicze zawodowe	14157	15040	15749	<i>basic vocational</i>

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Bez pomieszczeń w szkołach specjalnych i dla dorosłych. ^c Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe oraz policealnymi. ^d Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach.

^a Leading to professional certification. ^b Excluding classrooms in special schools and schools for adults. ^c Including general art schools leading to professional certification and post-secondary schools. ^d Concerns children aged 6 attending pre-school sections of primary and nursery schools.

TABL. 1 (116). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2007/08	2008/09	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)				
Szkoły: (dok.)				Schools: (cont.)
licea ogólnokształcące	44154	43105	42233	<i>general</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	135	279	228	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	12049	6540	4121	<i>specialized</i>
technika.....	39368	40016	39947	<i>technical</i>
technika uzupełniająca	856	874	599	<i>supplementary technical</i>
artystyczne ogólnokształcące ^a	1107	1078	1045	<i>general art^a</i>
policealne.....	14619	14018	16452	<i>post-secondary</i>
wyższe	78394	73839	75477	<i>tertiary</i>
dla dorosłych.....	6931	7430	9984	<i>for adults</i>
gimnazja.....	429	507	581	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	123	244	222	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	2130	1844	2858	<i>general</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące.....	850	2167	3942	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	178	47	18	<i>specialized</i>
technika.....	1907	1107	691	<i>technical</i>
technika uzupełniająca	1314	1514	1672	<i>supplementary technical</i>
ABSOLWENCI GRADUATES				
Szkoły:				Schools:
podstawowe	29250	26716	.	<i>primary</i>
gimnazja.....	33564	30678	.	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	13	108	.	<i>special upper secondary job-training</i>
zasadnicze zawodowe	4763	4116	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	14514	14133	.	<i>general</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	148	.	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	4234	2824	.	<i>specialized</i>
technika.....	9368	8578	.	<i>technical</i>
technika uzupełniająca	x	349	.	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ogólnokształcące ^a	295	232	.	<i>general art^a</i>
policealne.....	4629	4291	.	<i>post-secondary</i>
wyższe	18946	19210	.	<i>tertiary</i>
dla dorosłych.....	2584	1854	.	<i>for adults</i>
gimnazja.....	117	107	.	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	46	32	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	939	444	.	<i>general</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące.....	117	693	.	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	29	22	.	<i>specialized</i>
technika.....	1336	188	.	<i>technical</i>
technika uzupełniająca	x	368	.	<i>supplementary technical secondary</i>

^a Dające uprawnienia zawodowe.

^a Leading to professional certification.

TABL. 2 (117). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH
 SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates		
	2005/06	2007/08	2008/09	2005/06	2007/08	2008/09	2005/06	2006/07	2007/08
Szkoły podstawowe Primary schools	1181	1169	1158	158388	145041	140254	29250	28255	26716
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	3	2	2	277	261	259	53	39	40
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	1157	1143	1128	156956	143414	138592	29016	28017	26513
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	18	20	22	844	894	881	142	158	115
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	2	3	4	268	417	464	22	25	32
Pozostałe <i>Other</i>	1	1	2	43	55	58	17	16	16
Gimnazja Lower secondary schools	541	560	570	99416	89097	83357	33564	32780	30678
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	1	1	1	17	25	19	3	7	7
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	522	534	544	97955	87229	81422	33167	32260	30145
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	13	17	16	684	948	918	163	214	263
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	4	5	7	685	755	844	196	252	222
Pozostałe <i>Others</i>	1	3	2	75	140	154	35	47	41
Zasadnicze szkoły zawodowe^a Basic vocational schools^a	115	121	120	14464	15581	16338	4776	4613	4224
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	1	1	2	9	7	58	-	-	18
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	111	117	115	14148	15306	15992	4690	4510	4117
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	1	1	1	247	229	258	72	77	66

^a Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.

^a Including special job-training schools.

TABL. 2 (117). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates		
	2005/06	2007/08	2008/09	2005/06	2007/08	2008/09	2005/06	2006/07	2007/08
Zasadnicze szkoły zawodowe^a (dok.) Basic vocational schools^a (cont.)									
Organizacje wyznaniowe	2	2	2	60	39	30	14	26	23
<i>Religious organizations</i>									
Pozostałe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Others</i>									
Licea ogólnokształcące^b	139	141	140	44289	43384	42461	14514	14133	14281
General secondary schools^b									
Jednostki samorządu terytorialnego	126	128	124	43301	42241	41195	14189	13809	13941
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	6	7	8	314	381	370	103	111	131
<i>Social organizations and associations</i>									
Organizacje wyznaniowe	4	4	6	558	625	745	202	175	171
<i>Religious organizations</i>									
Pozostałe	3	2	2	116	137	151	20	38	38
<i>Others</i>									
Licea profilowane	86	66	51	12049	6540	4121	4234	3843	2824
Specialized secondary schools									
Jednostki samorządu terytorialnego	85	66	51	12027	6540	4121	4234	3843	2824
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	1	-	-	22	-	-	-	-	-
<i>Social organizations and associations</i>									
Technika^c	186	149	144	42200	41968	41591	9663	8327	9159
Technical secondary schools^c									
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	9	5	9	986	529	1228	129	87	371
<i>Central (government) administration entities</i>									
Jednostki samorządu terytorialnego	169	138	129	40354	40703	39594	9310	8107	8686
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	2	1	1	341	348	391	93	57	34
<i>Social organizations and associations</i>									

^a Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. ^b Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^c Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a Including special job-training schools. ^b Including supplementary general schools. ^c Including supplementary technical and general art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (117). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates		
	2005/06	2007/08	2008/09	2005/06	2007/08	2008/09	2005/06	2006/07	2007/08
Technika^a (dok.) Technical secondary schools^a (cont.)									
Organizacje wyznaniowe	3	3	3	360	351	327	101	76	68
<i>Religious organizations</i>									
Pozostałe	3	2	2	159	37	51	30	-	-
<i>Others</i>									
Szkoły policealne	151	136	143	14619	14018	16452	4629	4268	4291
Post-secondary schools									
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	1	3	111	79	129	43	38	35
<i>Central (government) administration entities</i>									
Jednostki samorządu terytorialnego	68	52	46	7797	6661	6161	2303	2154	2117
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	21	8	9	1140	504	487	490	218	170
<i>Social organizations and associations</i>									
Pozostałe	61	75	85	5571	6774	9675	1793	1858	1969
<i>Others</i>									
Szkoły wyższe	17	17	16	78394	73839	75477	18946	19234	19210
Tertiary education									
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	7	7	7	51797	47311	48175	12857	13023	11949
<i>Central (government) administration entities</i>									
Organizacje wyznaniowe	-	-	-	2555	2096	1327	805	647	662
<i>Religious organizations</i>									
Pozostałe	10	10	9	24042	24432	25975	5284	5564	6599
<i>Others</i>									
Szkoły dla dorosłych	111	95	122	6931	7430	9984	2584	1658	1854
Schools for adults									
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	2	3	78	73	152	27	30	37
<i>Central (government) administration entities</i>									
Jednostki samorządu terytorialnego	89	61	52	5514	4765	4801	2146	1296	1156
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	4	4	15	265	184	682	100	40	150
<i>Social organizations and associations</i>									
Pozostałe	16	28	52	1074	2408	4349	311	292	511
<i>Others</i>									

^a łącznie z technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a Including supplementary technical and general art schools leading to professional certification.

TABL. 3 (118). **WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI**
ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grupy wieku Age groups	2005/06	2007/08	2008/09	SPECIFICATION
		BRUTTO		GROSS	
Szkoły:					Schools:
podstawowe.....	7-12	97,8	96,5	96,1	primary
gimnazja.....	13-15	98,7	98,6	97,5	lower secondary
zasadnicze zawodowe.....	16-18	13,0	14,8	15,9	basic vocational ^a
licea ogólnokształcące	16-18	x	45,8	48,9	general secondary
szkoły zawodowe i ogólnozawodowe ^a	16-18	53,0	47,2	45,5	vocational and general vocational ^a
policealne.....	19-21	12,0	13,3	15,9	post-secondary
		NETTO		NET	
Wychowanie przedszkolne ^b	6	96,4	94,8	93,3	Pre-primary education ^b
Szkoły:					Schools:
podstawowe.....	7-12	97,0	95,8	95,3	primary
gimnazja.....	13-15	95,8	95,9	94,3	lower secondary
zasadnicze zawodowe.....	16-18	12,0	13,3	14,3	basic vocational
licea ogólnokształcące.....	16-18	x	41,9	42,2	general secondary
szkoły zawodowe i ogólnozawodowe ^a	16-18	39,0	36,4	34,8	vocational and general vocational ^a
policealne.....	19-21	8,0	8,4	9,5	post-secondary

^a Dane do 2006: technika, szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe i licea profilowane; od 2007 technika, ogólnokształcące szkoły artystyczne i licea profilowane. ^b Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach.

^a Data until 2006: technical schools, art schools leading to professional certification and specialized schools; since 2007 technical schools, general art schools and specialized schools. ^b Concerns children aged 6 attending pre-primary sections of primary and nursery schools.

TABL. 4 (119). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2008/09**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN THE 2008/09 SCHOOL YEAR

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools	Pracownie komputerowe Computer laboratory	Komputery ^a w szkołach Personal computers ^a in schools			
			ogółem grand total	w tym z dostępem do Internetu of which with Internet access	z liczby ogółem — przeznaczone do użytku uczniów of grand total — used by pupils and youth	
					razem total	w tym z dostępem do Internetu of which with Internet access
Podstawowe..... Primary	95,6	1222	21265	18658	17424	15800
Gimnazja..... Lower secondary	82,0	548	10279	9757	8481	8225

^a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz.

^a In case of commonly used computers by a few schools — presented only once.

TABL. 4 (119). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2008/09 (dok.)**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN THE 2008/09 SCHOOL YEAR (cont.)

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół <i>Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools</i>	Pracownie komputerowe <i>Computer laboratory</i>	Komputery ^a w szkołach <i>Personal computers ^a in schools</i>			
			ogółem <i>grand total</i>	w tym z dostępem do Internetu <i>of which with Internet access</i>	z liczby ogółem — przeznaczone do użytku uczniów <i>of grand total — used by pupils and youth</i>	
					razem <i>total</i>	w tym z dostępem do Internetu <i>of which with Internet access</i>
Zasadnicze zawodowe..... <i>Basic vocational</i>	32,3	32	816	795	729	715
Licea ogólnokształcące ^b <i>General ^b</i>	70,7	180	4685	4250	3732	3478
Licea profilowane <i>Specialized</i>	25,5	13	277	274	267	264
Technika ^c <i>Technical ^c</i>	74,3	270	6681	6420	5532	5441
Policealne <i>Post-secondary</i>	57,3	13	1912	1825	1498	1448

^a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz. ^b Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^c Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a In case of commonly used computers by a few schools — presented only once. ^b Including supplementary general schools. ^c Including supplementary technical and general art schools leading to professional certification.

TABL. 5 (120). **UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH ^a**
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS ^a

LATA YEARS JEZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of all school students</i>					
		podstawowych <i>primary</i>			gimnazjach <i>lower secondary</i>	ponadgimnazjalnych <i>upper secondary</i>	policealnych (dziennych) <i>post-secondary (day)</i>
		razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>			

NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE
OBLIGATORY EDUCATION

Angielski <i>English</i>	2005/06	271100	58,9	62,0	57,0	78,9	86,8	43,7
	2007/08	275527	72,9	72,5	73,1	82,8	89,4	12,0
	2008/09	288841	90,1	92,3	88,7	85,4	88,9	10,1
Francuski <i>French</i>	2005/06	11398	0,4	0,6	0,2	1,4	8,3	3,1
	2007/08	8679	0,2	0,3	0,1	0,4	7,5	-
	2008/09	8404	0,2	0,5	0,1	0,5	7,4	0,0

^a Do roku szkolnego 2006/07 — stan w dniu 31 XII. W roku szkolnym 2007/08 i 2008/09 — stan w dniu 30 IX.

^a Until 2006/07 school year — as of 31 XII. In 2007/08, 2008/09 and school year — as of 30 IX.

TABL. 5 (120). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a (dok.)**
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a (cont.)

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of all school students</i>					
		podstawowych <i>primary</i>			gimnazjach <i>lower secondary</i>	ponadgimnazjalnych <i>upper secondary</i>	policealnych (dziennych) <i>post-secondary (day)</i>
		razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>			

NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE (dok.)
 OBLIGATORY EDUCATION (cont.)

Niemiecki <i>German</i>	2005/06 2007/08 2008/09	122797 108765 100444	13,1 10,1 9,0	13,4 8,8 7,8	13,0 10,8 9,8	22,2 21,6 20,1	70,6 69,7 68,2	21,2 0,9 0,6
Rosyjski <i>Russian</i>	2005/06 2007/08 2008/09	14028 11304 9335	0,7 0,4 0,2	0,0 - 0,0	1,0 0,6 0,3	0,3 0,6 0,1	11,4 9,5 8,6	1,6 0,1 0,0
Włoski <i>Italian</i>	2005/06 2007/08 2008/09	73 142 120	- - -	- - -	- - -	- - -	0,0 0,1 0,1	0,8 - -
Hiszpański <i>Spanish</i>	2005/06 2007/08 2008/09	661 1038 991	0,0 - -	0,0 - -	- - -	0,0 - -	0,5 1,0 0,9	1,9 - -
Łaciński <i>Latin</i>	2005/06 2007/08 2008/09	2676 2205 2233	- - -	- - -	- - -	- - -	2,3 2,0 2,1	1,3 2,9 -
Inne <i>Others</i>	2005/06 2007/08 2008/09	- 141 46	- - -	- - -	- - -	- 0,1 -	- - 0,0	- 1,4 1,3

NAUCZANIE DODATKOWE^b
 ADDITIONAL EDUCATION^b

Angielski <i>English</i>	2005/06 2007/08 2008/09	47822 39703 18227	21,1 18,2 5,4	22,5 19,0 2,8	20,3 17,8 7,0	13,0 11,5 10,2	1,0 2,7 2,1	4,4 5,6 5,0
Francuski <i>French</i>	2005/06 2007/08 2008/09	2786 2740 2154	0,2 0,2 0,1	0,2 0,2 0,1	0,2 0,2 0,1	2,1 2,2 1,6	0,2 0,5 0,6	1,5 - 0,0
Niemiecki <i>German</i>	2005/06 2007/08 2008/09	52512 44765 42018	7,9 7,9 7,1	8,9 8,6 7,4	7,3 7,5 6,9	37,8 31,2 33,3	1,9 5,1 4,4	6,0 4,2 5,1
Inne <i>Others</i>	2005/06 2007/08 2008/09	7764 5861 5008	1,8 1,1 0,8	0,1 0,3 0,1	2,9 1,6 1,3	3,5 1,6 1,6	1,2 2,6 2,4	2,8 1,6 1,6

^a Do roku szkolnego 2006/07 – stan w dniu 31 XII. W roku szkolnym 2007/08 i 2008/09 – stan w dniu 30 IX. ^b Od roku 2003/04 dane obejmują wyłącznie nauczanie w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły; do roku 2002/03 – nauczanie nadobowiązkowe prowadzone przez szkoły, fundacje itp.

^a Until 2006/07 school year – as of 31 XII. In 2007/08, 2008/09 school year – as of 30 IX. ^b From the 2003/04 school year onwards data include only education during the hours, which are at the disposal of headpersons; before the 2002/03 school year – additional education conducted by schools foundations etc.

TABL. 6 (121). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH W ROKU SZKOLNYM 2008/09^a**
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS IN THE 2008/09 SCHOOL YEAR^a

JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all students of schools		
		gimnazjach lower secondary	ponadgim- nazjalnych ^b upper secondary ^b	policealnych post- secondary
Angielski English	13032	59,0	67,1	52,4
Francuski French	20	-	0,2	-
Niemiecki German	2511	25,3	21,0	3,1
Rosyjski Russian	993	-	9,3	0,9

^a Stan w dniu 30 IX. ^b Łącznie z ponadpodstawowymi.

^a As of 30 IX. ^b Including upper secondary (post-primary).

TABL. 7 (122). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007/08	2008/09	2006/07	2007/08	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students		absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe	2838	2870	621	568	Primary schools
w tym specjalne	969	962	242	199	of which special
Gimnazja	2702	2583	760	831	Lower secondary schools
w tym specjalne	1246	1178	369	411	of which special
Specjalne szkoły przysposabiają- ce do pracy	541	589	69	108	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawodowe	893	963	293	255	Basic vocational schools
w tym specjalne	788	823	284	234	of which special
Licea ogólnokształcące ^a	327	308	74	106	General schools ^a
w tym specjalne	156	139	40	52	of which special
Licea profilowane	88	57	11	28	Specialized schools
w tym specjalne	27	17	1	19	of which special
Technika ^b	103	61	21	15	Technical schools ^b
w tym specjalne	7	-	17	7	of which special
Szkoły policealne	22	45	8	8	Post-secondary schools
w tym specjalne	18	45	8	7	of which special

^a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^b Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcą-
czymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

U w a g a. Kształcenie odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy m.in. integracyjne lub ogólnodostępne) oraz w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych.

^a Including supplementary general schools. ^b Including supplementary technical and general art schools leading to professional certification.

N o t e. Education occurs in mainstream schools (in which special sections or classes integration or mainstream are established among others) as well as in special schools operating independently.

TABL. 8 (123). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE I OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE^a**
SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	---------------

SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^b
 SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES^b

Ośrodki	24	23	20	Centres
Miejsca	1691	1762	1550	Places
Wychowankowie	1493	1188	1055	Residents
w tym:				of which:
niewidomi i słabo widzący	13	-	-	blind and sight impaired
niesłyszący i słabo słyszący	106	76	74	deaf and hearing impaired
przewlekłe choroby	18	-	-	chronically ill
z niepełnosprawnością ruchową	60	37	32	motor-skill impaired
z upośledzeniem umysłowym	1094	922	844	mentally disabled
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	39	-	-	socially maladjusted

MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE
 YOUTH EDUCATION CENTRES

Ośrodki	1	1	1	Centres
Miejsca	60	60	60	Places
Wychowankowie	61	65	63	Residents

OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE^c
 REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

Ośrodki	9	11	11	Centres
Miejsca	552	624	637	Places
Wychowankowie	520	568	577	Residents
w tym:				of which:
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	283	313	326	mental retardation-profound
z zaburzeniami sprzężonymi	223	253	249	associated with defects

^a Do roku szkolnego 2006/07 – stan w dniu 31X. W roku szkolnym 2007/08 i 2008/09 – stan w dniu 30 IX. ^b Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2007 r. 3 ośrodki z 130 wychowankami). ^c Do 2002 r. określane jako ośrodki rehabilitacyjno-wychowawcze.

^a Until 2006/07 school year – as of 31 X. In 2007/08, 2008/09 school year – as of 30 IX. ^b Including special educational centres (in 2007 were 3 centres with 130 residents).

TABL. 9 (124). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE^a**
EXTRACURRICULAR EDUCATION^a

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Placówki Institutions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^b Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^b					
		ogółem total	w tym of which				
			artystycznych arts	technicznych technical	przedmiotowych subject	sportowych sports	turystyczno-krajoznawczych tourist
OGÓŁEM 2005 TOTAL	19	10730	6514	324	867	2308	717
	2007	17889	9114	246	325	6296	230
	2008	17796	12642	439	445	2540	164
Młodzieżowe domy kultury Youth community centres	4	9802	7602	35	332	768	74
Ogniska pracy pozaszkolnej Extracurricular interest groups	6	6195	4751	332	29	489	76
Inne publiczne placówki specjalistyczne Other public specialised institutions	1	1561	285	68	-	1168	-
Inne placówki niepubliczne Other non-public institutions	6	238	4	4	84	115	14

^a Do roku szkolnego 2006/07 – stan w dniu 31 X. W roku szkolnym 2007/08 i 2008/09 – stan w dniu 30 IX. ^b Biorący systematyczny udział w pracy kół.

^a Until 2006/07 school year – as of 31 X. In 2007/08, 2008/09 school year – as of 30 IX. ^b Systematic participation in extracurricular activities.

TABL. 10 (125). **INTERNATY I BURSYP SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)^a**
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)^a

SZKOŁY SCHOOLS	Placówki Establishments			Miejsca Beds			Korzystający Boarders			
							ogółem total			na 100 miejsc per 100 beds
	2005/06	2007/08	2008/09	2005/06	2007/08	2008/09	2005/06	2007/08	2008/09	
OGÓŁEM TOTAL	46	31	41	5359	3178	4336	4189	3522	3318	76,5
Internaty Boarding-schools	36	21	27	3592	1762	2428	2631	2352	1828	75,3
liceów ogólnokształcących of general secondary schools	3	7	7	162	415	425	113	342	341	80,2
szkół zawodowych ^b of vocational schools	33	14	19	3430	1347	1984	2518	2010	1468	74,0
Bursy Dormitories	10	10	14	1767	1416	1908	1558	1170	1490	78,1

^a Do roku szkolnego 2006/07 – stan w dniu 10 XI. W roku szkolnym 2007/08 i 2008/09 – stan w dniu 30 IX. ^b Zasadniczych zawodowych, techników, liceów profilowanych, artystycznych dających uprawnienia zawodowe.

^a Until 2006/07 school year – as of 10 XI. In 2007/08, 2008/09 school year – as of 30 IX. ^b Basic vocational, technical, specialized secondary schools, art schools leading to professional certification.

TABL. 11 (126). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2007/08	2008/09	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE ^a — stan w dniu 31 XII STUDENT DORMITORIES ^a — as of 31 XII				
Domy	20	19	20	Dormitories
Miejsca	5780	5539	5667	Beds
Studenci korzystający	5093	5111	5186	Students
w % ogółu studentów studiów stacjonarnych	12,6	13,4	14,5	in % of total students in the full-time study system
STOŁÓWKI STUDENCKIE — stan w listopadzie STUDENT CANTEENS — as of November				
Stołówki	3	2	1	Canteens
Miejsca konsumenckie	585	65	45	Seating
Korzystający ^b (średnia mie- sięczna)	544	x	x	Consumers ^b (monthly average)

^a Dla studentów studiów stacjonarnych. ^b Studenci, nauczyciele akademicy, doktoranci, cudzoziemcy odbywający staż naukowy i inni.

^a For students in the full-time study system. ^b Students, academic teachers, PhD candidates, foreign teaching and research assistants and others.

TABL. 12 (127). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA**
Stan w dniu 30 XI
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING
SCHOLARSHIPS
As of 30 XI

SZKOŁY	2007/08	2008/09			SCHOOLS
		ogółem total	w tym stypendia socjalne of which social scholarships	otrzymujący stypendia w % ogółu studentów scholarship recipients in % of total students	
O G Ó Ł E M	25072	23132	2866	30,6	TOTAL
Uniwersytety	8074	8051	111	34,0	Universities
Wyższe szkoły techniczne	4003	4572	1355	33,4	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne.....	5501	2614	124	21,2	Academies of economics
Pozostałe szkoły ^{ab}	7494*	7895	1276	30,6	Other schools ^{ab}

^a Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim. ^b W tym wyższe szkoły zawodowe. Do roku szkolnego 2004/05 tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590) z późniejszymi zmianami.

^a Non-state, with a university profile. ^b Of which tertiary vocational education. Until the 2004/05 school year established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590) with later amendments.

TABL. 13 (128). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06			2007/08			2008/09		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły..... Schools	1152	164	988	1140	169	971	1128	168	960
w tym: of which:									
sportowe i mistrzostwa spor- toweego sports and athletic	2	2	-	3	3	-	3	3	-
filialne branch	95	1	94	88	1	87	84	1	83
„małe szkoły”..... “small schools”	5	-	5	-	-	-	-	-	-
artystyczne ^a arts ^a	4	4	-	4	4	-	5	4	1
Pomieszczenia szkolne..... Classrooms	10737	2851	7886	11984	3208	8776	12152	3238	8914
Oddziały..... Sections	8634	2578	6056	8350	2492	5858	8115	2386	5729
Uczniowie Pupils	157183	58363	98820	144072	54273	89799	138120	52297	85823
w tym I klasa of which 1st grade	23563	8688	14875	22378	8598	13780	20851	8091	12760
w tym kobiety of which females	76668	28484	48184	70120	26289	43831	10212	4003	6209
w tym szkoły: of which schools:									
sportowe i mistrzostwa spor- toweego sports and athletic	434	434	-	964	964	-	1072	1072	-
filialne branch	2034	42	1992	1772	27	1745	1635	25	1610
„małe szkoły”..... “small schools”	75	-	75	-	-	-	-	-	-
artystyczne ^a arts ^a	487	487	-	490	490	-	502	493	9
Absolwenci Graduates	29012	11058	17954	26248	10225	16047	.	.	.
w tym kobiety of which females	14159	5399	8760	12874	5075	7799	.	.	.
w tym szkoły: of which schools:									
sportowe i mistrzostwa spor- toweego sports and athletic	101	101	-	222	222	-	.	.	.
filialne branch	17	-	17	167	-	167	.	.	.
artystyczne ^a arts ^a	91	91	-	83	83	-	.	.	.
Liczba uczniów na: Number of pupils per:									
1 szkołę school	136,4	355,9	100,0	126,4	321,1	92,5	122,4	311,3	89,4
1 pomieszczenie szkolne classroom	14,6	20,5	12,5	12,0	16,9	10,2	11,4	16,2	9,6
1 oddział section	18,2	22,6	16,3	17,3	21,8	15,3	17,0	21,9	15,0

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

TABL. 14 (129). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06			2007/08			2008/09		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja <i>Lower secondary</i>	511	111	400	528	119	409	535	117	418
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>									
sportowe i mistrzostwa spor- towego <i>sports and athletic</i>	5	3	2	3	3	-	2	2	-
Pomieszczenia szkolne <i>Classrooms</i>	4261	1785	2476	4788	2058	2730	4852	2076	2776
Oddziały <i>Sections</i>	4049	1664	2385	3792	1538	2254	3619	1418	2201
Uczniowie <i>Pupils</i>	98112	43547	54565	87851	38630	49221	81382	34877	46505
w tym I klasa <i>of which 1st grade</i>	31628	13889	17739	28007	12209	15798	25694	10963	14731
w tym kobiety <i>of which females</i>	48103	21487	26616	43165	19085	24080	39814	17187	22627
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>									
sportowe i mistrzostwa spor- towego <i>sports and athletic</i>	530	441	89	544	544	-	266	266	-
Absolwenci <i>Graduates</i>	33100	14881	18219	29878	12924	16954	.	.	.
w tym kobiety <i>of which females</i>	16336	7434	8902	15011	6578	8433	.	.	.
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>									
sportowe i mistrzostwa spor- towego <i>sports and athletic</i>	160	124	36	80	80	-	.	.	.
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>									
1 szkołę <i>school</i>	192,0	392,3	136,4	166,4	324,6	120,3	152,1	298,1	111,3
1 pomieszczenie szkolne <i>classroom</i>	23,0	24,4	22,0	18,3	18,8	18,0	16,8	16,8	16,8
1 oddział <i>section</i>	24,2	26,2	22,9	23,2	25,1	21,8	22,5	24,6	21,1

TABL. 15 (130). **SZKOŁY ZASADNICZE ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2007/08	2008/09	
			ogółem total	w tym miasta of which urban areas
Szkoły	78	82	80	67
<i>Schools</i>				
Oddziały	459	473	509	474
<i>Sections</i>				
Uczniowie	13244	14252	14926	14034
<i>Students</i>				
w tym I klasa	5102	6444	6197	5811
<i>of which 1st grade</i>				
w tym kobiety	3163	3593	3799	3659
<i>of which females</i>				
Absolwenci	4490 ^a	3882 ^a	.	.
<i>Graduates</i>				
w tym kobiety	1236 ^b	1105 ^b	.	.
<i>of which females</i>				

a—b W tym absolwentów w miastach; dla 2005/06: *a* — 4255, *b* — 1198, dla 2007/08: *a* — 3606 *b* — 1047.

a—b Of which graduates in urban areas; for 2005/06: *a* — 4255, *b* — 1198, for 2007/08: *a* — 3606 *b* — 1047.

TABL. 16 (131). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ ZASADNICZYCH ZAWODOWYCH
DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW
KSZTAŁCENIA**
**STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH
(excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION**

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	2005/06	2007/08	2008/09	2004/05	2006/07	2007/08
	uczniowie students			absolwenci graduates		
OGÓŁEM TOTAL	13244	14252	14926	4035	4251	3882
w tym: of which						
Ekonomiczne i administracyjne	850	743	800	388	368	328
<i>Business and administration</i>						
Inżynierijno-techniczne	5727	6354	6685	1687	1644	1396
<i>Engineering and engineering trades</i>						
Produkcji i przetwórstwa	1988	1532	1593	600	525	502
<i>Manufacturing and processing</i>						
Architektury i budownictwa	2128	2294	2537	559	814	551
<i>Architecture and building</i>						
Rolnicze, leśne i rybactwa	154	92	70	49	59	23
<i>Agriculture, forestry and fishery</i>						
Usług dla ludności	2394	2986	3237	751	778	1060
<i>Personal services</i>						

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 17 (132). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2007/08	2008/09		SPECIFICATION
	ogółem total		w tym miasta of which urban areas		
Szkoły	135	134	133	110	Schools
Oddziały	1434	1421	1404	1308	Sections
Uczniowie	44205	43228	42322	39998	Students
w tym I klasa	15128	14260	13997	13190	of which 1st grade
w tym kobiety	27452	27469	27332	25958	of which females
Absolwenci	14499 ^b	14281 ^b	.	.	Graduates
w tym kobiety	9093 ^c	8889 ^c	.	.	of which females

^a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^{b, c} W tym absolwentów w miastach; dla 2005/06: ^b — 13676, ^c — 8600, dla 2007/08: ^b — 13317, ^c — 8324.

^a Including supplementary general schools. ^{b, c} Of which graduates in urban areas; for 2005/06: ^b — 13676, ^c — 8600, for 2007/08: ^b — 13317, ^c — 8324.

TABL. 18 (133). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2007/08	2008/09	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIE DAJĄCE UPRAWNIENIŃ ZAWODOWYCH ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION				
Szkoły	29	38	37	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów ar- tystycznych	29	38	37	of which educating only in the art subjects
Uczniowie	3493	2801	2835	Pupils
w tym kobiety	2049	1765	1790	of which females
Absolwenci	563	384	.	Graduates
w tym kobiety	291	236	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION				
Szkoły	18	24	24	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów ar- tystycznych	10	15	15	of which educating only in the art subjects
Uczniowie	1976	1956	1919	Students
w tym kobiety	1219	1248	1229	of which females
Absolwenci	295	321	.	Graduates
w tym kobiety	171	224	.	of which females

TABL. 19 (134). **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007/08	2008/09			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Szkoły	65	50	46	4	Schools
Oddziały	226	142	137	5	Sections
Uczniowie	6513	4104	3965	139	Students
w tym klasa I	1479	820	820	-	of which 1st grade
w tym kobiety	4173	2791	2711	80	of which females
Absolwenci ^a	2805	.	2670	135	Graduates ^a
w tym kobiety	1790	.	1697	93	of which females

^a W podziale miasto-wieś – z roku szkolnego 2007/08.

^a In the urban-rural area division – for the 2007/08 school year.

TABL. 20 (135). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI LICEÓW PROFILOWANYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
STUDENTS AND GRADUATES OF SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

PROFILE KSZTAŁCENIA ^a	2007/08	2008/09	2007/08 absolwenci graduates	EDUCATIONAL PROFILE ^a
	uczniowie students			
OGÓŁEM	6513	4104	2805	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Chemiczne badania środowiska ..	87	55	28	<i>Chemical tests of environment</i>
Ekonomiczno-administracyjny	2217	1422	981	<i>Business and administration</i>
Elektroniczny	93	-	62	<i>Electronics</i>
Kreowanie ubiorów	54	39	24	<i>Fashion design</i>
Kształtowanie środowiska	479	281	252	<i>Shaping the environment</i>
Mechatroniczny	149	50	93	<i>Mechatronics</i>
Socjalny	888	720	316	<i>Social</i>
Transportowo-spedycyjny	84	38	52	<i>Transport and dispatching</i>
Usługowo-gospodarczy	452	254	180	<i>Services and economics</i>
Zarządzanie informacją	2003	1245	810	<i>Information management</i>

^a Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji i Sportu z dnia 26 II 2002 r. (Dz. U. Nr 50, poz. 451) z późniejszymi zmianami.

^a According to the Decree of the Ministry of National Education and Sport, dated 26 II 2002 (Journal of Laws No. 50, item 451) with later amendments.

TABL. 21 (136). **TECHNIKA DLA MŁODZIEŻY ^a (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL SCHOOLS FOR YOUTH ^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2007/08	2008/09		SPECIFICATION
	ogółem total		w tym miasta of which urban areas		
Szkoły	165	139	135	107	<i>Schools</i>
Oddziały	1390	1482	1501	1292	<i>Sections</i>
Uczniowie	40171	40883	40546	35693	<i>Students</i>
w tym I klasa	11243	12096	11504	10360	<i>of which 1st grade</i>
w tym kobiety	14669	15301	15319	13134	<i>of which females</i>
Absolwenci	9339 ^b	8920 ^b	.	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	3358 ^c	3500 ^c	.	.	<i>of which females</i>

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b, ^c W tym absolwentów w miastach; dla 2005/06: ^b — 8187, ^c — 2797, dla 2007/08: ^b — 7763, ^c — 2927.

^a Including supplementary technical schools. ^b, ^c Of which graduates in urban areas; for 2005/06: ^b — 8187, ^c — 2797, for 2007/08: ^b — 7763, ^c — 2927.

TABL. 22 (137). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW ^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2007/08	2008/09	2006/07	2007/08	FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie students		absolwenci graduates		
OGÓŁEM	40883	40546	8114	8927	TOTAL
w tym:					of which:
Społeczne.....	5259	4704	1483	1437	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne.....	2546	1937	600	442	Business and administration
Fizyczne ^c	166	169	29	24	Physical sciences ^c
Informatyczne.....	3036	4307	-	-	Computing
Inżynieryjno-techniczne.....	12119	11176	2689	2862	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa.....	1494	1302	415	384	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa.....	3988	4222	741	777	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa.....	850	1194	198	495	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne.....	110	104	26	25	Veterinary
Usług dla ludności.....	10021	10170	1626	2085	Personal services
Usług transportowych.....	468	524	74	86	Transport services
Ochrony środowiska.....	675	618	157	234	Environmental protection

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
^c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

^a Including supplementary technical schools. ^b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^c Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 23 (138). SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2007/08	2008/09	SPECIFICATION
Szkoły.....	151	135	141	Schools
Oddziały.....	596	614	671	Sections
Uczniowie.....	14608	14000	16407	Students
w tym kobiety.....	7742	7149	7498	of which females
Absolwenci.....	4629	4284	.	Graduates
w tym kobiety.....	2676	2491	.	of which females

TABL. 24 (139). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2007/08	2008/09	2006/07	2007/08	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
OGÓŁEM	14000	16407	4260	4284	TOTAL
w tym:					of which:
Artystyczne	174	72	48	12	Arts
Spoleczne	748	947	286	227	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	2335	3187	460	544	Business and administration
Informatyczne	1785	1967	547	647	Computing
Inżynierijno-techniczne	277	300	110	52	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	72	98	-	-	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	8	74	10	5	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	22	61	40	16	Agriculture, forestry and fishery
Medyczne	1761	2020	745	677	Health
Opieki społecznej	661	597	162	248	Social services
Usług dla ludności	1984	3013	502	675	Personal services
Ochrony środowiska	122	61	17	48	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa	1605	2066	482	465	Security services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 25 (140). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademyccy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION	
OGÓŁEM	2005/06	17	3288	78394	18946	TOTAL
	2007/08	17	3113	73839	19210	
	2008/09	16	2943	75477	.	
Uniwersytety	1	1210	23675	5792	Universities	
Wyższe szkoły techniczne	1	672	13703	2722	Technical universities	
Wyższe szkoły ekonomiczne	3	357	12302	3107	Academies of economics	
Pozostałe szkoły ^{c,d}	11	704	25797	7589	Other ^{c,d}	

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy. ^b W podziale według typów szkół — z roku szkolnego 2007/08. ^c Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim. ^d W tym wyższe szkoły zawodowe. Do roku szkolnego 2004/05 tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590) z późniejszymi zmianami.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. ^b According to type of school — for 2007/08 school year. ^c Non-state, with a university profile. ^d Of which tertiary vocational education. Until the 2004/05 school year established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590) with later amendments.

TABL. 26 (141). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem Total	Systemy studiów Study systems		TYPE OF SCHOOLS	
		stacjonarne full-time	niestacjonarne part-time		
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2005/06	78394	40567	37827	TOTAL
	2007/08	73839	38181	35658	
	2008/09	75477	38022	37455	
Uniwersytety		23675	14238	9437	Universities
Wyższe szkoły techniczne		13703	9571	4132	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		12302	2014	10288	Academies of economics
Pozostałe szkoły ^{a b}		25797	12199	13598	Other ^{a b}
W tym KOBIETY Of which FEMALES					
OGÓŁEM	2005/06	44004	23319	20685	TOTAL
	2007/08	41164	21629	19535	
	2008/09	41923	21686	20237	
Uniwersytety		15988	9577	6411	Universities
Wyższe szkoły techniczne		4814	3731	1083	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		7743	1291	6452	Academies of economics
Pozostałe szkoły ^{a b}		13378	7087	6291	Other ^{a b}

^a Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim. ^b W tym wyższe szkoły zawodowe. Do roku szkolnego 2004/05 tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590) z późniejszymi zmianami.

^a Non-state, with a university profile. ^b Of which tertiary vocational education. Until the 2004/05 school year established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590) with later amendments.

TABL. 27 (142). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem Total	Systemy studiów Study systems		TYPE OF SCHOOLS	
		stacjonarne full-time	niestacjonarne part-time		
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2005/06	18946	8733	10213	GRAND TOTAL
	2006/07	19234	9392	9842	
	2007/08	18106	8828	9278	
Uniwersytety		5130	3012	2118	Universities
Wyższe szkoły techniczne		2597	1544	1053	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne.....		2790	390	2400	Academies of economics
Pozostałe szkoły ^{a b}		7589	3882	3707	Other ^{a b}
W tym KOBIETY Of which FEMALES					
RAZEM	2005/06	12197	5602	6595	TOTAL
	2006/07	12247	5954	6293	
	2007/08	11261	5502	5759	
Uniwersytety		3550	2047	1503	Universities
Wyższe szkoły techniczne		1271	727	544	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne.....		1893	265	1628	Academies of economics
Pozostałe szkoły ^{a b}		4547	2463	2084	Other ^{a b}

^a Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim. ^b W tym wyższe szkoły zawodowe. Do roku szkolnego 2004/05 tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590) z późniejszymi zmianami.

^a Non-state, with a university profile. ^b Of which tertiary vocational education. Until the 2004/05 school year established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590) with later amendments.

TABL. 28 (143). **CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
OGÓŁEM 2005/06	358	198	46	39	TOTAL
2007/08	670	336	57	40	
2008/09	670	344	.	.	
studia: stacjonarne	613	309	49	35	<i>studies: full-time</i>
niestacjonarne	57	35	8	5	<i>part-time</i>
Uniwersytety	45	27	8	4	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	28	13	1	1	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	578	296	40	29	<i>Academies of economics</i>
Pozostałe szkoły ^{c,d}	19	8	8	6	<i>Other^{c,d}</i>

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według systemów studiów i typów szkół — z roku szkolnego 2006/07. ^c Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim. ^d W tym wyższe szkoły zawodowe. Do roku szkolnego 2004/05 tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590) z późniejszymi zmianami.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to study system and type of school — for 2006/07 school year. ^c Non-state, with a university profile. ^d Of which tertiary vocational education. Until the 2004/05 school year established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590) with later amendments.

TABL. 29 (144). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Szkoły <i>Schools</i>	Oddziały <i>Sections</i>	Uczniowie <i>Students</i>		Absolwenci <i>Graduates</i>	
			ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>
Gimnazja 2005/06	4	15	429	81	117	27
<i>Lower secondary schools</i> 2007/08	4	18	507	93	107	27
2008/09	5	22	581	110	.	.
Licea ogólnokształcące ^a 2005/06	43	112	2980	1256	1056	551
<i>General secondary schools^a</i> 2007/08	42	129	4011	1497	1137	535
2008/09	78	216	6800	2375	.	.
Szkoły zasadnicze (zawodowe) 2005/06	2	5	123	17	46	4
<i>Basic vocational schools</i> 2007/08	3	12	244	30	32	7
2008/09	3	10	222	20	.	.
Technika ^b , licea profilowane 2005/06	62	132	3399	817	1365	346
<i>Technical schools^b, specialized secondary schools</i> 2007/08	46	105	2668	431	578	125
2008/09	36	102	2381	313	.	.

^a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^b Łącznie z technikami uzupełniającymi.

^a Including supplementary general schools. ^b Including supplementary technical schools.

TABL. 30 (145). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Placówki	1304	1257	1297	Establishments
Przedszkola	412	409	417	Nursery schools
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	892	848	880	Pre-primary sections in primary schools
Miejsca w przedszkolach.....	32186	32369	33859	Places in nursery schools
Dzieci ^a	45290	44980	48149	Children ^a
Przedszkola	31082	32241	34031	Nursery schools
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	14208	12739	14118	Pre-primary sections in primary schools
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci ^a w wieku:				Children attending pre-primary education establishments ^a per 1000 children aged:
3—6 lat	494	525	562	3—6
3—5	324	379	434	3—5
Dzieci w przedszkolach na:				Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:				1000 children aged:
3—6 lat	337	378	397	3—6
1 przedszkole	75	79	82	Nursery school
100 miejsc	97	100	101	100 places

^a W latach 2005, 2007 i 2008 w podziale według wieku nie uwzględniono odpowiednio: 15, 64 i 14 dzieci z oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych specjalnych przy zakładach opieki zdrowotnej.

^a In 2005, 2007 and 2008 in the division according to age respectively: 15, 64 and 14 children from pre-primary sections of special primary schools in health care institutions were not included.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane w zakresie ochrony zdrowia dotyczą **cywilnej służby zdrowia** (tj. bez jednostek resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego — do 28 VI 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa, a także ochrony zdrowia w zakładach karnych).

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408) z późniejszymi zmianami, na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej;
- 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 57, poz. 602), z późniejszymi zmianami, na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (jednolity tekst Dz. U. 2005 Nr 226, poz. 1943) z późniejszymi zmianami, na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe** będące nową formą organizacyjną ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności.
Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków publicznych**;
- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135) z późniejszymi zmianami, z mocą obowiązującą od 1 X 2004 r., która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia. Ustawa ta zastąpiła ustawę z dnia 23 I 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdro-

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care concern **the civilian health service** (i.e., excluding units of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and the Internal Security Agency — until 28 VI 2002 the Office of State Protection, and also health care in prisons).

2. The legal bases of changes in the health care system are:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (Journal of Laws No. 91, item 408) with later amendments, on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established;
- 2) the Law on the Nursing and Obstetrical Professions, dated 5 VII 1996 (uniform text; Journal of Laws 2001 No. 57, item 602), with later amendments, on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and obstetricians;
- 3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text, Journal of Laws 2005 No. 226, item 1943) with later amendments, on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices**, being a new organizational form of out-patient health care, are created. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population.
Data concerning medical practices include those entities that render health care services **exclusively within the framework of public funds**;
- 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (Journal of Laws No. 210, item 2135) with later amendments, with the effect from 1 X 2004, with the scope and condition for providing health services, the rules and procedure of financing them and activity of the National Health Fund. The law replaced the Law of 23 I 2003 on the Common Insurance in the National Health Fund. The National Health Fund,

wia, utworzonym z dniem 1 IV 2003 r., który zastąpił działające od 1 I 1999 r. kasy chorych.

3. Dane o osobach posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego podaje się na podstawie rejestrów: lekarskich, pielęgniarskich i położniczych oraz farmaceutycznych.

Dane o **pracownikach medycznych** obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Dane o **pracownikach medycznych** pracujących obejmują osoby, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska, pielęgniarska lub położnicza i nie obejmują osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji, NFZ albo opieka społeczna.

Dane o **lekarzach i lekarzach dentystach** oraz o **farmaceutach** obejmują też osoby odbywające staż podyplomowy.

4. Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentystów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podaje się łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz poradami lekarskimi udzielonymi w ramach praktyk lekarskich, a także w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

Do porad udzielonych w podstawowej i specjalistycznej opiece zdrowotnej, oprócz porad udzielonych dla ogółu ludności, włącza się także porady udzielone w przychodniach medycyny pracy.

5. Dane o łóżkach w szpitalach oraz pozostałych zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla pacjentów (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Do 2007 r. dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków oraz miejsc dziennego pobytu, do 2002 r. obejmowały łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego.

6. W szpitalach ogólnych (tabl. 5) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 VII 2004 r. (Dz. U. Nr 238, poz. 2402) z późniejszymi zmianami. Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękową i kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** — oddziały pulmonologiczne.

created on 1 IV 2003, replaced health funds, working since 1 I 1999.

3. Data about persons with the right to practice medical profession are quoted on the basis of the registers of: doctors, pharmacists, nurses and midwives as well as pharmacists.

Data regarding medical personnel of the health service include persons working full-time, over-time as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Data regarding working medical personnel include persons for whom the main workplace is medical, nurse's or midwife's practice and do not include persons for whom the main workplace is university, entity administration, National Health Fund or welfare.

Data regarding doctors, dentists as well as pharmacists were listed together with persons undergoing training.

4. Consultations provided by doctors and dentists within the scope of out-patient health care are presented together with preventive examinations and with consultations provided as well as in admission rooms in general hospitals.

Besides consultations granted for the general population, consultations granted in out-patient departments are also included in consultations granted in basic and out-patient departments.

5. Data regarding beds in hospitals and other in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Until 2007 data regarding beds in general hospitals did not include places (beds and incubators) for newborns as well as day places in day wards, until 2002 included beds in hospital wards located near emergency stations.

6. In general hospitals (table 5) types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 16 VII 2004 (Journal of Laws No. 238, item 2402) with later amendments. **Included in surgical wards** are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; **in communicable diseases wards** — communicable diseases wards; **in tubercular and pulmonary wards** — pulmonology wards.

7. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

8. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

9. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, które działają na potrzeby tych zakładów; natomiast wykazane są łącznie z aptekami i punktami aptecznymi podległymi Polskim Kolejom Państwowym (PKP).

10. Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Punkt apteczny może być prowadzony przez farmaceutę z rocznym stażem lub technika farmaceutycznego z trzyletnim stażem pracy w aptekach ogólnodostępnych.

11. Dane o zachorowaniach podaje się zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

12. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. Nr 115, poz. 728). Wyróżnia się placówki:

a) **socializacyjne** – zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne i terapeutyczne, rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym – odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne,

b) **rodzinne** – tworzące wielodzietną rodzinę, umożliwiającą całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych,

c) **interwencyjne** – zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych, przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem,

d) **wielofunkcyjne** – zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socializacyjnej, a także łącząceienne i całodobowe działa-

7. Chronic medical care home and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.

8. Health resort treatment includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.

9. Data concerning public pharmacies do not include hospital pharmacies in stationary health care institutions which operate for the needs of these; data include pharmacies and pharmaceutical outlets of the Polskie Koleje Państwowe (PKP).

10. Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. Pharmaceutical outlet can be managed by pharmacists with one year service or pharmaceutical technician with three years service in public pharmacies.

11. Data regarding incidence of illnesses is given in accordance with the “International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems” valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

12. Care and education centres for children and youth are presented in accordance with the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (Journal of Laws No. 115, item 728). There are the following centres:

a) **socialization centres** – providing 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life in society, and providing appropriate rehabilitation and specialized activities for children with disabilities,

b) **family centres** – creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous brothers and sisters, providing education, compensating for worse development and performance at school,

c) **intervention centres** – providing short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities, preparing diagnosis of a child and the child’s family condition and establishing recommendations for the further course of working with the child,

d) **multi-functional centres** – providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime

nia terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka,

e) **wsparcia dziennego** – działające w najbliższym środowisku dziecka, wspierające funkcje opiekuńcze rodziny, w tym:

- opiekuńcze – prowadzone w formie kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,

- specjalistyczne – realizujące program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w tym terapię pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitację, resocjalizację.

13. Rodzina zastępcza zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

14. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

15. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się do 30 IV 2004 r. zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 29 XI 1990 r. (jednolity tekst Dz. U. 1998 Nr 64, poz. 414, z późniejszymi zmianami), od 1 V 2004 r. zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne.

Zasiłek stały wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

assistance centre, intervention and socialization centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, intervention and socialization activity, directed to child and child's family,

e) **day-support centres** – operating in the immediate vicinity of the child, supporting the family in its protective functions, of which:

- care – in the form of extracurricular activities, after-school clubs, clubs, childcare centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,

- specialized – implementing psychocorrective or psychoprofilactic programme, including pedagogical therapy, psychological therapy, rehabilitation, resocialization.

13. Foster family provides care and upbringing of a child deprived in part or in full of parental care.

14. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Law on Social Welfare of 12 III 2004.

15. Data on social benefits are presented until 30 IV 2004 according to the Law on Social Welfare of 29 XI 1990 (uniform text in the Journal of Laws 1998 No. 64, item 414, with later amendments), since 1 V 2004 according to the Law on Social Welfare of 12 III 2004, following which the division into monetary and non-monetary assistance was made.

Permanent benefit paid in respect of complete inability to work because of age or disability.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. May be given to a person or a family which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (146). **PRACOWNICY MEDYCZNI**

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	2005	2007	2008	SPECIFICATION	
	posiadający with the right to			pracujący ^a employed ^a				
	prawo wykonywania zawodu medycznego practice profession			ogółem total		w tym kobiety of which women		
Lekarze	4837	4814	4992	3872	3746	3810	1993	Doctors
Lekarze dentyści.....	1430	1498	1522	691	901	906	646	Dentists
Farmaceuci ^b	1005	1045	1080	1051	1089	1119	949	Pharmacists ^b
Pielęgniarki ^c	14800	15637	15924	10198	10575	10846	.	Nurses ^c
Położne ^d	2186	2251	2280	1455	1505	1521	.	Midwives ^d

^a Pracujący bezpośrednio z pacjentem bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^b Bez techników farmacji. ^c W tym osoby z tytułem magistra pielęgniarstwa. Łącznie z asystentkami pielęgniarskimi. ^d W tym osoby z tytułem magistra położnictwa.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie farmaceutów — łącznie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

^a Working directly with a patient excluding persons for whom the primary workplace is university, social welfare, units of state administration or local self-government or National Health Fund. ^b Excluding pharmaceutical technicians. ^c Of which persons with a Master's degree in nursing. Including nursing assistants. ^d Of which persons with a Master's degree in midwifery.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, with regard to pharmacists — including data of the Central Statistical Office.

TABL. 2 (147). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a****OUT-PATIENT HEALTH CARE^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII).....	714	738	833	860	Health care institutions (as of 31 XII)
miasta.....	343	426	494	492	urban areas
wieś.....	371	312	339	368	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII).....	350	499	590	538	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta.....	279	375	421	377	urban areas
wieś.....	71	124	169	161	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	12645,3	12814,1	14466,4	14367,7	Consultations provided ^c in thous.
lekarskie.....	11181,4	11475,0	12563,9	12914,4	doctors
w tym specjalistyczne.....	3461,2	4411,7	4643,1	4684,5	of which specialized
dentystyczne.....	1463,9	1339,1	1902,5	1453,3	dental

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 4. ^b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakty z NFZ lub z zakładami opieki zdrowotnej (patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 2, pkt 3 i 4); łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 – tylko w miastach). ^c Od 2000 r. łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

^a See general notes to the chapter „Health care and social welfare”, item 4. ^b Data concern entities that have signed contracts with National Health Fund or health care facilities (see general notes to the chapter „Health care and social welfare” item 2, point 3 and 4); including medical practices conducted within the framework of workplace medical service (in 2000 — only in urban areas). ^c Since 2000 including consultations paid by patients (non-public funds).

TABL. 3 (148). **SŁUŻBA MEDYCZYNY PRACY^a**
WORKPLACE MEDICAL SERVICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	124	56	29	149	Health Care Institutions (as of 31 XII)
Praktyki lekarskie ^b	136	85	88	23	Medical practices ^b
Porady udzielone w tys.	548,2	368,3	363,2	322,1	Consultations provided in thous.
przez: lekarzy	528,4	345,6	354,0	322,1	by: doctors
lekarzy dentyistów	19,8	22,7	9,1	-	dentists
w tym w ramach badań profilaktycz- nych	321,5	301,6	229,6	290,9	of which within the framework of pre- ventive examinations
Porady udzielone na 100 osób objętych opieką przychodni przez:					Consultations provided per 100 persons in a given out-patient department by:
lekarzy	175	140	154	111	doctors
lekarzy dentyistów.....	7	9	4	-	dentists

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 4. ^b Patrz notka b do tablicy 2 (147).

^a See general notes to the chapter „Health care and social welfare”, item 4. ^b See footnote b to the table 2 (147).

TABL. 4 (149). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII <i>FACILITIES — as of 31 XII</i>					
Szpitala ogólne	25	29	31	32	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	6	11	13	14	Chronic medical care homes ^a
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^a	6	11	11	12	Nursing homes ^a
Hospicja	1	3	1	3	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria	20	20	19	19	sanatoria
szpitale	5	3	3	3	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII <i>BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII</i>					
Szpitala ogólne ^c	8680	8870	9021	9744	General hospitals ^c
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	309	646	843	892	Chronic medical care homes ^a
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^a	171	418	526	496	Nursing homes ^a
Hospicja	30	73	30	63	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria	2577	2782	2809	2761	sanatoria
szpitale	1095	815	881	782	hospitals
LECZENI <i>IN-PATIENTS</i>					
Szpitala ogólne ^b	285821	370627	372461	408230	General hospitals ^b
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	595	1579	2262	1908	Chronic medical care homes ^a
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^a	336	1045	1122	1032	Nursing homes ^a
Hospicja	592	1304	560	1127	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe — kura- cjusze	39956	53267	55083	56749	Health resort treatment patients
w sanatoriach	29659	41612	43106	45273	in sanatoria
w szpitalach	10297	11655	11977	11476	in hospitals

^a W 2000 roku łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi; w 2008 roku łącznie z psychiatrycznymi. ^b Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^c W 2008 roku łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków.

Źródło: w zakresie szpitali ogólnych i zakładów opieki długoterminowej od 2004 r. — dane Ministerstwa Zdrowia.

^a In 2000 including treatment and education homes, in 2008 including psychiatric homes. ^b Excluding inter-ward patient transfers. ^c In 2008 including beds and incubators for newborns.

Source: with regard to general hospitals and long-term facilities since 2004 — data of the Ministry of Health.

TABL. 5 (150). SZPITALA OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII).....	25	29	31	32	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne.....	24	27	27	27	Public
Niepubliczne.....	1	2	4	5	Non-public
Łóżka (stan w dniu 31 XII) ^c.....	8680	8870	9021	9744	Beds (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych.....	8669	8827	8928	9635	in: public hospitals
niepublicznych.....	11	43	93	109	non-public hospitals
na 10 tys. ludności.....	41,3	42,3	43,0	46,4	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:					of which in specified wards:
chorób wewnętrznych.....	1557	1263	1269	1237	Internal diseases
kardiologicznych.....	175	405	450	456	cardiological
chirurgicznych.....	2029	2027	2075	2139	surgical
pediatrycznych.....	766	731	715	709	paediatric
ginekologiczno-położniczych.....	1354	1155	1123	1099	gynaecological-obstetric
onkologicznych.....	165	184	209	226	oncological
intensywnej terapii.....	114	134	135	135	intensive therapy
zakaźnych.....	314	235	247	223	communicable
gruźlicy i chorób płuc.....	329	404	370	402	tubercular and pulmonary
dermatologicznych.....	167	152	152	145	dermatology
neurologicznych.....	406	456	456	504	neurological
psychiatrycznych i odwykowych.....	300	482	512	524	psychiatric and detoxification
Ruch chorych:					Patients:
Leczeni ^a w tys.	285,8	370,6	372,5	408,2	In-patients ^a in thous.
w szpitalach: publicznych.....	285,3	366,6	366,9	399,6	in: public hospitals
niepublicznych.....	0,5	4,0	5,6	8,6	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^b :					of which in specified wards ^b :
chorób wewnętrznych.....	53,9	55,2	54,6	55,5	internal diseases
kardiologicznych.....	7,5	22,9	26,0	27,7	cardiological
chirurgicznych.....	74,3	99,3	98,8	106,7	surgical
pediatrycznych.....	28,8	31,2	29,2	30,5	paediatric
ginekologiczno-położniczych.....	59,9	60,0	61,4	64,7	gynaecological-obstetric
onkologicznych.....	7,5	8,8	10,6	13,2	oncological
intensywnej terapii.....	4,7	3,9	3,5	3,6	intensive therapy
zakaźnych.....	8,7	8,5	9,7	10,0	communicable
gruźlicy i chorób płuc.....	5,9	9,2	8,3	9,8	tubercular and pulmonary
dermatologicznych.....	3,2	4,3	3,9	4,2	dermatology
neurologicznych.....	13,0	17,1	17,5	18,7	neurological
psychiatrycznych i odwykowych.....	4,5	7,3	7,4	7,4	psychiatric and detoxification
Wypisani w tys.	272,9	353,8	359,7	395,4	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	7,7	8,1	7,9	8,2	Deaths in thous.
Leczeni ^a na: 10 tys. ludności.....	1360,6	1766,7	1776,3	1946,5	In-patients ^a per: 10 thous. population
1 łóżko.....	32,9	41,8	41,5	41,9	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach.....	8,8	6,7	6,4	6,3	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach.....	290	280	266	265	Average bed use in days

^a Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^b Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych. ^c Patrz notka c do tablicy 4 (149).

Źródło: od 2004 r. – dane Ministerstwa Zdrowia.

^a Excluding inter-ward patient transfers. ^b Including inter-ward patient transfers. ^c See footnote c to the table 4 (149).

Source: since 2004 – data of the Ministry of Health.

TABLE 6 (151). **APTEKI I PUNKTY APTECZNE^a**
 Stan w dniu 31 XII
PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Apteki.....	441	543	561	569	Pharmacies
w tym prywatne	387	543	559	568	of which private
w tym na wsi	129	148	143	144	of which in rural areas
Punkty apteczne ^b	12	107	124	124	Pharmaceutical outlets ^b
w tym na wsi	12	106	123	117	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny ^b	4639	3228	3062	3030	pharmacy and pharmaceutical outlet ^b
1 aptekę	4765	3864	3739	3690	pharmacy
w tym na wsi.....	9664	8456	8718	8611	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący ^c w aptekach i w punktach aptecznych ^b	802	965	1007	1039	Pharmacists employed ^c in pharmacies and pharmaceutical outlets ^b

^a Bez aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, działających na potrzeby tych zakładów; łącznie z aptekami i punktami aptecznymi podległymi przedsiębiorstwu PKP. ^b W 2000 r. – punkty apteczne I typu, od 2002 r. nie określa się typu punktów aptecznych. ^c W 2000 r. – w przeliczeniu na pełne etaty.

^a Excluding hospital's pharmacies in in-patient health care facilities, operated for the need of these; e.g., in hospitals and sanatoria; including pharmacies and pharmaceutical outlets subordinate to the enterprise PKP. ^b In 2000 type I pharmaceutical outlets, since 2002 the types of pharmaceutical outlet are not defined. ^c In 2000 – calculated as full-time employment.

TABLE 7 (152). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	13	9	9	9	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy.....	17293	19317	20261	22281	Blood donors
w tym honorowi	17279	19310	20256	22281	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	36580	39343	40334	44024	Blood taken in units of whole blood ^a
Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP) ^b	42213	38804	39231	43200	Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP) ^b

^a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. ^b Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ź r ó d ł o: do 2004 r. dane Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, od 2005 r. dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii.

^a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. ^b One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

N o t e. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Internal Affairs.

S o u r c e: until 2004 data of the Regional Centre of Blood Donation and Hemotherapy in Rzeszów, since 2005 data of the Haematology and Transfusiology Institute.

TABL. 8 (153). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2005	2007	2008	2005	2007	2008	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			na 100 tys. ludności per 100 thous. population			
Tężec.....	2	-	-	0,1	x	x	Tetanus
Krzusiec.....	23	47	21	1,1	2,2	1,0	Whooping cough
Odra.....	1	-	22	0,05	x	1,0	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby w tym typ B.....	115	113	99	5,5	5,3	4,7	Viral hepatitis of which type B
Różyczka.....	298	2459	461	14,2	117,2	22,0	Rubella
Salmonellozy.....	1111	985	808	53,0	47,0	38,5	Salmonella infections
Czerwonka bakteryjna.....	4	-	9	0,2	x	0,4	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe.....	40	107	27	1,9	5,1	1,3	Other bacterial food borne intoxications
Biegunki u dzieci do lat 2 ^a	1065	1365	2047	259,3	332,9	489,9	Diarrhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (under 2 years) ^a
Szkarlatyna (płonica).....	324	290	242	15,4	13,8	11,5	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu..	43	50	61	2,1	2,4	2,9	Meningitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych.....	126	87	69	6,0	4,1	3,3	
Wirusowe zapalenie mózgu	48	44	46	2,3	2,1	2,2	Encephalitis
Świnka (zapalenie przyusz- nicy nagminne).....	1922	116	110	91,6	5,5	5,2	Mumps
Toksoplazmoza.....	36	26	18	1,7	1,2	0,9	Toxoplasmosis
Tasiemczyce.....	1	-	2	0,0	x	0,1	Cestode infestations
Świerzb.....	642	552	568	30,6	26,3	27,1	Scabies
Grypa.....	13406	8860	9236	638,3	422,5	440,4	Influenza
Szczepieni przeciw wście- kliźnie.....	704	542	577	33,6	25,8	27,5	Rabies vaccinations

^a Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - PZH oraz Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc i Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

^a Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2.

Source: data of the National Institute of Hygiene – PZH as well as Tuberculosis and Lung Diseases Institute and Institute of Venereology of Medical University of Warsaw.

TABL. 9 (154). ŻŁOBKI^a
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Żłobki.....	22	15	14	14	Nurseries
Oddziały żłobkowe.....	9	10	11	11	Nursery wards
Miejsca w żłobkach ^b	1544	1203	1324	1341	Places in nurseries ^b
Dzieci przebywające w żłobkach ^b (w ciągu roku).....	2441	2071	2393	2376	Children staying in nurseries ^b (during the year)
Miejsca w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach.....	62,4	54,0	57,0	55,2	Places in nurseries ^b per 1000 children up to age 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3.....	16,1	18,2	20,9	21,0	Children staying in nurseries ^b per 1000 children up to age 3

^a Łącznie ze żłobkami tygodniowymi. ^b Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

^a Including weekly nurseries. ^b Including nursery wards.

TABL. 10 (155). **CAŁODOBOWE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY^a**
 Stan w dniu 31 XII
ROUND-THE-CLOCK CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUTH^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	2005	2007	2008	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	placówki centres			wychowankowie residents			wolontariusze volunteers			
OGÓŁEM	35	36	35	915	913	932	65	63	46	TOTAL
placówki:										centres:
Interwencyjne.....	2	1	1	27	23	22	-	-	-	Intervention
Rodzinne.....	8	8	7	65	59	54	2	2	2	Family
Socjalizacyjne.....	22	22	22	738	658	677	43	40	35	Socialization
Wielofunkcyjne.....	3	5	5	85	173	179	20	21	9	Multipurpose

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 12.

U w a g a. W 2008 r. w 64 placówkach wsparcia dziennego, pracujących minimum 5 dni i 20 godzin tygodniowo, przebywało 4392 wychowanków.

^a See general notes to the chapter „Health care and social welfare”, item 12.

Note. In 2008, 4392 residents stayed in 66 daily assistance centres working minimum 5 days and 20 hours a week.

TABL. 11 (156). **RODZINY ZASTĘPCZE^a**
 Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze.....	1405	1195	1257	1199	Foster families
Dzieci w rodzinach zastępczych ^b	1845	1683	1815	1726	Children in foster families ^b
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.....	.	205	204	200	of which issued disability confirmation
Dzieci usamodzielnione w ciągu roku.....	123	33	30	19	Children who gained independence during the year

^a W 2000 r. stan w końcu roku. ^b Łącznie z dziećmi niebędącymi pod nadzorem sądów.

^a In 2000 as end of year. ^b Including children not under court supervision.

TABL. 12 (157). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES

As of 31 XII

A. OGÓŁEM**TOTAL**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	49	65	67	68	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca ^a					Places ^a
ogółem	4292	5472	5412	5436	total
na 10 tys. ludności	20,4	26,1	25,8	25,9	per 10 thous. population
Mieszkańcy					Residents
ogółem	4207	5072	5130	5221	total
w tym do lat 18	191	159	153	145	of which up to age 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	756	886	1233	1313	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	20,0	24,2	24,5	24,9	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	467	77	62	146	Persons awaiting a place

B. PLACÓWKI WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW W 2008 R.**FACILITIES BY GROUP OF RESIDENTS IN 2008**

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii), w których mogą przebywać	68^a	Homes and facilities (excluding branches) in which may be
osoby w podeszłym wieku	18	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	13	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	9	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	7	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	14	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	3	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	2	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	12	homeless
inne osoby	3	other persons

^a W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

^a In further division facilities may be shown several times because one facility may be intended for several groups of residents.

TABL. 12 (157). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES (cont.)

As of 31 XII

B. PLACÓWKI WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW W 2008 R. (dok.)

FACILITIES BY GROUP RESIDENTS IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	SPECIFICATION
Mieszkańcy domów i zakładów	5221	Residents of homes and facilities
osoby w podeszłym wieku	1120	aged persons
przewlekle somatycznie chorzy	740	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	643	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelek- tualnie	471	children and young mentally retarded
przewlekle psychicznie chorzy	1652	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	50	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w cią- ży	16	mothers with dependent children and preg- nant women
bezdomni	506	homeless
inne osoby	23	other persons

TABL. 13 (158). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b <i>Beneficiaries^b</i>	Udzielone świadczenia w tys. zł <i>Benefits gran- ted in thous. zł</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....			TOTAL
2000	142402	166900,1	
2005	203883	138318,4	
2007	188426	164275,3	
2008	147044	184529,0	
Pomoc pieniężna	94100	130893,0	Monetary assistance
w tym zasiłki:			<i>of which benefits:</i>
Stały	7226	23395,1	Permanent
Okresowy	25360	46501,5	Temporary
Celowe	58188	39347,1	Appropriated
Pomoc niepieniężna	83576	53636,0	Non-monetary care
w tym:			<i>of which:</i>
Schronienie	119	269,4	Shelter
Posiłek	76390	26818,5	Meals
Ubranie	403	77,7	Clothing
Sprawienie pogrzebu	106	212,1	Burial

^a Organizowanej i świadczonej przez administrację rządową i jednostki samorządu terytorialnego. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a Organized and rendered by government administration and local self-government entities. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność **rozrywkową estradową**.

4. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo).

6. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. *Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.*

*A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.*

2. *Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.*

3. *Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.*

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**,
- **entertainment activities**.

4. *Information regarding the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** was compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.*

5. *Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape).*

6. *Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).*

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Termin turystyka — zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki — obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. nie obejmuje pokoi gościnnych i kwatery agroturystycznych.

Wyodrębnia się następujące grupy obiektów zbiorowego zakwaterowania:

- hotel — obiekt hotelarski zlokalizowany głównie w zabudowie miejskiej, dysponujący co najmniej 10 pokojami, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych, świadczący szeroki zakres usług związanych z pobytem klientów. Każdy hotel musi świadczyć usługi gastronomiczne;
- motel — obiekt hotelarski zlokalizowany przy trasach komunikacji drogowej, który poza usługami hotelarskimi przystosowany jest również do świadczenia usług motoryzacyjnych i dysponuje parkingiem. Motel musi posiadać co najmniej 10 pokoi, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych. Każdy motel musi świadczyć usługi gastronomiczne;
- pensjonat — obiekt hotelarski, który świadczy usługi hotelarskie łącznie z całodziennym wyżywieniem i dysponuje co najmniej 7 pokojami. Musi świadczyć usługi gastronomiczne;
- inny obiekt hotelowy — obiekt noclegowy, podzielony na pokoje, podlegający jednemu zarządowi, świadczący pewne usługi, w tym przynajmniej codzienne sprzątnięcie pokoi, śnięcie łóżek i mycie urządzeń sanitarnych (np. obiekt spełniający zadania hotelu, motelu lub pensjonatu, któremu nie została nadana kategoria);
- dom wycieczkowy — obiekt położony na obszarze zabudowanym lub w pobliżu zabudowy, posiadający co najmniej 30 miejsc noclegowych, dostosowany do samoobsługi klientów oraz świadczący minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów. Każdy dom wycieczkowy

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (WTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their normal environment not longer than 1 year.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments (i.e., do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

The groups of collective accommodation establishments are as follows:

- hotel — a hotel establishment located mainly within urban area, offering 10 rooms at least, of which most places in single and double rooms, providing wide range of services for visitors. Each hotel must provide catering services;
- motel — a hotel establishment located on transport routes which besides hotel services is adapted to provide motor services and has a car park. The motel must offer 10 rooms at least of which most places in single and double rooms. Each motel must provide catering services;
- boarding house — a hotel establishment providing hotel services which include full board and offering 7 rooms at least. The boarding house must provide catering services;
- other hotel establishment — an accommodation establishment arranged in rooms, subordinated to one management, providing certain services of which at least daily bed-making and cleaning of the rooms and sanitary facilities (e.g. an establishment functioning as hotel, motel or boarding house which was not given any category);
- excursion hostel — an establishment located in the built-up area or in the vicinity of buildings, offering 30 bed places at least, adapted to self-service of visitors and providing the minimum range of services required for the visitors' stay.

- musi posiadać przynajmniej jedną placówkę gastronomiczną;
- schronisko – obiekt położony poza obszarem zabudowanym, przy szlakach turystycznych, świadczący minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów. Schronisko posiada przynajmniej jedną placówkę gastronomiczną. Pojęcie „schronisko” nie obejmuje schronisk młodzieżowych;
 - schronisko młodzieżowe – obiekt przeznaczony do indywidualnej i grupowej turystyki młodzieżowej, dostosowany do samodzielnej obsługi klientów. Schronisko młodzieżowe jest placówką zlokalizowaną w samodzielnym budynku lub w wydzielonej części budynku;
 - szkolne schronisko młodzieżowe – placówka oświatowo-wychowawcza umożliwiająca rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego;
 - kemping – teren, zwykle zadrzewiony, strzeżony, oświetlony, mający stałą obsługę recepcyjną i wyposażony w urządzenia (sanitarne, gastronomiczne, rekreacyjne) umożliwiające turystom nocleg w namiotach, mieszkalnych przyczepach samochodowych, a także przyrządzanie posiłków oraz parkowanie pojazdów samochodowych;
 - pole biwakowe – wydzielone miejsce w terenie zadrzewionym, niestrzeżone, oznakowane i ogrodzone prowizorycznie, umożliwiające turystom nocleg w namiotach. Na polu biwakowym znajdują się punkty poboru wody pitnej, podstawowe urządzenia sanitarne i tereny rekreacyjne;
 - ośrodek wczasowy – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do świadczenia wyłącznie lub głównie usług związanych z wczasami;
 - ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany trwale do przeprowadzania kursów, konferencji, szkoleń oraz zjazdów itp. Może być także przystosowany do świadczenia usług wczasowych;
 - zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych – domek turystyczny – budynek niepodpiwniczony, posiadający nie więcej niż cztery pokoje, dostosowany do świadczenia usług typu hotelarskiego. Domki turystyczne mogą tworzyć zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych oraz organizacyjnie wchodzić w skład innych obiektów noclegowych;
- Each excursion hostel must be provided with at least one catering establishment;*
- *shelter – an establishment located outside the built-up area, on tourist trails, providing the minimum range of services required for the visitors' stay. The shelter is provided with at least one catering establishment. The term "shelter" does not include youth hostels;*
 - *youth hostel – an establishment for individual and youth group tourism, adapted to the self-service of visitors. The youth hotel is located in a separate building or in a sectioned off part of a building;*
 - *school youth hostel – an educational establishment where interests and talents can be developed as well as different kinds of rest and free time can be organized;*
 - *camping site – an area, usually wooded, guarded, lighted, with 24-hour reception service, equipped with facilities (sanitary, catering, recreational) which enable the tourists to stay the night in tents, caravans as well as to prepare meals and park motor vehicles;*
 - *tent camp site – a place sectioned off in wooded area, non-guarded, marked and provisionally fenced, which enable the tourists to stay the night in tents. There are drinking water drawing points, necessary sanitary equipment and recreational area in the tent camp site;*
 - *holiday centre – an accommodation establishment (or a set of establishments) designed and adapted to provide exclusively or mainly services connected with holidays;*
 - *training-recreational centre – an accommodation establishment (or a set of establishments) designed and permanently adapted to hold courses, conferences, trainings and conventions etc. It can also be adapted to provide holiday services;*
 - *public tourist centres – tourist cottage – a building without a cellar, with no more than four rooms, adapted to provide hotel services. Tourist cottages can form public tourist centres and be organizationally included in other accommodation establishments;*

- ośrodek do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego – zespół obiektów i urządzeń zlokalizowanych w niedużej odległości od aglomeracji miejskiej, w bezpośrednim sąsiedztwie terenów o walorach przyrodniczych korzystnych dla rekreacji, w strefach z zapewnioną komunikacją środkami przewozu publicznego. Ośrodek wyposażony jest zgodnie z potrzebami krótkotrwałego wypoczynku i rekreacji. Umożliwia obsłużenie jednocześnie znacznej liczby osób o różnych upodobaniach. Obiekty noclegowe wchodzące w skład ośrodka mogą być wykorzystywane na potrzeby wczasów;
- ośrodek kolonijny – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do świadczenia wyłącznie lub głównie usług związanych z koloniami;
- zakład uzdrowski – zakład świadczący usługi w zakresie opieki zdrowotnej położony na terenie uzdrowiska i wykorzystujący przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych naturalne zasoby lecznicze uzdrowiska;
- obiekty niesklasyfikowane – obiekty, które w czasie niepełnego wykorzystania zgodnie z ich przeznaczeniem lub w części, pełnią funkcję obiektów noclegowych dla turystów. Są to m.in. internaty, domy studenckie, hotele robotnicze itp. Do 2003 r. do tej grupy zaliczano również obiekty, które nie spełniały wymogów kategoryzacyjnych dla poszczególnych rodzajów obiektów.

W tabl. 8–10 do pozostałych obiektów zaliczono obiekty niesklasyfikowane oraz ośrodki kolonijne i zakłady uzdrowskie.

3. Dane o miejscach noclegowych wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Turysta zagraniczny korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (tabl. 8, 10, 11) rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

5. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych – także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

- *weekend and holiday accommodation establishment* – a set of establishments and facilities located not far away from urban area, in the immediate proximity of areas of natural values which are suitable for recreation, in areas with public transport means provided. The establishment is equipped according to the needs of short holiday and recreation. At the same time and it can service a considerable number of visitors having different preferences. Accommodation establishments which are parts of the weekend and holiday accommodation establishment can be used for holiday purposes;
- *holiday camp establishment* – an accommodation establishment (or a set of establishments) designed and adapted to provide exclusively or mainly services connected with holiday camps;
- *health establishment* – an establishment providing health care services, located in the area of health resort and using its natural resources when providing health care services;
- *establishments not classified* – establishments which function, while being active part-time, in accordance with their purpose or in part as tourist accommodation establishments. These are among others dormitories, halls of residence for students, workers' hotels etc. Until 2003 also establishments which did not meet the category requirements for particular kinds of establishments were included in this group.

Establishments not classified as well as holiday camp establishments and health establishments are included in other establishments in tables 8-10.

3. Data on number of beds are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places. Places in temporary inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. Foreign tourists using collective tourist accommodation establishments (tables 8, 10 and 11) are registered according to country of their permanent residence. Foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

5. Catering establishments in collective tourists accommodation establishments include catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.

6. Informacje o **ruchu granicznym** (tabl.12) opracowano na podstawie danych statystycznych Straży Granicznej.

W związku z włączeniem Polski do obszaru i Systemu Informacyjnego Schengen – Straż Graniczna z dniem 21 XII 2007 r. zaprzestała – z wyłączeniem przejść granicznych lotniczych – rejestracji ruchu osobowego i środków transportu na granicach z krajami Unii Europejskiej; część wschodniej granicy Polski, tj. z Rosją, Białorusią i Ukrainą stała się jednocześnie zewnętrzną granicą Unii Europejskiej i Strefy Schengen. Obowiązki zasad obszaru Schengen dotyczących granic powietrznych rozpoczęło się z dniem 30 III 2008 r.

Nowe zasady pełnej kontroli i rejestracji ruchu dotyczą tylko obywateli państw niebędących członkami Unii lub które nie stosują przepisów dorobku Schengen bądź stosują je tylko częściowo, co spowodowało nieporównywalność zakresową danych za 2008 r. z danymi za lata poprzednie.

6. Information on **border traffic** (table 12) was compiled based on statistical data of the Border Guard.

In connection with Poland's accession to the Schengen area and to the Schengen Information System – the Border Guard, as of 21 XII 2007, ceased to register – except at the air border crossing points – the cross-border flow of people and means of transport at the border crossings with the European Union countries; part of the Polish eastern border, i.e. with Russia, Belarus and Ukraine, simultaneously became the external border of both the European Union and the Schengen zone. The Schengen zone regulations concerning air borders came into effect on 30 III 2008.

The new regulations on the total control and registration of traffic concern only the non-EU citizens, and the citizens of the countries which either do not apply or only partly apply the Schengen acquis. This has resulted in the incomparability of the data for 2008, in terms of the scope, with the data for the previous years.

Kultura

Culture

TABL. 1 (159). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII).....	715	700	701	695	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	596	583	581	572	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	70	46	54	52	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	60	38	46	43	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	8814,8	8842,4	8951,8	8938,9	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi	5191,8	5268,4	5328,4	5264,2	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	418,9	413,6	374,3	364,7	<i>Borrowers^a in thous.</i>
w tym na wsi	182,0	177,7	165,7	158,5	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach woluminów	8011,0	7825,2	7170,8	7057,5	<i>in thousands volumes</i>
w tym na wsi.....	3649,2	3532,4	3294,4	3187,4	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	19	19	19	19	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi.....	20	20	20	20	<i>of which in rural areas</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. *b* Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points. *b* Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (160). **MUZEJA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and branches^a</i>	Muzealia ^a w tys. <i>Museum exhibits^a in thous.</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>		SPECIFICATION
			własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>exterior^c</i>	ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>	
OGÓŁEM							TOTAL
2000	29	677,8	122	55	515,1	231,4	
2005	34	550,1	174	97	778,2	345,9	
2007	35	703,8	143	69	852,7	336,8	
2008	36	726,6	149	94	883,3	351,1	
Artystyczne	4	26,6	25	5	424,8	190,0	<i>Art</i>
Biograficzne	2	2,9	1	3	13,2	7,0	<i>Biographical</i>
Etnograficzne	4	45,8	14	6	125,4	37,2	<i>Ethnographic</i>
Historyczne	5	23,5	22	14	36,6	15,2	<i>Historical</i>
Przyrodnicze	2	10,9	2	6	32,3	10,0	<i>Natural history</i>
Regionalne.....	10	107,5	57	29	134,1	46,7	<i>Regional</i>
Techniki	2	1,9	1	1	36,3	15,5	<i>Technical</i>
Inne.....	7	507,6	27	30	80,6	29,3	<i>Other</i>

a Stan w dniu 31 XII. *b* W kraju. *c* Krajowe i z zagranicy. *d* Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 XII. *b* In Poland. *c* Domestic and foreign. *d* Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (161). GALERIE SZTUKI
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
				ogółem total	sektor publiczny public sector	
Galerie (stan w dniu 31 XII).....	4	4	4	5	4	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy ^a	65	84	74	97	86	Exhibitions ^a
w tym z zagranicy	9	8	8	5	5	of which foreign
Ekspozycje ^a	77	92	90	103	92	Expositions ^a
Zwiedzający w tys.	61,2	71,0	73,5	83,1	82,0	Visitors in thous.

^a W kraju.^a In Poland.TABL. 4 (162). TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seating in fixed halls ^a	Przedsta- wienia i koncerty ^b Perform- ances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thous.	SPECIFICATION	
OGÓŁEM	2000	4	1662	1568	260,6	TOTAL
	2005	4	1652	1107	164,1	
	2007	4	1652	1341	212,5	
	2008	5	1702	1427	219,1	
Teatry	2	719	666	111,9	Theatres	
dramatyczne	1	479	392	65,1	dramatic	
lalkowe	1	240	274	46,8	puppet	
Filharmonie, orkiestry, chóry.	1	983	728	84,4	Philharmonic halls, orchestras, choirs	
Przedsiębiorstwa estradowe	2	-	41	26,8	Entertainment enterprises	

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Według siedziby.^a As of 31 XII. ^b According to the seat.

TABL. 5 (163). DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE
 Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS, COMMUNITY CENTRES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007		SPECIFICATION	
	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>		
Instytucje	333	327	77	250	<i>Institutions</i>
domy kultury	56	56	35	21	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	142	147	26	121	<i>cultural centres</i>
kluby	28	22	12	10	<i>clubs</i>
świetlice	107	102	4	98	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	258	262	148	114	<i>Specialised workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku).....	15540	14142	6817	7325	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	2226,4	2154,2	1274,2	880,0	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku).....	311	407	174	233	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku).....	7469	9918	4412	5506	<i>Course graduates (during the year)</i>
Zespoły artystyczne	1281	1293	670	623	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych	23803	24120	13304	10816	<i>Members of artistic ensembles</i>
Koła (kluby).....	441	445	273	172	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	10397	10947	6705	4242	<i>Members of groups (clubs)</i>

TABL. 6 (164). KINA STAŁE
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII).....	44	39	35	32	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	40	35	34	31	<i>of which in urban areas</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII) ..	44	42	39	36	<i>Audience (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	40	38	38	35	<i>of which in urban areas</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	11,9	11,6	11,0	10,6	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) in thous.</i>
w tym miasta	11,2	11,2	10,8	10,3	<i>of which in urban areas</i>
Seanse:					<i>Screenings:</i>
w tysiącach	17,9	20,7	20,4	21,2	<i>in thousands</i>
w tym miasta	17,8	20,6	20,4	21,2	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino	407	531	584	661	<i>per cinema</i>
Widzowie:					<i>Audience:</i>
w tysiącach	562,7	663,0	825,1	798,9	<i>in thousands</i>
w tym miasta	558,8	662,0	824,8	798,2	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino	12788	17001	23575	24964	<i>per cinema</i>
na 1 seans	31	32	40	38	<i>per screening</i>

TABL. 7 (165). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w tysiącach <i>in thousands</i>				na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>				
Abonenci radiowi	334,9	313,7	258,5	232,2	159	150	123	111	Radio subscribers
miasta.....	181,3	165,4	142,8	128,8	212	195	168	150	urban areas
wieś	153,6	148,3	115,7	103,4	123	119	93	83	rural areas
Abonenci telewizyjni	324,2	302,4	249,0	222,9	154	144	119	106	Television subscribers
miasta.....	175,9	159,4	137,4	123,3	206	168	162	144	urban areas
wieś	148,3	143,0	111,6	99,5	119	114	90	80	rural areas

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.

S o u r c e: data of the Polish Post Headquarters.

Turystyka

Tourism

TABL. 8 (166). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII).....	354	312	336	355	Facilities (as of 31 VII)
Obiekty hotelowe	71	116	139	152	Hotels and similar facilities
hotele.....	51	49	58	68	hotels
motele.....	4	3	4	4	motels
pensjonaty	16	10	13	11	boarding houses
inne obiekty hotelowe ^a	54	64	69	other hotel facilities ^a
Pozostałe obiekty	283	196	197	203	Other facilities
domy wycieczkowe	20	8	8	8	excursion hostels
schroniska	10	2	4	5	shelters
schroniska młodzieżowe	52	49 ^b	43 ^b	44 ^b	youth hostels
kempingi	10	2	3	3	camping sites
pola biwakowe	22	11	14	18	tent camp sites
ośrodki wczasowe.....	39	20	19	19	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	27	24	23	23	training-recreational centres
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	21	19	21	21	public tourist cottages
ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	5	1	1	1	weekend and holiday accommodation establishments
inne obiekty	77	60	61	61	miscellaneous facilities

^a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. ^b Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.

^a In 2000 contained in "miscellaneous facilities" in other facilities. ^b Including school youth hostels.

TABL. 8 (166). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (cd.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	21576	18436	20652	21349	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	12306	13660	15696	15791	<i>of which open all year</i>
Obiekty hotelowe	4235	5587	6161	7140	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	3656	3281	3395	4094	<i>hotels</i>
motele	116	149	137	137	<i>motels</i>
pensjonaty	463	453	667	501	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe ^a	1704	1962	2408	<i>other hotel facilities^a</i>
Pozostałe obiekty	17341	12849	14491	14209	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	1408	541	552	551	<i>excursion hostels</i>
schroniska	462	60	120	184	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe	1861	2175 ^b	2693 ^b	2203 ^b	<i>youth hostels</i>
kempingi	604	290	452	450	<i>camping sites</i>
pola biwakowe	3424	545	875	1285	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	3176	2195	1943	1938	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	2255	2188	2468	2490	<i>training-recreational centres</i>
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	1035	1091	1063	1062	<i>public tourist cottages</i>
ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	132	8	8	8	<i>weekend and holiday accommodation establishments</i>
inne obiekty	2984	3756	4317	4038	<i>miscellaneous facilities</i>
Korzystający z noclegów	564421	546755	592621	619372	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	84383	62178	66232	62798	<i>of which foreign tourists</i>
Obiekty hotelowe	236753	297036	318379	360687	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	208569	194659	207879	229454	<i>hotels</i>
motele	17839	10753	12523	11133	<i>motels</i>
pensjonaty	10345	22240	16108	12122	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe ^a	69384	81869	107978	<i>other hotel facilities^a</i>
Pozostałe obiekty	327668	249719	274242	258685	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	45204	26916	22778	19566	<i>excursion hostels</i>
schroniska	12063	2843	5970	7745	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe	32782	26176 ^b	27775 ^b	27176 ^b	<i>youth hostels</i>
kempingi	11823	4240	4832	4286	<i>camping sites</i>
pola biwakowe	8743	5472	2732	2727	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	60739	54750	47366	44473	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	48610	50445	58224	60764	<i>training-recreational centres</i>
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	12230	10319	12209	12050	<i>public tourist cottages</i>
ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	5500	48	64	64	<i>Weekend and holiday accommodation establishments</i>
inne obiekty	89974	68510	92292	79834	<i>miscellaneous facilities</i>

^a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. ^b Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.

^a In 2000 contained in "miscellaneous facilities" in other facilities. ^b Including school youth hostels.

TABL. 8 (166). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	1400920	1540609	1814199	1886570	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	153124	130093	191696	147033	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	387701	515045	589033	657626	Hotels and similar facilities
hotele	338349	321063	359816	395304	hotels
motele	19590	12649	15162	14059	motels
pensjonaty	29762	42537	59405	45722	boarding houses
inne obiekty hotelowe ^a	138796	154650	202541	other hotel facilities ^a
Pozostałe obiekty	1013219	1025564	1225166	1228944	Other facilities
domy wycieczkowe	84136	52053	42888	39437	excursion hostels
schroniska	26082	4916	10696	14678	shelters
schroniska młodzieżowe	69842	76201 ^b	80694 ^b	80136 ^b	youth hostels
kempingi	23196	11710	14903	12278	camping sites
pola biwakowe	20063	6249	4492	10860	tent camp sites
ośrodki wczasowe	263196	211506	201632	187838	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	141437	178010	224858	222662	training-recreational centres
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	51445	39218	45270	48832	public tourist cottages
ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	7116	228	368	368	weekend and holiday accommodation establishments
inne obiekty	326706	445473	599365	611855	miscellaneous facilities

^a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. ^b Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.

^a In 2000 contained in “miscellaneous facilities” in other facilities. ^b Including school youth hostels.

TABL. 9 (167). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
 Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
 As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restauracje Restaurants	Bary i kawiarnie Bars and coffee shops	Stołówki Canteens	Punkty gastronomiczne Food stands	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2000	122	84	51	TOTAL
	2005	94	70	19	
	2007	84	80	32	
	2008	89	62	31	
Obiekty hotelowe	106	50	13	9	Hotels and similar facilities
hotele	62	34	3	3	hotels
motele	4	-	-	-	motels
pensjonaty	1	3	7	2	boarding houses
inne obiekty hotelowe	39	13	3	4	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	24	39	49	22	Other facilities
domy wycieczkowe	3	4	2	-	excursion hostels
schroniska	-	-	-	2	shelters
schroniska młodzieżowe ^a	1	-	8	-	youth hostels ^a
kempingi	-	1	-	-	camping sites
pola biwakowe	-	-	-	5	tent camp sites
ośrodki wczasowe	2	10	12	2	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	6	10	14	4	training-recreational centres
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	2	3	1	4	public tourist cottages
inne obiekty	10	11	12	5	miscellaneous facilities

^a Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.

^a Including school youth hostels.

TABL. 10 (168). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	84383	62178	66232	62798	Tourists accommodated
Obiekty hotelowe	49067	46088	49239	53712	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	46816	35892	36872	37511	<i>hotels</i>
motele	1548	1503	1993	1244	<i>motels</i>
pensjonaty	703	394	923	475	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe ^a	8299	9451	14482	<i>other hotel facilities^a</i>
Pozostałe obiekty	35316	16090	16993	9086	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	7444	2217	860	629	<i>excursion hostels</i>
schroniska	95	64	128	229	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe	2535	2505 ^b	3067 ^b	1522 ^b	<i>youth hostels</i>
kempingi	968	355	302	476	<i>camping sites</i>
pola biwakowe	40	30	25	23	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	351	663	1447	942	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	5472	2477	3451	1658	<i>training-recreational centres</i>
zespół ogólnodostępnych domków turystycznych	30	47	223	72	<i>public tourist cottages</i>
inne obiekty	18381	7732	7490	3535	<i>miscellaneous facilities</i>
Udzielone noclegi	153124	130093	191696	147033	Nights spent (overnight stay)
Obiekty hotelowe	88260	87438	106110	106572	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	84450	68532	77046	71746	<i>hotels</i>
motele	1598	1668	2338	1503	<i>motels</i>
pensjonaty	2212	807	4294	1911	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe ^a	16431	22432	31412	<i>other hotel facilities^a</i>
Pozostałe obiekty	64864	42655	85586	40461	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	11384	3271	1182	886	<i>excursion hostels</i>
schroniska	170	79	128	263	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe	6104	4996 ^b	6000 ^b	3471 ^b	<i>youth hostels</i>
kempingi	1706	647	769	1212	<i>camping sites</i>
pola biwakowe	40	60	31	28	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	1581	2623	13206	7460	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	10601	10328	19177	5047	<i>training-recreational centres</i>
zespół ogólnodostępnych domków turystycznych	117	57	2842	649	<i>public tourist cottages</i>
inne obiekty	33161	20594	42251	21445	<i>miscellaneous facilities</i>

^a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. ^b Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.

^a In 2000 contained in "miscellaneous facilities" in other facilities. ^b Including school youth hostels.

TABL. 11 (169). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA WEDŁUG OBYWATELSTWA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS BY NATIONALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				
OGÓŁEM	84,4	62,2	66,2	62,8	TOTAL
Austria	1,0	1,1	1,6	0,9	<i>Austria</i>
Belgia	0,6	0,6	0,6	0,5	<i>Belgium</i>
Białoruś	1,2	0,6	0,6	0,6	<i>Belarus</i>
Dania	0,3	0,4	0,4	0,4	<i>Denmark</i>
Finlandia	0,3	0,3	0,4	0,3	<i>Finland</i>
Francja	2,0	2,2	2,4	2,8	<i>France</i>
Hiszpania	0,4	0,7	0,8	0,8	<i>Spain</i>
Irlandia	0,2	0,2	0,5	0,6	<i>Ireland</i>
Izrael	4,9	4,0	2,4	1,6	<i>Israel</i>
Kanada	1,3	0,7	1,0	1,3	<i>Canada</i>
Litwa	0,7	0,7	0,8	1,2	<i>Lithuania</i>
Niderlandy	1,0	1,0	0,9	1,1	<i>Netherlands</i>
Niemcy	7,5	8,0	11,3	8,6	<i>Germany</i>
Norwegia	0,2	0,3	0,4	0,5	<i>Norway</i>
Republika Czeska	1,4	1,6	1,7	1,9	<i>Czech Republic</i>
Rosja	1,7	0,8	0,7	0,7	<i>Russian Federation</i>
Słowacja	1,2	1,8	1,5	1,7	<i>Slovakia</i>
Stany Zjednoczone Ameryki	3,1	3,0	3,3	3,4	<i>United States</i>
Szwecja	0,6	0,4	0,5	0,5	<i>Sweden</i>
Ukraina	47,0	23,5	21,1	19,9	<i>Ukraine</i>
Węgry	0,6	1,1	1,2	1,2	<i>Hungary</i>
Wielka Brytania	1,1	2,2	3,3	3,7	<i>United Kingdom</i>
Włochy	1,4	2,2	2,5	2,2	<i>Italy</i>
Pozostałe kraje	4,7*	4,8	6,3	6,4	<i>Other countries</i>

TABL. 12 (170). **OSOBOWY RUCH GRANICZNY^a**
INDIVIDUAL BORDER TRAFFIC

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>		SPECIFICATION	
		przyjazdy cudzoziemców <i>arrivals of foreigners</i>	wyjazdy oby- wateli polskich za granicę <i>foreign depart- ures of Poles</i>		
w tys. in thous.					
OGÓŁEM	2000	8252,3	3054,4	1225,0	TOTAL
	2005	12898,3	3414,1	3254,3	
	2007	13466,5	3443,8	3358,2	
	2008	10289,1	1395,3	3740,9	
w tym:					<i>of which:</i>
Korczowa		1996,1	598,5	403,8	<i>Korczowa</i>
Medyka		5808,2	639,6	2227,9	<i>Medyka</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Kultura. Turystyka. Sport” – Turystyka, ust. 6.

^a See general notes to the chapter „Culture. Tourism. Sport” – Tourism, ust. 6.

Sport
Sport

 TABL. 13 (171). **KLUBY SPORTOWE**
 Stan w dniu 31 XII
SPORTS CLUBS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		2000	2004	2006	2008	SPECIFICATION
a – ogółem						a – total
b – w tym uczniowskie i wyznaniowe kluby sportowe						b – of which pupil and religious sports clubs
Jednostki organizacyjne.....	a	634	863	1203	1258	<i>Organizational entities</i>
	b	307	404	648	645	
Członkowie	a	52236	65077	82804	76943	<i>Members</i>
	b	22441	29433	42460	38729	
Ćwiczący	a	43023	57508	75677	75282	<i>Persons practising sport</i>
	b	18770	27005	40798	37676	
w tym do 18 lat.....	a	32128	43643	57266	55248	<i>of which up to 18 years</i>
	b	18091	25314	36915	33755	
mężczyźni.....	a	32783	44775	57007	56812	<i>males</i>
	b	11703	17178	25779	23262	
kobiety	a	10240	12733	18670	18470	<i>females</i>
	b	7067	9827	15019	14414	
Zawodnicy zarejestrowani w polskich związkach sportowych	a	19369	27773	31173	31706	<i>Competitors registered in Polish sports associations</i>
	b	2457	4653	5893	5985	
w tym do 18 lat.....	a	12518	17753	19654	19433	<i>of which up to 18 years</i>
	b	2236	3873	4851	4738	
mężczyźni.....	a	17088	25081	28210	28457	<i>males</i>
	b	1805	3606	4532	4482	
kobiety	a	2281	2694	2963	3249	<i>females</i>
	b	652	1047	1361	1503	
Sekcje sportowe	a	1345	1836	2609	2645	<i>Sports sections</i>
	b	794	1173	1803	1781	
Trenerzy	a	459	528	614	572	<i>Coaches</i>
	b	162	217	265	234	
Instruktorzy sportowi.....	a	926	1284	1835	1917	<i>Sport instructors</i>
	b	424	638	1049	1035	
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	a	545	973	1274	1398	<i>Other persons running sports classes</i>
	b	258	488	713	750	
Sędziowie ¹		1981	2689	2887	2591	<i>Judges¹</i>

¹ Zarejestrowani w polskich związkach sportowych.

¹ Registered in Polish sports associations.

TABL. 14 (172). **WYBRANE DZIEDZINY I DYSCYPLINY SPORTOWE W KLUBACH SPORTOWYCH W 2008 R.**

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FIELDS AND DISCIPLINES IN SPORTS CLUBS IN 2008

As of 31 XII

DYSCYPLINY SPORTOWE	Sekcje Sections	Ćwiczący ^a Persons practising sport ^a			Trenerzy ^a Coaches ^a	Instruktorzy sportowi ^a Sports instructors ^a	SPORTS DISCIPLINES
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka.....	12	456	355	447	9	13	Acrobatics
Badminton	53	986	462	919	1	50	Badminton
Biathlon	7	127	45	127	3	1	Biathlon
Bieg na orientację.....	5	121	58	93	-	2	Orientation race
Boks	4	115	10	76	1	5	Boxing
Brydż sportowy	4	31	5	-	-	3	Bridge
Gimnastyka artystyczna	4	69	68	69	1	2	Artistic gymnastics
Gimnastyka sportowa	16	266	172	265	1	7	Rhythmic gymnastics
Hokej na lodzie	3	228	2	203	2	9	Ice hockey
Jeździectwo	22	344	204	160	5	37	Equestrian sports
Judo.....	10	394	112	381	5	9	Judo
Kajakarstwo	4	65	40	60	5	3	Canoeing
Karate	17	912	258	636	7	31	Karate
Kolarstwo górskie	7	110	12	52	-	6	Mountain cycling
Kolarstwo szosowe	6	137	54	93	1	7	Road cycling
Koszykówka	185	4317	1949	3872	44	130	Basketball
Lekkoatletyka	124	3734	1868	3535	48	79	Athletics
Łucznicтво	9	149	58	127	3	14	Archery
Łyżwiarstwo szybkie ^b	6	183	76	178	2	4	Speed skating ^b
Narciarstwo alpejskie	16	320	116	294	2	20	Alpine skiing
Narciarstwo klasyczne ...	31	685	248	619	9	28	Classic skiing
Piłka nożna ^c	889	36220	910	23900	231	675	Football ^c
Piłka ręczna	141	3690	1798	3532	16	82	Handball
Piłka siatkowa ^d	427	11135	5656	9863	78	343	Volleyball ^d
Pływanie	52	2100	1003	1991	28	86	Swimming
Podnoszenie ciężarów ...	4	68	10	41	2	4	Weight lifting
Sport lotniczy	17	786	53	191	-	76	Air sport
Strzelectwo sportowe.....	12	266	85	181	2	8	Sports shooting
Szachy.....	65	1498	397	1130	6	57	Chess
Szermierka	6	101	78	101	5	3	Fencing
Tenis stołowy	252	5305	1960	4557	18	138	Table tennis
Tenis	20	513	143	398	4	22	Tennis
Zapasy styl klasyczny	3	101	6	95	3	2	Greco-Roman wrestling
Zapasy styl wolny	5	121	15	103	2	7	Free style wrestling
Żeglarsтво	10	323	77	84	1	17	Yachting

^a Łącznie z uczniowskimi klubami sportowymi i klubami wyznaniowymi. Ćwiczący, trenerzy i instruktorzy mogą być wykazani wielokrotnie, jeżeli występują w więcej niż jednej dyscyplinie sportu. ^b Łącznie łyżwiarstwo szybkie i short track. ^c Łącznie piłka nożna, piłka nożna halowa (futsal) i piłka nożna plażowa. ^d Łącznie piłka siatkowa i piłka siatkowa plażowa.

^a Including Pupil Sports Clubs and Religious Clubs. Persons practising sport, coaches and instructors may be indicated more than once depending upon the number of disciplines practiced. ^b Including speed skating and short track. ^c Including football, indoor football (futsal) and beach football. ^d Including volleyball and beach volleyball.

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA

Uwagi ogólne

1. Działalność badawcza i rozwojowa (badania i eksperymentalne prace rozwojowe, w skrócie B+R) są to systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy.

Objemuje ona **badania podstawowe i przemysłowe (do 2007r. określane jako stosowane) oraz prace rozwojowe**.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie prac badawczo-rozwojowych:
 - a) placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk,
 - b) jednostki badawczo-rozwojowe, tj. jednostki państwowe mające za zadanie prowadzenie prac badawczo-rozwojowych, których wyniki powinny znaleźć zastosowanie w określonych dziedzinach gospodarki narodowej i życia społecznego (podlegają różnym ministerstwom, w większości Ministerstwu Gospodarki i Pracy), działające na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388, z późniejszymi zmianami),
 - c) inne, tj. jednostki prywatne, zaklasyfikowane według PKD do działu 73 „Działalność badawczo-rozwojowa”;
- 2) **jednostki obsługi nauki** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, stowarzyszenia naukowe i inne jednostki obsługi nauki);
- 3) **jednostki rozwojowe**, tj. podmioty gospodarcze, przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, posiadające własne zaplecze badawczo-rozwojowe (laboratoria, biura konstrukcyjne, zakłady rozwoju techniki itp.), prowadzące działalność B+R, głównie o charakterze prac rozwojowych, obok swojej podstawowej działalności;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** — m.in. szpitale prowadzące prace badawczo-rozwojowe obok swojej podstawowej działalności, z wyjątkiem klinik akademii medycznych (uniwersytetów) i Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego ujętych w kategorii „szkoły wyższe” oraz szpitale posiadających status instytutów naukowo-badawczych ujętych w kategorii „jednostki badawczo-rozwojowe”.

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY

General notes

1. Research and development activity (i.e. research and experimental development work — R&D) includes systematically conducted creative work, undertaken in order to increase knowledge, including knowledge about man, culture and society as well as for discovering new uses for this knowledge.

Research and development activity includes **basic and industrial research (until 2007 defined as applied research) and experimental development**.

Information regarding research and development activity includes the following groups of entities:

- 1) **scientific and research-development units**, i.e. units whose main activity is performing R&D activity:
 - a) **scientific units of the Polish Academy of Sciences**,
 - b) **branch research-development units** — i.e. state owned units whose main activity is performing R&D for different branches of economy, subordinate to different ministries (in the bulk to the Ministry of Economy and Labour), represent various scientific disciplines including basic research in the humanities and in the social sciences, work on the basis of the Law of 25 VII 1985 on the Branch R&D Units (Journal of Laws 2001 No. 33, item 388 with later amendments),
 - c) **others** — private units classified to the PKD 73 division “Research and development”;
- 2) **science support units** (scientific libraries, scientific archives, scientific societies and other “auxiliary units”);
- 3) **development units**, i.e. economic entities, primarily industrial enterprises with their own R&D facilities (laboratories, design offices, technology development centres, etc.), performing R&D activity mainly with an experimental development character along with their principal activity;
- 4) **higher education institutions**;
- 5) **other units** — among others cover hospitals conducting R&D activity along with their principal activity, excluding clinics of medical academies (universities) and the Medical Centre for Postgraduate Education included in the category “higher education institutions” as well as hospitals having the status of research institutes included in the category “branch research-development units”.

2. Dane dotyczące zatrudnienia w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego zatrudnienia w działalności badawczo-rozwojowej. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczo-rozwojową.

3. **Nakłady na działalność badawczo-rozwojową** obejmują nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, stosowane i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R, niezależnie od źródła pochodzenia środków finansowych.

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 roku podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac ujętej w ewidencji środków trwałych (rozporządzenie Przewodniczącego KBN z 30 XI 2001 r. Dz. U. Nr 146, poz. 1642 § 13); do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

4. **Działalność innowacyjna w przemyśle** polega na opracowywaniu i wdrażaniu nowych lub istotnie ulepszonych produktów (wyrobów, usług) i procesów, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa. Obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym.

5. **Nakłady na działalność innowacyjną** obejmują nakłady na: prace badawcze i rozwojowe (B+R) wykonane przez własne zaplecze badawcze przedsiębiorstw, jak również nabyte od innych jednostek, zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw (patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), prace wdrożeniowe poprzedzające uruchomienie produkcji na skalę przemysłową, szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną oraz marketing dotyczący nowych i zmodernizowanych wyrobów.

6. **Środki automatyzacji procesów produkcyjnych** są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

7. **Produkt (wyrób i usługa) nowy** jest to wprowadzony na rynek produkt, którego charakte-

2. *Data regarding employment in R&D include exclusively persons employed directly in this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal work time on R&D.*

Full-time equivalents (FTE) are calculating units used to establish the actual time spent on research and development work. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

3. *Expenditures on research and development activity include current expenditures borne on basic research, applied research and development work as well as capital expenditures on fixed assets connected with R&D regardless of the origin (source) of the financial funds.*

Since 2003, current expenditures on fixed assets comprise expenditure on purchase or manufacture of research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but – according to the regulation in force – until completion of the projects not included in fixed assets and treated as current assets (decree of the Chairman of the State Committee for Scientific Research from 30 XI 2001, Journal of Laws No. 146, item 1642, § 13); until 2002, expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.

4. *Innovation activity in industry consists in elaborating and implementing new or significantly improved products (goods and services) and processes which are novel at least for the enterprise. It comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial steps.*

5. *Expenditures on innovation include expenditures on: R&D activity (intramural and extramural), acquisition of disembodied technology and know-how (patents, non-patented inventions, licenses, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of fixed assets required for introduction of innovations (instruments and equipment and land and buildings), other preparations for the implementation of innovations, training directly linked to technological innovations and marketing for technologically new and improved products.*

6. *Means for automating production processes include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.*

7. *A technologically new product (or service) is a product introduced to the market, the technological (technical) characteristics and (or)*

rystyka technologiczna (techniczna) i (lub) zastosowanie są nowe lub różnią się w sposób znaczący od uprzednio wytwarzanych produktów.

8. Produkt (wyrób i usługa) zmodernizowany jest to produkt już istniejący, którego właściwości techniczne i (lub) działanie zostały znacząco ulepszone.

9. Wynalazek podlegający opatentowaniu jest to nowe rozwiązanie o charakterze technicznym, niewynikające w sposób oczywisty ze stanu techniki i mogące się nadawać do stosowania.

10. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

intended uses of which are new or differ significantly from those of previously produced products.

8. A technologically improved product (or service) is an existing product the performance of which has been significantly improved.

9. A patentable invention — any new solution of a technical character which does not obviously result from the prior art and which is capable of practical application.

10. A utility model eligible for protection — any new and useful solution of a technical nature affecting shape, construction or permanent assembly of an object.

TABL. 1 (173). **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2007	2008	2005	2007	2008				
	jednostki (stan w dniu 31 XII) units (as of 31 XII)			zatrudnieni ^a personnel ^a						
				ogółem total			praco- wnicy naukowo- badawczy research- ers	technicy i praco- wnicy równor- zędni techni- cians and equivalent staff	pozostały personel other supporting staff	
OGÓŁEM TOTAL	53	56	49	1474,2	1461,2	1551,6	1184,4	283,9	83,3	
w tym: of which:										
Jednostki rozwojowe Development units	48	51	42	977,9	936,3	999,9	679,3	253,0	67,6	
Szkoły wyższe..... Higher education institutions	3	3	5	490,3	518,1	544,7	499,4	30,3	15,0	

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

^a In full-time equivalents.

TABL. 2 (174). **ZATRUDNIENI^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z wykształceniem Education					pozostałym other
		z tytułem naukowym profesora with title of professor	wyższym higher		z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equivalent)		
			ze stopniem naukowym with scientific degree of	doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^b (HD)		doktora doctor (PhD)	
OGÓŁEM TOTAL	2005 2007 2008	3129 3115 3362	142 162 162	209 217 226	806 988 1021	1532 1358 1480	440 390 473
w tym: of which:							
Jednostki rozwojowe Development units	2005 2007 2008	1272 1155 1313	- - 2	- - 1	21 15 18	857 783 854	394 357 438
Szkoły wyższe Higher education institutions	2005 2007 2008	1849 1952 2041	142 162 160	209 217 225	783 970 1000	669 570 621	46 33 35

^a Pełno- i niepełnozatrudnieni bez przeliczenia na pełnozatrudnionych.

^a Full- and part-time paid employees not converted into full-time paid employees. ^b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in a university.

TABL. 3 (175). **NAKŁADY^a WEWNĘTRZNE NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008				
	ogółem grand total				nakłady expenditures			
					bieżące current		inwestycyjne na środki trwałe ^b capital ^b	
	razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządzenia techniczne ^c of which instru- ments and equi- pment				
w mln zł				in mln zł				
OGÓŁEM	122,9	111,6	156,4	177,4	116,3	73,5	61,1	36,6
TOTAL								
w tym: of which:								
Jednostki rozwojowe..... Development units	68,6	85,3	100,0	127,0	79,7	48,6	47,3	24,2
Szkoły wyższe	16,5	26,0	56,2	50,0	36,2	24,6	13,8	12,3
Higher education institutions								

^a Bez amortyzacji środków trwałych. ^b Patrz uwagi ogólne do działu „Nauka i technika”, ust. 3. ^c Łącznie z narzędziami oraz środkami transportu.

^a Excluding depreciation of fixed assets. ^b See general notes to the chapter „Science and Technology”, item 3.

TABL. 4 (176). **NAKŁADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Badania Research		Prace rozwo- jowe Experi- mental devel- opment	SPECIFICATION	
		podsta- wowe basic	przemys- łowe ^b industrial ^b			
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2000	101,9	7,0	20,3	74,7	TOTAL
	2005	85,6	16,8	13,7	55,1	
	2007	112,0	20,9	18,5	72,6	
	2008	116,3	27,7	12,2	76,4	
w tym:						of which:
Jednostki rozwojowe		79,7	1,1	7,8	70,9	Development units
Szkoły wyższe		36,2	26,5	4,1	5,5	Higher education institutions

^a Bez amortyzacji środków trwałych; patrz uwagi ogólne do działu „Nauka i technika”, ust. 3. ^b Do 2007r. określane jako stosowane.

^a Excluding depreciation of fixed assets; see general notes to the chapter „Science and Technology”, item 3. ^b Until 2007 defined as applied research.

TABL. 5 (177). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % <i>degree of consumption in %</i>				
OGÓŁEM	58,4	76,4	62,4	64,7	TOTAL
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	87,1	-	-	-	Scientific and research-development units
Jednostki badawczo-rozwojowe	87,1	-	-	-	<i>Branch research-development units</i>
Jednostki rozwojowe	61,0	83,3	85,1	75,4	Development units
Szkoły wyższe	33,7	60,0	57,1	61,2	Higher education institutions

Uwaga do tablic 6 – 8

Dane dotyczą podmiotów gospodarczych w sekcjach: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Note to tables 6 – 8

Data concern economic entities in sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing” and “Electricity, gas and water supply”, in which the number of employees exceeds 49 persons.

TABL. 6 (178). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	W tym nakłady <i>Of which expenditures</i>			
		na działalność badawczą i rozwojową <i>on research and development activity</i>	na zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw <i>on the acquisition of disembodied technology and know-how</i>	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu <i>capital – on the acquisition of instruments and equipment</i>	na oprogramowanie <i>on software</i>
<i>w tys. zł in thous. zł</i>					
OGÓŁEM 2000	472792	146492	1854	209302	2251
TOTAL 2005	677986	105773	11185	425839	11031
..... 2007	905066	117494	43448	475432	17864
2008	972132	140155	10027	477570	30411
sektor publiczny <i>public sector</i>	156634	24177	1353	78954	834
sektor prywatny <i>private sector</i>	815498	115978	8674	398615	29577

TABL. 6 (178). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE (dok.)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures			
		na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	na zakup gotowej technologii w po- staci dokument- acji i praw on the acquisition of disembodied technology and know-how	inwestycyjne na maszyny, urzą- dzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu capital – on the acquisition of instruments and equipment	na oprogra- mowanie on software
w tys. zł in thous. zł					
W tym przetwórstwo prze- mysłowe Of which manufacturing	856319	139072	8679	413855	27165
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych i napojów..... Manufacture of food products and beverages	16667	-	45	6456	189
Produkcja drewna i wyrobów z dre- wna oraz ze słomy i wikliny ^Δ Manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^Δ	15581	85	25	13871	1
Produkcja wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	110982	39170	7014	17729	15469
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych..... Manufacture of rubber and plastic products	43480	6349	20	27582	239
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych Manufacture of other non- -metallic mineral products	30114	246	338	20537	253
Produkcja metali..... Manufacture of basic metals	172576	7782	-	93118	744
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	87437	2644	23	49396	5649
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipments n.e.c.	129555	40398	13	71898	837
Produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	66226	1864	1185	50873	121
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	71681	25510	-	32218	2187
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	77962	8560	12	18447	235
Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.					

TABL. 7 (179). **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYŚLE**
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Processing centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Komputery ^a Computers ^a
	automa- tyczne automatic	sterowane komputerem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
O G Ó Ł E M 2000	410	132	184	113	31	714
TOTAL 2005	711	273	493	222	79	1253
2007	686	456	679	281	135	1395
2008	729	498	704	283	151	1456
sektor publiczny <i>public sector</i>	71	23	37	49	1	96
sektor prywatny <i>private sector</i>	658	475	667	234	150	1360
w tym: <i>of which:</i>						
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	722	489	703	282	151	1392
w tym: <i>of which:</i>						
Produkcja artykułów spożywczych i napojów <i>Manufacture of food products and beverages</i>	67	20	-	3	2	39
Włókiennictwo <i>Manufacture of textiles</i>	4	1	-	-	-	1
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich <i>Manufacture of wearing apparel and furriery¹</i>	1	1	1	-	-	2
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products^Δ</i>	28	13	11	1	-	52
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ <i>Manufacture of pulp and paper^Δ</i>	14	3	-	-	-	6

^a Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (179). ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYŚLE (cd.)
 Stan w dniu 31 XII
 MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Processing centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Komputery ^a Computers ^a
	automa- tyczne automatic	sterowane komputerem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)						
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Publishing, printing and repro- duction of recorded media</i>	10	9	-	-	-	3
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^b <i>Manufacture of coke, refined petroleum products^d</i>	5	2	-	-	-	18
Produkcja wyrobów chemi- cznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	53	50	4	1	1	53
Produkcja wyrobów gumo- wych i z tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	147	86	30	30	11	147
Produkcja wyrobów z pozosta- łych surowców niemetal- icznych <i>Manufacture of other non- metallic mineral products</i>	78	37	10	5	1	128
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	19	24	36	8	6	72
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^d</i>	148	57	107	3	3	135

^a Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (179). **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYSŁE (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Processing centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Komputery ^a Computers ^a
	automa- tyczne automatic	sterowane komputerem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	37	16	138	71	3	177
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.	-	2	12	6	-	2
Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych..... Manufacture of radio, tele- vision and communication equipment and apparatus	6	8	27	-	-	7
Produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	46	9	44	122	103	191
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego..... Manufacture of other transport equipment	3	3	177	3	-	253
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ Manufacture of furniture: manufacturing n.e.c.	54	147	105	28	19	107
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... Electricity, gas and water supply	7	9	-	-	-	61

^a Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABLE 8 (180). **WARTOŚĆ SPRZEDAŻY^a PRODUKTÓW (WYROBÓW I USŁUG) NOWYCH I ZMODERNIZOWANYCH W PRZEMYŚLE W 2008 R.**
VALUE OF SOLD PRODUCTION^a (GOODS AND SERVICES) OF TECHNOLOGICALLY NEW AND IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRY IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość sprzedaży produktów nowych wprowadzonych na rynek w latach 2006—2008 <i>Value of sale of products, of which production was activated in years 2006—2008</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>	w tym eksport <i>of which export</i>	
	w mln zł <i>in mln zł</i>		
O G Ó Ł E M	4325,5	1643,4	T O T A L
W tym przetwórstwo przemysłowe	4175,5	1643,4	Of which manufacturing
w tym :			<i>of which</i>
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	52,7	6,1	<i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^Δ</i>
Produkcja wyrobów chemicznych.....	412,0	112,7	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych.....	210,8	131,0	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych.....	278,3	76,5	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja metali.....	294,3	213,1	<i>Manufacture of basic metals</i>
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	363,5	200,8	<i>Manufacture of metal products ^Δ</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	673,9	107,7	<i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep.....	311,7	174,7	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego.....	354,9	249,1	<i>Manufacture of other transport equipment</i>
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ ...	842,0	191,4	<i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>

^a W cenach producenta.

^a *In producer's prices.*

TABLE 9 (181). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Wynalazki:					<i>Inventions:</i>
zgłoszone.....	87	45	55	85	<i>patent applications</i>
udzielone patenty.....	35	35	44	48	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:					<i>Utility models:</i>
zgłoszone.....	x	33	13	23	<i>utility model application</i>
udzielone prawa ochronne.....	x	30	23	27	<i>rights of protection granted</i>

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

S o u r c e: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

DZIAŁ XIV CENY

Uwagi ogólne

1. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

2. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Dla lat 2005, 2007 i 2008 ceny pomniejszono o wysokość należnego podatku od produktów rolnych.

3. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** od 1 stycznia 2005 r. są miesięczne notowania cen wybranych produktów rolnych prowadzone przez stałych ankietatorów GUS na celowo wytypowanych ok. 450 targowiskach rolnych na terenie całego kraju (w tym 30 w województwie podkarpackim). Do 31 grudnia 2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami. W związku z tym dane za lata 2005, 2007 i 2008 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV PRICES

General notes

1. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods which have been compiled by means of rates expressing shares of purchases made by population in particular months of the year.

2. Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers.

Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax — VAT) and quantity of each agricultural product.

For 2005, 2007 and 2008 the prices were decreased by the amount of agricultural products tax due.

3. Monthly price quotations of selected agricultural products assembled by regular pollsters of the Central Statistical Office on selected about 450 agricultural marketplaces on the territory of entire Poland (of which 30 in the Podkarpackie voivodship) constitute the source of information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** as from January 1, 2005. Until 31 December 2004 information on prices received by farmers was collected monthly from agricultural correspondents, whose reports also included prices of products traded between farms. Therefore data for 2005, 2007 and 2008 are not fully comparable with data in previous years. Average annual prices have been computed as the arithmetic mean of average monthly prices.

TABLE 1 (182). CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż — za 1 kg	2,24	2,56	2,78	3,78	Rice — per kg
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg	1,23	1,28	1,50	1,70	Wheat-rye bread — per 0,5 kg
Makaron jajeczny — za 400 g	3,28	4,10	2,69	3,27	Egg pasta — per 400 g
Mąka pszenna „Poznańska” — za 1 kg	1,55	1,52	1,76	2,14	Wheat flour — per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) — za 1 kg	10,83	16,82	18,16	19,16	Beef meat, bone-in (roast beef) — per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) — za 1 kg	14,71	14,97	14,02	14,54	Pork meat, bone-in (centre loin) — per kg
Kurczęta patroszone — za 1 kg	6,04	5,83	6,38	6,29	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	17,92	18,20	17,50	18,56	Pork ham, boiled — per kg
Kielbasa „Toruńska” — za 1 kg	11,57	12,12	11,34	11,89	Sausage "Toruńska" — per kg
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg	12,75	12,68	13,34	13,86	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg	10,05	12,27	12,90	12,83	Fresh carp — per kg
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	5,83	8,45	8,72	8,63	Salted herring, headless — per kg
Mleko krowie spożywcze o zawar- tości tłuszczu 3—3,5%, sterylizo- wane — za 1 l	2,13	2,43	2,51	2,77	Cows' milk, fat content 3—3,5%, sterilized — per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 ml	1,16	1,22	1,34	1,51	Sour cream, fat content 18% — per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty — za 1 kg ..	7,72	9,00	10,12	11,71	Semi-fat cottage cheese — per kg
Ser dojrzewający „Gouda” — za 1 kg	16,25	15,71	16,70	17,73	Ripening "Gouda" cheese — per kg
Jaja kurze świeże — za 1 szt	0,33	0,32	0,33	0,37	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% — za 200 g	2,90	3,09	3,42	3,56	Fresh butter, fat content 82,5% — per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,23	4,77	4,99	6,04	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg	3,90	4,62	4,66	4,46	Oranges — per kg
Jabłka ^{ab} — za 1 kg	2,32	1,97	2,87	2,99	Apples ^{ab} — per kg
Buraki ^a — za 1 kg	1,05	1,12	1,16	1,47	Beetroots ^a — per kg
Marchew ^a — za 1 kg	1,14	1,48	1,50	1,72	Carrots ^a — per kg
Ziemniaki ^a — za 1 kg	0,73	0,82	1,12	0,90	Potatoes ^a — per kg
Cukier biały kryształ — za 1 kg	2,88	3,00	2,90	2,61	White sugar, crystallized — per kg
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family” — za 250 g	6,64	4,48	5,44	6,03	Natural coffee "Tchibo Family", ground — per 250 g
Herbata „Madras” — za 100 g	1,96	2,21	2,31	2,61	Tea "Madras" — per 100 g
Wódka czysta „Polonaise — Polish Vodka” 40% ^c — za 0,5 l	24,35	19,26	17,64	18,37	Vodka pure „Polonaise — Polish Vodka” 40% ^c — per 0,5 l

^a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^b, ^c W 2000 r.: ^b — droższe, ^c — 50%.

^a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^b, ^c In 2000: ^b — dessert apple, ^c — 50%.

TABL. 1 (182). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Papierosy „Mars” — za 20 szt	4,25	5,33	6,00	6,81	Cigarettes "Mars" — per 20 pcs
Ubranie męskie 2-częściowe, z elanowelny — za 1 kpl	395,36	452,02	481,21	475,69	Men's suit, polyester staple fibres and wool — per set
Półbuty męskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej — za 1 parę	112,90	129,37	132,28	135,38	Men's low leather shoes with non- leather sole — per pair
Półbuty damskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej — za 1 parę	103,50	127,08	134,52	137,00	Women's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę	16,95	22,22	26,81	28,75	Resoling men's shoes — per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m ³	1,53	2,34	2,48	2,63	Cold water by municipal water- system — per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^a — za 1 kW-h	0,29	0,42	0,45	0,50	Electricity for households (all-day tariff) ^a — per kW-h
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^b — za 1 m ³	0,90	1,53	2,06	2,25	Natural net-gas, high-methanated for households ^b — per m ³
Węgiel kamienny — za 1 t	374,54	458,49	521,51	597,29	Hard coal — per t
Ciepła woda — za 1 m ³	11,01	15,28	15,70	16,09	Hot water — per 1 m ³
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny	1482,01	1285,68	1124,51	1087,59	Automatic washing machine, dry- -linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego	346,70	290,65	293,87	303,64	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	149,75	153,63	165,56	164,74	Iron with duschsystem
Benzyna silnikowa „Euro-Super” — za 1 l	3,16	4,05	4,25	4,36	Motor petrol "Euro-Super" — per l
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,36	1,75	1,86	1,94	Regular ticket for travelling by intra- -urban bus
Przejazd taksówka osobową, taryfa dzienna — za 5 km	11,72	13,11	13,02	13,40	Taxi daily fare — for 5 km distance
Bilet normalny do kina	8,46	11,54	12,21	12,49	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	39,42	46,06	50,06	53,09	Women's cold wave
Ciągnik „Ursus 2812”	34973	63074	69935	71472	Tractor "Ursus 2812"
Mocznik nawozowy 46% N — za 25 kg	14,26	24,52	27,20	35,67	Urea, nutritive content 46% N — per 25 kg
Przemiał pszenicy — za 1 dt	11,51	15,15	15,93	17,03	Grinding of wheat — per dt
Badanie kliniczne krowy	16,12	23,82	25,00	26,86	Cow's clinical examination

^a Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kW-h energii elektrycznej. ^b Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu.

^a Since 2001 including charge for electricity, system rate, standing and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kW-h of electricity. ^b Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas.

TABLE 2 (183). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych — za 1 dt:					<i>Cereal grain consumer and for feeds — per dt:</i>
pszenicy	50,99	33,44	67,61	64,33	<i>wheat</i>
żyta	36,36	25,69	58,40	51,52	<i>rye</i>
jęczmienia	47,03	33,22	58,45	60,96	<i>barley</i>
owsa i mieszanek zbożowych	37,50	23,55	42,63	52,12	<i>oats and mixed cereal</i>
pszenżyta	39,86	32,15	51,99	46,81	<i>triticale</i>
Ziemniaki — za 1 dt	31,72	31,10	31,73	32,63	<i>Potatoes — per dt</i>
w tym jadalne (bez wczesnych)	30,15	30,94	31,28	29,56	<i>of which edible (excluding early kinds)</i>
Buraki cukrowe — za 1 dt	11,95	17,60	10,28	10,00	<i>Sugar beets — per dt</i>
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt	76,03	68,89	86,70	120,44	<i>Industrial rape and agrimony — per dt</i>
Liście tytoniu — za 1 dt	567,19	383,29	356,82	395,72	<i>Raw tobacco — per dt</i>
Chmiel surowy — za 1 dt	1077,42	959,95	3978,65	1947,57	<i>Raw hop — per dt</i>
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					<i>Animals for slaughter — per kg:</i>
bydło (bez cieląt)	2,83	3,88	3,62	3,88	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	6,68	10,70	9,84	8,42	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,73	3,75	3,45	4,02	<i>pigs</i>
Mleko krowie — za 1 l	0,67	0,76	0,98	0,93	<i>Cows' milk — per l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne — za 1 szt	0,25	0,24	0,25	0,26	<i>Consumer hen eggs — per piece</i>

TABLE 3 (184). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH^a**
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż — za 1 dt:					<i>Cereal grain of — per dt:</i>
pszenicy	55,44	46,26	77,38	82,27	<i>wheat</i>
żyta	40,32	34,29	62,02	66,71	<i>rye</i>
jęczmienia	44,58	43,70	70,23	76,79	<i>barley</i>
owsa	39,00	38,00	61,39	68,12	<i>oats</i>
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) — za 1 dt	41,60	56,81	91,92	67,25	<i>Potatoes edible (excluding early kinds) — per dt</i>
Prosię na chów — za 1 szt	95,38	130,07	90,71	112,91	<i>Piglet — per piece</i>
Kura żywa wagi 1,5-2 kg — za 1 szt	9,25	9,41	10,85	15,97	<i>Live hen 1,5-2 kg in weight — per piece</i>
Jaja kurze — za 1 szt	0,31	0,38	0,42	0,48	<i>Hen eggs — per piece</i>
Mleko krowie — za 1 l	0,93	1,41	1,55	1,80	<i>Cows' milk — per l</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Ceny”, ust. 3.

^a See general notes to the chapter „Prices”, item 3.

DZIAŁ XV

ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

2. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, do której są zaliczane.

3. Dane grupowano według sektora publicznego i prywatnego.

Sektor publiczny obejmuje gospodarstwa:

- własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych),
- własności jednostek samorządu terytorialnego,
- własności mieszanej (spółki z przewagą mienia państwowego).

Sektor prywatny obejmuje gospodarstwa:

- własności prywatnej krajowej,
- własności zagranicznej,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego.

4. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

5. **Gospodarstwa rolne** w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych (określone do 2001 r. jako indywidualne gospodarstwa rolne);
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne (określone do 2001 r. jako indywidualne działki rolne) oraz właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

6. Dane o **gruntach** wykazano według granic administracyjnych województwa oraz według siedziby użytkownika.

Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków od 2002 r. prezen-

CHAPTER XV

AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. This chapter contains data on: land use, sown area, crop output, livestock population, animal output and procurement of agricultural products and means of production in farming.

2. The presented information have been compiled using the **kind of activity method** and concern agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE rev. 1.1 in which they are included.

3. Data were given separately for public and private sector.

The public sector includes farms:

- state ownership (of the State Treasury and state legal persons),
- local self-government entity ownership,
- mixed ownership (companies with a predominance of national property).

The private sector includes farms:

- private domestic ownership,
- foreign ownership,
- mixed ownership with a predominance of capital (property) of private sector entities.

4. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

5. **Agricultural holdings** in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land (defined until 2001 as private farms);
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons (defined until 2001 as private agricultural plots) as well as owners of livestock who do not possess agricultural land.

6. Data on **land** are presented according to administrative borders within the voivodship and the official residence of the land user.

Data regarding the total area of agricultural land, and area by land type since 2002 have been presented excluding non-farm land. **Data for**

tuje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. **Dane za rok 2000 i 2001 zmieniło** w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika; dane podano w warunkach porównywalnych.

Od 2007 r. zgodnie z metodologią EUROSTAT-u, prezentuje się grunty orne, sady, łąki trwałe i pastwiska trwałe w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306, późniejszymi zmianami): dane nie są porównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika. Grunty orne, sady, łąki trwałe i pastwiska trwałe (bez podziału na rodzaje) nie będące w dobrej kulturze rolnej (uprzednio użytkowane jako tereny rolnicze, a obecnie ze względów ekonomicznych, społecznych i innych nie wykorzystywane już rolniczo, ale w razie zmiany decyzji można je przywrócić do produkcji rolniczej przy wykorzystaniu zasobów gospodarstwa) zaliczono do użytków rolnych pozostałych.

Do **sądów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornich obsianych trawami w ramach płodozmianu.

W pozycji „**pozostałe grunty**” zawarto również grunty rolne nieużytkowane rolniczo, tj. tereny budowlane, rekreacyjne itp.

7. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywności rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

8. Dane o powierzchni zasiewów dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym, łącznie z powierzchnią upraw sadowniczych poza sadami.

2000 and 2001 have been changed in relation to data published in the previous editions of the Yearbook; data are presented in comparative conditions.

Since 2007, data on arable land, orchards, permanent meadows and pastures concern area in good agricultural condition — maintained in accordance with norms defined in the regulation of Minister of Agricultural and Rural Development, dated 12 III 2007 about minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306, with later amendments); data are not comparable with data published in previous editions of the Yearbook. Arable land, orchards, permanent meadows and pastures (without grouping into kinds) which are not in good agricultural condition (previously used as agricultural land and currently not used for agricultural purposes due to economic, social and other reasons, but, in case of change of decision, capable of being restored to agricultural production by the use of farm's resources) were included into other agricultural land.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

Item “**other land**” includes non-farm land, i.e. occupied by buildings, pleasure gardens.

7. Gross agricultural output includes of:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) plant-based products (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) animal-based products as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal-based products and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

8. Data regarding sown area concern the harvested area of respective crops cultivated as a main crop, including area of fruit-growing outside orchards.

9. Dane o **produkcji, plonach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszka, mieszanki zbożowo-strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włókniстых (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorja).

Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

10. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

11. Jako **jednostkę siły pociągowej** w rolnictwie przyjęto 1 konia roboczego. W danych o zasobach **żywej siły pociągowej** wykazano konie robocze, tj. konie 3-letnie i starsze. Przeliczeń **mechanicznej siły pociągowej** dokonano, przyjmując jako jednostkę siły pociągowej moc ciągnika na zaczepie równą 2,2 kW.

12. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

13. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków oraz ocen prowadzonych przez rzeczoznawców szczebla terenowego dla danych nie objętych sprawozdawczością.

14. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa (bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych) — stan w czerwcu.

15. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2007/08 oznacza okres od 1 VII 2007 r. do 30 VI 2008 r.).

16. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — prezentuje się według siedziby użytkownika.

9. Data regarding the **production, yields and procurement** of pulses and oil-bearing plants as well as cereals concerns grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.

Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and other) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, cereal-pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory).

Feed plants include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.

Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

10. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

11. One draft horse was assumed as the **unit of draft force** in agriculture. Data regarding **live draft force** comprise draft horses, i.e., horses aged 3 years and older. Calculations of **mechanical draft force** were carried out assuming 2,2 kW of tractor engine power as the unit of draft force.

12. **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal-based) purchased by economic entities directly from producers.

13. Data regarding the land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, results of agricultural censuses and estimation and evaluations made by field experts for data not included in reports.

14. Agricultural land calculated by the official residence of the land user (excluding non-farm land) was assumed for calculating results and production factors per area unit — as of June.

15. **Farming years** cover to the period since 1 VII until 30 VI (e.g. the 2006/07 farming year covers to the period since 1 VII 2006 until 30 VI 2007).

16. Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:
 - 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w całości przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. — Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),
 - b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);
 - 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
 - a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolniczej,
 - d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, plazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1—20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie — 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Plazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21—40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszłorębne podlegające

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

- 1) **public forests** owned by:
 - a) the State Treasury — managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - State Forestry Organizational Entity "State Forests" (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 — the Agricultural Property Agency of the State Treasury),
 - b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);
- 2) **private forests** owned by:
 - a) natural persons,
 - b) land held in common by all or part of the residents of a village,
 - c) agricultural production co-operatives,
 - d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purpose of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1—20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21—40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with planting of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal class and to be renewed.

Tree stands in the renewal class are tree stands which have reached or passed felling

jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębiami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszlórębne użytkowane rębiami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć tymi rębiami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

4. Dane o pozyskaniu drewna w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami oraz w oparciu o Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług (PKWiU) wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 IV 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) (Dz. U. Nr 89, poz. 844 z późniejszymi zmianami).

maturity being simultaneously utilized and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilized through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Tree stands to be renewed include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilized through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with throughfell construction are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) *artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;*
- 2) *natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.*

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

4. Data on removals in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Standards, and based on the Polish Classification of Goods and Services (PKWiU), introduced by the Council of Ministers Regulation of 6 April 2004 on the Polish Classification of Goods and Services (Journal of Laws No. 89, item 844, with subsequent amendments).

Rolnictwo Agriculture

TABLE 1 (185). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Powierzchnia użytków rolnych ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	903,9	757,6	772,3	777,3	<i>Agricultural land area^a (as of June) in thous. ha</i>
w tym gospodarstwa indywidualne ...	834,1	709,7	732,0	738,5	<i>of which private farms</i>
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) w %:					<i>Share in total sown area (as of June) in %:</i>
zbóż podstawowych (bez mieszanek zbożowych)	50,6	56,7	52,9	56,8	<i>basic cereals (excluding cereal mixed)</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	50,3	56,6	52,8	56,8	<i>of which private farms</i>
ziemniaków ^b	17,7	13,0	12,4	11,2	<i>potatoes^b</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	18,2	13,4	12,8	11,5	<i>of which private farms</i>
rzepaku i rzepiku	1,0	2,5	4,1	2,7	<i>rape and agrimony</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	0,7	2,1	3,9	2,5	<i>of which private farms</i>
Plony z 1 ha w dt:					<i>Yields per 1 ha in dt:</i>
zbóż podstawowych (bez mieszanek zbożowych)	25,4	28,9	30,4	32,1	<i>of basic cereals (excluding cereal mixed)</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	25,3	28,8	30,3	31,9	<i>of which private farms</i>
Ziemniaków ^c	188	164	199	182	<i>of potatoes^c</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	188	164	199	182	<i>of which private farms</i>
rzepaku i rzepiku	18,7	20,7	19,5	24,0	<i>of rape and agrimony</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	20,4	21,3	19,1	23,8	<i>of which private farms</i>
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych ^d (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych	39,3	29,9	28,1	26,2	<i>Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads^d (as of June) per 100 ha of agricultural land</i>
w tym gospodarstwa indywidualne ...	41,7	31,6	29,3	27,2	<i>of which private farms</i>

^a Według granic administracyjnych. ^b Od 2007 r. bez powierzchni ziemniaków w ogrodach przydomowych. ^c Od 2007 r. łącznie z powierzchnią ziemniaków w ogrodach przydomowych. ^d Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0; trzoda chlewna — stan w końcu lipca.

^a By administrative borders. ^b Since 2007 excluding potato area in home gardens. ^c Since 2007 r. including potato area in home gardens. ^d The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0; pigs — as of the end of July.

TABL. 1 (185). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE (dok.)**
*TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) w %	68,5	66,4	64,7	63,5	Share of cows in cattle stocks (as of June) in %
w tym gospodarstwa indywidualne....	69,0	66,9	65,2	64,1	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) w %	8,1	10,0	8,7	7,3	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) in %
w tym gospodarstwa indywidualne....	7,9	10,0	8,7	7,3	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^a na 1 ha użytków rolnych w kg	106,2	135,9	151,8	120,9	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^a per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w I:					Cows' milk production in I:
na 1 ha użytków rolnych.....	762,6	612,0	540,1	528,3	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	818,4	652,1	567,7	550,8	of which private farms
na 1 krowę	3393	3714	3957	4218	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	3390	3714	3971	4220	of which private farms
Ciągniki rolnicze ^b (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych w szt.....	10,3	14,6	16,0	15,2	Agricultural tractors ^b (as of 31 IV) per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne....	10,9	15,7	17,0	16,0	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^c na 1 ha użytków rolnych w kg	49,5	66,1	64,4	66,1	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^c per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne....	50,3	67,6	65,9	67,2	of which private farms

^a Dotyczy mięsa (łącznie z tłuszczami i podrobami): wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. ^b W 2000 r. - stan w dniu 31 XII. ^c Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 1999/2000, 2004/05, 2006/07 i 2007/08.

^a Concerns meat (including fats and pluck): beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^b In 2000 – as of 31 XII. ^c Concerns respectively the 1999/2000, 2004/05, 2006/07 and 2007/08 farming years.

TABL. 2 (186). UŻYTKOWANIE GRUNTÓW WEDŁUG SEKTORÓW

Stan w czerwcu
LAND USE BY SECTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor publiczny <i>Public sector</i>	Sektor prywatny <i>Private sector</i>		SPECIFICATION	
			razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>		
w ha <i>in ha</i>						
WEDŁUG GRANIC ADMINISTRACYJNYCH BY ADMINISTRATIVE BORDERS						
Powierzchnia ogólna ..	2000	1792628	678777	1113851	1016745	Total area
	2005	1784404	633140	1151264	850270	
	2007	1784566	.	.	886888	
	2008	1784573	610479	1174094	891302	
Użytki rolne	2000	903937	55523	848414	834118	<i>Agricultural land</i>
	2005	757554	32001	725553	709735	
	2007	772287	.	.	731981	
	2008	777271	25556	751715	738451	
grunty orne	2000	620136	30775	589361	579671	<i>arable land</i>
	2005	507231	16442	490790	479411	
	2007	461681	.	.	448830	
	2008	477143	3147	473996	464607	
sady ^a	2000	11531	135	11396	11380	<i>orchards^a</i>
	2005	9483	30	9454	9282	
	2007	12418	.	.	12205	
	2008	11610	17	11593	11389	
łąki	2000	150864	9595	141269	139865	<i>meadows</i>
	2005	185093	6119	178974	177089	
	2007	198020	.	.	191515	
	2008	191112	4798	186315	185046	
pastwiska	2000	121406	15018	106388	103202	<i>pastures</i>
	2005	55747	9411	46336	43953	
	2007	46105	.	.	37931	
	2008	45624	5682	39942	38241	
pozostałe	2000	<i>other</i>
	2005	
	2007	54064	.	.	41500	
	2008	51783	11912	39870	39169	
Lasy ^b	2000	655212	533602	121610	104441	<i>Forests^b</i>
	2005	664216	516738	147478	70593	
	2007	667256	.	.	79621	
	2008	668805	520005	148800	79521	
Pozostałe grunty ^c	2000	233479	89652	143827	78186	<i>Other land^c</i>
	2005	362634	84402	278232	69942	
	2007	345023	.	.	75286	
	2008	338497	64918	273579	73329	

^a Łącznie ze szkółkami drzew i krzewów owocowych. ^b Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^c Pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe (torfowiska, zwirownie) oraz nieużytki.

^a Including fruit-bearing tree and bush nurseries. ^b Including land connected with silviculture. ^c For buildings, courts, roads, waters and other usable land (peat bogs, gravel-pits) as well as wasteland.

TABL. 2 (186). UŻYTKOWANIE GRUNTÓW WEDŁUG SEKTORÓW (dok.)

Stan w czerwcu

LAND USE BY SECTORS (cont.)

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor publiczny <i>Public sector</i>	Sektor prywatny <i>Private sector</i>		SPECIFICATION
			razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha in ha					

WEDŁUG SIEDZIBY UŻYTKOWNIKA
BY THE OFFICIAL RESIDENCE OF LAND USER

Powierzchnia ogólna ..	2000	1791399	678561	1112838	1016489	Total area
	2005	1778011	643042	1134970	834140	
	2007	1777988	624380	1153609	869936	
	2008	1777573	620713	1156860	874278	
Użytki rolne.....	2000	904716	55290	849426	835774	<i>Agricultural land</i>
	2005	752832	40717	712115	696471	
	2007	767573	36359	731214	718104	
	2008	772128	34600	737528	724465	
grunty orne.....	2000	624308	30655	593653	584240	<i>arable land</i>
	2005	502783	22461	480322	468948	
	2007	451816	3357	448458	439072	
	2008	466876	3204	463671	454459	
sady ^a	2000	11258	135	11123	11107	<i>orchards^a</i>
	2005	9860	29	9831	9660	
	2007	12934	17	12916	12721	
	2008	12092	17	12075	11871	
łąki.....	2000	152703	9520	143183	141764	<i>meadows</i>
	2005	184529	7979	176550	174629	
	2007	197446	7121	190325	188949	
	2008	190502	6711	183791	182542	
pastwiska.....	2000	116447	14980	101467	98663	<i>pastures</i>
	2005	55660	10248	45412	43234	
	2007	46400	7438	38962	37320	
	2008	45920	6584	39336	37640	
pozostałe	2000	<i>other</i>
	2005	
	2007	58978	18426	40552	40043	
	2008	56738	18084	38654	37953	
Lasy ^b	2000	655051	533594	121457	104468	<i>Forests^b</i>
	2005	663599	517513	146087	69194	
	2007	666597	518988	147609	78090	
	2008	668082	520816	147266	77989	
Pozostałe grunty ^c	2000	231632	89677	141955	76247	<i>Other land^c</i>
	2005	361580	84812	276768	68476	
	2007	343819	69033	274786	73742	
	2008	337363	65297	272066	71824	

^a Łącznie ze szkółkami drzew i krzewów owocowych. ^b Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^c Pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe (torfowiska, żwirownie) oraz nieużytki.

^a Including fruit-bearing tree and bush nurseries. ^b Including land connected with silviculture. ^c For buildings, courts, roads, waters and other usable land (peatbogs, gravel-pits) as well as wasteland.

TABLE 3 (187). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a**
(ceny stałe)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2000	2005	2006	2007	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	rok poprzedni = 100				previous year = 100				
Produkcja globalna	94,5	97,8	92,9	109,5	94,5	97,9	92,7	109,7	Gross output
roślinna	97,9	95,4	93,5	105,7	98,0	95,6	93,3	105,7	crop
zwierzęca	90,8	100,4	92,4	113,6	90,7	100,3	92,0	114,0	animal
Produkcja końcowa	94,5	98,2	92,9	113,4	94,2	98,5	92,6	113,7	Final output
roślinna	101,7	93,4	93,9	111,8	101,3	94,2	93,7	112,0	crop
zwierzęca	91,0	100,7	92,5	114,2	90,9	100,6	92,1	114,6	animal
Produkcja towarowa	96,2	101,5	100,2	100,9	96,2	101,8	100,0	100,9	Market output
roślinna	106,1	106,1	99,3	92,1	106,2	107,6	99,8	91,7	crop
zwierzęca	92,3	99,7	100,5	104,8	92,6	99,6	100,1	105,0	animal

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 7.

^a See general notes to the chapter “Agriculture”, item 7.

TABLE 4 (188). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a** (ceny stałe)
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	54,3	50,8	49,0	50,0	Crop output
Zboża	12,2	15,6	11,3	13,9	Cereals
w tym zboża podstawowe	10,0	12,7	9,0	10,7	of which basic cereals
w tym: pszenica	6,9	7,9	5,7	6,4	of which: wheat
żyto	1,3	0,9	0,6	0,8	rye
jęczmień	1,0	1,8	1,1	1,4	barley
Ziemniaki	15,6	9,9	11,0	12,3	Potatoes
Przemysłowe	2,1	3,7	4,5	3,6	Industrial
w tym buraki cukrowe	1,1	2,1	2,0	1,4	of which sugar beets
Warzywa	7,8	8,5	9,1	7,4	Vegetables
Owoce	5,6	3,1	3,7	3,6	Fruit
Siano łąkowe	3,3	4,3	4,0	4,7	Meadow hay
Pozostałe	7,8	5,6	5,3	4,5	Other

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 7.

^a See general notes to the chapter “Agriculture”, item 7.

TABL. 4 (188). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) <i>GROSS OUTPUT (cont.)</i>					
Produkcja zwierzęca.....	45,7	49,2	51,0	50,0	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	18,9	23,6	27,2	23,8	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt).....	3,1	2,6	3,7	2,9	cattle (excluding calves)
cielęta.....	2,4	1,9	2,7	2,3	calves
trzoda chlewna.....	7,3	10,4	11,1	9,5	pigs
owce.....	0,1	0,0	0,1	0,1	sheep
drób.....	4,8	7,2	8,8	7,9	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego).....	-2,6	-0,5	-4,7	-0,1	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie.....	22,2	19,0	19,4	18,6	Cows' milk
Jaja kurze.....	4,2	4,8	6,5	5,7	Hen eggs
Obornik.....	2,1	1,5	1,3	1,0	Manure
Pozostałe.....	0,8	0,8	1,2	0,8	Other
PRODUKCJA TOWAROWA <i>MARKET OUTPUT</i>					
O G Ó Ł E M.....	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna.....	30,8	29,8	29,1	28,4	Crop output
Zboża.....	5,5	5,6	4,3	5,8	Cereals
w tym zboża podstawowe.....	4,9	4,6	3,5	4,5	of which basic cereals
w tym: pszenica.....	4,1	3,8	2,9	3,8	of which: wheat
żyto.....	0,4	0,4	0,2	0,3	rye
jęczmień.....	0,1	0,2	0,2	0,2	barley
Ziemniaki.....	1,8	0,6	0,7	1,2	Potatoes
Przemysłowe.....	4,1	6,4	6,7	5,3	Industrial
w tym buraki cukrowe.....	2,1	3,8	3,3	2,5	of which sugar beets
Warzywa.....	10,3	11,6	11,1	9,8	Vegetables
Owoce.....	8,5	4,6	5,4	5,4	Fruit
Pozostałe.....	0,6	1,0	0,9	1,0	Other
Produkcja zwierzęca.....	69,2	70,2	70,9	71,6	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	31,6	38,0	39,2	38,2	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt).....	5,5	4,5	5,7	4,9	cattle (excluding calves)
cielęta.....	3,5	2,7	3,3	3,2	calves
trzoda chlewna.....	12,0	16,5	15,7	15,0	pigs
owce.....	0,1	0,1	0,1	0,1	sheep
drób.....	8,2	11,9	13,1	13,1	poultry
Mleko krowie.....	31,3	25,1	23,0	25,1	Cows' milk
Jaja kurze.....	5,6	6,3	7,6	7,5	Hen eggs
Pozostałe.....	0,7	0,7	1,1	0,8	Other

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 7. ^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a See general notes to the chapter “Agriculture”, item 7. ^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 5 (189). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2007	2008			CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha <i>in ha</i>							
O G Ó Ł E M	504980	411975	410314	417460	414770	405885	T O T A L
Zboża.....	297754	285265	278486	296530	294975	288419	<i>Cereals</i>
zboża podstawowe.....	255377	233527	217125	237192	235924	230429	<i>basic cereals</i>
pszenica.....	136395	128230	111373	130055	129347	126572	<i>wheat</i>
żyto.....	49752	24888	20376	25195	25091	23942	<i>rye</i>
jęczmień.....	26217	31545	30405	28764	28599	28054	<i>barley</i>
owies.....	32192	29835	34897	28626	28452	27772	<i>oats</i>
pszemżyto.....	10821	19029	20074	24553	24434	24088	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe.....	32328	38426	46696	44360	44342	44281	<i>cereal mixed</i>
gryka i proso ^a	1922	2005	3955	3646	3632	3626	<i>buckwheat and millet^a</i>
kukurydza na ziarno.....	8127	11306	10710	11332	11076	10084	<i>maize for grain</i>
Strączkowe.....	3105	2617	5182	3207	3152	3082	<i>Pulses</i>
konsumpcyjne.....	1787	802	793	534	529	505	<i>edible</i>
pastewne ^b	1318	1815	4389	2673	2623	2577	<i>feed^b</i>
Ziemniaki ^c	89443	53414	50931	46859	46850	46848	<i>Potatoes^c</i>
Przemysłowe.....	15095	18892	24194	16636	16234	15127	<i>Industrial</i>
w tym:							<i>of which:</i>
buraki cukrowe.....	8216	7451	5561	3980	3874	3725	<i>sugar beets</i>
oleiste.....	5834	10697	17692	11643	11347	10389	<i>oil-bearing</i>
w tym rzepak i rzepik	4991	10266	17011	11256	10973	10031	<i>of which rape and agrimony</i>
Pastewne.....	68233	25605	27624	28196	27684	26739	<i>Feed</i>
w tym:							<i>of which:</i>
okopowe.....	14081	4543	3534	3843	3838	3826	<i>root plants</i>
kukurydza na paszę.....	4497	2886	3171	3757	3448	2947	<i>maize for feeds</i>
Pozostałe uprawy ^d	31350	26182	23897	26031	25875	25671	<i>Other crops^d</i>
w tym warzywa grun- towe ^e	15196	4557	5082	4689	4687	4616	<i>of which field vegeta- bles^e</i>

^a Łącznie z pozostałymi zbożowymi. ^b Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^c Od 2007 r. bez powierzchni ziemniaków w ogrodach przydomowych. ^d Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych itp. ^e Od 2005 r. bez upraw warzyw w ogrodach przydomowych.

^a Including other cereals. ^b Including cereal and pulse mixed for grain. ^c Since 2007 excluding potato area in home gardens. ^d Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting etc. ^e Since 2005 excluding vegetable crops in home gardens.

TABL. 6 (190). ZBIORY I PŁONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2007	2008			CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

Zboża	774767	847538	862318	972547	964639	935100	Cereals
w tym:							<i>of which:</i>
zboża podstawowe ..	648263	674366	660196	762053	755881	734277	<i>basic cereals</i>
pszenica.....	380906	394164	367683	454337	450308	437292	<i>wheat</i>
żyto	101807	60548	50744	65070	64680	61292	<i>rye</i>
jęczmień.....	67013	90282	93027	91528	90948	88846	<i>barley</i>
owies.....	71660	76337	91867	78573	78002	76095	<i>oats</i>
pszenżyto.....	26877	53035	56875	72545	71943	70752	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	82050	109086	135481	136063	136003	135812	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki ^a	1681361	875932	1076487	918241	918103	917899	<i>Potatoes^a</i>
Buraki cukrowe	251848	259440	262330	193096	188347	180149	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	9330	21211	33237	27018	26087	23876	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	641788	687609	802829	833671	828355	823814	<i>Meadow hay</i>

PŁONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Zboża	26,0	29,7	31,0	32,8	32,7	32,4	Cereals
w tym:							<i>of which:</i>
zboża podstawowe ..	25,4	28,9	30,4	32,1	32,0	31,9	<i>basic cereals</i>
pszenica.....	27,9	30,7	33,0	34,9	34,8	34,5	<i>wheat</i>
żyto	20,5	24,3	24,9	25,8	25,8	25,6	<i>rye</i>
jęczmień.....	25,6	28,6	30,6	31,8	31,8	31,7	<i>barley</i>
owies.....	22,3	25,6	26,3	27,4	27,4	27,4	<i>oats</i>
pszenżyto.....	24,8	27,9	28,3	29,5	29,4	29,4	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	25,4	28,4	29,0	30,7	30,7	30,7	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki ^a	188	164	199	182	182	182	<i>Potatoes^a</i>
Buraki cukrowe	307	348	472	485	486	484	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	18,7	20,7	19,5	24,0	23,8	23,8	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	42,0	37,3	40,7	43,8	45,1	45,1	<i>Meadow hay</i>

^a Od 2007 r. łącznie z powierzchnią ziemniaków w ogrodach przydomowych.

^a Since 2007 including potato area in home gardens.

TABLE 7 (191). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES

WARZYWA	2000	2005 ^a	2007 ^a	2008 ^a			VEGETABLES
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA w ha — stan w czerwcu
 AREA in ha — as of June

OGÓŁEM.....	15196	12437	9443	8435	8433	8357	TOTAL
Kapusta.....	3080	2491	1983	1589	1589	1588	Cabbages
Kalafioły.....	800	496	447	385	385	385	Cauliflowers
Cebula.....	1907	1492	1170	1007	1007	1006	Onions
Marchew jadalna.....	2005	1864	1456	1422	1421	1420	Carrots
Buraki ćwikłowe.....	1647	1119	792	706	706	705	Beetroots
Ogórki.....	1889	623	441	393	392	392	Cucumbers
Pomidory.....	1365	496	362	424	424	420	Tomatoes
Pozostałe ^b	2503	3856	2791	2510	2509	2442	Others ^b

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM.....	282465	249399	198684	179226	179208	178306	TOTAL
Kapusta.....	89374	90401	74944	63875	63871	63838	Cabbages
Kalafioły.....	11360	7294	8276	7308	7308	7307	Cauliflowers
Cebula.....	34309	27454	21990	19130	19129	19111	Onions
Marchew jadalna.....	42692	40811	32323	32129	32126	32100	Carrots
Buraki ćwikłowe.....	32940	23389	17028	15532	15529	15510	Beetroots
Ogórki.....	24745	8223	6480	5456	5455	5452	Cucumbers
Pomidory.....	15970	6700	5518	6597	6597	6294	Tomatoes
Pozostałe ^b	31075	45128	32126	29198	29194	28694	Others ^b

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta.....	290	363	378	402	402	402	Cabbages
Kalafioły.....	142	147	185	190	190	190	Cauliflowers
Cebula.....	180	184	188	190	190	190	Onions
Marchew jadalna.....	213	219	222	226	226	226	Carrots
Buraki ćwikłowe.....	200	209	215	220	220	220	Beetroots
Ogórki.....	131	132	147	139	139	139	Cucumbers
Pomidory.....	117	135	152	156	156	150	Tomatoes
Pozostałe ^b	124	117	115	116	116	118	Others ^b

^a Łącznie z uprawami warzyw w ogrodach przydomowych. ^b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
^a Including vegetable crops in home gardens. ^b Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 8 (192). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>	
					razem <i>total</i>	

POWIERZCHNIA w ha — stan w czerwcu
 AREA in ha — as of June

OGÓŁEM.....	16021	10187	11001	10490	10474	10339	TOTAL
Jablonie.....	7782	4911	5557	5499	5483	5400	Apples
Grusze.....	1058	656	580	528	528	518	Pears
Śliwy.....	2876	1128	1110	862	862	859	Plums
Wiśnie.....	2298	1790	1354	1240	1240	1203	Cherries
Czereśnie.....	593	469	454	409	409	408	Sweet cherries
Pozostałe ^a	1414	1233	1946	1952	1952	1951	Others ^a

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM.....	55987	40496	34630	64105	64089	62282	TOTAL
Jabłka.....	37335	28002	27629	51540	51525	49924	Apples
Gruszki.....	2996	2058	1046	1894	1894	1844	Pears
Śliwki.....	4997	1690	1340	2104	2104	2054	Plums
Wiśnie.....	6995	4964	2739	3069	3069	2969	Cherries
Czereśnie.....	1409	1505	751	1466	1466	1463	Sweet cherries
Pozostałe ^a	2254	2276	1124	4032	4032	4030	Others ^a

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka.....	48	57	50	94	94	92	Apples
Gruszki.....	28	31	18	36	36	36	Pears
Śliwki.....	17	15	12	24	24	24	Plums
Wiśnie.....	30	28	20	25	25	25	Cherries
Czereśnie.....	24	32	17	36	36	36	Sweet cherries
Pozostałe ^a	16	18	6	21	21	21	Others ^a

^a Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

^a Peaches, apricots, walnuts.

TABLE 9 (193). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FRUIT BUSHES AND BERRY FIELDS

O W O C E	2000	2005	2007	2008			F R U I T
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA w ha — stan w czerwcu
 AREA in ha — as of June

OGÓŁEM.....	6955	6010	5992	5351	5350	5267	TOTAL
Truskawki ^a	3094	2044	1775	1941	1941	1923	Strawberries ^a
Maliny ^b	1577	1224	1504	1312	1312	1299	Raspberries ^b
Porzeczki.....	1836	2228	2000	1481	1480	1448	Currants
Agrest.....	346	278	231	219	219	219	Gooseberries
Pozostałe ^c	102	236	482	398	398	378	Others ^c

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM.....	28393	19739	19378	19542	19542	19379	TOTAL
Truskawki ^a	9343	7350	5183	6086	6086	5962	Strawberries ^a
Maliny ^b	4512	3427	3581	3793	3793	3765	Raspberries ^b
Porzeczki.....	11585	6724	8194	6383	6383	6374	Currants
Agrest.....	2307	1211	763	1185	1185	1185	Gooseberries
Pozostałe ^c	646	1028	1657	2095	2095	2093	Others ^c

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki ^a	30	36	29	31	31	31	Strawberries ^a
Maliny ^b	29	28	24	29	29	29	Raspberries ^b
Porzeczki.....	63	30	41	43	43	44	Currants
Agrest.....	67	44	33	54	54	54	Gooseberries
Pozostałe ^c	64	43	34	53	53	55	Others ^c

^a Od 2005 r. łącznie z uprawą truskawek w ogrodach przydomowych. ^b łącznie z jeżyną bezkolcową. ^c Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

^a Since 2005 including strawberry crops in home gardens. ^b Including thornless blackberry. ^c Aronia, highbush blueberry, filbert and others.

TABL. 10 (194). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**

Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION
		razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
W SZTUKACH IN HEADS				
Bydło	2000 289037	286855	284590	Cattle
	2005 177564	176007	173501	
	2007 174363	172598	169859	
	2008 163237	161264	158422	
w tym krowy	2000 197865	196967	196368	<i>of which cows</i>
	2005 117862	117212	116033	
	2007 112826	112025	110714	
	2008 103725	102847	101499	
Trzoda chlewna ^a	2000 384559	375212	365562	<i>Pigs^a</i>
	2005 368400	366865	359134	
	2007 331534	330668	323288	
	2008 320084	319135	312922	
w tym lochy	2000 31210	30778	28961	<i>of which sows</i>
	2005 36823	36580	35848	
	2007 29001	28936	28165	
	2008 23480	23410	22769	
Owce	2000 13741	13716	13710	<i>Sheep</i>
	2005 18658	18628	18458	
	2007 14506	14186	14186	
	2008 15745	15208	15208	
w tym maciorki	2000 8603	8596	8596	<i>of which ewes</i>
	2005 10206	10188	10054	
	2007 7359	7225	7225	
	2008 8211	7804	7804	
Konie ^b	2000 65707	65308	65290	<i>Horses^b</i>
	2005 26082	25924	25750	
	2007 25474	25299	25176	
	2008 22755	22595	22504	
W przeliczeniowych sztukach dużych ^c (bydło, trzoda chlewna ^a , owce i konie)	2000 355720	352171	348893	<i>In terms of large heads^c (cattle, pigs^a, sheep and horses)</i>
	2005 224886	223250	219898	
	2007 215855	214112	210691	
	2008 202617	200693	197397	

^a Stan w końcu lipca. ^b Dane szacunkowe. ^c Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

^a As of the end of July. ^b Estimated data. ^c The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 10 (194). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE (dok.)**
 Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES (cont.)
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION	
		razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>		
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads					
Bydło.....	2000	31,9	33,8	34,1	Cattle
	2005	23,6	24,7	24,9	
	2007	22,7	23,6	23,7	
	2008	21,1	21,9	21,9	
w tym krowy	2000	21,9	23,2	23,5	<i>of which cows</i>
	2005	15,7	16,5	16,7	
	2007	14,7	15,3	15,4	
	2008	13,4	13,9	14,0	
Trzoda chlewna ^a	2000	42,5	44,2	43,7	Pigs ^a
	2005	48,9	51,5	51,6	
	2007	43,2	45,2	45,0	
	2008	41,5	43,3	43,2	
w tym lochy	2000	3,4	3,6	3,5	<i>of which sows</i>
	2005	4,9	5,1	5,1	
	2007	3,8	4,0	3,9	
	2008	3,1	3,2	3,1	
Owce	2000	1,5	1,6	1,6	Sheep
	2005	2,5	2,6	2,7	
	2007	1,9	1,9	2,0	
	2008	2,0	2,1	2,1	
w tym maciorki	2000	1,0	1,0	1,0	<i>of which ewes</i>
	2005	1,4	1,4	1,4	
	2007	1,0	1,0	1,0	
	2008	1,1	1,1	1,1	
Konie ^b	2000	7,3	7,7	7,8	Horses ^b
	2005	3,5	3,6	3,7	
	2007	3,3	3,5	3,5	
	2008	2,9	3,1	3,1	
W przeliczeniowych sztukach dużych ^c (bydło, trzoda chlewna ^a , owce i konie)	2000	39,3	41,5	41,7	<i>In terms of large heads^c (cattle, pigs^a, sheep and horses)</i>
	2005	29,9	31,4	31,6	
	2007	28,1	29,3	29,3	
	2008	26,2	27,2	27,2	

^a Stan w końcu lipca. ^b Dane szacunkowe. ^c Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

^a As of the end of July. ^b Estimated data. ^c The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 11 (195). **DRÓB^a**
 Stan w końcu roku
POULTRY^a
As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
Kury w tys. szt	3079,6	4244,3	4886,2	5028,4	4877,5	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	2683,3	2045,1	2132,4	2087,4	2045,2	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt	38,5	26,4	19,6	12,1	12,1	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt	81,6	70,3	32,7	58,6	58,6	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^b w tys. szt	258,2	508,4	300,7	250,6	250,6	<i>Ducks^b in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt	340	564	637	651	673	<i>Hens per 100 ha of agricultural land in heads</i>
w tym nioski	297	272	278	270	282	<i>of which laying hens</i>

a Dla 2000 r. — w wieku 6 miesięcy i więcej; od 2005 — w wieku powyżej 2 tygodni. *b* Łącznie z drobiem pozostałym.
a For 2000 — aged 6 months and more; since 2005 — more than 2 weeks old. *b* Including other poultry.

TABL. 12 (196). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Bydło (bez cieląt)	59,4	33,7	32,2	30,0	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	112,7	62,9	60,8	56,4	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	472,7	512,0	559,9	478,4	<i>Pigs</i>
Owce	9,2	5,3	7,2	6,1	<i>Sheep</i>
Konie	11,4	9,5	7,8	3,3	<i>Horses</i>
W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT					
Produkcja żywca rzeźnego	131,7	137,7	155,2	124,3	<i>Production of animals for slaughter</i>
bydło (bez cieląt)	26,7	18,1	17,5	16,1	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	11,0	6,6	6,1	6,1	<i>calves</i>
trzoda chlewna	54,7	58,9	65,9	57,6	<i>pigs</i>
owce	0,3	0,2	0,3	0,2	<i>sheep</i>
konie	5,4	4,9	3,6	1,6	<i>horses</i>
drób	32,3	47,9	60,4	41,7	<i>poultry</i>
kozy i króliki	1,3	1,1	1,4	0,9	<i>goats and rabbits</i>

a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój gospodarczy.

a Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding), marketplace sales and farming slaughter.

TABLE 13 (197). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łą- cznie z tłuszczami i podrobami)	96,1	102,3	116,5	93,4	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze.....	90,2	96,7	110,4	88,3	meat and fats
wołowe.....	14,0	9,5	9,3	8,4	beef
cielęce.....	6,6	4,0	3,7	3,7	veal
wieprzowe.....	42,7	45,9	51,4	44,9	pork
baranie.....	0,1	0,1	0,1	0,1	mutton
końskie.....	2,9	2,7	2,0	0,9	horseflesh
drobiowe.....	22,6	33,5	42,3	29,2	poultry
kozie i królicze ^b	1,3	1,0	1,6	1,1	goat and rabbit ^b
podroby.....	5,9	5,6	6,1	5,1	pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt					
OGÓŁEM.....	106,2	135,9	151,8	120,9	TOTAL

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój gospodarczy. ^b Łącznie z dziczyzną.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding), marketplace sales and farming slaughter. ^b Including game.

TABLE 14 (198). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka krowiego:						Cows' milk production:
w milionach litrów.....	689,9	460,7	414,6	407,9	399,1	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l.....	76,3	61,2	54,0	52,8	55,1	per 100 ha agricultural land in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l.....	3393	3714	3957	4218	4220	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj kurzych w mln szt.....	423,3	386,4	469,6	354,8	343,4	Hen eggs production in mil- lion units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.....	163	168	219	151	149	Average annual number of eggs per laying-hen in units

TABL. 15 (199). **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**
Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:					<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów	225,8	221,4	221,2	221,2	<i>in thousands hectares</i>
grunty orne	149,3	145,7	145,6	145,6	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane	120,9	117,4	117,3	117,3	<i>of which: drained</i>
nawadniane	0,3	0,3	0,3	0,3	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	76,5	75,7	75,6	75,6	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane	40,9	40,2	40,1	40,1	<i>of which: drained</i>
nawadniane	6,9	6,9	6,8	6,8	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	25,0	29,4	28,8	28,6	<i>in % of total agricultural land</i>

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 16 (200). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem ^a Total ^a	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
W sztukach	2000 2005 2007 2008	92983 109608 122844 117476	91460 109134 122365 115886 <i>In units</i>
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2000 2005 2007 2008	9,7 6,9 6,2 6,6	9,1 6,4 5,9 6,3 <i>Agricultural land area per tractor in ha</i>

^a W 2000 r. — stan w dniu 31 XII.

^a In 2000 — as of 31 XII.

TABL. 17 (201). **ZASOBY SIŁY POCIĄGOWEJ**
Stan w czerwcu
DRAFT FORCE RESOURCES
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
W tysiącach jednostek pociągowych	739	725	794	882	In thousands of draft units
siła pociągowa:					<i>draft force:</i>
żywa	59	21	21	19	<i>live</i>
mechaniczna ^a	680	703	773	862	<i>mechanical</i>
Na 100 ha użytków rolnych w jednostkach pociągowych	81,7	96,3	103,4	114,2	Per 100 ha of agricultural land in draft units
siła pociągowa:					<i>draft force:</i>
żywa	6,5	2,9	2,7	2,5	<i>live</i>
mechaniczna ^a	75,2	93,4	100,7	111,7	<i>mechanical</i>

^a W 2000 r. — stan w dniu 31 XII.

^a In 2000 — as of 31 XII.

TABLE 18 (202). **ŻUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2006/07	2007/08		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
W TONACH IN TONNES						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^a	44734	49673	49444	51084	48658	Mineral or chemical fertilizers ^a
azotowe	20404	21121	25681	26265	25034	nitrogenous
fosforowe	11719	14202	11754	12468	11939	phosphatic
potasowe.....	12611	14350	12008	12351	11685	potassic
Nawozy wapniowe ^b	57147	56084	8200	11430	9772	Lime fertilizers ^b
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^a	49,5	66,1	64,4	66,1	67,2	Mineral or chemical fertilizers ^a
azotowe	22,6	28,1	33,5	34,0	34,6	nitrogenous
fosforowe	13,0	18,9	15,3	16,1	16,5	phosphatic
potasowe.....	13,9	19,1	15,6	16,0	16,1	potassic
Nawozy wapniowe ^b	63,2	74,5	10,7	14,8	13,5	Lime fertilizers ^b

^a Łącznie z wieloskładnikowymi. ^b Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.
^a Including mixed fertilizers. ^b Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABLE 19 (203). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS						
OGÓŁEM	518,6	617,2	686,3	609,5	573,0	TOTAL
Produkty: roślinne	141,1	153,6	214,8	179,4	159,4	Products: crop
zwierzęce	377,5	463,6	471,5	430,1	413,6	animal
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł						
OGÓŁEM	573	820	894	789	791	TOTAL
Produkty: roślinne	156	204	280	232	220	Products: crop
zwierzęce	417	616	614	557	571	animal

^a Płacone dostawcom; od 2005 r. bez podatku VAT.
^a Paid to suppliers; since 2005 excluding VAT.

TABL. 20 (204). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2007	2008		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża w t.....	62292	104118	115252	105964	94471	<i>Cereals in t</i>
w tym zboża podstawowe.....	49060	76588	78620	74292	65167	<i>of which basic cereals</i>
pszenica.....	41944	64326	67600	63359	55545	<i>wheat</i>
żyto.....	3572	5706	4106	4267	3604	<i>rye</i>
jęczmień.....	2719	4954	4886	4220	4073	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe.....	417	776	1181	874	642	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto.....	408	826	847	1572	1303	<i>triticale</i>
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe.....	61586	103497	114520	105360	93879	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża podstawowe.....	48355	75991	77889	73688	64575	<i>of which basic cereals</i>
pszenica.....	41485	63967	67423	63165	55356	<i>wheat</i>
żyto.....	3551	5706	4106	4193	3530	<i>rye</i>
jęczmień.....	2505	4903	4630	4034	3887	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe.....	413	629	1009	724	499	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto.....	401	786	721	1572	1303	<i>triticale</i>
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t.....	80	10	11	9	9	<i>Edible pulses^a in t</i>
Ziemniaki w t.....	11062	13375	17395	18523	18523	<i>Potatoes in t</i>
Buraki cukrowe w t.....	251848	259440	262330	193096	180149	<i>Sugar beets in t</i>
Rzepak i rzepik w t.....	9320	21154	24743	22056	19257	<i>Rape and agrimony in t</i>
w tym przemysłowy.....	9320	21146	24743	22050	19251	<i>of which industrial</i>
Warzywa w t.....	13165	16404	19728	17996	15723	<i>Vegetables in t</i>
Owoce w t.....	40762	26531	32211	23818	23594	<i>Fruit in t</i>
Żywiec rzeźny ^b w t.....	82855	96582	97249	81836	79196	<i>Animals for slaughter^b in t</i>
bydło (bez cieląt).....	21850	15645	15554	12517	12435	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta.....	3218	2371	2123	1561	1559	<i>calves</i>
trzoda chlewna.....	33955	41588	47220	39653	37367	<i>pigs</i>
owce.....	132	109	137	103	103	<i>sheep</i>
konie.....	3838	2907	1909	805	805	<i>horses</i>
drób.....	19862	33962	30306	27197	26927	<i>poultry</i>
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t..	55987	67569	68727	58000	55983	<i>Animals for slaughter in terms of meat (including fats)^c in t</i>
Mleko krowie w tys. l.....	124241	129385	117398	118681	113565	<i>Cow milk in thous. l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.....	2780	2270	1789	2029	1316	<i>Consumer hen's eggs in thous. units</i>

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej cieplej.

^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 21 (205). **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2007	2008		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
w tys. zł <i>in thous. zł</i>						
Zboża.....	30093,2	34949,2	75071,4	63571,4	55323,0	<i>Cereals</i>
w tym zboża podstawowe.....	24315,4	25095,1	52001,7	46811,2	40422,3	<i>of which basic cereals</i>
pszenica.....	21407,5	21526,1	45733,0	40761,8	35065,2	<i>wheat</i>
żyto.....	1303,2	1466,1	2397,8	2228,4	1873,7	<i>rye</i>
jęczmień.....	1281,4	1646,2	2881,0	2580,4	2501,6	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe.....	158,7	192,8	537,2	504,8	369,1	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto.....	164,6	263,9	452,6	735,8	612,8	<i>triticale</i>
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe.....	29708,0	34557,8	74564,1	63126,3	54895,1	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża podstawowe.....	23935,2	24883,4	51495,3	46366,2	39994,3	<i>of which basic cereals</i>
pszenica.....	21151,1	21387,9	45586,4	40633,7	34942,2	<i>wheat</i>
żyto.....	1291,3	1466,1	2397,8	2160,3	1805,5	<i>rye</i>
jęczmień.....	1178,0	1628,7	2706,2	2459,1	2380,3	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe.....	154,9	148,1	430,1	377,4	253,5	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto.....	159,8	252,7	374,8	735,8	612,8	<i>triticale</i>
Strączkowe konsumpcyjne ^b	392,5	40,1	45,3	37,6	37,6	<i>Edible pulses^b</i>
Ziemniaki.....	3508,9	4159,0	5519,0	6044,2	6044,2	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe.....	30100,1	45662,8	26967,2	19309,5	17976,0	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik.....	7086,3	14576,9	21451,5	26564,5	23082,2	<i>Rape and agrimony</i>
w tym przemysłowy.....	7086,3	14566,5	21451,5	26557,0	23074,7	<i>of which industrial</i>
Warzywa.....	15835,1	17433,6	18132,7	17636,1	11518,5	<i>Vegetables</i>
Owoce.....	36189,8	25412,7	56319,0	30554,0	29800,2	<i>Fruit</i>
Żywiec rzeźny ^c	289756,4	357764,7	350144,1	316554,5	306306,0	<i>Animals for slaughter^c</i>
bydło (bez cieląt).....	61757,2	60653,3	56343,9	48538,6	48197,8	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta.....	21506,6	25362,4	20880,2	13143,3	13129,2	<i>calves</i>
trzoda chlewna.....	126740,7	156159,9	163087,4	159459,6	150351,0	<i>pigs</i>
owce.....	592,2	581,6	675,9	436,1	436,1	<i>sheep</i>
konie.....	17398,0	16303,7	10639,3	4982,1	4982,1	<i>horses</i>
drob.....	61761,7	98703,8	98517,5	89994,8	89209,8	<i>poultry</i>
Mleko krowie.....	82643,6	97706,6	115194,3	110465,6	104417,7	<i>Cow milk</i>
Jaja kurze konsumpcyjne.....	708,2	546,9	451,5	521,5	343,6	<i>Consumer hen's eggs</i>

^a Płacone dostawcom; od 2005 r. bez podatku VAT. ^b Bez materiału siewnego. ^c W wadze żywej.

^a Paid to suppliers; since 2005 excluding VAT. ^b Excluding sowing. ^c In live weight.

Łowiectwo

Hunting

TABL. 22 (206). **NIEKTÓRE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a**
 Stan w dniu 31 III
SELECTED GAME SPECIES^a
 As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2001	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Łosie w szt	15	94	166	182	<i>Moose in heads</i>
Daniele w szt	50	116	175	239	<i>Fallow deer in heads</i>
Muflony w szt	-	11	30	34	<i>Mouflon in heads</i>
Jelenie w tys. szt	7,2	6,9	7,6	8,0	<i>Deer in thous. heads</i>
Sarny w tys. szt	28,6	33,3	37,5	39,5	<i>Roe deer in thous. heads</i>
Dziki w tys. szt	3,1	4,6	6,7	7,7	<i>Wild boars in thous. heads</i>
Lisy w tys. szt	5,9	11,2	11,9	11,7	<i>Foxes in thous. heads</i>
Zajęce w tys. szt	22,3	17,3	17,9	17,8	<i>Hares in thous. heads</i>
Bażanty w tys. szt	16,0	21,7	25,7	26,9	<i>Pheasants in thous. heads</i>
Kuropatwy w tys. szt	18,8	18,1	19,7	21,2	<i>Partridges in thous. heads</i>

^a Dane szacunkowe, dotyczą populacji wiosennych; nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego.

^a *Estimated data, concern spring populations; excluding game raising centres managed by State Forests.*

Source: data of the Agricultural Property Agency, General Directorate of the State Forests and the Main Board of Polish Hunting Association.

TABL. 23 (207). **ODSTRZAŁ NIEKTÓRYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH^a**
SELECTED SPECIES OF GAME SHOT^a

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2000/01	2004/05	2007/08	2008/09	GAME SPECIES
	w szt in heads				
Jelenie	1852	1631	1942	2128	<i>Deer</i>
Sarny	6895	6872	7399	8155	<i>Roe deer</i>
Dziki	1614	2845	4263	5898	<i>Wild boars</i>
Lisy	3037	7920	7993	8986	<i>Foxes</i>
Zajęce	2406	535	412	245	<i>Hares</i>
Bażanty	4948	4800	5310	6121	<i>Pheasants</i>
Kuropatwy	2268	1204	770	784	<i>Partridges</i>
Kaczki ^b	3925	3635	3712	<i>Ducks^b</i>

^a Dane dotyczą łowieckiego roku hodowlanego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III następnego roku; nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe. ^b Dane dotyczą wyłącznie obwodów wydzierżawionych.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego.

^a *Data concern the hunting year of breeding from 1 April of a given year to 31 March of the following year; excluding game raising centres managed by State Forests. ^b Data concern leased districts exclusively.*

Source: data of the Agricultural Property Agency, General Directorate of the State Forests and the Main Board of Polish Hunting Association.

Leśnictwo Forestry

TABL. 24 (208). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha	660670	664821	668805	671673	TOTAL in ha
Lasy	650016	653610	657530	660779	Forests
Publiczne	555905	556364	557045	558285	Public
zalesione	547984	549136	550495	551172	wooded
niezalesione	7921	7228	6550	7114	non-wooded
własność Skarbu Państwa	529244	529033	529628	530291	owned by the State Treasury
zalesione	522524	522871	523980	524232	wooded
niezalesione	6720	6162	5648	6058	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	482511	484778	485590	486408	managed by State Forests
zalesione	478396	480194	481446	481878	wooded
niezalesione	4115	4584	4143	4530	non-wooded
w zarządzie parków narodowych	41141	40337	40343	40329	managed by national parks
zalesione	38985	38957	38963	38949	wooded
niezalesione	2156	1380	1380	1380	non-wooded
własność gmin ^a	26661	27331	27417	27995	owned by gmina ^a
zalesione	25460	26265	26515	26939	wooded
niezalesione	1201	1066	902	1056	non-wooded
Prywatne	94111	97247	100485	102493	Private
zalesione	92838	96523	99560	101547	wooded
niezalesione	1273	723	925	947	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	10654	11211	11275	10894	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	36,3	36,6	36,8	37,0	FOREST COVER in %

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.^a It is also concerning gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 25 (209). **POWIERZCHNIA LASÓW W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH WEDŁUG WIEKU I SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW**

Stan w dniu 1 I

FOREST AREAS MANAGED BY STATE TREASURY BY AGE AND SPECIES STRUCTURE OF TREE STANDS

As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha	482034	483219	485371	485590	TOTAL in ha
W tym powierzchnia zalesiona w % ogółem	98,9	99,1	99,1	99,1	Of which wooded area in % of total area
drzewostany:					tree stands:
według klas wieku:					by age groups:
I (1 – 20 lat)	6,6	5,9	5,9	5,9	I (1 – 20 years)
II (21 – 40)	12,3	10,1	9,8	9,6	II (21 – 40)
III (41 – 60)	25,0	23,4	22,6	21,8	III (41 – 60)
IV (61 – 80)	19,2	19,2	20,2	20,5	IV (61 – 80)
V i wyżej (81 lat i więcej)	23,3	25,5	24,7	25,2	V and higher (81 years and more)
klasa odnowienia, klasa do odnowienia i drzewostany o budowie przerębowej	12,5	15,0	15,9	16,1	renewal class, regeneration class and tree stands with throughfell construction
Skład gatunkowy^a drzewostanów w % powierzchni lasów					Species structure^a of tree stands in % of forest areas
sosna i modrzew	45,8	45,8	45,6	45,6	pine and larch
świerk	2,8	2,9	3,0	3,0	spruce
jodła i jedlica	14,1	14,0	14,3	14,4	fir and Douglas spruce
dąb, jesion, klon, jawor i wiąz	4,9	5,0	5,3	5,3	oak, ash, maple, sycamore and elm
buk	20,8	20,7	21,1	21,2	beech
grab	1,2	1,2	1,2	1,1	hornbeam
brzoza i robinia akacja	2,8	2,9	2,8	2,7	birch and false acacia
olcha	7,3	7,2	6,4	6,4	alder
osika, lipa, wierzba i topola	0,3	0,3	0,3	0,3	aspen, linden, willow and poplar

^a Określony na podstawie gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie.

Źródło: dane Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

^a Defined on the basis of dominant species in the tree stand.

Source: data of the Forest Arrangement and Forest Geodesy Office.

TABL. 26 (210). ZASOBY DRZEWNE NA PNIU W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH WEDŁUG WIEKU I SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW
 Stan w dniu 1 I
GROWING STOCK OF STANDING WOOD MANAGED BY STATE TREASURY BY AGE AND SPECIES STRUCTURE OF TREE STANDS
 As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
GRUBIZNA BRUTTO (w korze)					GROSS TIMBER (overbark)
ogółem w dam ³	112165,0	117073,6	127340,1	128673,4	total in dam ³
drzewostany w % powierzchni zalesionej	100,0	100,0	99,9	99,9	tree stands in % of wooded area
według klas wieku:					by age groups:
I (1 – 20 lat)	0,4	0,3	0,3	0,3	I (1 – 20 years)
II (21 – 40)	6,4	5,1	5,0	4,8	II (21 – 40)
III (41 – 60)	24,6	23,2	21,7	21,0	III (41 – 60)
IV (61 – 80)	24,2	24,0	23,8	24,1	IV (61 – 80)
V i wyżej (81 lat i więcej)	33,5	35,4	34,5	35,1	V and higher (81 years and more)
klasa odnowienia, klasa do odnowienia i drzewostany o budowie przerębowej	10,8	11,8	13,9	13,8	renewal class, regeneration class and tree stands with throughfell construction
przestoje ^a	0,1	0,2	0,7	0,8	hold-over trees ^a
zasobność – grubizna brutto (w korze) na 1 ha powierzchni zalesionej w m ³	237	244	265	267	resources – gross timber (overbark) per 1 ha of wooded area in m ³
Zasoby według grup rodzajowych drzew^b w % grubizny (brutto)					Stock by type groups of trees^b in % of gross timber
sosna i modrzew	43,4	44,6	42,6	42,3	pine and larch
świerk	1,6	1,7	2,1	2,1	spruce
jodła i jedlica	16,9	16,9	18,2	18,4	fir and Douglas spruce
dąb, jesion, klon, jawor i wiąz	4,2	4,2	4,2	4,3	oak, ash, maple, sycamore and elm
buk	26,0	25,1	26,0	26,2	beech
grab	1,1	1,0	0,9	0,9	hornbeam
brzoza i robinia akacjowa	2,1	2,0	1,9	1,8	birch and false acacia
olcha	4,6	4,3	3,9	3,8	alder
osika, lipa, wierzba i topola	0,1	0,2	0,2	0,2	aspen, linden, willow and poplar

^a Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębności. ^b Określone na podstawie gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie.

Źródło: dane Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

^a Trees not felled in the assumed throughfell order. ^b Defined on the basis of dominant species in the tree stand.

Source: data of the Forest Arrangement and Forest Geodesy Office.

TABL. 27 (211). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
w ha in ha								
Powierzchnia produkcyjna szkótek leśnych (stan w dniu 31 XII).....	217	206	201	196	196	196	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia ^b	4291	4694	4032	3412	2961	2783	451	<i>Renewals and afforestations^b</i>
odnowienia	3207	3966	3192	2912	2782	2645	130	<i>renewals</i>
sztuczne ^b	2205	2522	2496	2329	2242	2150	88	<i>artificial^b</i>
zrębów ^{bc}	1990	2444	2422	2273	2205	2126	68	<i>felling sites^{bc}</i>
halizn i płazowin ..	215	78	74	57	37	24	19	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
naturalne	1002	1444	696	582	540	495	43	<i>natural</i>
zalesienia ^d	1084	728	841	500	179	138	321	<i>afforestations^d</i>
Poprawki i uzupełnienia ^e	877	573	638	649	567	511	82	<i>Corrections and supplements^e</i>
Pielęgnowanie lasu ^f	26151	23727	23529	25230	23438	22633	1792	<i>Forest tending^f</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw ^g	19306	17874	18478	19964	18194	17582	1770	<i>crops^g</i>
młodników.....	6036	5656	4835	4976	4976	4976	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^h	271	89	53	66	66	66	-	<i>introduction of undergrowth^h</i>
Melioracje leśne.....	3077	2677	2607	3018	3018	3018	-	<i>Forest drainage</i>

a Dane szacunkowe. *b* Bez dolesień luk i przerzedzeń w drzewostanach i wprowadzania II piętra. *c* Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. *d* Użytków rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. *e* Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. *f* Bez cięć trzebieżowych. *g* Pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne. *h* Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. *b* Excluding the afforestation of tree stand gaps and thinnings and introduction of the second layer. *c* Including renewals protected by tree stands. *d* Agricultural land useless for agricultural production and wasteland included in local land development plan or decision regarding conditions and area development. *e* Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. *f* Without extirpation. *g* Tending soil and early tree cutting. *h* Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 28 (212). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008				SPECIFICATION
			ogółem <i>grand total</i>	las publiczne <i>public forests</i>		las prywatne <i>private forests</i>	
				razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
O G Ó Ł E M w dam ³	1874,0	2064,0	2085,8	1991,1	1939,3	94,7	TOTAL in dam ³
Grubizna	1825,6	2020,6	2038,9	1944,2	1892,4	94,7	Timber
Grubizna iglasta	878,8	1035,4	1066,6	1002,4	967,2	64,2	Coniferous
w tym drewno:							of which:
wielkowymiarowe	593,1	719,3	755,6	697,9	675,7	57,7	large-size wood
średniowymiarowe							medium-size wood
do przerobu prze-							for industrial uses
mysłowego	214,9	245,5	240,1	236,3	228,3	3,8	
Grubizna liściasta	946,8	985,2	972,3	941,8	925,3	30,5	Non-coniferous
w tym drewno:							of which:
wielkowymiarowe	374,0	400,0	378,9	360,6	351,7	18,3	large-size wood
średniowymiarowe							medium-size wood
do przerobu prze-							for industrial uses
mysłowego	509,8	519,8	515,9	510,6	507,2	5,3	
Drewno małowymia-							
rowe^b	48,4	43,3	46,9	46,9	46,9	-	Slash^b
Do przerobu przemy-							Slash for industrial
słowego	1,9	1,4	1,2	1,2	1,2	-	uses
Opalowe	46,4	41,9	45,7	45,7	45,7	-	Slash for fuel
Karpina ^b	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	Stump wood ^b
GRUBIZNA NA 100 ha							TIMBER PER 100 ha
POWIERZCHNI							OF FOREST AREAS
LASÓW w m ³	279,3	307,3	308,6	348,3	356,9	92,4	in m³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. ^b Wyłącznie w lasach publicznych.

^a Excluding logging (timber) from plantings. ^b Exclusively in public forests.

TABL. 29 (213). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEN^a**
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywatnych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych ^a w ha	3	3	7	-	Production area of nurseries ^a in ha
Sadzenie w szt: drzew	70474	64857	50760	33807	Plantings in units of: trees
krzewów	26939	19577	20748	13081	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	24279	21544	35751	24203	Removals (timber) ^b in m ³
grubizna iglasta	4026	3481	7262	4842	coniferous
w tym drewno wielkowymia-					of which large-size general
rowe ogólnego przeznaczenia	2086	1950	3942	2663	purpose wood
grubizna liściasta	20253	18063	28489	19361	non-coniferous
w tym drewno wielkowymia-					of which large-size general
rowe ogólnego przeznaczenia	7611	6727	10501	6776	purpose wood

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny) z lasów.

^a As of 31 XII. ^b Estimated data; not included in total data on removals (timber) from forests.

DZIAŁ XVI

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2004) do sekcji: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”.

W tabl. 1 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji).

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5.

3. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9.

Jako **cenę stałą** od 2001 r. przyjęto cenę stałą 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.).

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne — na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) — czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

CHAPTER XVI

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 1.1, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing" and "Electricity, gas and water supply".

In tables 1 were included budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections).

2. Data were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5.

3. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9.

As constant prices since 2001 were adopted 2000 constant prices (2000 average current prices).

4. In data concerning production, the value of outwork is included.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

5. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2004) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju (z wyjątkiem tabl. 12) wykonanej przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego. Obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleceńiowym (tj. na rzecz obcych zleceńiodawców) przez podmioty budowlane.

3. Dane według grup PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5.

4. Dane o produkcji budowlano-montażowej prezentuje się w **cenach producenta**, ze względu na niewystępowanie dotacji do produktów oraz podatku akcyzowego, wprowadzenie cen bazowych w miejsce cen producenta nie miało wpływu na mierniki produkcji.

5. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

6. Dane o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków — budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków — budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

7. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. *Data concerning employment in industry include employees hired on the basis of employment contracts.*

Employed in industry do not include:

- 1) *apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;*
- 2) *agents;*
- 3) *persons engaged in outwork.*

Data concerning average paid employment and average wages and salaries are given after converting of part-time paid employees on full-time paid employees.

Construction

1. *Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE rev. 1.1, in the section “Construction”, employing more than 9 persons.*

2. *Construction and assembly production concerns activity realized domestically (except table 12) by enterprises which have a seat of board in the Podkarpackie voivodship. It includes construction works with an investment and a restoration — conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contracts system (for outside clients).*

3. *Data according to NACE rev. 1.1 groups were compiled using the enterprise method. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5.*

4. *Data concerning construction-assembly production are presented in producer's prices, due to the lack of subsidies for products as well as the excise tax, the use of basic prices, in place of producer's prices, has no influence on the measure of this production.*

5. *The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).*

6. *Data on buildings completed (by all investors) concern:*

- *within the scope of the number of buildings — newly built buildings,*
- *within the scope of the cubic volume of buildings — newly built and expanded buildings (the expanded part only).*

7. *Data regarding average employment and average monthly wages and salaries concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.*

Przemysł Industry

TABL. 1 (214). **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
				ogółem total	2007 = = 100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł	18615,0	23938,0	30441,3	30863,9	102,2 ^a	<i>Sold production (current prices) in mln zł</i>
Pracujący ^b	159941	151506	164830	160677	97,5	<i>Employed persons^b</i>
Przeciętne zatrudnienie	145202	132637	142616	146248	102,5	<i>Average paid employment</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł.....	1694,11	2016,94	2300,37	2503,49	108,8	<i>Average monthly gross wages and salaries^c in zł</i>

^a Ceny stałe. ^b Stan w dniu 31 XII; od 2004r. według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^c Bez zatrudnionych za granicą.

^a Constant prices. ^b As of 31 XII; since 2004 by actual workplace and kind of activity. ^c Excluding persons employed abroad.

TABL. 2 (215). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
	w mln zł in mln zł			2007 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent	
OGÓŁEM..... TOTAL	17244,0	22602,1	27576,2	28230,2	103,2	100,0
sektor publiczny	6414,1	4098,8	3259,7	2628,9	x	9,3
<i>public sector</i>						
sektor prywatny	10829,9	18503,3	24316,5	25601,3	x	90,7
<i>private sector</i>						
Górnictwo..... Mining and quarrying	336,9	137,1	250,6	335,6	133,2	1,2
Przetwórstwo przemysłowe..... Manufacturing	15580,4	20670,0	25416,1	25871,9	103,3	91,6
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	2296,1	1990,9	2172,2	2229,7	106,4	7,9
<i>Manufacture of food products and beverages</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (215). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (cd.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
	w mln zł in mln zł				2007 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)						
Włókiennictwo <i>Manufacture of textiles</i>	202,7	166,9	162,3	100,5	65,6	0,4
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich..... <i>Manufacture of wearing apparel and furriery^Δ</i>	148,5	139,8	160,6	143,8	87,4	0,5
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products^Δ</i>	1083,4	1884,2	2243,1	2100,3	96,4	7,4
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ <i>Manufacture of pulp and paper^Δ</i>	88,3	170,7	205,3	235,8	117,8	0,8
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji..... <i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	143,2	182,1	160,2	170,0	115,7	0,6
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ <i>Manufacture of coke, refined petroleum products^Δ</i>	1557,9	1096,9	722,4	810,4	91,9	2,9
Produkcja wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	934,7	1745,6	2164,3	2286,6	102,4	8,1
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych..... <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	1918,7	2962,7	3551,8	3601,4	103,8	12,8
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	1164,8	1484,6	1428,2	1410,4	106,0	5,0

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (215). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
	w mln zł in mln zł				2007 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w odset- kach in percent
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja metali	402,3	1047,8	1700,7	1523,7	93,7	5,4
<i>Manufacture of basic metals</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	750,4	1632,1	2127,6	2473,3	111,8	8,8
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1264,1	1363,3	1930,8	2041,1	107,8	7,2
<i>Manufacture of machinery and equip- ments n.e.c.</i>						
Produkcja maszyn i aparatury elek- trycznej ^Δ	119,1	157,5	244,5	268,0	109,8	0,9
<i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>						
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	47,6	68,7	75,1	56,3	75,5	0,2
<i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks</i>						
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	1400,6	2234,4	3346,4	2841,0	90,1	10,1
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>						
Produkcja pozostałego sprzętu trans- portowego	1009,0	851,7	1137,2	1364,9	120,9	4,8
<i>Manufacture of other transport equip- ment</i>						
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	877,3	1254,8	1592,4	1846,9	115,7	6,5
<i>Manufacture of furniture; manufactu- ring n.e.c.</i>						
Zagospodarowanie odpadów	12,8	29,6	52,1	135,2	245,5	0,5
<i>Recycling</i>						
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	1326,7	1794,9	1909,5	2022,7	95,7	7,2
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	994,8	1581,4	1673,4	1776,2	95,5	6,3
<i>Electricity, gas, steam and hot water supply</i>						
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	331,9	213,5	236,1	246,4	96,8	0,9
<i>Collection, purification and distribution of water</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Tabl. 3 (216).

**PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH
W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE^a W 2008 R. (ceny bieżące)
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY IN 2008 (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Podmioty o liczbie zatrudnionych <i>Entities with number of paid employees</i>				
		49 i mniej <i>49 and less</i>	50-249	250-499	500-999	1000 i więcej <i>1000 and more</i>
		w mln zł <i>in mln zł</i>				
OGÓŁEM TOTAL	28230,2	3455,9	6511,7	5183,4	5823,6	7255,6
sektor publiczny <i>public sector</i>	2628,9	86,7	465,8	674,1	773,2	629,1
sektor prywatny <i>private sector</i>	25601,3	3369,1	6045,9	4509,3	5050,5	6626,5
Górnictwo Mining and quarrying	335,6	29,7	86,4	#	#	-
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	25871,9	3092,9	6029,5	4673,3	5466,5	6609,7
z tego: <i>of which:</i>						
Produkcja artykułów spożywczych i napojów <i>Manufacture of food products and beverages</i>	2229,7	600,8	1005,5	#	#	-
Włókiennictwo <i>Manufacture of textiles</i>	100,5	32,1	#	#	-	-
Produkcja odzieży i wyrobów futrzar- skich <i>Manufacture of wearing apparel and furriery^Δ</i>	143,8	69,2	#	#	-	-
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^Δ</i>	2100,3	315,3	579,3	#	#	-
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ <i>Manufacture of pulp and paper ^Δ</i>	235,8	71,9	163,9	-	-	-
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	170,0	79,2	90,8	-	-	-
Produkcja wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemi- cal products</i>	2286,6	88,6	445,8	515,9	1236,3	-
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	3601,4	345,8	928,9	199,4	#	#
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	1410,4	294,2	#	342,2	373,8	#

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Tabl. 3 (216). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSLE^a W 2008 R. (ceny bieżące) (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY IN 2008 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with number of paid employees				
		49 i mniej 49 and less	50-249	250-499	500-999	1000 i więcej 1000 and more
w mln zł in mln zł						
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja metali Manufacture of basic metals	1523,7	14,4	399,2	#	#	#
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	2473,3	490,9	809,2	508,1	#	#
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipments n.e.c.	2041,1	115,8	509,6	385,3	#	#
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.	268,0	#	194,1	-	#	-
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków..... Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks	56,3	#	#	-	-	-
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	2841,0	#	190,4	622,2	909,3	#
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego Manufacture of other transport equipment	1364,9	15,2	43,4	319,5	#	#
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.	1846,9	236,9	184,4	374,8	#	#
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	2022,7	#	395,8	431,3	#	#
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and hot water supply	1776,2	#	271,2	#	#	#
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody Collection, purification and distribution of water	246,4	#	124,6	#	-	-

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (217). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a
 AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	stanowiska positions	
					robotnicze manual labour	nierobotni- cze non-manual labour
OGÓŁEM TOTAL	136561	124574	133387	137151	106741	30410
sektor publiczny <i>public sector</i>	48045	25432	21713	16628	11721	4907
sektor prywatny <i>private sector</i>	88516	99142	112003	120523	95020	25503
Górnictwo Mining and quarrying	3309	1133	1323	1642	1163	479
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	122573	113253	122051	126791	99862	26929
w tym: <i>of which:</i>						
Produkcja artykułów spożywczych i napojów <i>Manufacture of food products and beverages</i>	18863	12913	12514	13369	10916	2453
Włókiennictwo <i>Manufacture of textiles</i>	3452	2294	1781	1821	1435	386
Produkcja odzieży i wyrobów futrzar- skich <i>Manufacture of wearing apparel and furriery</i> ^Δ	4763	4259	3729	3281	2757	524
Produkcja skór wyprawionych i wyro- bów z nich ^Δ <i>Processing of leather and manufacture of leather products</i> ^Δ	1477	519	530	388	339	49
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products</i> ^Δ	5669	6781	7163	7448	6466	982
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ <i>Manufacture of pulp and paper</i> ^Δ	862	1306	1305	1359	1121	238
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	1612	1259	1163	1261	850	411
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ <i>Manufacture of coke, refined petro- leum products</i> ^Δ	1157	870	769	718	408	310
Produkcja wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemi- cal products</i>	3786	5105	5641	5565	3374	2191
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	11488	11752	12431	13545	10935	2610

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as budgetary entities, budgetary establishments and auxiliary units of budgetary entities regardless of the number of employed persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 (217). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	stanowiska positions	
					robotnicze manual labour	nierobotni- cze non-manual labour
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	11674	10731	10228	10424	8768	1656
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>						
Produkcja metali	3296	3518	4638	4461	3576	885
<i>Manufacture of basic metals</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	8330	11287	12578	13780	10891	2889
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	15585	11740	13573	14093	10628	3465
<i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c.</i>						
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	1829	2110	2515	2420	1975	445
<i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>						
Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych	#	#	1135	1123	721	402
<i>Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus</i>						
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	589	930	638	360	267	93
<i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks</i>						
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	11875	8751	11391	11338	9617	1721
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>						
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	8785	7431	7993	8889	5668	3221
<i>Manufacture of other transport equipment</i>						
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	6081	8517	10052	10819	8865	1954
<i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>						
Zagospodarowanie odpadów	#	#	284	329	285	44
<i>Recycling</i>						
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	10679	10188	10013	8718	5716	3002
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	6471	7010	6736	5558	3532	2026
<i>Electricity, gas, steam and hot water supply</i>						
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	4208	3178	3277	3160	2184	976
<i>Collection, purification and distribution of water</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as budgetary entities, budgetary establishments and auxiliary units of budgetary entities regardless of the number of employed persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (218). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	stanowiska positions	
					robotnicze manual labour	nierobotni- cze non-manual labour
				w zł	in zł	
OGÓŁEM TOTAL	1735,12	2061,71	2364,28	2558,53	2194,00	3838,03
sektor publiczny <i>public sector</i>	1966,48	2348,72	2646,62	2814,97	2445,40	3697,75
sektor prywatny <i>private sector</i>	1609,55	1988,09	2310,37	2523,15	2162,99	3865,02
Górnictwo Mining and quarrying	2056,11	2695,64	3810,89	4190,65	3633,74	5542,81
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	1690,56	1994,75	2285,98	2473,08	2127,26	3755,51
w tym: <i>of which:</i>						
Produkcja artykułów spożywczych i napojów <i>Manufacture of food products and beverages</i>	1365,76	1458,53	1685,29	1880,90	1654,77	2887,21
Włókiennictwo <i>Manufacture of textiles</i>	1293,51	1573,38	1769,71	1735,52	1624,35	2148,79
Produkcja odzieży i wyrobów futzar- skich <i>Manufacture of wearing apparel and furriery</i> ^Δ	925,82	1133,85	1272,74	1397,83	1311,15	1853,86
Produkcja skór wyprawionych i wyro- bów z nich ^Δ <i>Processing of leather and manufacture of leather products</i> ^Δ	1007,54	1120,68	1251,31	1296,09	1224,14	1793,88
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products</i> ^Δ	1291,69	1500,48	1762,06	1863,00	1613,68	3504,62
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ <i>Manufacture of pulp and paper</i> ^Δ	1089,76	1466,25	1571,87	1799,15	1626,37	2612,99
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	1457,10	1711,67	1650,53	1796,33	1589,45	2224,19
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ <i>Manufacture of coke, refined petro- leum products</i> ^Δ	2805,83	3156,81	3473,31	3587,30	2486,85	5035,65
Produkcja wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemi- cal products</i>	2625,13	3028,46	3270,88	3641,97	2639,71	5185,40
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	2043,39	2362	2591,05	2670,38	2358,72	3976,14

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych niezależnie od liczby pracujących; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as budgetary entities, budgetary establishments and auxiliary units of budgetary entities regardless of the number of employed persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL. 5 (218). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a (dok.)
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	stanowiska positions	
					robotnicze manual labour	nierobotni- cze non-manual labour
				w zł	in zł	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych..... Manufacture of other non-metallic mineral products	1772,75	1967,69	2215,38	2375,11	2055,77	4065,92
Produkcja metali..... Manufacture of basic metals	1967,70	2564,52	2953,00	3304,73	3037,60	4384,12
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	1675,35	1903,30	2321,82	2530,44	2213,33	3725,90
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	1890,41	2121,02	2443,50	2648,06	2342,32	3585,84
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.	1421,98	1671,46	1889,24	1910,36	1616,92	3212,70
Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych..... Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus	#	#	2333,91	2586,35	2163,16	3345,36
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków..... Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks	1562,24	1760,44	2104,25	2049,28	1715,51	3007,53
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep..... Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	1833,78	2319,65	2475,64	2634,13	2351,34	4214,41
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego..... Manufacture of other transport equipment	2003,14	2480,05	2827,94	3167,65	2655,68	4068,57
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.	1323,00	1756,64	2055,54	2213,71	1967,93	3328,78
Zagospodarowanie odpadów..... Recycling	#	#	1754,67	1952,33	1675,12	3747,92
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	2147,15	2735,57	3127,50	3493,77	3067,06	4306,25
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę..... Electricity, gas, steam and hot water supply	2286,09	2960,34	3431,15	3919,14	3435,06	4763,06
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody Collection, purification and distribution of water	1933,50	2239,78	2503,34	2745,59	2471,92	3357,98

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych niezależnie od liczby pracujących; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as budgetary entities, budgetary establishments and auxiliary units of budgetary entities regardless of the number of employed persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

Budownictwo Construction

TABL. 6 (219). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	1675,9	1501,1	2061,5	2710,8	100,0	TOTAL
sektor publiczny	137,5	102,2	78,9	76,2	2,8	public sector
sektor prywatny	1538,4	1398,9	1982,6	2634,6	97,2	private sector
w tym:						of which:
Wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna ^Δ	1333,5	1160,0	1661,3	2175,8	80,3	Building of constructions; civil engineering ^Δ
Wykonywanie instalacji budowlanych	328,1	274,6	358,8	489,3	18,1	Building installation
Wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych	12,6	25,9	32,8	32,7	1,2	Building completion

TABL. 7 (220). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Works with an investment character	Roboty o charakterze remontowym Works with a renovation (restoration) character	SPECIFICATION
		w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM2000	1675,9	1337,1	338,8	TOTAL
2005	1501,1	1047,8	453,3	
2007	2061,5	1517,9	543,7	
2008	2710,8	1895,2	815,6	
Budynki	1380,0	1091,4	288,6	Buildings
Budynki mieszkalne	384,7	297,8	86,8	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne...	59,5	26,6	32,8	one-dwelling buildings
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe.....	289,1	248,0	41,1	two- and more dwelling buildings
budynki zbiorowego zamieszkania ...	36,1	23,2	12,9	residences for communities

TABL. 7 (220). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION BY TYPE
OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakte- rze inwe- stycyjnym <i>Works with an invest- ment character</i>	Roboty o charakte- rze remon- towym <i>Works with a renova- tion (resto- ration) character</i>	SPECIFICATION
		w mln zł	<i>in mln zł</i>	
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	995,4	793,6	201,8	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	11,3	9,9	1,3	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe	98,1	79,7	18,3	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe	250,7	196,4	54,2	<i>wholesale and retail trade build- ings</i>
budynki transportu i łączności	7,3	4,0	3,2	<i>traffic and communication build- ings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	432,2	364,5	67,7	<i>industrial buildings and ware- houses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyj- nym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kul- tury fizycznej	154,5	119,5	35,1	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	41,4	19,5	21,9	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1330,7	803,7	527,0	Civil engineering works
w tym:				<i>of which:</i>
Infrastruktura transportu	736,9	288,9	448,0	<i>Transport infrastructures</i>
w tym:				<i>of which:</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	591,7	252,1	339,5	<i>highways, streets and roads</i>
budowle wodne	31,5	20,0	11,5	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	421,4	372,1	49,3	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	164,5	129,5	35,0	<i>long-distance pipelines, communi- cation and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	257,0	242,7	14,3	<i>local pipelines and cables</i>
Budowle sportowe i rekreacyjne	26,2	23,5	2,6	<i>Sport and recreational buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	64,9	46,8	18,1	<i>Other civil engineering works</i>

TABL. 8 (221). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Budynki^a	2621	4224	5634	5653	Buildings^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	2005	3316	4455	4393	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^b</i>
miasta	1106	1465	1871	1879	<i>urban areas</i>
wieś	1515	2759	3763	3774	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^c	2454	3998	5279	5268	<i>Of which private buildings^c</i>
miasta	978	1311	1602	1630	<i>urban areas</i>
wieś	1476	2687	3677	3638	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	1949	3280	4387	4323	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^b</i>
niemieszkalne	502	714	856	833	<i>non-residential</i>
Kubatura^d w dam³	3101,0	5542,4	5659,4	7035,0	Cubic volume^d in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	1629,1	2515,8	3326,5	3348,2	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^b</i>
miasta	1932,2	3066,4	2625,0	3338,3	<i>urban areas</i>
wieś	1168,7	2476,0	3034,4	3696,7	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^c	1826,1	3040,7	4037,1	4717,0	<i>Of which private buildings^c</i>
miasta	825,2	1118,0	1475,3	1578,6	<i>urban areas</i>
wieś	1001,0	1922,7	2561,8	3138,4	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	1381,8	2335,2	3051,5	3042,2	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^b</i>
niemieszkalne	423,1	704,3	970,3	1649,5	<i>non-residential</i>

a Nowo wybudowane. *b* Bez domków letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania oraz bez budynków zbiorowego zamieszkania. *c* Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. *d* Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. *b* Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence as well as excluding collective accommodation facilities. *c* Realized by natural persons, churches and religious associations. *d* Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (222). BUDYNKI ^a ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW
BUILDINGS ^a COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
BUDYNKI ^b BUILDINGS ^b					
OGÓŁEM	2621	4224	5634	5653	TOTAL
Budynki mieszkalne	2010	3322	4495	4517	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszaniowe	2005	3321	4494	4514	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings
w tym jednorodzinne	1967	3292	4434	4454	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszka- nia	5	1	1	3	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	611	902	1139	1136	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	34	53	53	16	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	9	22	16	24	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	196	187	214	231	Wholesale and retail trade build- ings
Budynki łączności, dworców i terminali	2	-	2	5	Communication buildings, sta- tions, terminals and associated buildings
Budynki garaży	122	161	282	384	Garage buildings
Budynki przemysłowe	35	47	47	63	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki maga- zynowe	33	101	107	84	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kultural- ne oraz budynki muzeów i bi- bliotek	3	6	8	7	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badaw- czych	8	40	16	10	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	2	16	20	18	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	4	4	11	17	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	147	253	337	260	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do spra- wowania kultu religijnego i czynności religijnych	6	5	12	10	Buildings used as places of worship and for religious activi- ties

^a Łącznie z domkami letnimi i domkami wypoczynkowymi oraz rezydencjami wiejskimi nieprzystosowanymi do stałego zamieszkania, które w 2000 r. ujęte zostały w budynkach niemieszkalnych, a w latach 2005 i 2007 w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych. ^b Nowo wybudowane.

^a Including summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence, which in 2000 were included in non-residential buildings and in 2005-2007 in the total number of residential buildings.
^b Newly built.

TABL. 9 (222). **BUDYNKI^a ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS^a COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
KUBATURA ^b w dam ³ CUBIC VOLUME ^b in dam ³					
OGÓLEM	3101,0	5542,4	5659,4	7035,0	TOTAL
Budynki mieszkalne.....	1685,4	2526,3	3368,3	3387,3	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkaniowe	1642,0	2517,1	3334,8	3370,4	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings
w tym jednorodzinne	1392,1	2338,9	3024,8	3028,3	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszka- nia.....	43,4	9,2	33,5	16,9	Residences for communities
Budynki niemieszkalne.....	1415,6	3016,1	2291,0	3647,7	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego.....	36,2	57,8	100,7	51,6	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe.....	44,4	568,9	64,0	77,1	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe.....	281,0	822,3	692,5	749,1	Wholesale and retail trade build- ings
Budynki łączności, dworców i terminali.....	2,9	-	0,7	19,0	Communication buildings, sta- tions, terminals and associated buildings
Budynki garaży	33,3	39,9	49,5	75,4	Garage buildings
Budynki przemysłowe	446,7	425,1	485,2	1179,7	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki maga- zynowe.....	157,7	452,1	300,7	718,4	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kultural- ne oraz budynki muzeów i bi- bliotek	25,3	7,8	28,3	65,0	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badaw- czych.....	178,2	374,6	211,4	173,1	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej.....	95,4	66,5	69,2	39,2	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej.....	41,5	56,7	90,4	115,6	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych.....	48,3	120,7	147,6	333,1	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do spra- wowania kultu religijnego i czynności religijnych.....	8,0	13,7	36,0	33,9	Buildings used as places of worship and for religious activi- ties

^a Łącznie z domkami letnimi i domkami wypoczynkowymi oraz rezydencjami wiejskimi nieprzystosowanymi do stałego zamieszkania, które w 2000 r. ujęte zostały w budynkach niemieszkalnych, a w latach 2005 i 2007 w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych. ^b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a Including summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence, which in 2000 were included in non-residential buildings and in 2005-2007 in the total number of residential buildings. ^b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (223). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	26682	14098	16330	18602	T O T A L
sektor publiczny.....	4044	1638	1279	1170	public sector
sektor prywatny.....	22638	12460	15051	17432	private sector
Na stanowiskach robotniczych.....	20485	10790	12663	14555	In manual labour positions
Na stanowiskach nierobotniczych	6197	3308	3667	4047	In non-manual labour positions

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 11 (224). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w zł in zł				
O G Ó Ł E M	1614,58	1785,78	2160,83	2394,31	T O T A L
sektor publiczny.....	1694,62	2179,71	2544,98	2834,87	public sector
sektor prywatny.....	1600,28	1733,99	2128,19	2364,74	private sector
Na stanowiskach robotniczych.....	1400,80	1495,12	1870,16	2055,35	In manual labour positions
Na stanowiskach nierobotniczych	2321,23	2733,86	3164,61	3613,39	In non-manual labour positions

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL. 12 (225). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG KRAJÓW – MIEJSC WYKONYWANIA ROBÓT**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY COUNTRIES – WORK PLACES

KRAJE	2000	2005	2007	2008	2000	2005	2007	2008	COUNTRIES
	produkcja budowlano-montażowa w mln zł construction and assembly production in mln zł				przeciętne zatrudnienie average employment				
OGÓŁEM	69,6	48,9	228,1	231,4	673	336	889	1111	TOTAL
w tym:									of which:
Niemcy	46,1	32,5	38,6	41,6	349	215	239	239	Germany
Ukraina	6,5	5,4	2,2	1,9	89	27	#	14	Ukraine

^a Wykonana poza granicami kraju przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego, o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

^a Realized abroad by enterprises whose seat of board is situated in Podkarpackie voivodship, employing more than 9 persons.

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i towarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

3. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS. INFORMATION SOCIETY

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. **National roads** include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Municipal roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-municipal roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. **A bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

4. Transport samochodowy zarobkowy obejmuje podmioty, w których usługi transportu samochodowego stanowią podstawową działalność gospodarczą, z tym że dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

5. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej — sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Placówki pocztowe obejmują placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kioski, a w 2000 r. — uwzględniane były również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań reprezentacyjnych przeprowadzanych w ramach tematu „Wskaźniki społeczeństwa informacyjnego”.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

4. Hire or reward road transport includes entities in which road transport services comprise the basis economic activity but data regarding transport of passengers do not include transport by urban road transport fleet (of which taxis).

5. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks — networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Post offices include post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks, and in 2000 — telecommunication service offices.

3. Communication services include services paid for, free of charge and official.

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

4. Telephone main line includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Information society

1. The presented information has been compiled on the basis of generalized results of representative surveys conducted within the subject scope “Information society indicators”.

2. Dane dotyczące **przedsiębiorstw wyposażonych w technologie informacyjno-telekomunikacyjne (ICT)** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych do sekcji: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, hotele i restauracje (w zakresie hoteli i pozostałych obiektów noclegowych turystyki i innych miejsc krótkotrwałego zakwaterowania), transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (w zakresie działalności związanej z filmem, przemysłem wideo oraz działalności radiowej i telewizyjnej). W 2007 r. badaniem objęto około 14 tys. przedsiębiorstw (tj. 18% ich ogólnej liczby).

3. **Lokalna sieć komputerowa (LAN)** to rodzaj sieci zlokalizowanej na stosunkowo niewielkim obszarze, często w obrębie jednego budynku lub grupy zabudowań. LAN może liczyć od dwóch do kilkuset komputerów. Sieć ta może być przewodowa lub bezprzewodowa.

4. **Intranet** to wewnętrzna, wydzielona sieć przedsiębiorstwa oparta na rozwiązaniach stosowanych w Internecie, tj. tych samych standardach, protokołach i programach, obejmująca swym zasięgiem wszystkie jednostki przedsiębiorstwa (biura, zakłady, filie).

2. *Data regarding enterprises equipped with Information Communication Technology (ICT), concern economic entities employing more than 9 persons and belonging to sections: manufacturing, construction, wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods, hotels and restaurants (hotels and camping sites and other provision of short-stay accommodation), transport, storage and communication, real estate, rental and business activities, other community, social and personal service activities (motion picture and video activities, radio and television activities). In 2007 the survey covered about 14 thousand enterprises (i.e. 18% of total enterprises).*

3. **Local area network (LAN)** is a type of a network located on a relatively small area, often within one building or group of buildings. LAN can have from two to several hundred computers. This network can be wire-based or wireless.

4. **Intranet** is an inner, isolated enterprise network based on solutions used in the Internet, i.e. the same standards, protocols and programmes, covering all elements of an enterprise (offices, plants, branches).

Transport

Transport

TABL. 1 (226). LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a

Stan w dniu 31 XII
RAILWAY LINES OPERATED^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w km		in km		
OGÓŁEM	1038	975	975	999	TOTAL
Normalnotorowe ^b	992	929	929	953	Standard gauge ^b
w tym zelektryfikowane.....	369	355	362	362	of which electrified
jednotorowe.....	760	697	697	721	single track
dwu- i więcej torowe.....	232	232	232	232	double and more tracks
Wąskotorowe.....	46	46	46	46	Narrow gauge
Na 100 km² powierzchni ogólnej	5,8	5,5	5,5	5,6	Per 100 km² of total area

^a Dane dotyczą przedsiębiorstwa państwowego Polskie Koleje Państwowe oraz w latach 2005 i 2007-2008 również innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej; długość linii na podstawie znowelizowanych przepisów Polskich Kolei Państwowych. ^b Łącznie z szerokotorowymi.

^a Data concern the state owned enterprise Polskie Koleje Państwowe and in 2005 and 2007-2008 also other entities, which are administrators of railway infrastructure; the length of railways according to amended regulations of Polskie Koleje Państwowe. ^b Including wide gauge.

TABL. 2 (227). DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI

Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o na- wierzchni ulepszonej of which improved	
w km in km						
OGÓŁEM	14511	14030,3	14315,4	14494,3	13188,1	TOTAL
miejskie.....	2237	2227,5	2287,4	2358,2	2238,3	urban
zamiejskie.....	12274	11802,8	12028,0	12136,1	10949,8	out-of-town
Krajowe.....	767	770,6	772,0	771,5	771,5	Domestic
miejskie.....	198	198,8	201,7	206,9	206,9	urban
zamiejskie.....	569	571,8	570,3	564,6	564,6	out-of-town
Wojewódzkie.....	1627	1653,7	1667,2	1667,6	1667,2	Voivodship
miejskie.....	206	204,1	205,7	206,1	206,1	urban
zamiejskie.....	1421	1449,6	1461,5	1461,5	1461,1	out-of-town
Powiatowe.....	6359	6360,2	6416,2	6434,3	6225,9	Powiat
miejskie.....	623	627,9	647,3	655,2	646,8	urban
zamiejskie.....	5736	5732,3	5768,9	5779,1	5579,1	out-of-town
Gminne.....	5758	5245,8	5460,0	5620,9	4523,5	Gmina
miejskie.....	1210	1196,7	1232,7	1290,0	1178,5	urban
zamiejskie.....	4548	4049,1	4227,3	4330,9	3345,0	out-of-town

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (od 2004 r.).

Source: data of the General Management of Domestic Roads and Motorways (since 2004).

TABL. 3 (228). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**
 Stan w dniu 31 XII
REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	2547	2453	2270	2279	<i>National: number</i>
długość w km.....	104677	108927	103466	99603	<i>length in km</i>
dalekobieżne: liczba.....	78	84	80	76	<i>long distance: number</i>
długość w km.....	21602	26384	25383	24620	<i>length in km</i>
regionalne: liczba	375	288	300	252	<i>regional: number</i>
długość w km.....	26209	23114	22509	20314	<i>length in km</i>
podmiejskie: liczba	2066	2065	1890	1951	<i>suburban: number</i>
długość w km....	56642	59310	55574	54669	<i>length in km</i>
miejskie: liczba	28	16	-	-	<i>urban: number</i>
długość w km.....	224	119	-	-	<i>length in km</i>
Międzynarodowe: liczba.....	22	25	23	21	<i>International: number</i>
długość w km..	10883	20056	24354	30332	<i>length in km</i>

^a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a *Entities employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding municipal public transport services.*

TABL. 4 (229). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					<i>Domestic communication</i>
Przewozy ładunków w tys. t	1274,0	2106,2	2750,5	2251,0	<i>Transport of goods in thous. t</i>
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.....	101,9	213,7	211,5	237,4	<i>Average transport distance per 1 t in km</i>
Przewozy pasażerów w tys. osób ...	86689,6	76344,0	72675,1	65021,0	<i>Transport of passengers in thous.</i>
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km.....	25,5	24,2	25,1	25,3	<i>Average transport distance per passenger in km</i>
Komunikacja międzynarodowa					<i>International communication</i>
Przewozy ładunków w tys. t	108,6	744,2	1640,0	1566,6	<i>Transport of goods in thous. t</i>
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.....	1236,8	1668,5	1743,8	1298,2	<i>Average transport distance per 1 t in km</i>
Przewozy pasażerów w tys. osób ...	110,3	100,3	86,5	142,3	<i>Transport of passengers in thous.</i>
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km.....	571,9	877,4	1148,4	1233,9	<i>Average transport distance per passenger in km</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a *Data concerns enterprises employing more than 9 persons; excluding municipal public transport services.*

TABL. 5 (230). **RUCH PASAŻERÓW^a W PORCIE LOTNICZYM RZESZÓW**
PASSENGER TRAFFIC^a IN RZESZÓW AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Pasażerowie przybyli	4077	46341	140238	159025	Passenger arrivals
z portów:					from airports:
krajowych	2048	33941	47734	42845	domestic
zagranicznych	2029	12400	92504	116180	foreign
Pasażerowie odprawieni	4520	47627	139759	164117	Passenger departures
do portów:					to airports:
krajowych	2457	36299	46143	43807	domestic
zagranicznych	2063	11328	93616	120310	foreign

^a Dane nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat.

^a Data do not include children below the age of 2.

TABL. 6 (231). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
OGÓŁEM	738265	880880	994917	1083313	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	474052	627372	719541	780988	Passenger cars
Autobusy	4531	4264	4725	4948	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	81612	97703	107838	130979	Lorries and road tractors ^b
Ciągniki balastowe i rolnicze	95938	81859	87311	95592	Ballast and agricultural tractors
Motocykle ^c	77611	62937	68206	75348	Motorcycles ^c

^a Według ewidencji prowadzonej: w 2000 r. — przez wojewodów, w latach 2005 i 2007-2008 — na podstawie danych starostów, prezydentów miast i burmistrzów ujętych w systemie „Pojazd”. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^c W 2000 r. — motocykle i skutery.

^a According to register maintained: in 2000 — by voivodes, in 2005 and 2007-2008 — on the basis of data of starosts, presidents of cities and mayors included in the “Pojazd” system. ^b Including vans. ^c In 2000 — motorcycles and scooters.

TABLE 7 (232). **RUCH GRANICZNY POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH**
BORDER TRAFFIC OF ROAD VEHICLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				
Barwinek	543,0	649,0	774,8	x	Barwinek
samochody osobowe	447,4	426,3	373,4	x	passenger cars
autobusy	9,9	6,7	6,6	x	buses
samochody ciężarowe	85,7	216,0	394,8	x	lorries
Korczoza	440,6	1265,7	1213,3	925,2	Korczoza
samochody osobowe	434,0	1106,1	997,6	708,9	passenger cars
autobusy	6,6	10,4	15,1	15,6	buses
samochody ciężarowe	x	149,2	200,6	200,7	lorries
Medyka	364,0	1011,6	829,6	682,3	Medyka
samochody osobowe	318,1	916,5	705,7	573,6	passenger cars
autobusy	24,3	33,8	28,1	20,7	buses
samochody ciężarowe	21,6	61,3	95,8	88,0	lorries

Źródło: dane Straży Granicznej.

Source: data of the Border Guard.

TABLE 8 (233). **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Wypadki	2328	2244	2278	2356	Total accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	31,5	25,5	22,9	21,7	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	3144	3145	3242	3237	Road traffic casualties
Śmiertelne	267	286	257	234	Fatalities
Ranni	2877	2859	2985	3003	Injured

^a Zarejestrowane przez policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; na podstawie ewidencji prowadzonej: w 2000 r. — przez wojewodę, w latach 2005 i 2007-2008 — na podstawie danych starostów, prezydentów miast i burmistrzów.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie.

^a Registered by the police. ^b Vehicles as of 31 XII; according to registers maintained: in 2000 — by voivod, in 2005 and 2007-2008 — on the basis of data of starosts, presidents of cities and mayors.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Rzeszów.

Łączność

Communications

TABL. 9 (234). **PODSTAWOWE USŁUGI POCZTOWE^a**
BASIC POSTAL SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII) ^b	520	468	473	475	Post offices (as of 31 XII) ^b
miasta	144	125	130	134	urban areas
wieś	376	343	343	341	rural areas
Przesyłki listowe polecone, nadane ^c w tys.	10420,8	10631,6	11719,4	12321,3	Registered letters mailed ^c in thous.
Paczki i listy wartościowe nadane ^c w tys.	433,8	703,6	777,1	837,1	Packages and insured letters mailed ^c in thous.
Przekazy pocztowe i telegraficzne wpłacone ^c w tys.	5843,5	1859,0	4071,0	3855,0	Postal and telegraphic transfers paid ^c in thous.
Przekazy dla wpłat na rachunki bankowe w tys.	8033,4	5105,2	9792,0	9722,1	Orders of payments on banking accounts in thous.

^a Dane dotyczą poczty publicznej. ^b W 2000 r. łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. ^c W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.

^a The data apply to the public post. ^b In 2000 including telecommunication service offices. ^c In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.

TABL. 10 (235). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**

Stan w dniu 31 XII

TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	475,0	532,0	501,8	422,7	Fixed main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	399,9	425,4	398,9	333,2	of which private subscribers ^b
miasta	273,9	333,9	306,4	280,7	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	216,4	247,6	224,4	193,8	of which private subscribers ^b
wieś	201,1	198,1	195,4	142,0	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	183,6	177,9	174,5	139,4	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) ...	468,5	486,6	458,1	385,2	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	268,1	295,9	269,2	249,0	urban areas
wieś	200,4	190,7	188,9	136,2	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące	4559	4696	4834	2952	Public pay telephones
miasta	2980	2999	2822	1414	urban areas
wieś	1579	1697	2012	1538	rural areas

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

^a Data concerns operators of public system. ^b Possessing telephones installed in private dwellings.

Spółeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 11 (236). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET

Stan w styczniu
ENTERPRISES^a USING INTERNET
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Dostęp do Internetu Internet access	Połączenie z Internetem przez Internet access via			Własną stronę internetową Own website
		łącze szerokopasmowe ^b broadband connection ^b	modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) analogue modem (connection over plain telephone line)	łącze bezprzewodowe (np. GSM, GPRS, UMTS, itp.) wireless connection (e.g. GSM, GPRS, UMTS)	
udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in percent of total population					
OGÓŁEM 2007 TOTAL 2008	93,9 91,4	51,9 60,7	37,6 41,2	17,2 17,2	52,6 51,1

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itp.) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizyjną kablową, energetyczną – PLC).

^a Data concern enterprises with more than 9 persons employed. ^b DSL connections (xDSL like ADSL, SDSL, etc.) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power supply traction – PLC).

TABL. 12 (237). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE TELEINFORMATYCZNE

Stan w styczniu
ENTERPRISES^a USING SELECTED ICT SYSTEMS
As in January

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Komputery Computers	Sieć wewnętrzna LAN Local area network (LAN)		Intranet Intranet	Bezpłatne oprogramowanie, systemy open source, jak np. Linux Free, open source software and operating systems, like, e.g. Linux	ERP – system informatyczny do planowania zasobów przedsiębiorstwa Enterprise Resource Planning system	CRM – oprogramowanie do zarządzania informacjami o klientach zapewniające dostęp do nich innym komórkom przedsiębiorstwa Customer Relationship Management system
		ogółem total	w tym bezprzewodowa of which wireless				
udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in percent of total population							
OGÓŁEM 2007 TOTAL 2008	97,9 94,2	54,1 55,1	15,2 20,7	24,0 21,5	18,1 12,8	14,9 12,0	21,2 17,8

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises with more than 9 persons employed.

DZIAŁ XVIII

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:

- punktach sprzedaży detalicznej,
- hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;

2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj.: urzędów, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP); patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 3) na str. 28.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy mineralne lub chemiczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

CHAPTER XVIII

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in the chapter concerns all entities of the national economy conducting trade activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE rev. 1.1 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods”.

2. Data concerning **retail sales** include:

1) sales of consumer and non-consumer goods in:

- retail sales outlets,
- wholesalers as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;

2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer-producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP); see general notes to the Yearbook, item 7, point 3) on page 28.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeds, crop protection chemicals, mineral or chemical fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe — 2000 m² i więcej, domy handlowe — od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do innych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

Apteki są to stałe punkty sprzedaży detalicznej spełniające warunki sklepu, w których prowadzi się sprzedaż wyrobów farmaceutycznych lub zielarskich.

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe.

4. *Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from own or used warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.*

5. *The division of **stores by organizational forms** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.*

***Department stores and shopping centres** are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for shopping centres.*

***Supermarkets** are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.*

***Hipermarkets** are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.*

***Grocery stores** are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².*

***Specialized stores** are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).*

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

The division of shops was made on the basis of the actual location of a shop.

***Pharmacies** are permanent retail sales outlets, meeting the conditions of a store, in which the sale of pharmaceutical or herbal goods is conducted.*

6. *Shops include public pharmacies.*

7. ***Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-*

we, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek; do 2003 r. dane opracowywano na podstawie rejestru.

9. **Targowiska** są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobno-detalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. *Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. Data for entities employing up to 9 persons are generalized on the basis of the result of a representative survey conducted on a 5% sample of these entities.*

Information regarding shops and patrol stations was compiled on the basis of reports. For entities up to 9 persons from 2004 the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities; until 2003 the data were compiled on the basis of the register.

9. **Marketplaces** are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (238). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w mln zł	14440,6	15344,7	16699,8	20704,2	T O T A L in mln zł
w tym udział przedsiębiorstw handlowych o liczbie pracujących powyżej 49 osób w %	17,2	21,9	24,9	23,4	of which share of trade enterprises employing more than 49 persons in %
na 1 mieszkańca w zł	6874	7315	7963	9872	per capita in zł

TABL. 2 (239). **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF RETAIL SALES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

O G Ó Ł E M | **5679,6** | **7320,6** | **8594,3** | **9716,2** | **T O T A L**

W ODSETKACH
 IN PERCENT

O G Ó Ł E M | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **T O T A L**

Towary konsumpcyjne	74,0	67,7	68,4	71,7	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe .	28,0	26,2	27,2	28,1	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	6,2	5,6	4,1	4,7	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	39,8	35,9	37,1	38,9	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	26,0	32,3	31,6	28,3	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (240). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a**
(ceny bieżące)
WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
OGÓŁEM	8095,5	10619,1	12203,5	13608,0	TOTAL
W ODSETKACH IN PERCENT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe.....	26,0	23,0	15,7	18,8	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	8,2	5,4	5,4	4,3	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	65,8	71,6	78,9	76,9	Non-foodstuffs goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.
^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (241). **SKLEPY^a WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW**
 Stan w dniu 31 XII
SHOPS^a BY ORGANIZATIONAL FORMS AND PETROL STATIONS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008	SPECIFICATION
SKLEPY	19913	18841	20172	SHOPS
Domy towarowe	7	7	7	Department stores
Domy handlowe	25	21	15	Trade stores
Supermarkety	135	184	180	Supermarkets
Hipermarkety	10	12	16	Hipermarkets
Sklepy powszechne	555	492	449	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	879	1217	1212	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^b	18302	16908	18293	Other shops ^b
STACJE PALIW	488	489	865	PETROL STATIONS

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Handel i gastronomia”, ust. 6. ^b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

^a See general notes to the chapter „Trade and catering”, item 6. ^b Data concern economic entities employing more than 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (242) **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	402	432	383	461	<i>Number of catering establishments (as of 31 XII)</i>
w tym restauracje	93	144	132	166	<i>of which restaurants</i>
Sprzedaż z działalności gastrono- micznej (ceny bieżące) w tys. zł	115926	148510	203504	249084	<i>Sale in catering establishments (current prices) in thous. zł</i>
w tym:					<i>of which:</i>
produkcja gastronomiczna	69990	95634	147707	191848	<i>catering production</i>
napoje alkoholowe i wyroby tyto- niowe	28908	34000	32002	34714	<i>alcoholic beverages and tobacco</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (243). **TARGOWISKA**
Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	118	129	125	124	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	106	117	115	114	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia targowisk w tys. m ²	471,4	474,6	432,1	434,9	<i>area of marketplaces in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	294,9	293,8	253,2	256,7	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobno- detalicznej	3402	3183	3082	3034	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	2954	2343	2251	2196	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	170	156	132	144	<i>Seasonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	10272,8	10256,7	10329,5	10778,7	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

^a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw dla 2000 r. prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121 poz. 591) z późniejszymi zmianami, dla lat 2005, 2007 i 2008 w dostosowaniu do ustawy z dnia 9 XI 2000 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, obowiązującej od 1 I 2002 r. (tekst jednolity Dz. U. 2002, Nr 76, poz. 694) z późniejszymi zmianami. **Dane za lata 2005, 2007 i 2008 nie są w pełni porównywalne z danymi za 2000 rok.**

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których **liczba pracujących przekracza 9 osób.**

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa (do 2001 r. przychody ze sprzedaży lub wpływy z likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji rozpoczętych), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności społecznej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises for 2000 are presented according to the Act of Accounting dated 29 IX 1994 (*Journal of Laws No. 121, item 591*) with later amendments, for 2005, 2007 and 2008 is adjusted to the Act on change of the Act of Accounting dated 9 XI 2000, effective since 1 I 2002 (uniform text *Journal of Laws 2002, No. 76, item 694*) with later amendments. **Data for 2005, 2007 and 2008 are not fully comparable with data for 2000.**

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers **employing more than 9 persons.**

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, National Investment Funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net sales revenues of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net sales revenues of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets, i.e. fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights (until 2001 sales revenues or income from the liquidation of fixed assets and investments begun), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;

4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi (do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu).

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wrobów i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny) lub są to koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (wariant porównawczy);
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży (do 2001 r. wartość sprzedanych składników majątku trwałego), amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji (do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu), odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi (do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu).

4) *financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments (until 2001 the related income and costs were reported separately), reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses (until 2001 income and costs were reported separately).*

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e., the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax) and by the cost of management and administration (calculation variant) or the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant);*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs, in which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale (until 2001 the value of fixed assets sold), depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments (until 2001 income and costs were reported separately), write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains (until 2001 income and costs were reported separately).*

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług.

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanymi z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Od 2002 r. w myśl znowelizowanej ustawy o rachunkowości (art. 37) podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną:

- część bieżąca to podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczone stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. Since 2002 according to the modified Act of Accounting (art. 37) the income tax consists of the current and the deferred part:

- the current part in the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,
- the deferred part constitutes a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. While the reserve is created, irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;

3) wskaźnik płynności finansowej:

- **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz od 2002 r. krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, krótkoterminowe należności, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i od 2002 r. krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

U w a g a. Należności z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, rezerwy z aktualizacji wyceny oraz pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach akcyjnych — kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) — kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych — fundusz założycielski,
- w spółdzielniach — fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych — kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

Kapitał zagraniczny to kapitał wniesiony do przedsiębiorstwa przez podmiot zagraniczny.

Podmiotem zagranicznym może być:

- osoba prawna z siedzibą za granicą,
- osoba fizyczna, mająca miejsce zamieszkania za granicą,

3) *financial liquidity ratio of:*

- **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
- **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues and claims to short-term liabilities excluding special funds,
- **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and since 2002 short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: inventories, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and since 2002 short-term deferred expenditures.

N o t e. Dues from deliveries and services since 2002 are included in short-term dues (irrespective of its due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation and other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- share capital — in joint stock companies,
- initial capital — in limited liability companies,
- founders' capital — in state owned enterprises,
- participation fund — in co-operatives,
- owners' capital — in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

Foreign capital is capital transferred to an enterprise by a foreign entity. A foreign entity includes:

- a legal person with the head office located abroad,
- a natural person with a foreign place of residence,

— niemająca osobowości prawnej spółka osób prawnych lub fizycznych, utworzona zgodnie z ustawodawstwem państw obcych.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

— *a company of legal or natural persons, without legal personality, established in accordance with regulations applicable in the foreign country.*

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities — when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities — when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services since 2002 are included in short-term liabilities (irrespectively of its due date).

15. *Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.*

TABL. 1 (244). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES
BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
				w mln zł		in mln zł
Przychody z całokształtu działalności..... Revenues from total activity	35248,8	45155,7	56127,4	63651,6	7552,4	56099,1
w tym: of which:						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)..... <i>Net sales revenues of products (goods and services)</i>	20530,7	26321,1	32915,5	35539,0	3575,0	31964,0
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów ... <i>Net sales revenues of goods and materials</i>	13174,7	17384,3	21269,6	26119,7	3719,5	22400,2
Przychody finansowe..... <i>Financial revenues</i>	571,2	557,5	847,7	878,7	57,8	821,0
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności..... Costs of obtaining revenues from total activity	34778,5	43156,6	52852,9	61382,8	7446,7	53936,1
w tym: of which:						
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)..... <i>Cost of products sold (goods and services)</i>	21217,3	26421,6	32697,7	35776,4	3754,7	32021,7
Wartość sprzedanych towarów i materiałów..... <i>Value of goods and materials sold</i>	11659,5	15275,9	18653,1	22912,8	3528,4	19384,4
Koszty finansowe..... <i>Financial costs</i>	1130,0	721,8	894,8	1856,4	66,4	1790,0

TABL. 1 (244). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (dok.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES
BY OWNERSHIP SECTORS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
				w mln zł		in mln zł
Wynik finansowy na działalności gospodarczej..... <i>Financial result on economic activity</i>	470,3	1999,1	3274,5	2268,8	105,7	2163,1
Zyski nadzwyczajne..... <i>Extraordinary profits</i>	36,2	3,3	3,7	37,4	0,5	36,9
Straty nadzwyczajne..... <i>Extraordinary losses</i>	31,3	2,6	4,8	12,3	0,2	12,2
Wynik finansowy brutto..... <i>Gross financial result</i>	475,2	1999,9	3273,3	2293,9	106,1	2187,8
Zysk brutto..... <i>Gross profit</i>	1183,8	2328,1	3557,2	3303,6	169,4	3134,2
Strata brutto..... <i>Gross loss</i>	708,6	328,2	283,8	1009,7	63,3	946,4
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto..... <i>Obligatory encumbrances of gross financial result</i>	242,2	284,8	410,3	470,0	36,0	433,9
W tym podatek dochodowy ^a <i>Of which income tax^a</i>	225,9	264,0	402,6	463,7	32,4	431,3
Wynik finansowy netto..... <i>Net financial result</i>	233,0	1715,0	2863,1	1823,9	70,0	1753,9
Zysk netto..... <i>Net profit</i>	949,5	2023,2	3143,2	2816,0	137,2	2678,8
Strata netto..... <i>Net loss</i>	716,5	308,2	280,1	992,1	67,1	925,0

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Finanse przedsiębiorstw”, ust. 9.

^a See general notes to the chapter „Finances of enterprises”, item 9.

TABL. 2 (245). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES
BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances of gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2000	35248,8	34778,5	475,2	242,2	233,0
TOTAL	2005	45155,7	43156,6	1999,9	284,8	1715,0
	2007	56127,4	52852,9	3273,3	410,3	2863,1
	2008	63651,6	61382,8	2293,9	470,0	1823,9
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>		132,2	123,7	8,8	0,4	8,4
Przemysł..... <i>Industry</i>		31601,5	30520,9	1100,8	252,8	848,0
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>		328,3	277,7	50,6	10,4	40,2
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>		27382,2	26551,2	827,7	211,7	616,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>		3891,0	3692,0	222,5	30,8	191,7
Budownictwo..... <i>Construction</i>		4052,1	3790,7	261,5	43,9	217,6
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair</i> ^Δ		21057,2	20576,3	481,1	89,3	391,8
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>		94,3	89,6	4,7	0,4	4,4
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>		1251,1	1255,2	-0,0	5,6	-5,6
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>		3071,3	2659,0	412,7	73,7	338,9
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>		195,0	179,6	15,4	2,0	13,5
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... <i>Other community, social and personal service activities</i>		197,0	193,0	4,0	1,2	2,8

TABL. 3 (246). PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH
 ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem Total number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result			
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	
		w % ogółu			in % of total			
OGÓŁEM TOTAL	2000	1884	68,4	30,0	1,6	66,4	31,5	2,1
	2005	2028	76,8	21,5	1,7	75,8	22,0	2,2
	2007	2045	85,7	13,3	0,9	85,1	13,7	1,2
	2008	2230	81,6	17,9	0,5	80,9	18,3	0,9
sektor publiczny public sector		145	75,2	24,1	0,7	73,8	25,5	0,7
sektor prywatny private sector		2085	82,0	17,5	0,5	81,3	17,8	0,9
w tym: of which:								
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry		42	71,4	28,6	-	71,4	28,6	-
Przemysł Industry		784	76,7	23,3	-	75,9	23,9	0,3
górnictwo mining and quarrying		10	100,0	-	-	100,0	-	-
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		717	76,6	23,4	-	75,7	24,0	0,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply		57	73,7	26,3	-	73,7	26,3	-
Budownictwo Construction		216	94,0	6,0	-	94,0	6,0	-
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ		826	84,9	14,9	0,2	84,4	15,1	0,5
Hotele i restauracje Hotels and restaurants		25	68,0	32,0	-	68,0	32,0	-
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication		89	70,8	29,2	-	69,7	30,3	-
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities		160	80,6	13,1	6,3	77,5	14,4	8,1
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work		44	93,2	6,8	-	93,2	6,8	-
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities		27	66,7	33,3	-	66,7	33,3	-

TABL. 4 (247). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	Wskaźnik rentowności obrotu Turnover profitability rate		Wskaźnik płynności finansowej Financial liquidity ratio of the		
		brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree
		w %		in %		
OGÓŁEM 2000	98,7	1,3	0,7	11,7	71,8	112,9
TOTAL						
2005	95,6	4,4	3,8	33,4	99,9	149,7
2007	94,2	5,8	5,1	30,2	101,3	155,1
2008	96,4	3,6	2,9	25,9	93,4	143,6
sektor publiczny public sector	98,6	1,4	0,9	29,8	112,0	157,1
sektor prywatny private sector	96,1	3,9	3,1	25,5	91,7	142,3
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... Agriculture, hunting and forestry	93,6	6,6	6,3	60,4	146,5	282,4
Przemysł Industry	96,6	3,5	2,7	25,8	91,4	143,6
górnictwo..... mining and quarrying	84,6	15,4	12,3	45,3	145,0	193,1
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	97,0	3,0	2,2	20,7	84,4	139,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply	94,9	5,7	4,9	83,5	169,8	192,6
Budownictwo..... Construction	93,5	6,5	5,4	31,5	124,2	150,1
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	97,7	2,3	1,9	15,0	78,7	142,8
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants	95,0	5,0	4,6	35,0	79,0	105,5
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... Transport, storage and communication	100,3	0,0	-0,5	23,9	83,7	100,4
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	86,6	13,4	11,0	56,9	131,3	148,1
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... Health and social work	92,1	7,9	6,9	33,9	109,3	153,2
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	97,9	2,0	1,4	45,2	127,5	150,4

TABL. 5 (248). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Zapasy		
			razem <i>total</i>	w tym	
				materiały <i>materials</i>	półprodukty i produkty w toku <i>semi-finished products and products in progress</i>
w mln zł					
1	OGÓŁEM..... 2000	9516,8	3466,4	1029,5	601,3
2	TOTAL 2005	14040,7	4494,5	1240,2	678,5
3	2007	17476,5	5780,1	1694,6	865,4
4	2008	19553,6	6459,1	1858,7	906,2
5	sektor publiczny <i>public sector</i>	1826,3	502,8	233,2	103,0
6	sektor prywatny <i>private sector</i>	17727,4	5956,2	1625,5	803,2
	w tym: <i>of which:</i>				
7	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	57,4	26,5	5,3	2,2
8	Przemysł..... <i>Industry</i>	11811,2	4100,3	1686,3	769,7
9	górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	83,7	18,6	8,3	6,5
10	przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	10473,7	3945,2	1579,3	761,7
11	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>	1253,8	136,5	98,7	1,4
12	Budownictwo..... <i>Construction</i>	1332,4	187,5	63,2	77,9
13	Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	4588,2	2008,8	41,6	33,5
14	Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	18,2	4,1	0,5	-
15	Transport, gospodarka magazynowa i łącz- ność..... <i>Transport, storage and communication</i>	248,2	27,3	13,9	0,1
16	Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	1400,7	94,0	42,2	22,7
17	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>	35,6	2,8	2,2	0,1
18	Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... <i>Other community, social and personal service activities</i>	46,1	5,7	3,3	0,2

a W 2000 r. środki pieniężne oraz krótkoterminowe papiery wartościowe przeznaczone do obrotu. b Patrz uwagi ogólne

a In 2000 cash equivalents and short-term securities designated for trading. b See general notes to the chapter „Finances

<i>Inventories</i>		Krótkoterminowe należności i roszczenia		Inwestycje krótkoterminowe ^a <i>Short-term investments^a</i>	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne <i>Short-term deferred expenditures</i>	Lp. No.
<i>of which</i>		<i>Short-term dues and claims</i>				
produkty gotowe <i>finished products</i>	towary <i>goods</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług ^b <i>of which from deliveries and services^b</i>			
<i>in mln zł</i>						
825,4	964,0	5067,5	4347,3	982,9	x	1
1100,2	1453,3	6242,6	5498,1	3131,0	172,6	2
1243,0	1925,3	8023,3	6888,3	3398,4	274,6	3
1312,6	2316,5	9198,3	7937,0	3528,1	368,2	4
119,8	39,2	955,0	828,9	347,0	21,4	5
1192,9	2277,3	8243,2	7108,2	3181,1	346,8	6
16,3	2,7	17,5	8,2	12,3	1,1	7
1273,9	336,1	5399,0	4642,3	2124,3	187,6	8
1,7	1,9	43,2	39,0	19,7	2,2	9
1272,0	298,6	4794,1	4196,9	1561,5	172,9	10
0,2	35,6	561,7	406,4	543,2	12,4	11
4,3	36,1	823,1	745,1	279,2	42,6	12
15,1	1894,2	2050,1	1842,4	480,7	48,6	13
0,0	3,6	7,6	4,8	6,0	0,5	14
-	13,3	147,6	123,2	59,2	14,0	15
1,3	27,4	703,4	530,7	538,5	64,8	16
0,4	0,2	17,5	15,9	7,9	7,4	17
0,0	2,2	25,3	18,2	13,9	1,3	18

do działu „Finanse przedsiębiorstw”, ust. 12.
of enterprises”, item 12.

TABL. 6 (249). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which	
		kapitały (fundusze) podstawowe core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)
		w mln zł	in mln zł
OGÓŁEM 2000	12164,8	6720,9	4184,7
TOTAL			
2005	17746,3	9531,8	5730,1
2007	25360,2	12096,7	8791,8
2008	27386,2	13021,2	11272,8
sektor publiczny <i>public sector</i>	3811,0	2572,7	1235,6
sektor prywatny <i>private sector</i>	23575,2	10448,5	10037,1
w tym: of which:			
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	115,1	58,6	33,8
Przemysł <i>Industry</i>	16366,8	8415,5	5982,6
górnictwo <i>mining and quarrying</i>	188,3	58,4	28,5
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	11538,7	5148,0	4768,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę <i>electricity, gas and water supply</i>	4639,7	3209,1	1185,3
Budownictwo <i>Construction</i>	897,6	484,7	231,6
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair</i> ^Δ	3241,7	1520,2	935,2
Hotele i restauracje <i>Hotels and restaurants</i>	61,7	54,6	6,9
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	338,6	284,2	105,7
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activi- ties</i>	6123,1	2041,3	3933,1
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>	67,9	37,9	13,0
Działalność usługowa komunalna, spo- łeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	153,5	109,1	29,6

TABL. 7 (250). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW**
 Stan w dniu 31 XII
INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate		
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagranicznych of foreign persons	
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM 2000	4900,5	1340,0	726,9	669,2	835,9	
TOTAL						
	2005	6990,6	1036,2	1438,1	1551,0	1221,7
	2007	9697,8	885,5	1087,2	2200,0	1676,2
	2008	10725,6	706,4	1016,7	2592,1	1870,3
sektor publiczny <i>public sector</i>	2538,5	634,3	808,3	66,0	-	
sektor prywatny <i>private sector</i>	8187,0	72,1	208,4	2526,1	1870,3	
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	48,2	21,6	16,5	6,7	-	
Przemysł <i>Industry</i>	8149,9	506,8	776,1	1250,8	1826,0	
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	56,6	-	26,9	28,9	-	
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	4886,0	426,2	375,6	1173,6	1755,9	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>	3207,2	80,6	373,6	48,3	70,1	
Budownictwo..... <i>Construction</i>	410,9	79,3	6,4	291,0	3,0	
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair</i> ^Δ	1275,0	33,1	25,2	899,5	24,1	
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	47,6	-	-	18,0	0,3	
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>Transport, storage and communication</i>	247,8	28,1	57,7	34,7	2,0	
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	394,3	0,1	128,8	82,4	13,5	
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>	34,8	28,4	0,1	5,2	-	
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	109,0	2,4	5,9	2,9	1,5	

TABL. 8 (251). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
		razem total	w tym kredyty i pożyczki ^a of which credits and loans ^a	razem total	w tym of which	
					kredyty i pożyczki ^a credits and loans ^a	zobowiązania z tytułu dostaw i usług ^b liabilities from deliveries and services ^b
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM 2000	11288,9	2861,9	1971,2	8427,0 ^c	2189,6	4370,3
TOTAL						
2005	12613,1	3009,9	2367,2	9603,2	2139,5	5096,5
2007	15179,4	3675,7	2700,0	11503,8	2440,1	6104,4
2008	18815,2	4904,5	3014,0	13910,7	3019,9	6586,4
sektor publiczny public sector	1559,2	368,5	251,7	1190,7	194,5	580,2
sektor prywatny private sector	17256,0	4536,0	2762,3	12720,0	2825,4	6006,2
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	41,7	17,9	17,3	23,8	4,8	9,0
Przemysł Industry	11549,4	3159,8	1946,5	8389,6	2123,5	3218,2
górnictwo mining and quarrying	57,3	11,5	4,9	45,8	7,4	10,3
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	10386,5	2712,9	1571,3	7673,6	2031,1	2924,3
wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, wodę..... electricity, gas and water supply	1105,6	435,5	370,3	670,1	85,0	283,6
Budownictwo Construction	1015,9	117,4	41,8	898,5	104,7	565,2
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	4021,2	760,2	463,0	3261,0	571,9	2292,2
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	39,7	22,3	20,6	17,4	5,4	7,7
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	402,1	150,3	39,7	251,8	42,3	114,5
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	1636,4	630,9	445,6	1005,5	154,5	351,3
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	35,0	10,9	10,8	24,1	6,2	9,5
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	51,9	19,1	13,3	32,8	5,7	15,4

^a W 2000 r. wyłącznie kredyty bankowe. ^b Patrz uwagi ogólne do działu „Finanse przedsiębiorstw”, ust. 14. ^c Bez funduszy specjalnych.

^a In 2000 — bank credits only. ^b See general notes to the chapter „Finances of enterprises”, item 14. ^c Excluding special funds.

TABL. 9 (252). KAPITAŁ ZAGRANICZNY PRZEDSIĘBIORSTW^a WEDŁUG KRAJU POCHODZENIA
 Stan w dniu 31 XII
FOREIGN CAPITAL OF ENTERPRISES^a BY COUNTRY OF ORIGIN
 As of 31 XII

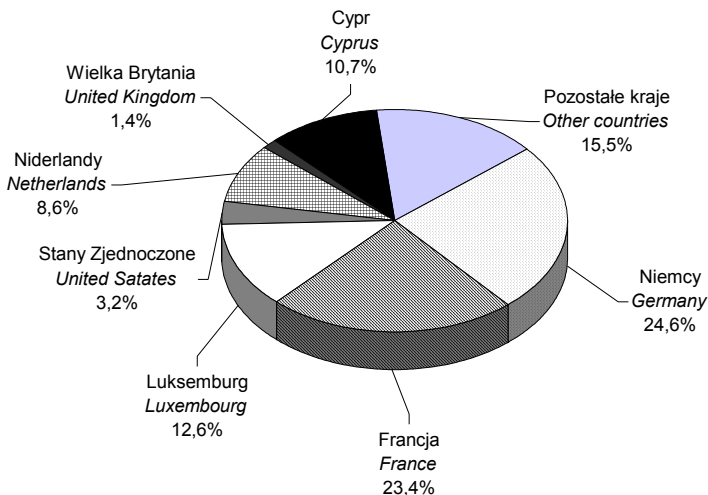
KRAJE	2000	2005	2007	2008		COUNTRIES
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	
OGÓLEM	880,6	1258,4	1731,1	2009,8	100,0	TOTAL
w tym:						of which:
Cypr	133,0	195,3	#	215,5	10,7	Cyprus
Francja	#	177,0	332,1	470,7	23,4	France
Hiszpania	2,0	23,1	#	25,9	1,3	Spain
Luksemburg	#	139,3	290,3	253,3	12,6	Luxembourg
Niderlandy	322,6	106,1	87,4	171,9	8,6	Netherlands
Niemcy	81,4	265,8	425,6	493,7	24,6	Germany
Stany Zjednoczone	176,3	119,2	124,4	65,0	3,2	United States
Ukraina	-	3,2	3,5	2,7	0,1	Ukraine
Wielka Brytania	#	9,7	10,7	28,4	1,4	United Kingdom

^a Niezależnie od liczby pracujących. Łącznie ze spółkami, które zaangażowały kapitał, a nie rozpoczęły działalności podstawowej.

^a Regardless of the number of employees. Including companies which have committed capital but have not begun basic activity yet.

KAPITAŁ ZAGRANICZNY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG KRAJU POCHODZENIA W 2008 R.
 Stan w dniu 31 XII

FOREIGN CAPITAL OF ENTERPRISES BY COUNTRY OF ORIGIN IN 2008
 As of 31 XII

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Przez finanse publiczne rozumie się procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: pobieraniem i gromadzeniem dochodów, wydatkowaniem środków publicznych, finansowaniem deficytu, zaciąganiem zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzaniem środkami publicznymi, zarządzaniem długiem publicznym.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

3. Podstawę prawną określającą procesy związane z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych stanowi ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późniejszymi zmianami).

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią również: ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539 z późniejszymi zmianami), ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami), ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 i 1590 z późniejszymi zmianami).

4. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się na podstawie klasyfikacji budżetowej, którą ustala Minister Finansów w drodze rozporządzenia. Prezentowane w dziale dane w podziale według działów i paragrafów opracowano zgodnie z klasyfikacją dochodów i wydatków budżetowych, obowiązującą na mocy rozporządzenia Ministra Finansów

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance is understood as processes connected with the accumulation and allocation of public funds, particularly: the collection and accumulation of revenue, spending public funds, deficit financing, committing funds as well as the management of public funds and public debt.

2. The presented data include information concerning the budgets of local self-government entities (i.e., of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).

3. The legal basis defining the processes connected with the accumulation and allocation of public funds is the Law on Public Finances, dated 30 June 2005 (Journal of Laws No. 249, item 2104 with later amendments).

The legal basis for the financial management of local self-government entities is the Act on Incomes of Local Self-government dated 13 November 2003 (Journal of Laws 2008 No. 88, item 539 with later amendments), as well as the Act on Gmina Self-government, dated 8 March 1990 (uniform text Journal of Laws 2001 No. 142, item 1591 with later amendments), the Act on Powiat Self-government, and the Act on Voivodship Self-government, dated 5 June 1998 (Journal of Laws No. 142, items 1592 and 1590 with later amendments).

4. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are passed by the appropriate councils for a period of one calendar year, within periods and on the basis of principles defined in the Law on Local Self-government.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

5. Revenue and expenditure of local self-government entities budgets are grouped on the basis of budget classification, introduced by the Regulation of the Minister of Finance. The data presented in the chapter divided into divisions and paragraphs were compiled in accordance with the classification of budget revenue and expenditure as well as funds originating from

w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2006 r. Nr 107, poz. 726 z późniejszymi zmianami).

6. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, tj.: podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, wpływy z karty podatkowej, podatek od spadków i darowizn, podatek leśny,
 - c) wpływy z opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, np.: skarbowej, eksploatacyjnej, targowej, podatku od czynności cywilnoprawnych,
 - d) dochody z majątku jednostek samorządu terytorialnego, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
 - e) pozostałe dochody jednostek samorządu terytorialnego, w tym środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych,
- 2) dotacje celowe z budżetu państwa:
 - a) na zadania z zakresu administracji rządowej,
 - b) na zadania własne,
 - c) na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
- 3) dotacje na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego,
- 4) dotacje otrzymane z funduszy celowych,
- 5) subwencje ogólne z budżetu państwa przekazywane wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego dla uzupełnienia ich własnych dochodów (w tym część oświatowa).

7. Na wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) wydatki bieżące, tj.:
 - a) dotacje, w tym dotacje dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego, tj. zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych,
 - b) wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń,
 - c) inne świadczenia na rzecz osób fizycznych,
 - d) zakup towarów i usług,
 - e) wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych i obsługiwanych przez nie organów,
- 2) wydatki majątkowe, w tym inwestycyjne.

8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

foreign sources, obligatory on the basis of the decree of the Minister of Finance (Journal of Laws 2006 No. 107, item 726 with later amendments).

6. Budget revenues of local self-government entities comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes established and collected on the basis of separate acts, i.e.: the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, receipts from lump sum taxation, taxes on inheritance and gifts, the forest tax,
 - c) receipts from fees established and collected on the basis of separate acts e.g., the Financial Statute, the Service Act and the Marketplace Act, tax on civil law transactions,
 - d) revenue from property of local self-government entities e.g., income from renting and leasing as well as other agreements with a similar character,
 - e) other income of local self-government entities, of which funds for the additional own tasks from non-budgetary sources,
- 2) appropriated allocations from the state budget:
 - a) for government administration-related tasks,
 - b) for own tasks,
 - c) for tasks realized on the basis of agreements with bodies of the government administration,
- 3) allocations received on the basis of self-government agreements,
- 4) allocations received from appropriated funds,
- 5) general subsidies from the state budget transferred to all local self-government budgets for supplementing their own revenue (of which for educational tasks).

7. Expenditure of local self-government budgets include among others:

- 1) current expenditure, i.e.:
 - a) allocations including allocations for the organizational-legal entities operating in the budgets of local self-government entities, i.e.: budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds,
 - b) wages and salaries and related wages and salaries,
 - c) other benefits for natural persons,
 - d) purchase of materials and services,
 - e) expenditure connected with activity of budgetary entities and bodies supported by them,
- 2) property expenditure including investment expenditure.

8. Information concerning local self-government entities budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.

TABL. 1 (253). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship	
						w tys. zł
OGÓŁEM	2000	3672153,5	1987974,5	713550,3	771891,9	198736,8
TOTAL	2005	5129497,6	3062213,0	864112,6	895304,6	307867,4
	2007	6564107,3	3808948,8	1106235,8	1105272,6	543650,1
	2008	7300051,8	4111618,5	1265739,2	1224103,5	698590,6
Dochody własne		2847986,8	1576430,9	680168,5	345436,4	245951,0
<i>Own revenue</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
udziały w podatkach stanowiących dochód bu- dżetu państwa — w podatku dochodowym		1181751,0	592715,6	279177,3	164047,4	145810,7
<i>share in income from taxes comprising state</i> <i>budget revenue — in income tax</i>						
od osób prawnych		179103,1	36144,7	22792,8	7541,4	112624,2
<i>corporate income tax</i>						
od osób fizycznych		1002647,9	556570,9	256384,5	156506,0	33186,5
<i>personal income tax</i>						
podatek od nieruchomości		542359,1	413554,5	128804,6	-	-
<i>tax on real estate</i>						
podatek rolny		67441,8	65535,5	1906,3	-	-
<i>agricultural tax</i>						
podatek od środków transportowych		33871,0	25795,9	8075,1	-	-
<i>tax on means of transport</i>						
podatek od czynności cywilnoprawnych		57871,4	32937,9	24933,5	-	-
<i>tax on civil law transactions</i>						
opłata skarbową		23697,4	14432,9	9264,5	-	-
<i>treasury fee</i>						

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (253). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
dochody z majątku	221187,1	130440,2	68908,3	15691,2	6147,4
revenue from property					
w tym dochody z wynajmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze	55402,7	38120,1	9327,1	7535,5	420,0
of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character					
pozostałe dochody	681004,4	269542,4	151771,3	165697,8	93992,9
other revenue					
w tym: of which:					
środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych	223078,7	69903,5	74412,5	10941,5	67821,2
funds for additional financing of own tasks from non-budgetary sources					
Dotacje celowe	1599636,1	888469,0	181212,3	324543,9	205410,9
Appropriated allocations:					
z budżetu państwa	1531764,8	856086,0	172474,5	301415,0	201789,3
from the state budget					
na zadania: for tasks:					
z zakresu administracji rządowej	984166,7	604811,8	117020,9	154476,6	107857,4
for government administration tasks					
własne	532126,1	244157,7	52874,3	142562,1	92532,0
for own tasks					
realizowane na podstawie porozumień z or- ganami administracji rządowej	15472,0	7116,5	2579,3	4376,3	1399,9
realized on the basis of agreements with government administration bodies					
na zadania realizowane na podstawie porozu- mień między jednostkami samorządu teryto- rialnego	33433,9	7072,3	6330,7	17712,1	2318,8
on tasks realized on the basis of agreements between local self-government entities					
otrzymane z funduszy celowych	34437,4	25310,8	2407,0	5416,7	1302,9
received from appropriated funds					
Subwencje ogólne z budżetu państwa	2852429,0	1646718,6	404358,5	554123,2	247228,7
General subsidies from the state budget					
w tym na zadania oświatowe	1974619,3	1117664,4	368753,4	443968,5	44233,0
of which for educational tasks					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 2 (254). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2008 R.**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY DIVISIONS IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM TOTAL	7300051,8	4111618,5	1265739,2	1224103,5	698590,6
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	91424,7	20091,9	143,4	16532,5	54656,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	6665,0	6498,0	167,0	-	-
Transport i łączność Transport and communication	285515,9	66583,9	40401,5	91214,3	87316,2
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	239799,2	138824,7	77015,2	17498,7	6460,6
Działalność usługowa Service activity	17564,1	1862,8	3005,6	11334,1	1361,6
Administracja publiczna Public administration	70587,4	23360,7	6965,4	36833,6	3427,7
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	109195,1	2587,9	32374,9	74232,3	-
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych Corporate income tax and personal income tax	2015477,9	1216065,2	477191,5	175881,3	146339,9
Oświata i wychowanie Education	114577,9	77092,9	17165,3	20031,9	287,8
Ochrona zdrowia Health care	75317,9	464,6	5642,7	62438,5	6772,1
Pomoc społeczna Social assistance	945591,3	705996,9	121551,4	117251,2	791,8
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in sphere of social policy	60940,4	4467,5	4602,7	20110,3	31759,9
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	73330,9	49709,8	4616,1	8438,0	10567,0
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	93170,4	61862,9	31209,2	21,0	77,3
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	38810,3	7450,6	20080,7	1192,2	10086,8
Kultura fizyczna i sport Physical education and sport	41579,1	37044,3	3800,8	732,6	1,4

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (255). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship	
						w tys. zł in thous. zł
OGÓŁEM 2000	3785211,9	2057864,5	737169,2	789159,0	201019,2	
TOTAL						
	2005	5182183,1	3042523,1	920802,4	904696,9	314160,7
	2007	6457218,9	3742241,8	1116729,1	1084796,6	513451,4
	2008	7210699,1	4109529,2	1251716,6	1203434,6	646018,7
Wydatki majątkowe <i>Property expenditure</i>	1341808,9	699754,5	254366,6	177984,5	209703,3	
w tym inwestycyjne ^b <i>of which investment expenditure^b</i>	1319791,8	691972,4	245131,6	177984,5	204703,3	
Wydatki bieżące <i>Current expenditure</i>	5868890,2	3409774,7	997350,0	1025450,1	436315,4	
w tym: <i>of which:</i>						
wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń <i>wages and salaries and related items</i>	2786647,3	1570786,2	479047,3	635902,9	100910,9	
dotacje <i>allocations</i>	645200,8	212500,8	153382,0	70149,7	209168,3	
wydatki na obsługę długu publicznego <i>expenditure on public debt servicing</i>	57376,4	27644,2	17769,6	9913,7	2048,9	
świadczenia na rzecz osób fizycznych <i>benefits for natural persons</i>	910356,3	764163,8	109235,9	33690,8	3265,8	
zakup materiałów i usług <i>purchase of materials and services</i>	1230272,0	697178,7	186791,2	237463,4	108838,7	

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds.

TABL. 4 (256). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2008 R.**
*EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY DIVISIONS IN 2008*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiaty</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
OGÓŁEM	7210699,1	4109529,2	1251716,6	1203434,6	646018,7
TOTAL					
w tym: <i>of which:</i>					
Rolnictwo i łowiectwo	136605,2	53783,4	747,7	16579,0	65495,1
<i>Agriculture and hunting</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę	27236,9	26570,9	666,0	-	-
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	950177,9	352800,8	147827,4	184279,4	265270,3
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	126989,3	86416,4	34883,7	5019,0	670,2
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	43027,0	15534,7	9719,1	13305,9	4467,3
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	657659,3	384383,5	86071,9	127272,8	59931,1
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpoża- rowa	158485,8	41447,8	41806,3	75105,3	126,4
<i>Public safety and fire care</i>					
Obsługa długu publicznego ^b	58788,7	27615,2	17795,8	11310,0	2067,7
<i>Public debt servicing^b</i>					
Oświata i wychowanie	2521635,4	1615242,1	455499,1	394376,9	56517,3
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	153473,2	23831,3	17896,2	72408,9	39336,8
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	1179340,5	811584,6	185447,9	164400,6	17907,4
<i>Social assistance</i>					
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej <i>Other tasks in sphere of social policy</i>	107857,2	10559,1	16197,5	48762,5	32338,1
Edukacyjna opieka wychowawcza	208658,5	72177,7	48062,0	77430,5	10988,3
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	377960,8	287931,5	88345,3	40,1	1643,9
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	249626,9	133011,4	51813,7	5923,0	58878,8
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna i sport	181647,2	140080,3	25682,8	2343,2	13540,9
<i>Physical education and sport</i>					

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

^a *Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.* ^b *Includes public debt servicing and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.*

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Investycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne (wyrażone wyłącznie w cenach bieżących) dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji, z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące od 2005 r. Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2004) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji i działów według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of “European System of Accounts 1995” (ESA).

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays (expressed exclusively in current prices) are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, i.a., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization, except for interests not included in outlays on fixed assets by units using International Accounting Standards (IAS) since 2005.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE rev. 1.1 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections and divisions according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

3. Od 2002 r. — w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców), zaliczono do nakładów tych podmiotów; do 2001 r. nakłady te były wykazywane przez podmioty finansujące (leasingodawców), tj. zaliczane były do sekcji „Pośrednictwo finansowe” oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, co wpłynęło na poziom prezentowanych wielkości.

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

— osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,

— osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe, sakralne i rekreacyjne nieprzystosowane do stałego zamieszkania — ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończanego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia

3. Since 2002 due to amendment Act of Accounting (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694 with later amendments) investment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee) were included into investment outlays of those units; until 2001 those outlays had been reported by units that had financed them (lessor), i.e. were classified in the section “Financial intermediation” and “Real estate, renting and business activities”, what had impact on the level of presented amounts.

4. The value of investment outlays incurred by:

— legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,

— legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private construction residential, sacral and recreational not adapted for permanent residence, was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential-premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as

12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w **bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć, w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji wartość nabycia lub wytworzenia. Od 2005 r. również wycenę według wartości godziwej w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2004) opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”.

5. Od 2002 r. — w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami) niektóre przedmioty leasingu zaliczone są do środków trwałych podmiotów je użytkujących (leasingobiorców); do 2001 r. były one zaliczane do środków trwałych podmiotów finansujących (leasingodawców), tj. do sekcji „Pośrednictwo finansowe” oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, co wpłynęło na poziom prezentowanych wielkości według sektorów własności i sekcji.

a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694, with later amendments).

2. *The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation). Since 2005 also revaluation according to fair value in units using International Accounting Standards (IAS).*

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices is understood, as of 31 XII, within the scope of fixed assets designated for exploitation as the purchase or manufacturing value.

3. *The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.*

The degree of consumption of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. *Data by sections of the NACE rev. 1.1 were compiled using the enterprise method, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. Residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate, renting and business activities”, constitute an exception.*

5. *Since 2002 due to amendment Act of Accounting (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694, with later amendments) some objects of lease have been included into fixed assets of units using them (lessee); until 2001 they had been included into fixed assets of units that had financed them (lessor), i.e. were classified in the section “Financial intermediation” and “Real estate, renting and business activities”, what had impact on the level of presented amounts according to ownership sectors and sections.*

6. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych — ustalono szacunkowo.

7. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

6. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.

7. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) buildings and structures:
 - a) buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,
 - b) land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);
- 2) machinery, technical equipment and tools:
 - a) boilers and power industry machinery,
 - b) general usage machinery, equipment and apparatus,
 - c) special use machinery, equipment and apparatus,
 - d) technical equipment,
 - e) tools, instruments, movables and endowments;
- 3) transport equipment;
- 4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).

Inwestycje

Investments

Uwaga do tablic 1—4

Patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje”, ust. 3.

Note to tables 1—4

See general notes to chapter „Investments”, item 3.

TABLE 1 (257). **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
				w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	3927,4	5118,9	7028,7	7883,1	2544,0	5339,1
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry; fishing</i>	74,9	115,6	156,4	168,4	36,5	131,9
Przemysł..... <i>Industry</i>	1568,1	1988,0	2606,0	2750,0	521,1	2228,9
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	92,7	56,6	98,6	157,7	145,1	12,7
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	1036,3	1570,9	1985,9	2059,3	61,2	1998,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>	439,1	360,5	521,5	533,0	314,8	218,2
Budownictwo..... <i>Construction</i>	185,4	419,2	598,0	714,4	506,6	207,9
Usługi rynkowe..... <i>Market services</i>	1712,5	2082,4	3033,7	3454,2	831,4	2622,8
handel i naprawy ^Δ <i>trade and repair^Δ</i>	347,5	404,4	620,6	600,7	22,1	578,6
hotele i restauracje..... <i>hotels and restaurants</i>	29,9	45,9	45,7	117,0	11,5	105,5
transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>transport, storage and communication</i>	345,0	278,8	415,4	598,7	153,5	445,2
pośrednictwo finansowe..... <i>financial intermediation</i>	126,5	83,8	52,6	80,5	25,1	55,4
obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>real estate, renting and business activities</i>	571,3	955,6	1493,7	1491,3	90,5	1400,7
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... <i>other community, social and personal service activities</i>	292,3	313,8	405,7	566,1	528,7	37,5
Usługi nierynkowe..... <i>Non-market services</i>	386,3	513,7	634,6	796,1	648,5	147,7
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>public administration and defence; compulsory social security</i>	99,1	152,6	213,0	255,3	254,6	0,7
edukacja..... <i>education</i>	179,5	161,5	206,0	290,7	239,6	51,1
ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>health and social work</i>	107,7	199,6	215,6	250,1	154,3	95,8

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a According to investment location.

TABL. 2 (258). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
				w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	2489,4	2829,5	3698,2	4253,7	1079,0	3174,7
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	34,7	45,2	40,5	39,6	35,2	4,4
Przemysł..... <i>Industry</i>	1414,1	1845,7	2399,4	2562,7	475,9	2086,8
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	992,2	1501,3	1863,4	1984,4	61,2	1923,2
Budownictwo <i>Construction</i>	62,0	40,1	92,4	152,6	16,7	135,8
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	236,0	276,1	355,5	409,2	22,1	387,1
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	17,9	15,7	32,1	33,0	1,4	31,5
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	308,0	192,6	294,5	305,2	125,4	179,8
Pośrednictwo finansowe <i>Financial intermediation</i>	110,2	78,6	48,0	77,4	25,1	52,2
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	180,8	125,5	225,2	302,8	69,6	233,2
Edukacja..... <i>Education</i>	12,1	8,8	28,2	31,2	2,2	29,0
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>	79,2	150,0	105,2	133,9	115,8	18,1
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	20,2	51,0	77,3	206,3	189,7	16,6

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (259). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a NA ŚRODKI TRWAŁE**
(ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a ON FIXED ASSETS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
OGÓŁEM 2000	1828,2	834,1	791,5	181,3
TOTAL				
	2005	872,4	1231,0	174,4
	2007	1317,8	1512,0	282,1
	2008	1516,0	1800,4	306,3
w tym: of which:				
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	37,4	27,3	6,5	3,0
Przemysł..... <i>Industry</i>	2479,0	928,0	1452,8	82,4
w tym: of which:				
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	2031,7	621,3	1326,8	69,2
Budownictwo..... <i>Construction</i>	121,1	26,0	66,9	28,0
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	359,8	174,8	89,3	93,3
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	24,0	17,1	4,5	2,0
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.... <i>Transport, storage and communication</i>	104,0	16,6	19,1	68,0
Pośrednictwo finansowe..... <i>Financial intermediation</i>	14,4	5,2	8,5	0,7
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	243,1	161,6	64,1	17,3
Edukacja..... <i>Education</i>	31,2	26,0	2,9	2,3
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>	132,6	59,4	68,3	4,9
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... <i>Other community, social and personal service activities</i>	96,0	73,7	17,6	4,4

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (260). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>		
		budynki i budowle <i>buildings and structures</i>	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia <i>machinery, technical equipment and tools</i>	środki transportu <i>transport equipment</i>
OGÓŁEM 2000	670,6	593,7	54,4	11,8
TOTAL				
	2005	847,7	87,9	30,9
	2007	1216,6	1040,9	43,7
	2008	1423,8	1230,3	54,5
własność państwowa <i>state ownership</i>	311,8	222,2	55,7	33,1
własność jednostek samorządu terytorialnego <i>local self-government entities ownership</i>	1112,1	1008,1	80,2	21,4
w tym: <i>of which:</i>				
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>Electricity, gas and water supply</i>	5,1	2,4	1,4	1,4
Budownictwo <i>Construction</i>	9,3	9,3	-	-
Hotele i restauracje..... <i>Hotels and restaurants</i>	7,1	5,9	1,2	-
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	149,6	147,0	1,6	1,0
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	1,7	0,3	1,0	0,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1087,8	962,9	73,8	48,1
Edukacja..... <i>Education</i>	130,1	86,9	42,0	1,0
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>	19,9	6,3	12,1	1,5
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	13,3	9,3	2,8	1,1

Środki trwałe

Fixed assets

Uwaga do tablic 5—8

Patrz uwagi ogólne do działu „Środki trwałe”, ust. 5.

Note to tables 5—8

See general notes to chapter „Fixed assets”, item 5.

TABL. 5 (261). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny
				total	public sector	private sector
			w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM	58332,9	77038,3	89866,1	97132,8	39378,9	57753,9
TOTAL						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo..... <i>Agriculture, hunting and forestry; fishing</i>	5925,7	5954,0	6113,5	6180,1	861,9	5318,3
Przemysł..... <i>Industry</i>	20036,0	24828,0	29751,6	32149,7	10131,4	22018,3
górnictwo..... <i>mining and quarrying</i>	2092,1	1788,6	4525,8	4771,2	4702,7	68,5
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	11292,8	15516,4	17518,5	19461,7	1088,9	18372,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... <i>electricity, gas and water supply</i>	6651,1	7523,0	7707,3	7916,9	4339,9	3577,0
Budownictwo..... <i>Construction</i>	633,3	688,1	1009,1	1191,3	101,2	1090,2
Usługi rynkowe..... <i>Market services</i>	27654,7	38407,1	44396,6	48262,0	19484,2	28777,8
handel i naprawy ^Δ <i>trade and repair</i> ^Δ	1813,4	3184,8	3795,2	4535,3	325,4	4209,9
hotele i restauracje..... <i>hotels and restaurants</i>	256,6	378,5	436,4	506,1	125,2	380,8
transport, gospodarka magazynowa i łączność..... <i>transport, storage and communication</i>	9192,3	13252,1	16278,8	17416,1	14263,0	3153,2
pośrednictwo finansowe..... <i>financial intermediation</i>	346,2	462,5	532,7	541,8	116,7	425,1
obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>real estate, renting and business activities</i>	14755,9	18509,5	20078,0	21425,8	1156,9	20269,0
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... <i>other community, social and personal service activities</i>	1290,3	2619,7	3275,5	3836,9	3497,0	339,9
Usługi nierynkowe..... <i>Non-market services</i>	4083,2	7161,2	8595,3	9349,6	8800,3	549,3
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>public administration and defence; compulsory social security</i>	1485,6	2704,0	3281,6	3653,2	3639,9	13,2
edukacja..... <i>education</i>	1363,2	2566,5	3063,1	3331,9	3128,4	203,4
ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>health and social work</i>	1234,4	1890,6	2250,6	2364,6	2031,9	332,7

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a The division of fixed assets by NACE rev. 1.1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6 (262). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008		
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
				w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	26993,8	34836,2	41196,5	45024,9	13900,9	31124,0
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	567,7	585,0	635,6	663,9	550,9	113,0
Przemysł <i>Industry</i>	18786,2	22705,6	27500,9	29773,2	9031,6	20741,5
górnictwo <i>mining and quarrying</i>	2086,0	1774,6	4510,0	4751,4	4702,7	48,7
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	10906,7	14823,2	16852,4	18756,4	1087,0	17669,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę <i>electricity, gas and water supply</i>	5793,4	6107,7	6138,5	6265,4	3242,0	3023,5
Budownictwo <i>Construction</i>	504,3	451,3	682,1	806,2	48,6	757,6
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	1168,7	2105,6	2553,1	3197,1	319,9	2877,2
Hotele i restauracje <i>Hotels and restaurants</i>	170,5	226,7	246,6	290,8	25,4	265,4
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	774,5	2203,7	2671,8	3015,8	388,8	2627,1
Pośrednictwo finansowe <i>Financial intermediation</i>	253,5	417,9	491,3	494,0	116,7	377,3
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	3472,6	3667,7	3434,2	3313,0	307,9	3005,1
Edukacja <i>Education</i>	39,0	101,1	139,8	157,3	23,0	134,3
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>	792,4	1437,7	1704,0	1726,8	1627,7	99,0
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	440,6	926,9	1129,9	1579,4	1454,1	125,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 1.1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 (263). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which	
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
					w mln zł
OGÓŁEM..... 2000	5444,7	4559,7	629,0	201,5	
TOTAL					
	2005	11225,7	9770,5	1078,1	321,4
	2007	14903,3	13043,2	1407,8	393,2
	2008	16248,5	14177,6	1583,4	427,3
własność państwowa..... state ownership	2209,6	1236,3	755,9	216,2	
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities ownership	14038,9	12941,2	827,5	211,1	
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo..... Agriculture, hunting and forestry	72,2	13,0	0,3	0,3	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... Electricity, gas and water supply	1097,9	1036,3	46,4	15,2	
Budownictwo..... Construction	52,6	49,8	2,0	0,8	
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants	99,9	94,5	4,9	0,4	
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.... Transport, storage and communication	5160,1	5114,0	21,4	24,5	
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	760,8	729,6	21,3	9,9	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	3479,9	2411,3	754,0	314,4	
Edukacja..... Education	3105,4	2530,7	545,8	28,2	
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... Health and social work	403,6	310,2	78,4	15,0	
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała..... Other community, social and personal service activities	2008,7	1882,0	108,0	18,4	

TABL. 8 (264). **STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w %	in %	
OGÓŁEM 2000	37,2	32,0	65,3	67,7
TOTAL				
	2005	26,7	72,6	66,9
	2007	25,0	72,6	65,3
	2008	25,9	73,5	63,6
własność państwowa state ownership	47,7	30,5	71,4	63,1
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities ownership	28,9	25,5	75,4	64,2
w tym: of which:				
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	13,4	45,1	97,0	94,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę..... Electricity, gas and water supply	32,4	30,8	59,0	61,0
Budownictwo Construction	17,9	15,1	62,6	72,4
Hotele i restauracje..... Hotels and restaurants	48,1	47,2	61,9	75,5
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	20,4	19,9	65,8	71,9
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	41,9	40,6	73,7	69,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	40,2	27,9	70,8	61,7
Edukacja..... Education	38,8	29,3	80,6	78,9
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	40,0	30,1	76,1	56,8
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	27,5	25,1	62,4	65,9

DZIAŁ XXII

RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. Wartość dodana brutto mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. Zużycie pośrednie obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

CHAPTER XXII

REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the "European System of National and Regional Accounts (ESA 1995)". The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

2. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices.

3. Gross value added measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. Gross output includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. Intermediate consumption includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

9. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego sektora instytucjonalnego są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został okre-

7. Gross primary income in the households sector is comprised of: gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e., wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

9. The grouping of data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e., by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating a given unit of the national economy among institutional sectors are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,
- 3) general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance as well as entities for which

ślony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa,

- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia, fundacje oraz organizacje wyznaniowe.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane za lata 2005-2006 dotyczące nominalnych dochodów w sektorze gospodarstw domowych zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika. Dokonane zmiany wynikają z weryfikacji danych w rachunkach narodowych z tytułu uwzględnienia zrewidowanych przez Narodowy Bank Polski danych bilansu płatniczego. Zastosowana została nowa metoda szacunku wynagrodzeń i przekazów zarobków Polaków pracujących za granicą.

Dane o nominalnych dochodach w sektorze gospodarstw domowych prezentowane w niniejszej edycji Rocznika są w pełni porównywalne.

13. Przeliczone dane o nominalnych dochodach w sektorze gospodarstw domowych obejmujące szereg czasowy 2000-2007 zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2007 r.”.

the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget,

- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. Estimation of “hidden economy” is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).

12. Data concerning nominal income in the households sector for the years 2005-2006 have been changed with reference to data published in previous editions of the Yearbook. Changes result from data verification in the national accounts on the grounds of taking into consideration balance of payments data revised by National Bank of Poland. New method of estimation of the wages and salaries and remittances of Poles working abroad was applied.

Data on nominal income in the households sector presented in this edition of the Yearbook, are fully comparable.

13. Revised data on nominal income in the households sector for the years 2000-2007 were inserted in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2007”.

Uwaga

Dane dotyczące nominalnych dochodów w sektorze gospodarstw domowych za lata 2005-2006 zostały zmienione w stosunku do uprzednio publikowanych w wyniku weryfikacji danych w rachunkach narodowych; patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 12.

Note

Data concerning nominal income in the households sector for the years 2005-2006 have been changed with reference to data published in previous editions. Changes result from data verification in the national accounts; see general notes to the chapter „Regional accounts”, item 12.

TABL. 1 (265). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007		2000	2005	2006	2007	
	w mln zł in mln zł				Pol- ska= =100	2006= =100	w odsetkach in percent			
OGÓŁEM..... TOTAL	28514	37319	39894	43685	3,7	109,5	x	x	x	x
W tym wartość dodana brutto... Of which gross value added	25367	32879	35044	38217	3,7	109,1	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:										
przedsiębiorstw..... non-financial corporations	11133	14670	15821	17091	3,5	108,0	43,9	44,6	45,1	44,7
instytucji rządowych i samorzą- dowych..... general government	4734	6260	6606	7185	4,9	108,8	18,7	19,0	18,9	18,8
gospodarstw domowych..... households	8517	10629	11242	12313	3,8	109,5	33,6	32,3	32,1	32,2
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo..... Agriculture, hunting and forestry; fishing	1140	1077	1084	1322	3,0	122,0	4,5	3,3	3,1	3,5
Przemysł..... Industry	6763	8994	9389	10206	4,1	108,7	26,7	27,4	26,8	26,7
w tym przetwórstwo przemy- słowe..... of which manufacturing	5925	8037	8378	9020	4,4	107,7	23,4	24,4	23,9	23,6
Budownictwo..... Construction	1846	1897	2159	2413	3,6	111,8	7,3	5,8	6,2	6,3
Usługi rynkowe ^a Market services ^a	11173	14719	15879	17183	3,3	108,2	44,0	44,8	45,3	45,0
Usługi nierynkowe ^a Non-market services ^a	4445	6191	6534	7093	4,8	108,6	17,5	18,8	18,6	18,6
NA 1 MIESZKAŃCA^b..... PER CAPITA^b	13574	17789	19024	20829	67,5	109,5	x	x	x	x

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1) na str. 26. ^b W złotych.

^a See general notes to the Yearbook, item 2, point 1) on page 26. ^b In zlotys.

TABL. 2 (266). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO^a (ceny bieżące)**
GROSS VALUE ADDED PER 1 EMPLOYED PERSON^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007		SPECIFICATION	
	w złotych in zlotys		Polska= =100 Poland= =100	2006= =100		
OGÓŁEM	47256	49929	52944	70,1	106,0	TOTAL
Rolnictwo, łowiectwo i leśnic- two; rybactwo	5227	5257	6402	33,9	121,8	Agriculture, hunting and for- estry; fishing
Przemysł	59414	61673	63999	77,8	103,8	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	58863	60731	62173	80,6	102,4	of which manufacturing
Budownictwo	68701	74242	73843	85,3	99,5	Construction
Usługi rynkowe ^b	77958	82879	86772	85,3	104,7	Market services ^b
Usługi nierynkowe ^b	50832	53233	56692	90,7	106,5	Non-market services ^b

^a Dane opracowano uwzględniając w obliczeniach pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1) na str. 26.

^a Data are given including the results of the Population and Housing Census 2002 in calculations of persons employed on private farms in agriculture. ^b See general notes to the Yearbook, item 2, point 1) on page 26.

TABL. 3 (267). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU
 TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
**BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION
 OF INCOME ACCOUNT (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007		SPECIFICATION	
	w mln zł		in mln zł	Pol- ska= =100 Po- land= =100	2006= =100		
Produkcja globalna	56771	73540	79767	88237	3,6	110,6	Gross output
Zużycie pośrednie	31403	40660	44723	50020	3,5	111,8	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	25367	32879	35044	38217	3,7	109,1	Gross value added
w tym koszty związane z za- trudnieniem	12521	14613	15609	17083	4,1	109,4	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	12559	17966	19037	20876	3,5	109,7	Gross operating surplus

TABL. 4 (268). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007		SPECIFICATION	
				w liczbach bezwzględ- nych in absolute number	Pol- ska= =100 Po- land= =100		
Dochody pierwotne brutto:							
w milionach złotych	21851	26250	27903	30381	4,0	108,9	Gross primary income: in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	10402	12513	13306	14486	71,8	108,9	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:							
w milionach złotych	22512	27564	29299	31448	4,2	107,3	Gross disposable income: in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	10717	13140	13972	14995	77,0	107,3	per capita in zł

DZIAŁ XXIII

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. **Proces prywatyzacji** przedsiębiorstw państwowych — z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej — prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. Nr 118, poz. 561) z późniejszymi zmianami (zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) oraz:

— ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80) z późniejszymi zmianami,

— ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202) z późniejszymi zmianami.

Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze metody postępowania z przedsiębiorstwami państwowymi:

1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:

a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:

— prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,

— prywatyzacji poprzez obejmowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (od 2004 r.), polegającej na zbywaniu akcji w drodze subskrypcji prywatnej lub otwartej.

— wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI),

— innym,

b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;

2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);

3) **likwidację** przedsiębiorstwa ze względów ekonomicznych.

Odrębnym procesom — w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 208, poz. 2128) z późniejszymi zmianami — podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

CHAPTER XXIII

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. **The process of privatizing** state owned enterprises — except of former state farms — is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No. 118, item 561) with later amendments (it replaced the Law on the Privatizing of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

— the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80) with later amendments,

— the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202) with later amendments.

On the basis of the legal acts mentioned above three basic methods are used relative to state owned enterprises:

1) **commercialization** i.e., the transformation of an enterprise:

a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:

— indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,

— privatization by the taking up shares in higher founder's capital (since 2004) based on the disposal of shares on the way of private subscription or open,

— the transfer of shares or holdings to the national investment funds (NIF),

— other,

b) until 30 IV 2004 into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;

2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);

3) **the liquidation** of an enterprise due to economic reasons.

Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991 as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128) with later amendments — consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency for the purpose of restructuring and privatization.

Prywatyzacja

Privatization

TABLE 1 (269). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO W 2008 R.**
 Stan w dniu 31 XII
STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS
 IN 2008
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which					bez zmian prawno- organi- zacyjnych without legal and organiza- tional changes
		w prywa- tyzacji bezpo- średniej in direct privatiza- tion	w likwida- cji in liquida- tion	w upadło- ści in bank- ruptcy	w postę- powaniu napraw- czym in sanita- tion procedure	pod zarządem under manage- ment	
OGÓŁEM..... TOTAL	3	-	1	1	-	-	-
Budownictwo..... Construction	1	-	1	-	-	-	-
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	1	-	-	-	-	-	-
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	1	-	-	1	-	-	-

TABLE 2 (270). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2008 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES^a INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....	274	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane.....	86	31,4	Commercialized
Objęte prywatyzacją bezpośrednią.....	104	38,0	Included in direct privatization
w tym sprywatyzowane.....	104	38,0	of which privatized
Poddane likwidacji.....	84	30,7	Subject to liquidation
w tym zlikwidowane.....	47	17,2	of which liquidated

^a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.
^a Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

TABL. 3 (271). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ BEZPOŚREDNIA ORAZ ZLIKWIDOWANE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2008 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD AND LIQUIDATED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sprywatyzowa- ne metodą bezpośrednią <i>Privatized by the direct method</i>	W wyniku As a result of			Zlikwidowane <i>Liquidated</i>
		sprzedaży majątku <i>of assets</i>	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa <i>transfer of as- sets to a company of the State Treasury</i>	oddania mająt- ku do odpłatne- go korzystania <i>leasing</i>	
OGÓŁEM TOTAL	104	36	17	48	47
w tym: <i>of which:</i>					
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	34	17	3	14	17
Budownictwo <i>Construction</i>	27	8	4	15	11
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	19	7	1	10	2
Transport, gospodarka magazynowa i łączność... <i>Transport, storage and communication</i>	12	1	8	2	7
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	7	.	1	5	7

TABL. 4 (272). **SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2008 R.**
COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki <i>Companies</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	84	TOTAL
powstałe w celu: prywatyzacji ^a	81	established for the purpose of: privatization ^a
innym.....	3	other
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo)	15	Of which indirectly (capital) privatized
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	6	of which with foreign capital participation

a Pośredniej (kapitałowej), poprzez obejmowanie akcji oraz wniesienia do NFI.

a Indirect (capital) privatization by taking up shares and transfer to NIF.

TABL. 5 (273). **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2008 R.**
COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki <i>Companies</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	70	TOTAL
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw pań- stwowych	20	Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	-	of which with foreign capital participation
Spółki pracownicze ^a	50	Employee companies ^a

a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

a Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.

Podmioty gospodarki narodowej

Entities of the national economy

TABLE 6 (274). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**
 Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	128399	139059	142056	144263	T O T A L
sektor publiczny	4689	6076	6115	6040	public sector
sektor prywatny.....	123710	132983	135941	138223	private sector
Według wybranych form prawnych:					By selected legal forms:
przedsiębiorstwa państwowe	59	10	6	5	state owned enterprises
spółki	15291	16273	16821	16546	companies
w tym:					of which:
handlowe	3561	5822	6413	6629	commercial
cywilne	11626	10320	10274	9785	civil
spółdzielnie	843	779	779	742	co-operatives
fundacje	104	172	205	217	foundations
stowarzyszenia i organizacje społeczne	2341	4059	4884	5143	associations and social organizations
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	102809	108430	109503	111716	natural persons conducting economic activity
Według liczby pracujących:					By the number of employed persons:
9 i mniej	121909	131666	134620	136386	9 and less
10-49	4981	6065	6100	6441	10-49
50-249	1234	1119	1126	1225	50-249
250 i więcej	275	209	210	211	250 and more

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (275). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which					
				razem total	spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives	
					jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation			
OGÓŁEM 2000	128399	25590	59	3561	43	560	11626	843	102809
TOTAL									
2005	139059	30629	10	5822	34	739	10320	779	108430
2007	142056	32553	6	6413	29	824	10274	779	109503
2008	144263	32547	5	6629	25	865	9785	742	111716
w tym: of which:									
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	3533	541	-	67	2	14	90	133	2992
Rybnictwo Fishing	22	8	-	4	1	-	4	-	14
Przemysł Industry	14793	3193	2	1623	10	245	1397	74	11600
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	14482	2956	1	1498	8	238	1373	72	11526
Budownictwo Construction	16167	1445	1	651	1	58	742	32	14722
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	46108	7281	1	2573	1	409	4517	179	38827
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	3981	786	-	137	1	19	566	3	3195
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	10214	849	-	285	5	38	525	11	9365

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (275). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>	
		w tym <i>of which</i>								
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółki handlowe <i>commercial companies</i>				spółki cywilne <i>civil law partnerships</i>		spółdzielnie <i>co-operatives</i>
				razem total	w tym <i>of which</i>					
			jednoosobowe Skarbu Państwa <i>sole-shareholder companies of the State Treasury</i>	z udziałem kapitału zagranicznego <i>with foreign capital participation</i>						
Pośrednictwo finansowe <i>Financial intermediation</i>	4875	248	-	98	-	2	88	52	4627	
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	18718	4477	1	839	-	62	1136	250	14241	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe świadczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1912	1912	-	4	-	-	-	-	-	
Edukacja..... <i>Education</i>	5009	3419	-	43	-	3	104	2	1590	
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna..... <i>Health and social work</i>	7102	980	-	202	3	5	355	3	6122	
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	11828	7407	-	103	1	10	261	3	4421	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^Δ Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 8 (276). **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total	w tym of which	
						jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships
OGÓŁEM 2000	3561	3529	212	3317	32	24	8
TOTAL 2005	5822	4680	238	4442	1142	1056	17
..... 2007	6413	5089	239	4850	1324	1183	50
2008	6629	5198	231	4967	1431	1265	74
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	67	65	1	64	2	2	-
Rybactwo <i>Fishing</i>	4	4	-	4	-	-	-
Przemysł <i>Industry</i>	1623	1386	104	1282	237	231	4
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	1498	1270	96	1174	228	223	3
Budownictwo <i>Construction</i>	651	562	23	539	89	80	9
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	2573	1823	55	1768	750	712	38
Hotele i restauracje <i>Hotels and restaurants</i>	137	116	1	115	21	20	1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	285	237	10	227	48	47	1
Pośrednictwo finansowe <i>Financial intermediation</i>	98	59	3	56	39	36	3
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	839	700	26	674	139	104	17
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	4	4	-	4	-	-	-
Edukacja <i>Education</i>	43	39	-	39	4	4	-
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>	202	108	2	106	94	21	1
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała .. <i>Other community, social and personal service activities</i>	103	95	6	89	8	8	-

^a W województwie podkarpackim wśród spółek osobowych zarejestrowane były spółki partnerskie: w 2005 r. — 68, w 2007 r. — 87, w 2008 r. — 89.

^a There were 68 professional partnerships registered in 2005, 87 in 2007 and 89 in 2008 in Podkarpackie Voivodship.

TABL. 9 (277). **OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ
 WEDŁUG SEKCJI**
 Stan w dniu 31 XII
NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	102809	108430	109503	111716	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	3044	2890	2922	2992	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Rybacktwo	7	13	14	14	<i>Fishing</i>
Przemysł	11768	11543	11510	11600	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe	11717	11487	11448	11526	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	12092	12294	13411	14722	<i>Construction</i>
Handel i naprawy ^Δ	39239	39888	39145	38827	<i>Trade and repair^Δ</i>
Hotele i restauracje	2884	3215	3133	3195	<i>Hotels and restaurants</i>
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	9223	8810	9205	9365	<i>Transport, storage and communication</i>
Pośrednictwo finansowe	3491	4354	4477	4627	<i>Financial intermediation</i>
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	11953	14534	14089	14241	<i>Real estate, renting and business activities</i>
Edukacja	1149	1430	1495	1590	<i>Education</i>
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna...	4443	5371	5795	6122	<i>Health and social work</i>
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	3512	4087	4307	4421	<i>Other community, social and personal service activities</i>

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

ANEKS
ANNEX

WYBRANE DANE WEDŁUG PKD 2007
SELECTED DATA BY PKD 2007

Uwagi ogólne

1. Dane w Aneksie do Rocznika Statystycznego Województwa Podkarpackiego 2009 prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007) z zakresu pracujących, przeciętnego zatrudnienia i wynagrodzenia, przemysłu i produkcji budowlano-montażowej.

Do danych prezentowanych w Aneksie mają zastosowanie Uwagi ogólne i Wyjaśnienia metodyczne zamieszczone w Roczniku, z wyjątkiem niżej wymienionych rozwiązań:

2. Informacje o **przemysle** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych do sekcji PKD: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

3. Dane według sekcji, działów i grup PKD oraz dane o produkcji opracowano metodą przedsiębiorstw.

4. W Aneksie zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych z PKD 2007 i PKWiU 2008; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach znakiem „^Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

General notes

1. Data in the Annex to the Statistical Yearbook of Podkarpackie Voivodship 2009 concerning employed persons, average employment, average wages and salaries, industry as well as construction and assembly production are presented according to the Polish Classification of Activities 2007 (PKD 2007).

General and Methodological notes inserted in the Yearbook refer to data presented in the Annex, with the exception of the different solutions described below:

2. Information on **industry** refers to economic entities included in the NACE sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

3. Data by the NACE sections, divisions and groups and data on production of products are compiled following the enterprise method.

4. The names of some classification levels of PKD 2007 and PKWiU 2008 used in the Annex have been abbreviated; abbreviations in the publication are marked in the tables with the sign “^Δ”. The abbreviations and their complete names are given below:

skrót	pełna nazwa	abbreviation	complete name
sekcje PKD		NACE sections	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	x	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	x	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	trade; repair of motor vehicles	wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	accommodation and catering	accommodation and food service activities
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	x	real estate activities
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	x	administrative and support service activities

TABL. 1. **PRACUJĄCY**
EMPLOYED PERSONS

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2005	2006	2007	2008
O G Ó Ł E M TOTAL	639138	654322	677553	690737^a
w tym: <i>of which:</i>				
Przemysł <i>Industry</i>	152689	156851	165919	162456
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	1166	2709	3090	3270
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	135775	140159	148761	145736
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i go- rącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air condition- ing supply</i>	10213	8367	8246	7034
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	5535	5616	5822	6416
Budownictwo <i>Construction</i>	26114	30069	32954	36358
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	89058	91290	95997	100398
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	27915	28776	30463	32057
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	7058	7261	7594	9333
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	5893	5664	5493	5636
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1559	1616	2002	2136

^a Bez pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

^a Excluding persons employed in budgetary entities conducting activity in national defence and public safety.

TABL. 2. PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008
OGÓŁEM TOTAL	389651	393805	411456	432845
w tym: of which:				
Przemysł <i>Industry</i>	129344	131115	138286	142589
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	1191	1346	1420	1592
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	116588	118162	125318	130039
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i go- rącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditio- ning supply</i>	6218	6149	5927	5067
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	5347	5458	5621	5891
Budownictwo <i>Construction</i>	21283	22376	24695	27732
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	59383	61819	65359	73070
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	15005	14233	15157	17426
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	4367	4295	4477	5546
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	4233	4044	4212	4241
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	9646	9826	10571	10398

TABL. 3. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE
AVERAGE MONTHLY WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008
OGÓŁEM TOTAL	2001,53	2088,85	2259,70	2489,98
w tym: of which:				
Przemysł <i>Industry</i>	2017,80	2125,52	2300,14	2506,58
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	2636,21	3073,50	3654,20	4171,52
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	1951,52	2047,48	2223,20	2421,83
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i go- rącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditio- ning supply</i>	3045,32	3333,82	3548,47	4071,04
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2126,22	2215,67	2353,54	2582,15
Budownictwo <i>Construction</i>	1703,23	1813,04	1967,58	2170,64
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	1489,53	1553,67	1709,09	1921,98
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	1872,05	1879,24	1962,21	2211,84
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	1231,51	1216,81	1295,37	1437,18
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2191,98	2275,79	2428,75	2626,13
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1138,04	1165,69	1242,52	1444,54

TABL. 4. PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł	24236,0	27178,9	29539,1	29924,5	<i>Sold production (current prices) in mln zł</i>
dynamika ^a (rok poprzedni=100)	100,0	112,5	108,2	102,2	<i>dynamics^a (previous year=100)</i>
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	11553	12961	14084	14268	<i>per 1 inhabitant in zł (current prices)</i>

^a Ceny stałe.

^a *Current prices.*

TABL. 5. PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

DZIAŁY	2005	2006	2007	2008	DIVISIONS
	w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	2280,8	2929,7	3259,8	4514,0	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	1531,9	1973,4	2133,7	2755,2	<i>Entities employing more than 9 persons</i>
Budowa budynków	454,7	631,7	747,6	1041,1	<i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	729,1	938,7	917,2	1160,7	<i>Civil engineering works</i>
Roboty budowlane specjalistyczne	348,1	403,0	468,9	553,4	<i>Specialised construction activities</i>

^a Zrealizowana systemem zleceńowym przez jednostki budowlane mające siedzibę na terenie województwa.

^a *Realized on the basis of contract system by construction entities with the head office in the voivodship.*

PLAN WYDAWNICZY

URZĘDU STATYSTYCZNEGO W RZESZOWIE

2009 rok

Roczniki statystyczne

- ✓ **„Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2009”**
Wersja polsko-angielska. Format B5, obj. 394 str.
Książka – cena 25 zł, CD-ROM – cena 15 zł.
Termin wydania: grudzień.
- ✓ **„Województwo podkarpackie 2009 – podregiony, powiaty, gminy”**
Wersja polsko-angielska. Format B5, 347 str.
Książka – cena 25 zł, CD-ROM – cena 15 zł.
Termin wydania: grudzień.

Analizy statystyczne

- ✓ **„Analiza rozwoju społeczno-gospodarczego województwa podkarpackiego w latach 1999-2008”**
Format B5, obj. ok. 100 str.
Książka – cena 25 zł, CD-ROM – cena 15 zł.
Termin wydania: grudzień.

Informacje i opracowania statystyczne

- ✓ **„Biuletyn Statystyczny Województwa Podkarpackiego”**
Kwartalnik. Wersja polsko-angielska.
Format A4, obj. ok. 100 str., cena 20 zł.
Termin wydania: 59 dzień po kwartale.
- ✓ **„Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w województwie podkarpackim w latach 2007-2008”**
CD-ROM – cena 15 zł.
Termin wydania: maj.
- ✓ **„Rolnictwo w województwie podkarpackim w 2008 r.”**
Format B5, obj. 90 str., cena 20 zł.
Termin wydania: lipiec.

Opracowania sygnałne

(dostępne w Internecie – <http://www.stat.gov.pl/rzesz>)

- ✓ **„Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego”**
Termin wydania: 20 dzień roboczy miesiąca.
- ✓ **„Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru Regon w województwie podkarpackim stan na koniec 2008 r.”**
Termin wydania: luty.

- ✓ **„Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podkarpackim”**
Termin wydania: marzec, czerwiec, wrzesień, grudzień.
- ✓ **„Stan, ruch naturalny i migracje ludności w województwie podkarpackim w 2008 r.”**
Termin wydania: czerwiec.
- ✓ **„Turystyka w województwie podkarpackim w 2008 r.”**
Termin wydania: lipiec.
- ✓ **„Budownictwo mieszkaniowe w województwie podkarpackim w 2008 r.”**
Termin wydania: lipiec.
- ✓ **„Wstępny szacunek produkcji głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych w województwie podkarpackim w 2009 r.”**
Termin wydania: sierpień.
- ✓ **„Ochrona środowiska w województwie podkarpackim w 2008 r.”**
Termin wydania: wrzesień.
- ✓ **„Struktura wynagrodzeń według zawodów w województwie podkarpackim w październiku 2008 r.”**
Termin wydania: grudzień.

2010 rok

Roczniki statystyczne

- ✓ **„Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2010”**
*Wersja polsko-angielska. Format B5, obj. ok. 388 str.
Książka – cena 25 zł, CD-ROM – cena 15 zł.
Termin wydania: grudzień.*
- ✓ **„Województwo podkarpackie 2010 – podregiony, powiaty, gminy”**
*Wersja polsko-angielska. Format B5, obj. ok. 360 str.
Książka – cena 25 zł, CD-ROM – cena 15 zł.
Termin wydania: grudzień.*

Analizy statystyczne

- ✓ **„Województwo podkarpackie na tle regionów Unii Europejskiej w latach 2005-2009”**
*Format B5, obj. ok. 100 str.
Książka – cena 20 zł, CD-ROM – cena 15 zł.
Termin wydania: grudzień.*

Informacje i opracowania statystyczne

- ✓ **„Biuletyn Statystyczny Województwa Podkarpackiego”**
*Kwartalnik. Wersja polsko-angielska.
Format A4, obj. ok. 100 str., cena 20 zł.
Termin wydania: 59 dzień po kwartale.*

- ✓ **„Obroty towarów i usług w ruchu granicznym na granicy polsko – ukraińskiej w 2009 r.”**
Format A4, obj. ok. 100 str.,
Książka – cena 25 zł, CD-ROM – cena 15 zł.
Termin wydania: czerwiec.
- ✓ **„Rolnictwo w województwie podkarpackim w 2009 r.”**
Format B5, obj. ok. 90 str., cena 20 zł.
Termin wydania: czerwiec.
- ✓ **„Turystyka w województwie podkarpackim w latach 2008 - 2009”**
Format B5, obj. ok. 100 str.,
Książka – cena 25 zł, CD-ROM – cena 15 zł.
Termin wydania: sierpień.
- ✓ **„Ochrona środowiska w województwie podkarpackim w latach 2007 - 2009”**
Format B5, obj. ok. 290 str.,
Książka – cena 25 zł, CD-ROM – cena 15 zł.
Termin wydania: listopad.

Opracowania sygnalne

(dostępne w Internecie – <http://www.stat.gov.pl/rzesz>)

- ✓ **„Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego”**
Termin wydania: 20 dzień roboczy miesiąca.
- ✓ **„Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru Regon w województwie podkarpackim stan na koniec 2009 r.”**
Termin wydania: luty.
- ✓ **„Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podkarpackim”**
Termin wydania: marzec, czerwiec, wrzesień, grudzień.
- ✓ **„Stan, ruch naturalny i migracje ludności w województwie podkarpackim w 2009 r.”**
Termin wydania: maj.
- ✓ **„Turystyka w województwie podkarpackim w 2009 r.”**
Termin wydania: maj.
- ✓ **„Badanie obrotów towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”**
Termin wydania: 35 dzień roboczy po kwartale.
- ✓ **„Budownictwo mieszkaniowe w województwie podkarpackim w 2009 r.”**
Termin wydania: lipiec.
- ✓ **„Badanie obrotów towarów i usług w ruchu granicznym na granicy polsko - ukraińskiej w IV kwartale 2009 r.”**
Termin wydania: 35 dzień roboczy po kwartale.